

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\P\Pišťanek
Peter\PistaneK_Peter-Rivers_of_Babylon_SK.PDB

PDB Name: Peter PistaneK - Rivers of B...
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 7.6.2004
Modification Date: 7.6.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Peter Pišťanek

RIVERS OF BABYLON

Vydavateľstvo Archa
Staromestská 6
813 36 Bratislava
Tlač Polygrafia SAV ISBN 80-7115-026-6
Scan HUHx & LuLa

Venujem Rudovi Slobodovi a Tiborovi Rencésovi

Ráno sa kotolník zobúdz s takou nenávisťou v duši, že mu ani jest' nechutí. Vylíhuje na drevenej lavici, škrabe si svrbiacu kožu, napnutú na vysadených rebrách, a tupo sa obzerá. Neskúša premýšľať nad zdrojom tejto nenávisti. Kotolňa je temná, so zájdenými a obitými stenami. Vychladnuté kotly sa rysujú v tme. Preháňa sa v nich vietor. Naostatok kotolník vstane. Priloží do kotla, vyhrievajúceho úžitkovú vodu. Dlh o hľadá do plameňov. Červená žiara, sálajúca z otvorenej papule kotla, v ňom uhasí rannú zlosť a vráti ho životu. Predstavu o zmysle tohto života kotolníkovi zmyli dlhočizné roky kúrenia v hoteli Ambassador. Životný štýl sa v jeho vedomí zredukoval na udržiavanie ohňa pod kotlami a na drobné opra-vy vykurovacieho zariadenia. Kotolník žije bez akýchkoľvek vý-znamnejších ľudských kontaktov. Predošlé pocity a emócie, čo určovali kotolníkov niekdajšie vzťahy k ľuďom, zvieratám, veciam i názorom, sa jeho dlhodobou izoláciou zdeformovali. Zmysel sveta, o ktorom má väčšina z nás akú-takú predstavu (i keď málokto ho dokáže zrozumiteľne a uspokojivo vysvetliť), sa kotolníkovi zúžil na zmysel jeho kotolne. Vykurovať hotel Ambassador a ostatné priestory, napojené na jeho kotolňu, to je všetko, o čo má kotolník záujem. V dôsledku tohto dobrovoľného umŕtvovania kotolník občas podľahne len ťažko zvládnuteľným záchvatom zúrivosti. Dostávajú sa takmer pravidelne. Je to vždy vyvrcholenie istého obdobia, v ktorom sa kotolník usiluje sústre-dene, ako ovčiarsky pes, pozháňať dokopy neposedné stádo myšlienok, rozlietané po rozličných kútoch jeho nekompli-kovanej duše. Zakaždým, keď sa myšlienky začnú kotíť a drsnými mačacími jazyčkami olizovať jeho mozog, sedí kotolník zlomený za oštiepaným a rozheganým stolom v kotolni a oboma dľanami si drží hlavu, akoby sa bál, že kvasiaci prúd nedokonalých, okypených a horúčkovitých ideí mu roztláči jej kostené steny. Myšlienky sa pária, bubľú a vytláčajú kotolníkovi oči z lebky. Tuhá, neuhasínajúca nenávisť príde hneď nato. Až mu z nej vyrazí dych, zrazu sa mu len zatmie pred očami.

Táto zlosť sa kotolníkovi stala utrpením. Nieje nikde nasme-rovaná. Rovnako ju môže vzťahovať i na seba, čo neraz aj urobí. Keď ho teda schytí zlosť a potrebuje sa odreagovať, vylepí si facku, až sa mu zaiskrí pred očami. Alebo z celej sily udrie ochabnutými prstami ruky cez ostrú hranu stola. Prudká bolesť sa dostaví so značným oneskorením. Čakanie na ňu kotolníka vždy privedie k rozumu a ľútosti. Pokorne si sadne späť a vyčká na svoju dávku bolestného vytrženia. Bolesť kotolníkovi explo-duje v strede lebky, len čo vzruchy neomylné a nemilosrdne opíšu nervové dráhy jeho vyschnutého tela. Je prudká a mrazivá, prinúti ho strčiť si ubolené prsty čo najhlbšie do úst. Tam, v teple horúčkovitého dychu, sa bolesť utíši. Rozíde sa do kostí lebky a rozplynie sa v huspenine mozgovej hmoty. A s ňou i nenávisť. Kotolník dostane hlad a podujme sa ho v okamihu ukojiť skylvou chleba, kusom slaniny a nafúknutou fialovou cibulou.

Pre Donátha sa vykurovacia sezóna začína už na sklonku leta. Čosi vo vzduchu vyduří starca z neohobľovanej, vŕzgajúcej lavice. V celom meste ešte nik netuší, že démon zániku už započal svoje dielo. Ľudia chodia rozhalení, kúpaliská pukajú od návštevnosti, predavači chladených nápojov či zmrzliny sú na roztrhanie. Len Donáth chodí po uliciach a v očiach sa mu zrači odovzdané uzrozumenie so stavom vecí. Vidí to, čo iní nie. O odtieň špinavšie zafarbenie listia na platanovcoch pred hote-lom, uhynutého chrobáka na okraji trávnik, zmeny v správaní zbohravých vtákov, poskakujúcich okolo kontajnerov v zadnom dvorčeku.

Donáth strmým krokom popremieriava celú kotolňu.

Rána už bývajú hmlisté a obloha čoraz častejšie dostáva farbu nákovy. Jeseň klope na plechové dvere. Až teraz to vidia všetci, no Donáth je už dávnejšie prebraný z driemot letného sentimentu. Svoje vyžíhané telo prinútil vykonávať

strnulé, vopred naučené pohyby. Celé zariadenie treba pripraviť na zimu. Vtedy ani nejedáva. Vychudnutý robí, alebo stojí pri dverách a vydáva bučivý, hlboký tón, ktorým by čo najvýstižnejšie vyjadril svoju zaneprázdnenosť, bodajúc si do hrude pokriveným, stvrdnutým ukazovákom. Na počkanie všetkým, celému osadenstvu vysvetlí. On, Donáth, je pracovitý. Teraz treba iba vodu zohrievať. Minie sa jej beztak veľa. Hostia sa veľa kúpu, treba im vyhovieť. Donáth nie je proti. Vzime však bude horieť pod všetkými kotlami. Kotlov je šesť. On, Donáth, môže dokázať.. Zráža opäť ako starý čašník. Nech sa páči dnu, kto neverí. Všetci, zdá sa, veria. Každý sa náhli za svojou robotou. Z otvorených vetrákov pracovne sa valí hustá para, príjemne zaváňajúca mydlom. Rozhorúčené cigánky fajčia na dvore, oblečené iba do šatových záster. Smejú sa na Donáthovi, s piskotom sa nechajú naháňať po dvore medzi kopčekmi škvary. Občas si zdvihnú podolky šiat a ukážu mu, že sú nahé. Idavla panenka Mária róreken! kričia Kto by vydržal v tom teple? Ale Donátha cigánky zaujímajú, len keď ho počúvajú. Šesť kotlov. Donáth vymenúva so zažmúrenými očami. Jednotka, dvojka, a tak ďalej. Štvorka je mimo prevádzky. Donáth môže doložiť. Zakázané! Bezpečnostné hľadisko. Riziko! Donáth premieľa to slovo s gustom, cíti, akú dôležitosť mu dodáva. A nedefinovateľný pôvab ľudí, denno-denne hľadiacich smrti do tváre. Riziko. Kúri sa tu uhlím. Všetky ostatné kotolne v okolí sú prerobené na mazut či na plyn. Táto, tvrdí Donáth, je klasická. Ďalšie slovo. Klasická. Koľko významu a odtážitého pôvabu v jednom jedinom slove!

XXX

V Donáthovej kotolni akoby sa zastavil čas. Vzime tu hladno ručia rozžeravené papule ohnisk. V tme, kedy-vtedy osvetlenej nervóznymi zábleskami ohňov, sa nepokojne lesknú naskladané hrbý čierneho, mastného uhlia. Kotolňa vykuruje takmer celú jednu stranu ulice, od hotela Ambassador až po križovatku. Sú tam samé predajne. Domáce potreby, drogeria, Mototechna a Kožatex. Dovedna starému kotolníkovi prichodí udržiavať oheň pod piatimi kotlami. Jeden nefunguje. Zimy sú tu tuhé. Kotly treba raz za hodinu nakŕmiť čiernou chovou. Vo dne, v noci. Neprustajne. Donáthovi to neprekáža. So ženou sa dávno rozviedol, domova nemá a po slobodárňach sa mu bývať nechce. Robí tu už dlhočizné roky. Na bývanie má pridelený malý kamrlík za kotolňou, no zastihnúť ho tam nemožno. Najčastejšie sa zdržuje v kotolni. Tam aj spáva, na lavici za tuhým, oštiepa-ným, starým stolom. Uhlie berie z uhoľne, fúrikom ho rozváža a zvrchu nasýpa do hučiacich kotlov. Popol nakladá do plecho-vých sudov, pokropí vodou z hadice a špeciálnym výt'ahom dopravuje na dvor. Po celú zimu sa tam vŕšia sivočierne kopce popola. Zjari príde nákladné auto a na niekoľko ráz popol odvezie do neďalekej tehelne.

Donáth robí celkom sám. Kedysi sa štyria striedali na smeny. Ale teraz, v čase mazutu a plynu, sa nikomu nechce špiňať sa s masným a ťažkým čiernym uhlím. Kotolňa je zastaraná, roboty je veľa. Donáth už dávnejšie oznámil svojmu nadria-denému, riaditeľovi hotela Ambassador, že je unavený a vy-čerpaný, že cez toto leto ešte potiaha, no na zimu nech si nájdu dakoho nového. On, Donáth, má kam ísť. Riaditeľ ho prehováral, nech ostane, ale starý ani počuť. Sedem rokov je v dôchodku, treba si ešte trochu požiť, zrelaxovať, vydýchnuť.

Donáth skontroloval kotly a teraz sedí v podzemí. Čaká na niekoho, kto ho príde vystriedať. Nik nechodí. Donáth v tomto hoteli kúri vyše päťdesiat rokov. Robotu je to ťažká a náročná, no on sa nesťažuje. Baví ho, atakďalej. Je pravda, že už dávno má byť v dôchodku. No stále kúri. Vážia si ho. Iného takého by nenašli. V poslednom čase však býva unavený. Občas sa opije, občas ho bolí hlava. Ale on, Donáth, sa nesťažuje, to patrí k tomu, to je život.

Je iba koniec augusta, no v uliciach mesta pofukuje vietor. Prišiel čas poupratovať kotolňu. S mierou, nič neprehnať.

Po tridsiatke má každý doma pavučiny. Je sám, tu býva. Robí v kuse, neprustajne. Kedysi sa štyria striedali. Len Donáth ostal nažive. Roky letia, času neprikážeš. Páni hore, v kancelárii, to dodnes rozpisujú tak, akoby v kotolni i naďalej robili všetci. Dva platy a všetky kolektívne prémie poberá on, Donáth. Aj za socialistickú súťaž. Sám so sebou súťaží. Sám si je kolektívom. Dva platy ostanú hore, v kancelárii. Páni si podelia.

Donáth pozná každú skrutku. Je zo starej školy. Ešte prednedávnom by ho na smrť odsúdil každý, kto by sa pokúsil zobrať mu robotu. Roky ale pribúdajú. Človek už nie je ten istý. Rok čo rok tamtým hore hrozil odchodom, no nikdy to nemyslel vážne. Staroba ho prikrvačila. A láska. Láska na staré kolená. Raz sa to tamtí hore budú musieť dozvedieť. On, Donáth, si dokáže predstaviť, ako len budú vyskakovať. No kto bude kúriť? To je otázka. Donáth chodí hore-dolu a zametá. Vojde riaditeľ s hotelovým právnikom. Riaditeľ je hlúpy. Pomohol mu svokor. Umožnil mu vyštudovať vysokú hotelovú školu a potom ho dosadil do hotela Ambassador. Bez právника si však riaditeľ nezaviazal ani šnúrkou na topánke. Právnik je teraz plný horkých výčítiek. Dupočil sa, že Donáth chce odísť. On, právnik, to kvalifikuje ako zradu. Či mu vari nebude ľúto nechať všetko tak? Dali Donáthovi pekný kumbál. Stačilo len vodu vykýbľovať. Aj rádio mu dali. Pekné. Na stravu neminie ani koru-nu. Za jeho, právnikovým, chrptom sa stravuje v hotelovej kuchyni, ale on, právnik, vie o všetkom. O ničom nevie, prižmuruje obe oči. Teplá strava, kumbál, rádio, dva platy, to nie je zlé. Každý veru nemá také šťastie.

Donáth je však rozhodnutý. Do zimy tu už nebude. Nech si potom kúri, kto chce, ak to tak môže povedať..

Riaditeľ sa tiež ozve. Nepozera sa ani na Donátha, ani na právnika. Tichým hlasom poznamená, že chce byť týmto ľudom dobrým i prísny nadriadeným. Možno nie všetci chápu, že čo robí, robí len pre svoje dobro. Ale on to tak nerozlišuje. Kam by sme prišli, keby každý rozlišoval? Sústavná a cieľavedomá práca s ľuďmi však raz prinesie svoje ovocie. Dnes chápem ja, povie riaditeľ, zajtra pochopia oni. Pozajtra pochopí i ten posledný hlupák. Podľa jeho, riaditeľovho, názoru je potrebné klásť si stále vyššie, neuspokojiť sa. Nie slovami, lež poctivou prácou. Neustále zvyšovať. Heslo dňa. Samozrejme, v neposlednom rade. Bez prázdných fráz a veľkých slov!

Donáth pokyvuje hlavou. Zoznámil sa tu s jednou. Starému človeku treba lásky. Všetci ju poznajú - umýva riad v kuchyni. Etelka Tóthová. Chcu sa vziať a odsťahovať sa do jej domčka na vidieku. Nič zvláštneho: štyri steny, strecha, kde-tu okno, dvere - tak to už dnes chodí. Žiadne hogo-fogo. Pred domom hruška, za domom sviňa.

Právnikovi je to jasné. Ale Donáth by bol špina, keby sa nepokúsil nájsť niekoho na svoje miesto, mladého a sprostého. Koniec-koncov, hotel Ambassador jeho, Donátha, živil päťdesiat rokov. Nájsť za seba náhradu by malo byť to najmenej, čo by Donáth pre hotel mohol urobiť. Nech nového zaučí a zasväti do všetkých tajov. A potom, dajsamísveť! Vzime je voľný! Nečakajúc na odpoveď, obaja odídu. Donáth nie je proti. On, Donáth, ani nie je veľmi na sex, kričí za odchádzajúcimi. Vlasy nemá, zuby nemá, zle vidí, aj ruky sa mu trasú. Jemu, Donáthovi, stačí trochu lásky, trochu sa porozprávať. Trocha si ešte požiť! Ostatní, tí si žijú! Ľudia už dnes vlastnia kadečo. Aktovky, okulia-re, kúpia si, čo im len napadne. A on, Donáth? Jedno rádio a jeden kumbál, z ktorého musí vykýbľovať vodu zakaždým, keď si chce ľahnúť a trochu pospať v mäkkom. On, Donáth, znáročnel. Čo mu stačilo, už mu nestačí. Rusi sú pomaly na Marse, a on stále tu. Vzime večne pri kotloch! O tom tí dvaja nič nevedia, tí tamti hore! Riaditeľ hotela je neschopný hlupák. Celé dni trávi v detinských zábavách. A fiškál si ide nohy zodrať, čo stále behá za svojimi kšeftami. Každú hodinu-dve treba priložiť do každej ručiacej papule. Okrem toho opravovať ventily, odvzdušňovať radiátory a odstraňovať iné drobné závady. Kotolník je zároveň údržbárom vykurovacieho systému. V lete je lepšie. Treba zohrievať len vodu a vyrábať paru pre kuchyňu a saunu. On, Donáth, sa môže poprechádzať. Ale nechodí ďaleko. Drží sa okolia hotela. Pozoruje hmýrenie áut na stráženom parkovisku pred Ambassadorom, potom si ide do samoobsluhy kúpiť zopár pív. Vždy sa náhli spať, do kotolne. Pustí si rádio a spieva so spevákmi. Alebo vyjde na dvor a špásuje s cigánkami z práčovne. Život mu ubieha, ani ho nevšímajú.

XXX

Riaditeľ sedí v kancelárii a hlasno sa rozpráva sám so sebou medzi rôznym haraburdím, čo nazvľáčoval z celého hote-la. Nejde mu do hlavy, že starý Donáth môže kedykoľvek odísť. Bol presvedčený, že po päťdesiatich rokoch sa stal kotolník právoplatným majetkom hotela. On, riaditeľ, sa vždy zo všetkých síl usiloval vyhnúť sa povinnosti riešiť akúkoľvek situáciu, no ani vo sne neveril, že raz bude musieť vyriešiť túto. Právnik mu už povedal, že nemožno nikoho držať proti jeho vôli. Na to sú, bohužiaľ, paragrafy.

Paragrafy! spomenie si riaditeľ a tučnou rukou šmárí o stenu ťažidlo na spisy. Nepáči sa mu, že vedenie hotela Ambassador takto závislo na Donáthovej ľubovôli. Ak zoženie náhradu, zoženie. Ak nezozenie, nezozenie. Riaditeľ si zanôti smutnú pesničku. Načo sa len tisol do Mesta? Ej, najradšej by si sadol doma na peň a len tak hľadel! Kurva život!

XXX

Pyšný dedinský mäsiar Kišš sedí v obývačke a vyfajčuje s jedným okom slastne prižmúreným, keď prídu pytači. Mladý Rácz a jeho strýko Endre. Docvľajú hurtom do Kiššovho dvora, zoskočia z koni, čo obrovskými kopytami nepokojne dlávajú trávu a sliepky na dvore, a smelo vkročia dnu. Rácz je poblednutý, do belasá vyholená tvár s napochytro ošetrovanými rankami mu dodáva dôstojne dôležitý výraz.

Kišš si pokojne vypočuje príchodziech. Prikyvuje hlavou, akoby bol počul niečo, čo už vopred pozná. Potom si odkašle. On, Kišš, je takpovediac zazobaný, povie. Dá sa zarobiť. Je neuveriteľné, čo všetko tí ľudia dnes požerú. Nič sa im nebridi. Takže mladý Rácz by chcel jeho, Kiššovu, dcéru za ženu?

Rácz vycíti, že by mal odpovedať. Áno, tak je. Chcel by. On, Rácz, ju ľúbi a ona jeho tiež ľúbi. On, Rácz, je vyslužený vojak, zachovalý. Má dáky ten majetček. Nie je bohatý, ale ani chudobný. Aj sviňa, aj to hovädo, aj kôň.

Polojazdecký, čerstvo podkutý, dobrý pod sedlo, do voza i do pluhu.

Endre ho preruší. Naliehavo upozorňuje Kišša, že chlapec mu bude poslušným zaťom. Je už raz tak vychovaný; za všetko u nich bola facka. Rodičia sa mu udávali mamonom.

Kišš si spomína. Áno, bola to smutná udalosť. Pohreb pekný.

Rácz nemôže potvrdiť. On bol vtedy na vojne, povie. Pri delostrelcoch. Malá dedinka medzi Prahou a Benešovom. Tri vojenské útvary. Tridsaťdva osemdesiatdeväť, päťdesiatdeväť šesťdesiattri, sedemnať štyridsaťšesť. Dobrá vojna.

On, Rácz, urobil, čo bolo jeho povinnosťou, a mal pokoj. Na pohrebe sa nezúčastnil. Nasadol na zlý vlak, v Asi ho z neho vyhnali colníci. A čo ten mamon, zaujíma sa Kišš, tie peniaze po rodičoch? Kde sú? Sú ukryté kdesi v dome, mieni strýko Endre. Nedávali peniaze do banky. Neverili nikomu a ničomu.

On, Rácz, vyštudoval dvojročnú poľnohospodársku školu, povie Rácz. Nech sa všetci pozrú na tieto dve ručiská! Tie sa veru žiadnej roboty nezľaknú!

Reku, či sa hľadalo, spýta sa Kišš a vytiahne fľašku domácej.

Endre je presvedčený, že budú ukryté v dome. Kým sa nenájdu, budú tam ani vo švajčiarskej banke.

Kišš krúti hlavou. Vie, že rozobrali celý dom, a nič nenašli. Endre však nestráca nádej. Azda budú zabetonované v pivnici, v základoch. Tam sa ešte nepozerali. Ba teraz, keď tak on, Endre, nad tým premýšľa, je mu čoraz viac jasné, že peniaze istotne budú tam! Kišš však krúti hlavou. On, Kišš, zasa čosi iné počul: vraj sa peniaze našli, no príbuzní si ich rýchlo rozdelili, ešte kým sa Rácz tralákal hore-dolu po republike. Endre sa rozčúli. Takú bohupustú lož ešte nepočul. Nech mu Kišš povie, kto také nehoráznosti rozširuje po dedine, a on, Endre, mu sám pôjde zapchať papuľu! Kišš mu naleje. Keď Endre vyzunkne dva štamperlíky domácej, ostane mu teplo a upokojí sa. Chlapec nie je žiadny hlupák, povie. Priamy a prostý, to hej. Veľa toho nena-rozpráva. Ale páli mu to, boha!

Rácz vycíti, že by aj sám mal niečo povedať. On, Rácz, má aj pekný záhumienok. Potrebuje ženskú ruku. Oprat', navariť, poláskat'. Sviňu nakŕmiť.

Kišš všetko chápe. Láska je láska, zdravie zasa, napríklad, zdravie. Ale peniaze sú peniaze. On môže Ráczovi poradiť, je starší a svetaskúsenejší. Bez peňazí v hotovosti je Rácz tak či tak hotový. Ani sa nepohne. On, Kišš, je mäsiar už dlhé

roky. Vie, čo a ako. Všetko posrali balíčkoványm mäsom, kurvy! To je koniec mäsiarčiny. On, Kišš, sa Ráczovi jednoducho čuduje. Prečo ešte trčí v tom družstve? On, Kišš, tak mať jeho, Ráczove, roky, nič na svete ho tu neudrží! V meste sa váľajú peniaze na ulici, len pozbierať. Nech si ide do mesta zarobiť! Eržika ho počká, ak ho naozaj ľúbi. O zvieratá a záhumienok sa mu zatiaľ postará on, Kišš. Veď je mu ako vlastný syn. A nech neotáľa, nech sa hneď vychytí do mesta. Netreba zbytočne čas strácať.. Rácz by pred odchodom chcel vidieť Eržiku, no Kišš v tom nevidí zmysel. Načo, veď vie, ako vyzerá! Ešte naposledy naleje domácej. Potom pytačov vyprevadí na priedomie. Rácz celý smutný odcvála na hrmotnom konisku so sklonenou hlavou. Kútikom oka ešte zbadá, ako sa na obluku Eržikinej izby pohla záclona. Ešte v ten istý deň preženie sviňu, kravu i koňa do Kiššovej maštale. Zaprisahá sa, že hneď, ako to bude možné, vráti sa.

Na svitaní sa Rácz vydá na vlak.

Počul som, že odchádzaš, s falošným úsmevom mu povie pyšný Feri Bartaloš, jeho veľký nepriateľ ešte zo školských čias a jeden z Eržikiných nápadníkov. Zvlášť kvôli Ráczovi ešte za tmy docválal na stanicu na spenenom ťažnom konisku s mohutným zadkom a teraz na ňom drobčí uprostred nástupišťa. Divo sa smeje, biele zuby sa mu blýskajú vo svetle slnka, vychádzajúce-ho nad pustatinou. Rácz sedí na liatinovej lavičke v zle padnúcom birmovnom obleku, kufoť pri nohe.

Hej, vážne ideš do mesta? zakričí Feri, keď si ho Rácz nevšimá. Kôň sa pod ním krúti a erdží. Len chod'!

Rácz pokojne zdvihne hlavu a prestane si pozorovať nechty na pravej ruke. Keď sa on, Rácz, vráti, povie nevzrušené, a niečo sa dozvie, veď Bartaloš vie, čo má na mysli, zbije ho. Ba možno aj zabije. Eržika bude jeho, Ráczove, deti rodiť, to nech si Bartaloš zapíše za uši!

Ohohóó! zasmee sa pyšný Feri Bartaloš, akoby bol počul dáky dobrý vtip. Divo, päťami poženie obrovského, nemotorného koňa do cvalu. Onedlho po ňom ostane len hŕba pariaceho sa trusu na nástupišti.

XXX

Celý Ráczov majetok sa vmestí do kufra, ktorý zložil na pivom pokväčkanú a poopľúvanú dlážku, plnú ohorkov a špiny. Utrmácaný z niekoľkohodinovej cesty objedná si pivo a poldeci. Obzerá sa v zrkadle, tvoriacom stenu za výčapom. Je malý a chudý, no taký kostnatý a hranatý, že pôsobí až zavalitým dojmom. Zle padnúci oblek, pokrčený a vyleštený na zadku a na stehnách, počerná tvár, vystríhaná lebka a veľké priesvitné uši pripomínajú amnestovaného trestanca.

Rácz zvažuje, čo podnikne. V meste je roboty plno, nech sa vyberie akýmkoľvek smerom. Môže robiť vo fabrike, v tech-nických službách, pri železnici. Podstatné pre neho je, aby zarobil čo najviac. Len tak sa bude môcť čoskoro vrátiť a oženiť sa s Eržikou Kiššovou. Rácz sa veru nestráť. Mesto je veličizné, pracovných príležitostí hŕba. Rácz vytiahne noviny a začne študovať inzeráty. Nechťom si poďčiarkuje zaujímavé ponuky.

Zamestnanie hľadáš? vlúdne sa Rácz spýta stavec v špinavých monterkách, čo doteraz bezzubými ústami zápasil s dvoma pečivami a vysušenou fašírkou, nasiaknutou ciga-retovým dymom. Rácz je uzavretý, nerád sa púšťa do reči s neznámymi. Hej, prehodí napokon nechotne a zdvihne polde-cák k ústam. Stavec sa zasmee bezzubými ďasnami a tiež zdvihne svoj krígel' piva k ústam, naznačiac štrngnutie. Teraz si pricestoval? vyzvedá. Teraz, odvetí Rácz zachmúrene. Nenávidí otázky. Položí poldecák na umakartovú dosku vysokého stola a postaví sa do radu. Kúpi si rožok, fašíрку a ešte jedno pivo. Hladný si? vyzvedá stavec a žičlivo sa usmieva. Rácz prikývne, prežúvajúc. Čo je starigáňa do toho, či je on, Rácz, hladný?

Ja som Donáth, basom ti, povie usmiaty stavec a otrčí mu veličiznú ruku plnú mozol'ov a zájdenej černe. Ja nie som, chcel by povedať Rácz a aj by tak urobil, keby bol doma, v dedinskej krčme. Lenže je v cudzom meste, v cudzom svete. Rácz, povie nedbalo a nechotne stisne podanú dlaň. Máš ruky, že by si mohol hovädá zabíjať, pochváli stavec. Rácz len mrdne plecťom a vráti sa ku svojej fašírke.

Viem o jednom dobrom fleku, povie stavec po chvíli. Áno? znudene sa spýta Rácz, no uši sa mu stoporia. Dva platy by si bral, pokračuje Donáth, robota ľahká! Rácz si odkasle, omrvinka z fašírky mu vbehla do pľúc. Jazykom si prebehne po vnútrajšku úst, potom pomaly zoberie krígel' a spláchnie jedlo pivom. Čo za robota? začne vyzvedáť potom. Donáth sa s tajomným úsmevom v tvári vychytí k výčapu, zanechajúc Ráczu bez odpovede. Čo za robota, zopakuje Rácz, keď starý priniesie dve pivá.

Kuriča v hoteli robiť, povie Donáth. Ráczovi sa to nezdá. Vari na to netreba dáke skúšky? Ostentatívne si nevšimá pivo, koré stavec priniesol pre neho. Aké skúšky, čo za skúšky? Stavec sa chichoce. Keď on, Donáth, bude chcieť, vezmú Ráczu i bez skúšok. Nech pováži - najluxusnejší hotel v meste. Sto rokov starý! Kotolňa bohužiaľ tiež. Donáth zosmutnie a vzápätí sa rozveselí. Čo je vyučený, spýta sa Rácz. Vyštudoval som dvojročnú poľnohospodársku školu, povie Rácz, nie bez hrdosti. To by malo stačiť, prikývne Donáth.

A čo je to za robotu? vyzvedá Rácz. Ľahká, dobrá robota, povie Donáth. No veľmi zodpovedná. Sám sa staráš o celú kotolňu, vo dne v noci. Berieš dva platy a všetky prémie a odme-ny. Ak si sem prišiel rýchlo peniaze nahrabať, nemôžeš nájsť lepší flek. Nikde si tak skoro nenaplníš vrecká. A nenarobiš sa. Len tam musíš stále byť. O päť rokov si polmilionár a dovidenia! Donáth sa napije piva. Vypočuté Ráczu vzruší, nedá sa dva razy núkať pivom. Čo o to, prišiel sem len za peniazmi, nič iné ho tu nezaujíma. Vôbec by mu neprekážalo, keby stále musel byť v kotolni. Aspoň by neminul toľko peňazí.

Ťahám to tam už vyše päťdesiat rokov, prezradí Donáth, ale už by som si chcel oddýchnuť. Sedem križíkov na chrbte. On, Donáth, by nerád len tak odišť. Zaplesnúť za sebou dvere a zbohom. To nie. Sľúbil, že za seba zoženie náhradu.

A skadiaľ viete, že ja som ten pravý? spýta sa Rácz. Máš takú širokú, poctivú tvár. Nevyzeráš na lenivca, ani na hoch-štaplera. Svetlá veľkomesta ťa nezmámia. Stavec prevrhne zvyšok piva do bezzubých úst, potom sa vychriaka na

špinavú dlážku. Cez zakalené a zaprášené okná výčapu vidno pri-chádzajúce a odchádzajúce električky. Ranný chlad pominul, slnce začalo pražiť. Ráczovi je horúco ako v skleníku. Ešte pivo? spýta sa Donáth. Rácz pokrúti hlavou. Je tá kotolňa ďaleko? Nie, odvetí starý, desať minút pešo. Chceš sa pozrieť? Nedbám, pripustí Rácz. Ale nič nesľubujem, jasné? Starý horlivo prikyvuje, uvidíš, bude sa ti páčiť. Pozyvam ťa ešte na jedno poldeci, povie a vychytí sa do radu pri výčape. Rácz nepovie nie. Znesie ani kôň. Štrngnú si. Chcem sa oženiť a odsťahovať, pochváli sa Donáth. Starému človeku treba lásky. Mladému zasa peňazí. Taký je život, zafilozofuje si Donáth. Rum ho rozveselil.

XXX

Je slnečné, dusné dopoludnie. Akási žena sa nervovo zrútila uprostred rušnej ulice pred hotelom Ambassador. Čakala na zastávke električky. Ako sa vraví, rupli jej nervy a pred očami zízajúcich chodcov sa začala vyzliekať na nástupnom ostrovčeku.

Dav pozostáva z ľudí rovnako uštvaných, nervózných a nešťastných ako ona. Ich psychika však lepšie odoláva predpoludňajším horúčavám. Žena, vyzliekajúca sa na zastávke, neunikne pozornosti okoloidúcich. Všetci sa zastavia, obklopiá nástupný ostrovček a vedno pocítia potrebu vmiešať sa do života nešťastnej polonahej osoby. Najmä mužom sa pri pohľade na bláznivú zrýchli tep, naválí sa krv do hlavy, vyhľadí a napne sa im pokožka v tvári. Ozve sa hvizd, poznámky ironické i nenávisť. Ale žena nikoho nevníma, jej tvár prezrádza absolútne obrátenie do seba. Ktorýsi z cigánov, večne sa obšmietajúcich okolo hotela Ambassador, sa pohotovo chopí nákupnej tašky, ktorú žena odhodila ako prvý bod svojho prízračného striptízu, a nenápadne sa s ňou vzdiali. Nik si to nevšimne, pohľad na ženu, vyzliekajúcu sa na ulici, prehlušil všetky ostatné vnemy.

Video-Urban to pozoruje tiež a tiež ho viac-menej vzruší pohľad na biele telo nešťastnej osoby. Ale príde mu zle z bezcitnej masy vtipkujúcich divákov a tak od vchodu do hotela Ambassador zatelefonoje na stopäťdesiatosmičku. NA ZAS-TÁVKE PRI AMBASSADORE VÁM KTOSI ROBÍ STRIPTÍZ, povie a zloží. Nemá záujem prísť do styku s policajtami. Teraz to potrebuje zo všetkého najmenej. Vo vrecku ho omína tisíc- markovka a zopár stoviek bude ešte musieť vyvexovať, aby mal dosť na kameru, ktorú mu sľúbil priviezť Švéd Hurenssoon, známy. Potom sa Video-Urbanovi začne život! Kamera, to je záruka šťastnej budúcnosti. Urban má veľké plány. Bude chodiť filmovať svadby, oslavy. Za to sú pekné peniaze. Každý chce mať doma pamiatku na životnú udalosť a rád za to zaplatí. Že má odvalu, ukazovať sa s takými kozami nahá, skomentuje predstavenie na zastávke strážca parkoviska, výstižne a priliehavo prezývaný Fredy Špáršvaj. Urban mlčí. Sleduje žltobiele auto s majákom a dvoch policajtov so sivou dekou, ako sa vrhnú na vyzlečenú a nasilu ju vlečú do auta. Šialená sa bráni, hryzie, pľuje, meče hlavou a divo kope, odhaľujúc pri tom tie najintímnejšie miesta svojho tela, čo veľmi pobaví Špáršvaj.

Nebol tu dnes náhodou Hurenssoon? spýta sa Urban. Kto? nechápe strážca. Ten môj kamarát, netrepežlivo povie Urban, ten Švéd. Ten Švéd, premýšľa Špáršvaj, tak ten Švéd tu dnes ešte nebol.

Cestujúci na zastávke sú vzrušení ešte dlho po odchode hliadkového vozidla. Výnimočnosť situácie ich zbližila podobne, ako zbližuje kalamita, ktorú treba spolu pretrpieť. Električky však chodia. Každá odleje z davu zhrčeného na ostrovčeku a vyplúje zopár nových tvárí. Takých, čo o nedávnej scéne nemajú ani potuchy. Pre ne nadobúda pohľad na dámsku lodičku, odhodnú pod odpadkovým košom, celkom inú symboliku. Príbeh sa stratil.

Čo s ňou teraz budú robiť, spýta sa Špáršvaj Video-Urba-na. Tvár má ružovú od spokojnosti a dobrej nálady. Nerobí tu dlho a ešte z neho vyžaruje servilná spokojnosť ľudí, čo sa od dvojtisícového platu dostanú k príjmu niekoľkonásobne vyššiemu. Špáršvaj svoj flek dostal pomocou protekcie a teraz chce byť s každým zadobre. Možno, keď ju dvaja-traja policajti dobre vytrtkajú, že skrotne, povie dychtivo. Urban ho pozoruje, ako vyberá poplatok od prichádzajúceho vodiča, strká mu lístok za stierač a ukazuje voľné miesto. Hnusná, slizká, smradľavá sviňa, pomyslí si. Mal by si si už konečne raz zasúložiť, povie studeno, hľadiac zhnusené do tučniakových vodnatých očiek, a premôže pokušenie buchnúť mu zospodu do červenej vybe-račskej tašky, aby sa mu drobné rozleteli po celom parkovisku. Prosím? spýta sa Špáršvaj a predstiera, že nerozumel. Že by si si mal s dákou zasúložiť, povie Video-Urban. Je ti vidieť na očiach, že si celý život iba honíš cicku. No dovoľ, usmeje sa strážca. Ani sa neurazí, pomyslí si Urban, taký je so sebou spokojný. Keď toľko šetriš, poradí tučniakovi, mal by si raz investovať do nejakej baby, čo by ťa dobre vymrdala. Ešte nikdy som za to neplatil, ohradí sa Špáršvaj a zaleje ho rumenec. To je jasné, prikývne Urban, ešte si to ani nemal. Pozri sa tam, ukáže Špáršvajovi na dve dievčatá, vystupujúce z veľkého mercedesu so zápa-donemeckou poznávacou značkou. Tie by ti pomohli. Zásadne robia vo dvojici, to je ich špecialita. Študujú medicínu, takže by si bol pre ne trochu hlúpy, ale keby si veľa nerozprával, azda by sa to stratilo. Aj tak by ich na tebe zaujímalo len koľko zaplatíš. Tak asi tristo mariek, odhadne Urban. To by stačilo. Zasmeje sa. A keby si im povedal, že si vo svojom veku ešte panic, urobili by ti to hádam i zadarmo. Tak čo? spýta sa zarazeného tučniaka, mám ti to vybaviť?

A ty si s nimi kamarát? spýta sa Špáršvaj. Samo, tvrdí Urban, ja som tu kamarát so všetkými. Ty si ešte o žiadnom Ambassadore nevedel, keď som tu ja už dávno taxoval. Vexovať som začal až potom, keď taxikárčenie prestalo vynášať. Teraz je toľko čiernych taxíkov, že je každý rád, ak si za noc zarobí dve-tri stovky. Tak čo, chceš tie dve medičky?

Predtým si hovoril, poznamená zapýrený tučniak, že by mi dali i zdarma... Video-Urban nevydrží a rozrehoce sa. Špáršvaj sa zatvári urazene. Prepáč, povie Urban, vôbec tie dievčatá nepoznám. Poznám tu veľa ľudí, ale len málo kuriev. Iba tie, čo som občas viezol. Starý, prihovori sa, keď vidí zmätok v tučnia-kovej tvári, nesar sa! Ver mi, že ja mám tie isté problémy so ženskými ako ty. Dokonca to mám ešte ťažšie ako ty; som otrokom svojej vlastnej estetiky. Špáršvaj nerozumie. Pod estetikou si predstavuje jedenie pomocou vidličky a noža. Našťastie, nával prichádzajúcich áut ho tak zamestná, že si Urbana prestane všímať. Urban sa môže poobzerať po nejakom kšefte. Strmo pristúpi k práve zaparko-vavšiemu rakúskemu opelu s obligátnou otázkou na jazyku. Necíti sa pri tom dobre a trochu ho to ponízuje, ale

potrebuje ešte aspoň tristo mariek. Dnes-zajtra príde Hurenssohn s vysnívanou kamerou a bude ho treba vyplatiť. A potom dovidenia, v exel! Video-Urban sa stane drobným podnikateľom. Do Ambassadoru si zájde iba občas na pohárik pred spaním a už nikdy zo seba nebude robiť tajtrlika pre pár šupov. Nie je problém zarobiť veľa peňazí, problém je zarobiť ich tak, aby človek mohol mať sám seba vo vážnosti.

Urban práve premýšľal, že by sa zasa na chvíľu mohol ukázať v robote, v obchodnom dome oproti, kde je zamestnaný ako aranžér, ale kde sa zdržuje len v tých najvýnimočnejších prípadoch, keď zrazu uvidí, ako sa po parkovisku a chodníku oproti hotelu Ambassador rozbehne skupinka policajtov. Záh, napadne mu. A on, Urban má pri sebe tisícdvosť mariek! Keď ho chytia, kamera je v ťahu! Pritisne sa k stene a nenápadne, po centimetroch ustupuje smerom k pasáži do dvora. Má výhodu, ešte ho nezbadali. Nespúšťajú pohľad z policajtov, šacujúcich cigárov a v exlakov a nakladajúcich ich do antona, hmatká rukou po stene. Keď nahmatá roh, bleskurýchlo sa prešmykne do temného podchodu a rozbehne sa do dvorčeka. Ešte stále nemá istotu, že ho nevideli. Strach, že sa mu neuskutoční jeho sen, ho uvrhne do paniky. Otvorí plechové dvere do kotolne a znútra sa na ne udýchaný navali. Je v bezpečí. Poobzerá sa. Kovové schodíky vedú do podzemia. Zbehne dolu a rozhodne sa ostať v kotolni. Radšej chvíľu počká, nech sa to vonku upokojí. Sadne si na lavicu za oštiepaný stôl a vytiahne suchotavé, zachovalé bankovky. Ich zamatový dotyk a kovové farebné odtiene ho upokojia. Toto istotne bude stačiť, pomyslí si; Hurenssohnovi presne povedal, aký typ má priniesť. Viac ako tisíc stopäťdesiat mariek nestojí. Pochopiteľne, vo Švédsku môžu byť relácie iné. Azda by mal ešte z dvoch stoviek kúpiť; keď bude mať videokameru v rukách, do roka má tie prachy späť.

XXX

Leto vrcholí. Horúčavy sú temer neznesiteľné, stromy svie-tia sýtou zeleňou. Všade je plno hluku, farieb, ľudí, áut. Rácz kráča neisto. Čuduje sa Donáthovi, ako sa môže v tom zhone vyznať.

Toto je predajňa Mototechny, ukáže mu starý na výklad, plný ozdobných nálepiek, integrálnych príl a pumpičiek na pneumatiky. Na poschodí je drogéria, pokračuje Donáth, a tu, v Tatra-pasáži je Kozatex a domáce potreby. To všetko vyku-rujeme my, zdôrazní. No a za rohom je Ambassador.

Hotel vyzerá naozaj honosne. Týči sa do výšky šiestich poschodí. I napriek ošarpanému a zanedbanému vzhľadu vidno, že pochádza z lepších čias. Pred hotelom je strážené parkovisko.

V dvoch radoch proti sebe tu parkujú autá zahraničných značiek.

V suteréne je bar-varieté, počuje Donáth Rácz, čo vypliešťa oči na livrejovaného vrátnika stojaceho pod plátennou markízou a prísne hľadiaceho do ulice s rukami založenými za chrbát. Hotelový vchod sa leskne mahagónom a dymovým sklom. Rácz sa dostal do sveta úplne neznámych javov - väčšinu z toho, čo vidí, vidí prvý raz v živote.

Tancujú tam skoro celkom nahé pipky, pokračuje Donáth a žmurkne na Rácz. A vy ste tam už boli? spýta sa Rácz. Ako host' nie, prizná sa Donáth, to je len pre cudzincov. Ale v zime tam občas chodievam odvdzušniť radiátory a tak.

Doobeda, keď mávajú tréningy. Tancujú na pódiu a skoro nič na sebe nemajú. Všetko sú to kurviská. Po programe sa vláčia s cudzincami. A prečo nie? hovorím si. Nech si zarobia, kým sú mladé. Čo? Rácz mlčí. V podstate ho to nezaujímá. On len aby už začal zarábať. Tento svet ho nezaujímá, poslúži mu len na to, aby sa čo najskôr dostal do toho svojho. Zalezie do kotolne a vylezie až vtedy, keď s peniazmi pocestuje späť domov. Na vojne bol taký istý. Všetci sa drali o vychádzky a Rácz nebol za celé dva roky ani raz. Radšej sa zatvoril do posilovne a dvíhal činky. Čo všetko musel podniknúť, aby ho dôstojníci nevyhnali na nútenú vychádzku! Jeho kamaráti si významne poklepkávali na čelo. Ale Ráczovi neprekážalo byť dva roky zatvorený v kasárňach. Hneď na začiatku si oťukal svoj svet a potom už sa v ňom cítil ako doma. Výlety do neprebádaného terénu ho nelákali. Často si hovorieval, aké by to bolo krásne, keby tak narukoval do ponorky, tá by sa ponorila a opäť by sa vynorila až o dva roky. Keď Rácz prepúšťali do civilu, odovzdal takmer nepoužitý vychádzkový odev. S výnimkou zopár nútených filmo-vých predstavení počas prijímacieho výcviku, prisahy a cesty na rodičovský pohreb, ho nemal na sebe. Aj obe dovolenky si nechal preplatiť. Kotolňa bude jeho ponorkou, rozhodne sa Rácz. S okolitým svetom bude udržiavať len ten najnutnejší kontakt. Nič ho na ňom nebude zaujímať, len koľko peňazí si z neho bude môcť priniesť domov.

Tadiaľto, povie Donáth. Rácz prikývne. Zohne sa a zodvih-ne igelitové vrecúško. Prizrie sa, sú v ňom akési cudzie bankovky. Tak čo je, netrepežlivo naň volá Donáth. Rácz strčí vrecúško do nohavíc, poobzerá sa a nasleduje Donátha temnou pasážou do dvora. Tam hore je kuchyňa, ukazuje Donáth na sivý zadný trakt, očividne pristavaný v neskorších časoch. A tu dolu je zasa pracovňa. Občas im kúpiš kávu a ony ti za to budú prať.

Rácz premýšľal, kto mohol stratiť vrecúško s cudzokrajnými peniazmi. Nejde mu to do hlavy. Vyzerá to, akoby ich ktosi náročky skryl do veľkej, plochej azbestocementovej nádoby s ozdobným krikom. Akoby si po ne chcel prísť neskôr.

Ráczovi to nejde do hlavy, ale Donáth sa nespýta. Načo starca zasná-covať? On, Rácz, si všetko zistí i bez neho.

A tu dolu je kotolňa, ukáže Donáth. Otvorí plechové dvere a po úzkych schodíkoch obaja zbehnú do podzemia. Tu si odloží kufor, povie Donáth Ráczovi a ukáže na rozhegáný stôl. Ráczovi chvíľu potrvá, kým sa rozhládí po tmavej miestnosti. Cez zafuľané okienka sem zhora prúdia lúče denného svetla, prefiltrované žiarivými časticami prachu, poletujúcimi vo vzduchu. Vzadu sú umiestnené kotly, teraz mŕtve a studené. Iba v tom ľavom sa kúri. Z potrubia uniká para. Je to stará kotolňa, povie starac a sadne si, všade už kúria plynom či olejom. Keby túto chceli prerobiť a zmodernizovať, museli by pol hotelovej budovy zbúrať. Na celý rok by museli zastaviť prevádzku a hotel by nesplnil plán. Aj obchody by museli zatvoriť, tvrdí Donáth.

Vzadu sa otvoria dvere na chodbu a vojde akýsi dlhovlasý mladík. Čo ty tu robíš? spýta sa so smiechom Donáth. Zasa ťa naháňali?

Sú ešte hore policajti, pán Donáth? spýta sa mladík. Donáth pokrúti hlavou. Ani noha tam nie je. Čo, zasa bola razia? A riadna, zdôrazňuje mladík, musel som sa skryť u vás. Nuž čo, mrdne plecami starac, ty sám seba najlepšie rozumieš. Ale

keď ma len raz dostaneš do prieseru, neželaj si ma! Mňa do tvojich kšeftov nič nie je, to vieš. To je v poriadku, povie Donáth, keď vidí, že Urban rozpačito civie na Rácz. Zoznámte sa, chlapci, navrhne, to je môj nástupca Rácz. Urban, povie Urban. Rácz kývne hlavou, nevstane. Tohto vagabunda sa drží, poradí mu Donáth, zoženie ti všetko, čo budeš potrebovať.. Nič nebudem potrebovať, pomyslí si Rácz, no radšej mlčí.. Tak ja už idem, keď je vzduch čistý, povie Video-Urban, majte sa zatiaľ.

Takýchto vagabundov mám najradšej, povie Donáth, keď sa plechové dvere hore zabuchnú. Celé dni sa to povaluje a nič to nerobí. Ale peňazí má plno. Raz sa nestihne skryť a skončí v Leopoldove. Z takýchto si ty neber príklad, napomína Donáth Rácz. Ty len počivo!

Rácz si sadne. Donáth mu začne vykresľovať život v kotolni. O stravu sa, napríklad, vôbec nemusí starať. Kotolník sa vždy chodieval najesť do kuchyne. Vždy sa tam nájdu dáke zvyšky z hrnca. Len treba byť zadobre s kuchármi a kuchynským perso-nálom. Púšťať im paru podľa ich vôle. Keď napríklad robia knedle, dajú jemu, Donáthovi, vedieť a on im zvýši tlak. Ak má cesto vykvasiť, musí byť v kuchyni ani vo vyhni. Veď on, Donáth, Rácz do všetkého zasväť. Rácz prikývne. Celkom sa mu tu páči. Chodí po kotolni a v pomykove nazerá do kotlov. Z otvorených papúľ fúka studený vzduch. V komínoch a dymovodoch hučí prievan. Z vetracej šachty sem doliehajú zvuky ulice, skreslené dlhou cestou v kovovom potrubí. Starec sedí za stolom, hrá sa s popolníkom. Bol by rád, keby Rácz ostal, povie. On, Donáth, sľúbil, že zoženie nového kotolníka. Ide o princíp. Je už starý, rád by si oddýchol. Dožiť treba. Stále len kúril, po celý život. Nič nestihol. A teraz si aj frajerku našiel. Takú vekom primeranú. Vlastní domček na Záhorí. Je vdova. Spolu chcú odísť. On, Donáth, tu strávil päťdesiat rokov života. Predtým robil žeriavnika v Čechách. Aj ženu mal Češku. Skurvila sa mu. Rozviedli sa. Odvtedy je on, Donáth, tu. Nechce skapať pri kotloch. Náhle starec vstane. Áno, rozhodol sa! Zoznámí Rácz s tou svojou! Nečakajúc na odpoveď vybehne po kovových schodoch hore a zatresne za sebou dvere.

Rácz ostane sám. Obzerá si čiernu halu so spiacimi kot-lami. Vytiahne zo zadného vrečka svoj nález. Deutsche Bundes-bank. Päť stomarkových bankoviek a štyri päťdesiatmarkovky. Rácz nemá potuchy, akú hodnotu môžu mať. No nič, veď zistí. Starostlivo peniaze zabalí a skryje do podšívky kufra. Vyšplhá sa hore na kotly a nazrie do uholne. Je prázdna, rozľahlá. Po vzdialených kútoch sa povalujú zvyšky minuloročného uhlia.

Ešte stojí hore a hľadá do násypných otvorov, keď sa ozve buchot na schodoch. Dolu lezie Donáth a za ním ozrutná baba v bielom plášti, šatke a v bielych gumákoch. Tak, llonka, usmieva sa Donáth, toto je môj nástupca! Rácz musí pretrpieť nové zoznamovanie.

Takže vy ste náš záchranca, povie Tóthová so snahou o koketnosť. Ako? nerozumie Rácz. Tuná Donáth by neodišiel z kotolne, keby vás nenašiel, vysvetlí babka. Stále vrel: Nemô-žem ich nechať v štichu, päťdesiat rokov som u nich. Sľúbil som nájsť náhradu a svoj sľub splním! Nie, zdôrazní babka, on nikoho nemusel hľadať, on sám sa tak rozhodol. Túžil po čestnom odchode. A teraz - pri posledných slovách sa Tóthová zaľúbe-ným pohľadom pozrie na uveličeného Donátha - sa mu jeho sen splní! Zapálite si? spýta sa ho a vytiahne zo záňadria balíček Spárt. Nie, nefajčím, odvetí Rácz. Ani ja som nefajčila, prikývne babka, ale medzi tými dievčiskami v kuchyni si človek privykne. Je to jediný spôsob, ako si krátiť dlhú chvíľu. I vy tu budete mať dlhú chvíľu. Ale dobre robíte, že nefajčíte.

Veď on začne, sucho sa zarehľí Donáth. Nikdy! zatne sa Rácz. Krv mu zamrzne v žilách, keď si predstaví, ako si ide po Eržiku, ako ju pýta od Kišša a ako ho náhle prepadne záchvat kašľa, ako pred všetkými márne ukrýva vreckovku, posiatu krva-vými škvrnami, ako sa všetci zhrozia, ako Kišš vraví: Nie, svoju dcéru suchotinárovi nedám! Na vojne skúšal fajčiť. Kto nefajčil, ten nebol chlap. Nikdy mu však cigarety nechutili. A keď mu raz kamaráti ako rotnému hlupákovi podali špeciálne preparovanú cigaretu, po ktorej to z neho tieklo vrchom i spodom, zanevrel na fajčenie a začal posilňovať a boxovať..

Tak čo, ako sa ti tu páči? spýta sa Donáth. Ako si sa rozhodol? Ostávaš? Len či zarobím toľko peňazí, ako ste sľubo-vali, povie Rácz. Chceš vidieť moje výplatné pásky? naoko sa rozčúli starý.. Chceš? Netreba, mávne Rácz rukou. Tak čo, vyzvedá Tóthová, pľasnete si? Nuž tak dobre, povie Rácz, nedbám. Podá si s Donáthom ruku. To treba osláviť! zvolá rozžiarený starec a odkiaľsi vyloví fľašu koňaku a tri pohárik. Naleje a zdvihne svoju čas. Nech sa ti tu teda darí.

Donáth veľa neznesie. Vypije dva-tri pohárik a už sa mu lesknú oči. Roztúžene omäciava babku Tóthovú.

XXX

Silvia tancuje vo varieté Ambassador, tiež chcela čosi inšie. La Scala, Metropolitan Opera. Labutie jazero a podobne. Počas celých šiestich rokov štúdia na konzervatóriu ju v tom držali. Dnes Silvia tancuje v nočnom programe, ktorý sa volá Tajomstvá noci. Je to v podstate striptíz, spestrený niekoľkými dramatickými vložkami. Tiež umenie, ale kabaretné. A chlapi po nej blaznejú. Silvii je jasné, prečo. Ale ona dá ien tomu, kto ju niečím zaujme. Musí byť bohatý, úspešný. A samozrejme, sympatický. Cudzi-nec, pochopiteľne.

Edita by sa zasa nikdy ani len nebolo prisnilo, že sa raz stane tanečnicou z povolania. Navštívila cievky v emdážetke. Po večeroch tancovala vo folklórnom súbore. To bol jej koníček, aby sa nezbláznila. Dostal ju hotelový právnik. Každý zvykne napred čo-to nasľubovať, no Edita mu nedovolila súložiť na svojom tele, kým ju nedostal sem. Páči sa jej tu. Je rada, keď všetci obdivujú jej štíhlu postavu, pohybujúcu sa v uhrančivom rytme.

Ako takmer všetky slečny z baru Ambassador, i Silvia a Edita dúfajú, že raz sem príde miliónár z Texasu či arabský naftový šejk, že sa do nich zaľúbi, oženi sa s nimi a odvedie si ich do svojej vzdialenej vlasti.

Obe sedia v šatni a prezliekajú sa po dopoludňajšej skúške. Aké len máš hebké vlasy, povie Edita a dotkne sa rukou Silviinej hlavy. Aké svetlé! žasne. Edita je tiež blondína, ale pri korienkoch vlasov jej presvitá tmavá farba. Kebyže si peroxydom neodfarbuje vlasy a tak ďalej, všetci by uvideli, že patrí k ich počerným spoluobčanom. Silvia sa blond

narodila. A keby to tak nebolo, musela by sa prefarbiť na blond. Takto sa nemusí. Arabi, černosí, Taliani, všetci sú zbláznení do blondínok. Labutie jazero je v ťahu, no Silvia si zvykla. Ešte zopár rokov to potiahne. Potom sa vydá. Na Západ. Čím vyššie nároky, tým menší výber. Sem bude chodiť na návštevy. Ale vlastne: koho navštevovať? Na chvíľu sa prestane obliekať a zamyslí sa s pančuchovými noha-vičkami v ruke. Aha, aké máš dlhočizné nohy, začuduje sa Edita a položí jej dlaň na koleno. Silvia si to nevšimá. Nuž, niekoho už len navštívi. Niektí sa už nájde, pripravený závidieť jej v ktorúkoľvek dennú i nočnú hodinu, pomyslí si.

Alebo pôjde nakupovať do obchodného domu. Auto s americkou či kuvajtskou poznávacou značkou zaparkuje na parkovisku. Z dlhých radov sa bude iba smiať. Hoci aj nič nekúpi! Nech sa všetci prítomní rozlejú na kolomaz. Editina ruka je už celkom hore. Silvia sa apaticky nechá dráždiť stále viac a viac rozohrozenou kolegyňou. Natiahne sa na stoličku a pozerá do zrkadla. Pod očami sa jej už robia vrásky. Azda by potrebovala konečne sa raz dôkladne vyspať. Za živého boha si nedokáže spomenúť, či sú dvere šatne zamknuté. Oboma rukami začne pohľadzať Editinu hlavu, ktorá sa jej teraz ocitla medzi nohami. Jednu ruku si strmo priloží k ústam, aby umlčala hlasitý vzlyk. Druhou kmáše Editu za vlasy, akoby ju na poslednú chvíľu chcela odtiahnuť od svojho rozkroku. Ale už je neskoro. Celým telom jej prebehne prudká vlna, dlaňou pridusí sériu stonov. Potom ostane sedieť, akoby ju opustili všetky sily, ako handrová bábika.

Edita sa usmieva. No, čo ty na to? spýta sa víťazoslávne. Silvia akoby sa prebudila z hlbokého spánku, nepričetne apatickým pohľadom si premeriava Editu. Prečo si to urobila? spýta sa sťažka. Už to nerob. Ja nie som lesba. Veď ani ja, vyhlási Edita. To som sa naučila v base. Tam to bolo našou jedinou zábavou.

Ale keď ja si NEŽELÁM, aby si mi to robila! nadurdene prikáže Silvia. Miesto odpovede ju Edita nežne a dlho pobozká na dolnú peru. Ja nie som lesba! opakuje bezmocne Silvia. A veď ani ja, zasmeje sa Edita. Ale naozaj nežná dokáže byť k žene iba žena, no nie? Silvia nič nepovie, vytrhne sa jej z objatia a odíde do umývárky. Edita ide za ňou. Osprchujeme sa spolu, čo ty na to? povie. Obe vkročia do sprchy. Prečo neskúsiš byť i ty ku mne trochu nežná? spýta sa Edita. Uvoľni sa, o nič predsa nejde. Nehovor, že to nie je čosi iné, ako keď ti to robí nejaký pupkatý starý Nemčúr! Silvia prikývne. V objatí je zabudnutie, v objatí je pravda. Všetci samci tohto sveta ostali vymknutí pred dverami sprchárne.

XXX

Keď Tóthová odíde späť do kuchyne, Donáth ešte raz naleje koňaku. Teraz si odpočin po ceste, poobede vybavíme osobné oddelenie, nafasuješ pracovný odev a ochranné pomôcky, povie Ráczo. Zajtra sa tuho priberieme do učenia. Času je ešte dosť, no nie zasa priveľa. Onedlho prejde august a potom to už pôjde z kopca. Zima je tu čo nevidieť. Zavedie ho dozadu, do kumbálu. Je tam šero, dusno a smrad. V miestnosti stojí špinavý gavalec a skriňa. Na stoličke, čo slúži namiesto nočného stolika, leží nedbalo pohodený časopis. Tam vzadu, na konci chodby, je kúpeľňa a záchod, povie Donáth. Tu môžeš spať. Kdesi tu by mala byť nafukovačka, mrmle starček, napoly ukrytý v skrini. Aha, tu je. Nafúkaj si ju a odpočin si. Zavolám ťa, keď bude obed. A potom ti pôjdeme vybaviť papiere. Hodí mu zložený nafukovačku do rúk a opustí kumbál.

Ráczo nafúka matrac a ľahne si. Ale spánok nie a nie prísť. V novom prostredí sa ťažko zaspáva. Vzduch je presýtený najrozmanitejšími pachmi a zvukmi. Ktohovie, čo ho tu čaká? Je to cudzí svet, vymodelovaný inými ľuďmi ako on, pre iných ľudí ako on. Ale vcelku sa to začína dobre. Ešte tu nie je ani jeden celý deň, už zohnal robotu, strechu nad hlavou a na dôvažok sedemsto západonemeckých mariek. Onedlho ho budú volať na obed. S takýmto prudkým vývojom udalostí veru nerátal.

XXX

Na druhý deň, zavčas zrána, sa na nich príde pozrieť samotný riaditeľ hotela. Hotelový šofér a poskok Ďula prudko rozchlipli plechové dvere, plný posvätnéj úcty zrukuje: PRICHÁDZA RIADITEĽ! a ustúpi nabok. Riaditeľ vojde drobným, tanečným krokom a dôstojne ostane stáť hore, na plošine. Tvári sa milostivo. Zastal v samoľúbej póze, pripomínajúcej svojou štylizovanou roztržitou iróniou portréty Ľudovíta XIV. Vidno, že riaditeľ sa obdivuje a má sa rád. Tento dojem ešte umocňuje riaditeľovo rozšafné nadvihnuté pravé obočie a fúziky pod nosom.

Som rád, povie naostatok, že ste si našli náhradu, Donáth. Len ho dobre zaučte, aby nič nezlyhalo a aby sme tu v zime mali teplo. Nie ako minulý rok! To nech sa neopakuje!

To nebola moja vina, pán riaditeľ, bráni sa Donáth. Ja robím, čo môžem. Kotolňa je zastaraná. Čo zmôžete so storočnými-mi obehovými čerpadlami?

Veď práve, odsekne riaditeľ. Sto rokov fungovali, a naraz nefungujú? To je mi akési divné! Ja si na vás ešte posvietim, Donáth! Riaditeľ sa obráti na Rácza. Upravte sa, človeče..., namrzene sa naň osopí. Ako to chodíte?

Ráczo si zapne gombíky čerstvo vyfasovanej montérkovej blúzy až ku krku.

Moji ľudia, ľudia z hotela Ambassador, chodia upravení! doloží riaditeľ naduto.

Nemáme solvínu, prihovori sa Donáth riaditeľovi, onedlho budem robiť tú... prezervatívnu prehliadku. Všetky čerpadlá budeme musieť rozobrať a solvíny nikde.

S týmto obťažuje samotného riaditeľa, sprostý? okríkne Donáth Ďula zhora. Donáth zmĺkne. Ja najprv potrebujem vidieť snahu, vyhlási riaditeľ, výsledky. Potom viem byť i veľkorysý! Potom bude i solvína a iné! S týmito slovami vystúpi po kovových schodíkoch a opustí kotolňu. Ďula sa obráti k Donáthovi a Ráczo-vi, zahrozí im pästou a rozbehne sa za riaditeľom.

Riaditeľ je hlúpy, ale prísny, povie Donáth, keď je vzduch čistý. No najväčšia sviňa je hotelový právnik. Tomu sa vyhni z diaľky, ak môžeš. Donáth hodí rukou a vezme si na rameno kabelu s vercajom. Poď, prikáže Ráczovi, ideme do

Domácich potrieb vymeniť dáke ventily. Minulú zimu tiekli, ale nemal som náhradné. Tu sa, chlapče, nezastavíš. Ale aspoň ti čas uteká. Ani sa nenazdáme, a je tu zima.

Celý deň strávia v predajni, v kancelárii vedúcej, v sklade i v šatniach predavačiek. Veľa ventilov je zhrdzavených, zablokovaných, netesných. Celý vykurovací systém je zastaraný. Našťastie, radiátory sú z liatiny, tá vydrží. No hrdza upcháva všetky ohyby. Často treba zablokovať celý kus potrubia a prehnať cezeň drôt či tlakovú vodu. Chlapi robia tuho, sústre-dene, zašpinia sa. V suteréne je vlhko, zápach plesne. Je to celé zasraté, skonštatuje Donáth, budeme to musieť zatvoriť a vypustiť celú vodu!

Stoja a hľadia, ako sa čierna, smrädľavá voda z kúrenia leje do kanálovej mriežky. A čo, kedy sa budeš ženiť, zastarie sa Donáth. Rácz mlčí, pohľad na čierny, mútny vír akoby ho zhypno-tizoval. Čože? opáči. Ale Donáth nezopakuje otázku. Cez zaťaté pery mu prebublávajú tie najopľzlejšie nadávky. Kanálová mriežka otekajúcej vode nestačí. Kotolníci sú o chvíľu po kolená vo vode, ostro raziacej konzervačným roztokom. Najlepší spôsob, ako prechladnúť a zdochnúť, zúri Donáth, takto sa toho domčeka na vidieku nedožijem, kurva-noha!

Konečne voda vytekla. Donáth rozoberie ventil a pchá dnu dlhý oceľový drôt. Samá usadenina! rozčuľuje sa. Rácz mu podáva nástroje a pozorne mu hľadá na ruky. Uvedomuje si, že čoskoro na to bude sám. Konečne je záhada odstránená.

Namontuj ten ventil späť! prikáže Donáth Ráczovi a utiera si ruky do pucvoly. Vedúca predajne i predavačky zvedavo pokukujú po Ráczovi. Odvzdušnite mi radiátor v kancelárii, pán Donáth, povie vedúca. Dnes nie, dnes je roboty do aleluja, povie Donáth. To má dosť času. Veď je ešte len koniec augusta. A čo tie trúbky? spýta sa vedúca. Bude to dobré? Nepomrzne ako minule?

To sa ukáže, až keď sa začne kúriť, povie Donáth. Vedúca mu nenápadným, no významným gestom vopchá do vrecka balíček mletej kávy. Tu máte za unuváciu, povie.

Ludia sú celí posratí zo zimy, povie Donáth Ráczovi, keď sú už na ulici. Ani zo smrti nemajú taký strach, ako z toho, že pomrznú! Zapamätaj si to, na tom môžeš stavať. Preto žerieme zdarma reštauračnú stravu, nalievame sa zrnkovou kávou. Občas sa pritrafia i dáke dobré cigarety. Americké! Vracajú sa do kotolne. Nohavice majú mokré, v bagančiach im čvka. Dnes sa mi už nechce nič robiť, vyhlási Donáth. Uvaríme si kávu a budeme sa sušiť. Zajtra pochodíme ďalšie obchody. Času dosť!

Rácz sa nenudí. Keď niet roboty, ľahne si na lavicu s rukami založenými za hlavou a počúva rozhlas. Alebo so zatvorenými očami spomína na domov. Na Eržiku, predovšetkým. Aká je len krásna, múdra a pracovitá! Donáth podchvíľou priloží do kotla na teplú vodu. V kotolni je temno. Odblesky ohňa vykresľujú na zájdených stenách fantastické obrazce. Pohľad do plápo-lajúceho ohňa upokojuje, hypnotizuje. Rácz zaspí, onedlho sa však zobudí. Donáth číta noviny, chyti ho záchvat zlosti a nená-visti. Oboma rukami si zvierajú hlavu, oči mu vyliezajú z jamôk. Tak prejde popoludnie. Čoskoro je tma. Idem do kuchyne, pozrieť čo varia, prehodí Donáth, ktorý dostal hlad. Rácz sa ide vymočiť. Kto sa často pozerá do plameňov, musí viac močiť. Potom Rácz priloží za fúrik uhlia, len z čirej radosti, sledovať, ako si oheň uchmatne svoju korisť. Neskôr sa opäť zloží na lavicu a hľadá do ohňa.

XXX

Na druhý deň navštívia drogériu a Kožatex. Vonku prší. Ulica sa leskne. Strážca parkoviska sa uzimene krčí pod dáždni-kom. Naobedujú sa v kuchyni, v umývárni riadu. Ktorási z pomocníčok im prinesie polievku, omáčku i zemiaky priamo z kotla. Donáth vezme nôž a rozdelí kus mäsa na dva diely. Chutí? spýta sa plnými ústami. Chutí, prikývne Rácz. Jedia chvatne, jedlo už vychladlo a nepáli jazyk ani d'asná. Po očku pokukujú po umývačkách. Rácz chce umyť tanier, no Donáth ho zadrží. Netreba, povie. Baby to po nás umyjú. Veď im za to kúrim, nie?

Poobede idú skontrolovať kúrenie do baru-varieté Am-bassador. Aj tak nevieš na sto percent, či to bude fungovať, povie Donáth po ceste, všetko sa ukáže, až keď to pôjde dva-tri dni v kuse. Vchádzajúc cez služobný vchod, stretnú jednu z tanečníc. Donáth na ňu upozorní. Práve vystúpila z opela rakúskej poznávacej značky. Pošle vodičovi vzdušný bozk a kráča ku schodom. Kotolníci jej dajú prednosť. Náročky nevšímavo prejde okolo nich. Je štíhla ani pretekársky kôň. Ovanie ich vôňa parfumu, ťahajúca sa za ňou ako chvost za kométou. To je frajľa, čo? poznamená stavec, keď tanečnica zmizne z ich dohľadu. Priveľmi chudá, znalecky prehodí Rácz. V duchu je však roztrpčený, že ho ženská tak okázalo ignorovala. Jeho, ktorému krhanická kurva, keď bol vojakom, platila, miesto aby platil on jej! Ej, boha, veď by som ťa ja naučil! pomyslí si. Ale vtedy si spomenie na Eržiku. Predstaví si jej čistú panenskú tvár a celý sa rozľúti. Čo už jeho, Rácza, môže zaujímať na tejto babylonskej neviestke, keď ho doma čaká dievča ako Eržika!

Chudá sviňa - najlepšie mäso, poznamená Donáth. Volá sa Silvia. Rajtuje na nej skoro každý. Je to kurva skurvená. Zábavný podnik Ambassador nie je veľký. Pódium, zo dvadsať stolov okolo, dlhý barový pult s desiatimi stoličkami, parket a v rohu praktikábel s bubnami, organom a ampiónmi. Tanečnice sedia v teplákoch a gymnastických úboroch okolo klaviristu a rehlia sa na akonsi vtipe. Donáth zavedie Rácza do chodby. Tuná sú šatne, povie mu. Odvzdušní tam radiátory. Ja idem do suterénu skontrolovať rozvody. Rácz zoberie kabelu a vojde do prvej šatne. Je to miestnosť dlhá asi päť metrov. Na jednej strane zrkadlá, stoličky a kozmetické stolíky. Na stoličkách sú porozvešované časti ženskej garderóby. Topánky sú poodkopávané pod stoličkami. Napravo zívajú dlhý rad pootvá-raných skríň. Na svetlo sa z nich derú rôzne striebřisté kostýmy, pávie perá a kožené postroje. Radiátor sa zdá byť v poriadku. Rácz otvorí odvzdušňovací ventilček na boku radiátora a nastaví prázdnu plechovku. Keď vzduch vyfučí a do nádoby začne prskať čierna voda, Rácz ventil zatvorí. Ešte raz sa nadýchne vône ženského potu, púdrov a voňaviek, potom vyjde na chodbu a otvorí dvere do ďalšej šatne. Chudá tanečnica, ktorú stretli pred vchodom, sa práve prezlieka. Keď zočí Rácza, nepriateľsky na neho zagáni: Neviete zaklopať, keď niekam vojdete?

Nevedel som, že ste tu, povie Rácz a zasmeje sa. Ale teraz už viete! povie tanečnica dôrazne. Hej, teraz už viem, súhlasí

Rác z a vojde do šatne. Robím si len svoju robotu, povie, keď vidí jej pohľadovo ohrnuté pery a neujde mu jej zlostné myknutie plavou hlavou. Kurva hnusná, pomyslí si, večer čo večer ju na pódiu ukazuje celému baru a teraz sa hanbí? Kvokne si k radiá-toru a vyskúša ventil. Tanečnica si ho viac nevšima. Stiahne si podprsenku, potom aj nohavičky. Sedí na svojej stoličke, oblečená iba do zlatého náramku a náušnic. Ventil je zaseknutý, hádam i skorodovaný. Všetkými pórmí svojho primitívne zmyselného organizmu vníma éterický, energiou nabitý šum nahého ženského tela. Tanečnica si natiahne biely gymnastický trikot. Rác z robí na radiátore, ale po očku poškuľuje na ňu. Silvia sa oblieka nenútené, zdá sa, že prítomnosť cudzieho muža ju nevzrušuje. Môžete mi zatiahnuť zips na krku? spýta sa. Rác z vyskočí od radiátora, utrie si ruky o montérky. Tanečnica sa k nemu otočí chrbtom. Rác z sa morduje s primálnym zipsom, ruky sa mu chvejú. Zo ženy vyžaruje teplo a temná pižmová vôňa. Ďakujem! povie Silvia. Ani pohľadom ho nepočastuje. Sadne si späť a v prstoch sa jej zjaví dlhá tenká cigareta a miniatúrny zlatý zapalovač. Rác z kľučí pri svojom radiátore a zbiera v hlave myšlienky, roztrepané na všetky strany ako vajce, šmarené o stenu. Čo to vlastne chcel urobiť? Aha, otočiť ventilom. Vezme predlžováciu páku, nasadí ju na hriadeľ ventilu a jemne zatiahne. Bol to iba vodný kameň. Stačí slabý tlak a ventil sa krúti. Zopár ráz ním otočí tam a späť, potom nasunie koliesko a zaskrutkuje závlačku. Tanečnica si medzitým obula cvičky a zmizla z miestnosti. Rác z sedí na zemi a opatrne si privonia k obom dlaniam. Lipne na nich vôňa horúcej ženskej pokožky. Eržika je v tej chvíli ďaleko. Raz ťa dostanem, zatne sa Rác z. Dostanem ťa a naučím móresom!

XXX

Na vojne sa Rác z naučil využiť každú voľnú chvíľu na spánok. Je mladý, treba mu veľa spať. Dokáže to v hluku, vo svetle, v akejkoľvek polohe. I päťminútový spánok ho osvieži. Raz na vojenskom cvičení mu ukradli spací vak, bolo to v zime a čakali ho dva týždne v drsných podmienkach výcvikového priestoru. Ostatní členovia obsluhy dela vtedy omrzli, v noci sa trasli zimou a šaleli, zapadaní snehom. On, Rác z, sa len smial. Zakrútil sa do plášťa, ruky vložil do vrecák a spal.

Donáth už takmer vôbec nespáva. Zaspím tak na hodinku, dve, tvrdí. Zvyšok času len tak sedím, fajčím a premieľam. Po celodennej robote si poliehajú na lavice a fajčia. Rác z prišiel na chuť cigaretám. Nerozprávajú sa, obaja sú mlkvi a premýšľaví. Občas ktorýsi z nich priloží a prekontroluje tlak pary. Vonku sa začína jeseň. Dni ešte bývajú slnečné, no v noci už vejú divé vetry. Kotol na teplú vodu je malý, tichý. Rác z sa občas v noci budieva a načúva stonaniu vetra v studených komínoch. Potom opäť zaspí. Len sa vyspi, povie mu vždy starec s cigaretou v ústach, hľadiac do ohňa, keď som bol ja mladý, tiež som spával, čím budeš starší, tým menej sa vyspiš. Donáth naloží za fúrik uhlia a prekotí ho do ohňa. Rác zovi neprekáža hluk. Hocikedy si i vo dne zdriemne. Inokedy dumá nad Eržikou. Možno on, Rác z, nemal odchádzať do mesta, napadne mu raz. Mal ju uniesť. Hádam by tým obmäkčil starého Kišša. Na druhej strane, nie je to také isté. Mohol by si tým len poškodiť. Kto vie, aká bude v posteli. To je veľmi dôležitá vec. Čo ak je chladná? Alebo: čo ak má ovčiu piču? zľakne sa Rác z. To by sa do nej ani nedostal. Už s tým má skúsenosti. Vojenská kurva, ktorú vojaci prezývali absolventka, mu raz povedala, že keď pánboh rozdával prirodzenia, on, Rác z, musel byť najmenej dvakrát. Chodievala za vojakmi až do kasárne. Rác z ju ondieval v sklade výkonného práporčíka, keď sa stal jeho pomocníkom. Jej stony vždy zburco-vali celý útvar. Hej, to boli časy! spomína Rác z. V dedine po vojne zopár ráz v stodole potešil susedu, fešnú vdovicku, ale potom sa tuho zaľúbil do Eržiky Kiššovej a bol koniec. Nevedel si predsta-viť, že by to robil s niekým iným, ako s ňou. Napokon, nevedel si predsta-viť ani, že by to robil s ňou. On, Rác z, nie je typ, do ktorého by sa žena vedela zblázniť. Je mlkvy, má prísny pohľad a neohrabané pohyby. Len veľmi skúsená, až skazená žena je schopná v ňom, Rác zovi, na prvý pohľad spoznať vášnivého, divého milenca s neľútostnou výdržou a obludným prirodzením. Ale jemu, Rác zovi, to nepre-káža. Divý milenc v ňom ešte spí, ešte sa nezobudil. Je skôr zdržanlivý. Ešte nikdy v živote nepocítil spaľujúcu, všepohlcujúcu vášeň, ktorá by ho dokázala pripraviť o rozum. Aj jeho vzťah k Eržike, napriek svojej intenzívnosti a pravdivosti, pramení skôr z potreby usporiadať si v istom momente život podľa istých pravidiel.

Teraz mu však svetlovlasá tanečnica z baru-varieté Ambassador vstrekla jed do žíl. Odvtedy ju zopár ráz stretol. Často prichádza na doobedňajšiu skúšku vtedy, keď Rác z vysý-pa sud s popolom. Rác z sa prichytí pri tom, že sa teperí von najmä preto, aby ju znova a znova videl. Pravda, pod akoukoľvek zámienkou môže vojsť do baru-varieté a tváriť sa, že opravuje čosi na radiátoroch. Na to je však priveľmi hrdý a plachý. Zmôže sa iba na pohľady, ktorými ju skrz-naskrz preráža, keď sa stretnú. Silvia sa spočiatku tvárila, že ho ani nevníma; najnovšie sa na neho zdržanlivo pousmeje. Vážne, oceľovo antracitové oči územčitého mládenca a vášnivý výraz v jeho tvári ju zabávajú.

XXX

Treba nám ešte zísť do Mototechny, vyhlási Donáth jedné-ho rána. A potom skontrolovať kúrenie v samotnom hoteli. To mám zo všetkého najradšej! uľaví si. Keby som tam nemusel, bol by som ten najšťastnejší človek na svete. Prečo? spýta sa Rác z. Uvidíš to sám, povie Donáth. Samá buzerácia. Každý si na teba otvára papuľu. Od riaditeľa cez recepcného až po posledného poslíčka.

Raňajkujú v kotolni. Donáth priniesol peceň chleba, hrudu masla a zvyšky šunky, čo ostala z raňajok valutových hostí. Z veľkej konvice čaju sa parí. Donáth do nej zamyslene vytláča citrón. Potom už budeme mať všetko za sebou, povie. Odvtedy budeš musieť stáť na vlastných nohách. A po chvíli dojata dodá: O dva týždne končím. Rác z si natiera chlieb maslom a kladie naň obschnuté okrušky šunky. Na jednej strane je rád, konečne mu začnú vyplácať plnú sumu, pre ktorú sem prišiel: dva platy a všetky odmeny. Na druhej strane má strach. Kedy pôjdeme do tej Mototechny? spýta sa vecne a zahryzne do chleba. Hneď po frišniku, odvetí Donáth. Jedia a mľčia. Pažravému Donáthovi podchvilňou

zabehne. Plecia mu nadskakujú, dusí sa. Roztrasenou rukou sa napije čaju, na chvíľu zavrie oči a napcháva sa ďalej. Vonku je psota. Zo stromov opadáva zožltnuté listie. Kalná voda sa s hrmotom valí do kanálovej mriežky. V rohu kotolne začne zatekať. Je tam puknutý odkvap, povie Donáth pri pohľade na zväčšujúcu sa vlhkú škvrnu. Vlhkosť sa zráža na začiatku strope. Čierne kvapky padajú do prachu.

Chlapi zájdu do predajne Mototechny. Skontrolujú stav radiátorov a vedúci ich pozve na pohárik. Donáth významne zažmurká na Rácza.

Počul som, že odchádzate, pán Donáth, poznamená vedúci, keď si pripijú. Tak je, prikývne Donáth, túto mladý ma vystrieda. Nuž čo, povie vedúci, nedá sa nič robiť. Vedúci pozrie na Rácza: Nedáte nám zamrznúť, čo?

Vidíš, akí sú všetci posratí? smeje sa Donáth, keď zájdu za roh. Kvôli kúsku tepla by i vlastnú mater predali!

V Donáthovi drieme poriadna dávka opovrhovania všetký-mi, čo sú v zime odkázaní na jeho kotolňu. Je to podobný dešpekt, aký pociťuje veľa lekárov, nech sú akokoľvek humánni a dobrí, k svojim pacientom - k beztvarej mase, čo skučí a chrchle v čakárni a chytá ich za rukáv bieleho plášt'a zakaždým, keď vykuknú zo svojej ordinácie. Donáth ľudí posudzuje len podľa toho, ako by im vo svojich predstavách musel kúriť. Ide si kúpiť pivo a pozerá na pána, ktorý stojí s košíkom v ruke pred ním. Ten by chcel veľa kúriť, pomyslí si Donáth, stále by sa sťažoval, že je zima. Tamtá, odhaduje pokladničku, by potrebovala iba cez deň temperovať. V noci iste spí odkopaná a nahá ani hľista. A tak ďalej.

XXX

Prostitútka zastaví taxík. V útrobach jej ešte stále húfne odumierajú spermie nezamestnaného Zdravka G., bytom vo Viedni. Prostitútka je vysoká, plavá, dobre oblečená. Tvári sa, akoby bola dámu.

Urbanovi sa ženština hnusí a netají sa tým pred Ráčzom. Stojá na chodníku pred pasážou do dvora. Urban striehne, kedy sa ukáže Hurenssoon a privezie mu sľúbenú video-kameru. Rácz drží v ruke kartón marsiek a kabelu piva. Počúva Urbana a pozerá naň nehybným pohľadom. Také, ako tamtá, Video-Urbanovi pripomínajú stoku. Alebo verejné hajzle. Každý, kto má valuty, môže sa do nej vytriasť. Nie, dolu v bare-varieté ešte nebol. Nezaujima ho to. Radšej doma počúva Charlieho Parkera z magnetofónu. Rácz si prostitútku premeriava pohľadom, vlhkým od žiadostivosti. Raz som ju viezol domov, povie Urban. Hrala sa pred ním, Urbanom, na veľkú dámu. On, Urban, však nepristúpil na jej poňatie seba samej. Inteligentne jej dal najavo, že ju nepovažuje za nič iné, len za špinavú štetku. Dokonca tak inteligentne, že to ani nepochopila. Spýtal sa, kam to, reku, bude. Otvorila ústa, aby povedala názov ulice. Ešte po polhodine mu v aute smrdelo rozkladajúce sa semeno dákeho špinavého jugo-viča alebo nemčúra.

Rácz mlčí, hľadá pred seba. V tvári sa mu nepohne ani sval. Je to ona, Silvia. Vo vrecku montérok zatne päšť, až mu v nej zapraskajú kosti.

Ale potom zaplatila, dodá Video-Urban. Päť stoviek vyso-lila. Bála sa, že ju on, Urban, bomzne. Zrazu sa Video-Urban vychytil preč. Musí sa poobzerať po iných parkoviskách, či sa tam náhodou neobjavil Hurenssoon. Je možné, že sa jemu, Urbanovi, vyhýba. Vysral sa na neho, kameru neprinesol a vyhýba sa mu. To nie je seriózne. Urban dodnes chápe dojímavú starostlivosť, s akou sa o Hurenssoona staral v júni, keď tu bol Švéd po prvý raz, ako istú formu zálohy na sľúbenú kameru. Na taxík Hurenssoon neminul ani vindru; on, Urban, ho všade vozil. A vôbec. Hurenssoon sa zachoval ako chrapúň, ako skurvený, nespoľahlivý hipisák. On, Urban, ho ide hľadať po celom meste. Možno tu už bol. Okrem toho vidí, že s Ráčzom dnes nie je normálna reč.

Rácz má kamenný pohľad. Päšť si nesie až dolu do kotolne. Drží ju vo vrecku ako odistený granát. V kotolni zloží nákup a obzerá sa. Hľadá vhodný objekt. Kurva, hét szencségit! zrúkne a jediným úderom vyhlíbi do boku najbližšieho kotla lavórovitú priehľbeninu. Raz ju, kurvu, aj tak dostane. I jemu bude fajčiť. A on ju bude bíjať. Musí ju predsa potrestať zato, že mu bola tak dlho neverná s inými. Veď počkaj, povie si. Rozvalí sa na lavici. Zatvorí oči v predtuche budúcich rozkoší, ktoré mu dozaista sprostredkuje jej drsný, ohybný jazýček.

Donáth rozospatý vylezie z kumbálu. Prečo Rácz trieska, prečo Rácz búcha? On, Donáth, prosím pekne, práve spal. Áno, podarilo sa mu zaspáť. To si treba vážiť. Rácz tu nemá čo búchať. Ešte mu to tu nehovorí pane. A vôbec. Kde bol Rácz tak dlho? Nech nehovorí, že bol taký rad v samoobsluže! Donáth nervózne chodí po kotolni a vystrkuje hrčovitý prst. Kde Rácz trčal?

Vonku, ucedí Rácz, keď vyrušený otvorí oči. Akiste s Urba-nom, vyzvedá Donáth. S ním, prikývne Rácz. Urban má peňaží ako šupiek. A je len čiernym taxikárom. Občas niečo vykšeftuje. A aké peniaze potom musia zarobiť naozajstní kšeftári? Urban mu vravel. Milióny!

Donáth sa pobavene rozosmeje. Ty tiež každému naletíš, povie. Dobré ti radím, Urban nie je kamarát pre teba. Je to šajdiar! Ty len poctivo, rozumieš? Tam si zober handru a sidol a choď čistiť kotle. A ja sa idem natiahnuť. Milióny, pche!

Donáth zmizne. Rácz si vzdychne a priberie sa do roboty. Večer však bude cez uzulinké okienko v uhoľnom sklade pozo-rovať hotelový vchod a protihľlé parkovisko. Hádám uvidí i Silviu. Bude na ňu čakať celé hodiny.

XXX

Vtom čase, v Rakúsku, sa Zdravko G. spokojne vezie z trhu pracovných síl na hrkotajúcej korbe nákladnej dodávky. Opäť mal šťastie. Zohnal robotu. Načierno, pochopiteľne. Zdravko G. nechce prísť o podporu v nezamestnanosti. Majiteľ historického mlyna vo Viedenskom lese si zmyslel zlikvidovať a vyviezť dvesto rokov starý drevený hajzeľ. Zdravko G. je na túto robotu ako stvorený. Za prácu dostane päťtisíc šilingov. Najneskôr napo-zajtre je s ňou hotový. Na víkend teda bude môcť opäť prísť do Bratislavy. Vyhladá tú vysokú kurvu. Hovná smrdia, povie si Zdravko G., nosiac hore-dolu plné vedrá, ale život je krásny. Keby bol ostal doma, v Kosove,

dodnes by pásol somáre.

XXX

Silvia je tiež spokojná. Zdravko, počerný juhoslovanský lekár, pôsobiaci vo Viedni, jej nechal tisíc šilingov. Keď ich predá len po tri koruny, dostane tri tisícky. K tomu treba prirátat sto mariek od Nemca, ktorého predtým urobila v jeho aute na parko-visku pred hotelom. Sto mariek po dvadsaťpäť korún, to máme i so šilingami dokopy päť a pol tisícky. Z toho ide päťstovka taxikárovi a tisícka recepčnému v hoteli Ambassador. Ostáva štyritisíc korún čistého. Do druhej v noci. Ešte sa i vyspala. Sama. Edita k nej v poslednom čase chodievala málo. Sezóna sa končí, každý sa usiluje odtrhnúť si ešte čo najväčší kus. Ale štyri tisícky, to vôbec nie je zlé. Na amatérku.

Silvia nie je profesionálka. Má svoje povolanie. Je kaba-retnou umelkyňou. Po programe však vždy jedného-dvoch zákazníkov urobí. To jej nik nemôže vziať. Má to ako koníčka, i na prílepiešenie. Raz sa aj tak vydá a skončí so šukaním po autách a hotelových cimrách.

Jej domáca si myslí, že Silvia študuje. Prípadné pochybnosti sa umlčia peniazmi. Domáca sa viac nestarie. Keď sa peniaze minú, príde sa znova stariet. Taký je život. Silvia tiež dodržiava nepísanú a nikdy nevyslovenú dohodu: nikoho si nevo-dí na privát. Nikoho mužského pohľavia.

Vy ste také slušné dievčatko, povie domáca. Nemali by ste sa priveľmi vyčerpávať tým štúdiom. Nech sa vaša kamarátka raz aj sama učí tak dlho do noci! Alebo nech občas príde ona k vám. Už dlho tu nespala. A vôbec, mali by ste si dať pauzu. Oddýchnuť si. Zabaviť sa. Máte už chlapca? Nie? To je dobre. Ešte máte dosť času.

Silvia odomkne kovovú skatuľu a vloží do nej peniaze. Zarobiť čo najviac, ešte kým má tvrdé prsia a ružovú, tuhú sliznicu. To, čo potom ostane, bude ešte dosť dobré pre budúce-ho manžela. Silvia už o ňom vie takmer všetko. Bude vysoký, prešedivený. Západný Nemec, Rakúšan, American, bohatý Arab, to je jedno. Auto prinajmenšom mercedes. Vdovec, starý mládenec atak. Musí mať samaritánske sklony, spojené s túžbou vlastniť. Iba taký dokáže stiahnuť kurvú z obehú, urobiť ju svojou manželkou a nepripomínať jej to potom pri každej malichej hádke. No kým sa strieborný panter ešte len skrýva kdesi v zahraničí, Silvii stačí aj Zdravko G.

XXX

Rác z leští mosadzné súčiastky. Kotly sú staročizné. Na každom z nich sa skvie zájdená tabuľka "HANS-KOKESCH--WERKE IN WIEN, 1895". Nešetí tým sidolom, prikáže Donáth, ktorý sa už defintívne zobudil. Ale ani nemrhaj. Niečo medzi. Potom sa pôjdeme najesť, zdôrazňuje. Bude dobrý obed. Rác mlčí.

Ty si kúpil pivo, povie Donáth, ale aj ja som na nás myslel. Tu máš, osloví Rácza zmierlivo. Hrkni si! V čiernych rukách sa mu zaleskne dlhá fľaša. To vieš, povie, keď ty budeš päťdesiat rokov v jednej kotolni, tiež budeš mať všelijaké muchy. Ale Urban je flagač, to je. Štricák! Napi sa.

Rác neodmietne. Pálenka je slabá, no zahreje v sychra-vom dopoludní. Hneď sa mu lepšie robí. Ale na Donáthove pokusy napriatť rozhovor odpovedá len áno a nie. To aby starec vedel, že on, Rác, nie je žiadna handra. Aby vedel, že on, Rác, si vypíť vypije, ale kúpiť že sa nenechá.

Po obede sa Donáth rozhodne uskutočniť to, čo dlho odkladal - kontrolu kúrenia priamo v budove hotela Ambassador. Medzitým dovezú uhlie. Tak, povie Donáth, už sa nám začala naozajstná robota. Toto je už tvoje uhlie, tak si ho zlož. A čo najskôr, lebo naň nabehnú cigáni s vedrami a nič z neho neosta-ne. Najlepšie ešte dnes. Ja tú kontrolu v hoteli urobím sám. To bude to posledné, čo tu urobím. Potom už budem len sedieť a slopať. Päťdesiat rokov je päťdesiat rokov.

Auto z uhoľných skladov sa obráti zo desať ráz. Ešte dlho do noci Rác pri svetle lámp zhadzuje uhlie do pivnice. Podchví-lou zbehnú dolu a odhrnie kopec spod okienka, aby sa tam všetko zmestilo. Z vetracích otvorov baru-varieté sa rinie tlmená hudba. Husto prší, no Rác robí bez košeľ. Z chrbta a šíje sa mu parí. Dážď zmýva pot. Rác si napľuje do dlaní a robí ďalej. Bez prestávky, mechanicky a monotónne.

Až nadržanom si dá pauzu. Zrobený zide dolu a vrhne sa na lavicu. Skrútený kabát vopchá pod hlavu a spí ani zabýť. V rukách mu tepe.

Ráno je kalné, usmoklené. Rác rozmrzene hľadá na ostatné uhlie, čo sa teraz ligoce v daždi. V tme sa zdalo, že ho ostalo menej.

Koncom týždňa zakúrime pod kotlami, vraví Donáth po raňajkách, hľadiac na teplomer. Už sa naozaj ozimilo.

Do obeda Rác zhádza zvyšok uhlia. Občas striehne, či sa nezjaví Silvia, ale nemá na ňu šťastie.

Posledné dni a noci je v kotolni zima. Jeden kotol už nevykúri veľkú kotolňu. Chlapi nemajú roboty, sedia zababušení v kabátoch a chlípú čaj s rumom. V noci sa Rác často zobúda a počúva, ako sa uhlie za stenou, v uhoľni, zosúva. Má mastný, temný zvuk. Dobré uhlie, utrási Donáth a mrví v dlani kúsok, nebudeš musieť toľko prikladať. Dlho vydrží horieť.. Každý deň starec vysvetlí Rácovi niečo zo zariadenia kotolne. Rácova písanka sa hemží nákresmi, schémami a tabuľkami. Rác nie je bohvieaký génus, je skôr prostý, ale učenlivý ani šimpanz. Sám si zakreslí a označí systém rozvodných rúr, hadiacich sa po stene. Ani parné rozvodné čerpadlá mu neostanú tajomstvom. Obehový systém je Stanford-Schroeterovho typu, blysne sa Donáth pred Ráčom. Zakúriš pod kotlom. Keď para v gene-rátore dosiahne predpísaný tlak, otvoríš ventil do čerpadla. Keď začne fučať cez tento malý poistný ventil, zopár ráz pretočíš obehové koleso. Ide to ľahko i rukou. Čerpadlo ti samo nabehne. Vtedy môžeš pridať paru a obrátky sa zvýšia. Potom otvoríš obehový systém. Rozumieš? Hneď ti klesne teplota vody, lebo čerpadlo privádza studenú vodu z vykurovacieho systému späť do kotla. Skrátka, tlak pary, obrátky čerpadla a teplota vody sú tri veci, ktoré musia byť vzájomne veľmi starostlivo vyladené. Ale to všetko ťa naučím o pár dní, keď zakúrime. Rác si všetko zapisuje. Chce sa naučiť čo

najviac.

Večer Rác z vyjde na dvor prevetrať sa. Už je chladno. Hviezdy nevidno, len mesiac sa občas vynorí z roztrhaných mračien. Hladné túlavé psiská sa v tme ruja o odpadky z kuchy-ne. Čierne ňufáky sa im lačno lesknú. Mocnými zubami sekajú do vzduchu i po sebe. Najmocnejšie z nich uchmatne ozrutnú vyvarenú kosť z kontajnera a vlečie ju von z dvora. Rác rozsvieti svetlá. Psy sa zľaknú a v mihu sa rozprchnu. Dlhú počuť hrkot kostí, vlečenej lačným psom po mačacích hlavách ulice.

Teraz ešte nie sú takí drzí, povie Donáth. Začul hluk a brechot a vyšiel hore za Ráczom. V zime si na nich treba dávať pozor, varuje Rácza. Zaútočia i na človeka. Kedysi som mal malorážku a strieľal som ich. Sú ako vlci. Raz som však nechtiac postrelil opitého host'a a hotelový fiškál' mi ju rozlámal. Ešteže to vybavil bez policajtov... Donáth odíha, chriaka po dvore. So stonaním močí do hĺby popola. Z kaluže moču sa parí. Psy sa teraz ruja kdesi v druhej ulici. Z diaľky počuť ich vydesený brechot.

XXX

Ráno príde riaditeľ. Treba zakúriť! rozkáže prísne a utrie si nos. Šofér Ďula stojí vedľa neho a výhražne pozerá na kotolníkov.

Aj sme chceli, hovorí Donáth a vstáva od raňajok. Mladý môže dosvedčiť. Akurát včera som vravel: zajtra zakuríme. Je to tak, prikývne Rác.

Drž papuľu, sprostý! obrýkne sa Ďula nevedno na koho. Riaditeľ zanovito upiera pohľad na Donátha: Treba zakúriť! Donáth prikyvuje. Zakuríme, čoby nie, zašilozofuje si. V noci bola zima, povie riaditeľ. Francúzsky miliónár z osemnástky a ten americký podnikateľský pár z červeného apartmánu sa sťažovali. Až mi bolo trápne. Vari mám ja, samotný riaditeľ, kúriť?

Donáth múdro prikyvuje. Áno, je to problém. Ale riešenie je jednoduché.

Odkážte im..., začne slávnostným hlasom, ale riaditeľ už odišiel. Drž papuľu, sprostý! rozkáže šofér Ďula prísne a nená-vistne. Namiesto toho, aby si bol povďačný, že riaditeľ sem príde a rozpráva sa s tebou, ty ešte papuľuješ. Vari si myslíš, že riaditeľ nemá inej roboty, len roznášať tvoje odkazy? V okamihu zakúr, lebo s tebou zatočíme! Ďula odíde a zatresne za sebou plechové dvere. Rác s rachotom odhodí oceľový kutáč do fúrika. Ešte slovo by pove-dal..., rozčuľuje sa.

Na toho si daj veľký pozor, povie Donáth. Snorí po celom hoteli a donáša riaditeľovi. Rozoštváva ľudí. Na riaditeľa donáša právnikovi. Na právnika zasa riaditeľovi.

Donáth vezme zo stola zápalky. Zatrásie nimi, aby sa presvedčil, že sú plné. Ideme na to, povie Rácovi. Teraz sa pozeraj. Na budúci rok to už budeš musieť sám...

Ani nedoje. Naláme dreva, nanosí papiera a do každého ohniska potroche nakladie. Rác sa vrátil k jedlu, sleduje starého a všetko sa snaží zapaľovať si. Papier vzbikne jasným plame-ňom. Drevo zapukoce. Hranica sa zosunie, vyletia iskry. Donáth posilní každý kotol lopatou uhlia. V kotolni sa citeľne oteplí. Starec si vyzlečie prešívaný kabát a sadne si za stôl. Teraz musíme chvíľu počkať, kým stúpne tlak pary, povie a pustí sa do jedla. Potom budeš môcť nabehnúť čerpadlá. Všetko ti vysvetlím. Nič sa neboj.

Stačí pár fúrikov uhlia a kotly začnú hučať ako vietor na konečnej. Kovové mriežkované dverka sa pomaly rozžeravia. Čerpadlá, čerstvo naolejované, sa rozbehnú s tichým sykotom. Veľké obehové kolesá sa otáčajú stále rýchlejšie, keď Donáth pridáva paru. Piest behá sem a tam.

Donáth zavedie Rácza k zadnej stene, pretkanej hadiacimi sa rúrami a červenajúcej sa lesom ventilov.

Toto je srdce celej kotolne, povie mu. Stadiaľto sa reguluje teplota v hotelových miestnostiach, v obchodoch, atakďalej. Toto je stúpačka, ktorou sa vykurojú kancelárie a host'ovské izby ľavého kridla. Touto zasa tie napravo. Na tabuľkách je presne napísané, ale veľa sa prerábalo a niečo z toho už neplatí, upozorní. Pokriveným čiernym prstom poklepe po veľkom venti-le. Týmto si môžeš spojiť obe polovice hotela a vykurovať jedným kotlom. Kebyže všetky tieto ventily zatvoríš, všetci, čo sú na teba odkázaní, pomrznú. Dbaj na to, aby bolo všetko riadne nasta-vené. Rác prikývne, skusmo zatvorí jeden z ventilov, potom zasa otvorí. Ide to ťažko.

Para uniká z netesných spojov, gumové remene na obežných kolesách čerpadiel ticho popiskujú, ohne hučia pod kotlami. Kotolňa akoby celá ožila, ponorí sa do červenkastej žiary, blikajúcej a odrážajúcej sa na Špinavých stenách. Teraz sa naučíš viac, ako za celý ten čas, čo si tu, rehlí sa Donáth. Je spokojný, onedlho stadiaľto odíde.

XXX

Medzitým začalo mrznúť. Ráno Rác beží do samoobsluhy po pivo a baganče sa mu pošmyknú na náhle zamrznutých kalužiach. Roboty nie je veľa. Všetko beží ako namydlené. Donáth sa od rána ošíva. Zajtra odchádza, nechce tomu uveriť. Pozerá do ohňa, chytá sa za hlavu. Neraz vyskočí so zdvihnutou rukou, nadýchnutý, len vyriechnúť isté, vopred zamýšľané slovo. V poslednej chvíli sa však spáti a miesto očakávaného vyslo-bodzujúceho slova zaznie v kotolni iba otrepaná nadávka. Rác to vie pochopiť. Pije pivo a fajčí. Prikyvuje. Donáth nevie, čo skôr. Vybehne po schodoch, až sa pošmykne. Tresne dverami. Rác ho zo svojho miesta počuje, ako sa škriepi s cigánkami z pracovne. Potom na dvore všetko stíchne. Onedlho je Donáth späť, s litrovou fľašou borovičky. Navar čaju! skríkne dôležito, ja idem zohnať spoločnosť.

Spoločnosť, to je Tóthová a jedna cigánka z umyvárne riadu. Je oblečená v šatovej zástere a ruky má do červená vymáčané Jarou a horúcou vodou. Ženy pijú ako dúhy. Donátho-vi veľa netreba. Dá si zopár štamperlíkov a už sa chichoce a obľapa obe ženy. Rác sa pozerá, popíja. Znesie ani hovädo. Starec prinesie rádio z kumbálu a naladí akúsi

veselú stanicu. Ako každý, kto je z akýchkoľvek dôvodov nútený mať v práci neustále zapäté rádio, pozná Donáth slogany všetkých pesničiek a neraz je schopný neumeľým hlasom zanôtiť celé slohy, pochopiteľne, s komicky skomoleným textom. Posmelený boro-vičkou, vytiahne Tóthovú z lavice a knisavými krokmi ju zavedie na plošinu pred kotlami ako na tanečný parket. Starena sa smeje, potrudžená výčapnou liehovinou.

Ako sa voláš? spýta sa pripitá cigánka Rácz. Rácz, povie Rácz. A ináč? je zvedavá cigánka. Ináč nič, povie Rácz. Iba Rácz. Cigánka je škaredá a vychudnutá. Pod šatovou zásterou z pestro potlačenej látky jej ochabnuto visia prsníky. Ruky má vybielené od umývania riadu. Ja sa volám Ribana, pochváli sa. Ribana? povie Rácz so zle predstieraným záujmom. Ribana Salajová, potvrdí cigánka. Môj brat sa volá Vinetú Salaj, doloží s nádychom hrdosti. To som ešte nepočul, povie Rácz proti svojej vôli. Vidiš, povie cigánka s nádychom zadost'učinenia, akoby táto Ráčzova poznámka bola akýmsi jeho priznaním, z ktorého by pre ňu mala vyplynúť daka výhoda, bod navyše v súťaži. Naleje sebe i Ráčzo-vi. Nastaví pohár na štrngnutie a potom ústa na bozk. Rácz nemá veľa chuti bozkávať cigánku, no na druhej strane ho to láka; ešte nikdy nemal ženu inej rasy. Pobožká ju. Cigánka sa doňho zadrapiť ani do čerstvého mydla. Donáth s Tóthovou opito tancujú pred kotlami, rádio škrčivo vyhráva na samej hranici hlasitosti i zrozumiteľnosti. Ideme dávať? spýta sa Ribana. Čo? nerozumie Rácz. Či máš chuť dávať, opakuje cigánka. Ty myslíš ako..., pochopí Rácz. Cigánka prikývne s jazykom medzi perami. Vychytia sa a vojdú do kumbálu. Cigánka si ľahne na špinavú posteľ, vyhrnie šatovú zásteru a roztvorí nohy dokorán. Rácz už nepremýšľa mozgom, spustí si montérky na kolená a ľahne si na ňu. Cigánka mu pomôže rukou a potom už len poslušne drží. Akého ho máš veličizného, povie udýchane po chvíli, cítim ho až v ľadvinách. Rácz sa divo pohybuje. Potom mu tvár na chvíľu skamenie a z úst mu vyjde potlačený výdych. Prevalí sa na bok a poležiačky si natiahne montérky späť na nahé boky. Dobré, nie? spýta sa Ribana. So mnou budeš môcť hocikedy dávať, keď dostaneš chuť. Stačí len prísť po mňa do umývárne. Rácz prikývne.

Ženy kamsi odišli. Za pivničnými okienkami sa zmráka. Donáth leží navalený na stole. Fľaša je prázdna. Rádio ktosi schytil a roztrepal o stenu. Kotly hučia, čerpadlá tlmene odfukujú. Kolesá svištia. V kotolni je horúco. Rácz spí polonahý, na lavici, s prešivákom pod hlavou.

Keď sa Rácz ráno prebudí, stojí nad ním Donáth, oblečený vo sviatočnom, a chce sa lúčiť. Príde i Tóthová. Obaja sa cítia akísi nesvoji. Tak my teda ideme, povie Donáth. Na chvíľu si pred cestou posadajú. Mlčia. Ale sme to včera roztočili, čo? zvolá náhle Donáth so silenou bodrosťou. Ešte teraz ma bolí hlava! Tóthová sa usmieva. Rácz prikyvuje a poskladá otupené svaly tváre do úsmevu. O siedmej nám ide vlak, povie Donáth. Vyhrknu mu slzy. Vysmrká sa do usmolenej vreckovky. Príď nás pozrieť, keď budeš mať cestu okolo, navrhne. Rácz prikývne. Obaja vedia, že sa to nikdy neuskutoční. Tak je to s nami..., zafilozofuje si Donáth po chvíli trápneho ticha. Vstanú a rozlúčia sa. Rácz ich vyprevadí až na dvor. Popodávajú si ruky.

Potom sa Rácz vráti do kotolne. Vyzuje si baganče a horeznačky sa natiahne na lavicu, dospávať. Ostal tu pánom.

XXX

Na druhý deň príde Ďula. Správa sa nadradene, s Ráčzom sa zhovára úsečne a zvrchu. Treba opraviť zatekajúci radiátor v pracovni samotného riaditeľa. Urýchlene. Ďula sa zbytočne nezdržuje, namyslene odíde.

Rácz si pripraví vercajg. Uvedomí si, že v budove hotela vlastne ešte nebol; keď tam Donáth odstraňoval závady, on zhadzoval uhlie. Nuž čo, dako tam trafím, povie si, prinajhoršom sa na riaditeľovu kanceláriu spýtam. Rácz zoberie kabeľu s vercajgom a poberie sa.

Na ulici je pľušt'. Tučný strážca parkoviska sa trasie pod parazólom, mokkými prstami sa prehrabáva v červenej taške, zavesenej na krku. Video-Urban postáva pred vchodom do bistra s tromi cigáňmi a o čomsi sa s nimi dohaduje. Ešte neprišiel? spýta sa ho Rácz s účasťou. Obdivuje Urbana, hoci by sa k tomu nikdy nepriznal. Jeho ležérny štýl, pohodlný spôsob života, výrečnosť. Jeho mestské myslenie a mestské problémy. Ako napríklad to čakanie na Švéda. Vari to nie je dosť? Až zo samotného Švédska má prísť človek kvôli Video-Urbanovi! On, Rácz, sa v živote so Švédom ani len nerozprávaj! Raz, keď si chcel ísť kúpiť pivo, oslovili ho dvaja starší manželia akýmsi smiešnym jazykom, asi chceli, aby im ukázal cestu. Rácz sa tak vyľakal, že zmätene utiekol a skryl sa v pasáži do dvora. Celý deň sa potom bál ísť do samoobsluhy v domnení, že tí dvaja naň kdesi čakajú a budú od neho niečo chcieť. On, Rácz, nenávidí cudzincov, no pritom ho k nim niečo neodolateľne priťahuje. A Urban? Ten sa len tak z prosta -doprosta porozpráva s cudzincami akýmkoľvek jazykom (on, Rácz, videl), zažartuje, zasmee sa. Dokonca sa i dohodne na akomsi kšefte, tak, akoby sa dohodol s ním, s Ráčzom, a jeduje sa, keď cudzinec dohodu nedodrží. V robote sa Urban iba občas ukáže, aby všetci videli, že tam je, len si niekde odbehol. To je iná robota, bez montérok, špiny a hluku. Rácz sa pristihne pri tom, že Video-Urbanovi závidí. Keby sa ho niekto spýtal, ako by raz chcel žiť, Rácz bez premýšľania povie: ako Urban. Rácz sa rozhodol; vráti sa domov, vezme si Eržiku, ako si bol predsavzal, no tak na ňu bude vplývať, aby i ona prevzala Urbanovo mestské, ležérne myslenie. On, Rácz, zmení celú dedinu. Je to ľahké. Svet nie je plný roboty a útrap - svet je pohodlný.

Ešte neprišiel? zopakuje Rácz otázku, lebo Urban ju prepočul. Aha, nazdar..., povie Urban roztržito a vrhne rozpačitý pohľad na troch cigánov v kožených bundách. Nevedno, či sa pred cigáňmi hanbí za Ráčza, alebo naopak. Rácz veľkodušne predpokladá to druhé.

Ešte neprišiel? spýta sa priateľsky Rácz, aby i cigáňom dal najavo, že ho s Video-Urbanom čosi spája, akési spoločne zdieľané tajomstvo. Urban pokrúti hlavou, nie, Hurenssoň ešte neprišiel. Zastav sa potom v kotolni, požiada ho Rácz, niečo ti chcem ukázať. Čo? vyzvedá Urban, ale Rácz neodpovie, ponáhľa sa do hotela, aby nezmokol. Kým prebehne k hote-lovému vchodu, už je celý mokký.

Kamže, kam? zastaví ho livrejovaný vrátnik. Som kotolník, povie Rácz, zavolali ma... Vrátnik si ho premeria so zjavnou nechutťou, ako niečo, čo doniesol pes z ulice. Koho to zaujíma? opáči naduto. Snáď nechceš takto vkročiť do recepcie?

Pust', požiada Rác, idem riaditeľovi opraviť radiátor.

Vrátnik sa naň obrýkne: Vypadni stadiaľto, ty trhan! Už nech ťa tu nevidím! Kto je na teba zvedavý? Iba čo kaziš vzhľad hotelového priečelia! Poobzerá sa, či náhodou spoza rohu nevyjde dáky hotelový hosť zo Západu, ktorý by ho mohol vidieť v kompromitujúcej kotolníkovej spoločnosti. Pust'! zrúkne Rác, klamným manévrom naznačí výpad doľava, aby sa vzápätí sprava prešmykol okolo ťarbavého vrátnika a prebil sa cez otáčavé dvere. Vrátnik zaklipká prasačimi očkami a s kľatbou sa rozbehne za ním.

Celý čierny, v masťných bagančiach, vkročí Rác do hote-lovej haly. Mäkký behún stlmí jeho strmý krok. Tu nemôžete postávať! osloví ho recepcný spoza svojho pultu. Počujete? Musíte ísť služobným vchodom! Rác si ho zbežne premeria, no nevšima si ho. Jeho pozornosť zaujal ozrutný krištáľový luster, visiacy z plafóna. S kablou cez plece zíza dohora. Nohou omacia behún na dlážke, prstom prejde po mramorovom povrchu recepcného pultu. Drsnou dlaňou vyskúša kvalitu gobelínov, zdobiacich stenu. Päťou duto pobúcha na mahagónové obloženie dverí do reštaurácie. Boha! povie. Boha bohového! To už hej!

Vrátnik stojí za ním. Nevie, čo robiť. Rácov príchod vzbudil pozornosť, v kozmopolitne mondénnom ovzduší interhotela pôsobia jeho špinavé montérky a vystrihaná lebka ako chrachel' v pohári šampanského. Vojde prevádzkár. Pohľadom obsiahne halu; v mihu dešifruje situáciu. Letným gestom pokynie svojim podriadeným. Vrátnik a recepcný sa chopia Ráca a vlečú ho k východu. Rác je taký ohúrený prepychovým prostredím hote-la, že sa chvíľu poslušne nechá viesť. Potom si však všimne pozornosť, ktorú svojim príchodom vyvolal, a zneistie. Čo naň všetci tí cudzinci hľadia? Zlostne zo seba strasie oboch posko-kov. Vrátnik sa naň vrhne, pevne rozhodnutý skoliť Ráca dvoji-tým nelsonom. Rác ho namrzene zrazi na zem úderom päste. Recepcný sa mu chce dostať za chrbát, no Rác ho ovalí kabe-lou, plnou železného náradia. Obaja ostanú mŕtiac ležať na zemi. Rác stojí pripravený, čierne päste pripravené, obrovské. Prevádzkár zbabelo zaškúli a ustúpi až k schodištiu. Rác využije zmätok, vycúva z haly a pospiatky prejde otáčacími dverami.

Prebehne mokrou ulicou, vráti sa do kotolne. Kabelu šmárí do kúta a sadne si za stôl. Vie, že niečo nie je v poriadku, no na to, aby ho ovládla panika, je jeho psychika priveľmi jednoducho vytvarovaná. Radšej zovrie päť a z plnej sily tresne do stola. Donáthov popolník i prázdne pivové fľaše nadletia a po celej dĺžke stolovej dosky sa rozbehne puklina.

Pride Ďula. Nedarí sa mu skryť široký škodoradostný úsmev. Posiela ho riaditeľ. Rác má v okamihu prísť na koberec. Pojebú ho, haha. Rác sa vychytí, ramená bojovne rozťahnuté. Tak teda poďme, povie. Ďula sa začuduje toľkej trúfalosti, no nič nepovie. Vedie ho križom cez dvor, zadným vchodom a po služobnom schodisku hore, pred vyčalúnené dvere riaditeľovej kancelárie. Tu čakaj, povie prísne a zlomený vo dvoje úctivou poklonou vpľichtí sa dnu. No poď, hybajte, osopí sa na Ráca po chvíli z dverí.

Riaditeľ sedí za stolom a celý brunátny ručí od zlosti. Napcháva sa akýmisi tabletkami. Nechutne chlípe vodu, vlasy mu visia do čela. Rác vojde a zastane uprostred kancelárie. Pozerá. Riaditeľ naň dlho hľadá s odporom a prstami behá po stole. Čo ste to urobili? okríkne Ráca z čistajasna, pýtam sa po druhý raz, čo ste to porobili? Rác mlčí, v rozpakoch mrdne plec om a pohodí vystrihanou hlavou. No to sa pozrime! zúri riaditeľ. Hotel plný západniarov a on sa pred nimi producíruje v špinavých montérkach a ufuľanej obuvi! Vari navštívili našu krásnu vlasť len preto, aby videli zasratého kotolníka? Čo?

Frapantné! pritaká šofér Ďula podlízavo, stojac za Rácom. Vás som sa na nič nepýtal, zahrmí riaditeľ, vypadnite! Hej, už idem, prikývne horlivo Ďula a bleskurýchlo vyklzne z kancelárie. Na zlomok sa vo vyčalúnených dverách zjaví jeho špicatá tvár: Keď ma budete potrebovať, šéfe, som u právnik a.

Rác nič nehovorí, len pozerá pred seba. Riaditeľ sa tiež odmlčí. Prehltne pilulku, zapije vodou a zrkadielkom si obzerá jazyk i podnebie. Potom pokračuje pokojnejším tónom: Potres-cem vás. Ste tu nový, načim vás poučiť. Od začiatku sa mi nepáči, no chcem byť týmto ľuďom spravodlivým vládcom. Nie, výpoveď nedostanete, ani keby ste si ju výslovne želali. Čo tak pozeráte? Vy ako kotolník sa môžete pohybovať iba v priestoroch pre zamestnancov. Ak budete poverení prácou v hosťovských priestoroch, nemôžete byť oblečení tak, ako ste to predviedli dnes. Slušivý sivý oblek, kravata pastelových farieb, nie krikľavá košeľa. Náradie decentne ukryté v kabele neutrálneho vzhľadu.

Trestám vás pokutou vo výške mesačného príjmu. Vaša najbližšia výplata prepadne v prospech hotela Ambassador! Rácovi sa až dych zastaví. Krv sa mu nahrnie do tváre. Celý mesiac neuvidí peniaze! O celý mesiac sa oneskorí jeho návrat domov! Ale veď...! namietne a zdvihne ruky.

Hubu držať! okríkne ho riaditeľ spupne a tresne päťou do stola, a nešermujte tými paprčami! Nič tak nenenávidím, ako keď moji podriadení šermujú paprčami!

Rác by riaditeľa najradšej umlčal úderom päste do slúch, no riaditeľ ho zaskočí: A teraz bystro opravte ten radiátor.

Riaditeľ hotela nebude mrznúť!

Rác zalapá po dychu od poníženia a zlosti. Zúri vo vybehne z kancelárie, aby nemusel zabiť.

XXX

Až v kotolni ho opantá šialená zúrivosť. Cíti, ako mu idú žily v hlave prasknúť, ako mu krv šumí v ušiach. Zatne zuby, až mu stúpnu d'asna. Schmatne kovovú tyč a zúri vo, zo všetkých síl ňou trieska do potrubí rozvážača. Potom pokrkváný a pozohýbaný kus ocele šmárí do uhlia. Zdrapí stoličku a tak dlho ňou bije do steny, až mu v rukách ostanú len triesky, ktoré šmárí do ohňa. A kurva h'et szencségit! zreve, oslepený nenávisťou.

Takto ho obrať o peniaze! Rác tomu stále nechce uveriť. Stojí uprostred kotolne a neveriacky kýve sklonenou hlavou zboka nabok ako zle trafený bujak. Oči sa mu potiahli priesvitnou blankou, divo zaťaté päste v sebe ukrývajú smrť. Kto by teraz vošiel do kotolne, mohol by sa rozlúčiť so životom. Po chvíli postávania Rác strmo vykročí k rozvážaču,

plnému ventilov. Chvíľu si polohlasom číta označenie ventilov, prstom chodiac po zájdených štítkoch. Potom mocnými rozmachmi zavrie ventil, prepúšťajúci horúcu vodu do radiátorov v administratívnom trakte. V mysli sa mu vybaví riaditeľova tvár, plná samolúbneho opovrhnutia.

Zmrzneš! skrikne, všetci zmrznete! doloží a myslí tým i Ďulu, vrátnika, recepcného a hotelového fiškála. Užite si zimy! povie, zatvárajúc jeden ventil na rozvádzači za druhým. Potrubia pomaly chladnú a s pukáním sa sťahujú. Rácz uberie obrátky na obehových čerpadlách. Predstavuje si, ako bude riaditeľ skákať, keď sa na neho zosypú sťažnosti zo všetkých strán, že je zima. Istotne pošle Ďulu dolu do kotolne. Ale toho on, Rácz, vyhodí a ak sa bude zdráhať, i päšťou po papuli tresne. Nad neho, nad Rácza, sa nik nebude vyvyšovať. Tu, v kotolni, je on pánom. Tu mu nik nebude rozkazovať. Donáth bol starý hlupák, keď sa nechal otravovať od tých kripl'ov. Zmizni, povie on, Rácz, roztrasenému Ďulovi. Chcem hovoriť s riadi-teľom! Tak to bude.

Rácz sa zvalí na lavicu, päšťou ponapráva skrútený prešivák a vloží si ho pod hlavu, rozhorúčenú myšlienkami na pomstu. Zatvorí oči a snaží sa predstaviť si, ako v Domácich potrebách a v ostatných predajniach všetko chladne a ako sa do miestností zakráda vtieravá zima. Ako všetci ozlomkrky vyte-lefonovávajú riaditeľovi a zisťujú, čo sa stalo. No a na dôvažok si Rácz predstaví, ako voľky-nevoľky príde do kotolne riaditeľ. Zbabelo škúliac, nervózne potrhávajúc hlavou. On, Rácz, nebude akceptovať žiadnu obhajobu. Priviaže milého riaditeľa k rúram a rozžeraví kutáč.... Oj, hrozne sa on, Rácz, pomstí!

Od rozčúlenia zaspí, ale len na chvíľu. Čoskoro ho zobudí buchot topánok na schodoch. Rácz sa strhne. Dolu do kotolne zostupuje vedúci Mototechny.

Tak čo, ako to ide? začne vedúci a sadne si. Nie je vám smutno za pánom Donáthom? Rácz mrdne plecom, čo sa dá robiť? povie neurčito. Vo dvojici sa to lepšie ťahal, nie? povie vedúci. Chvíľu obaja mlčia a pozorujú jeden druhého. Potom vedúci s rozpačitým pohmkávaním prejde k veci. Zlyhalo nám kúrenie, pán šéf, povie bodro. Rácza ten titul poteší, vstane a prikyvuje. Už vari hodinu máme v obchode zimu ako v psiarni, pokračuje vedúci. Obsluhujeme v kabátoch. Zákazníci sa sťažujú. Čo sa stalo, šéfe?

Rácz sa strhne. Narýchlo vychlí, čo mu slina na jazyk priniesla: Asi sa upchala stúpačka. Zaleje ho rumenec. Rozu-miete? zdôrazní. Kotolňa je stará, pokračuje, keď vedúci Moto-techny prikývne. Rúry znútra zhrdzavené. Tlak vody ženie hrdzu až po ohyb a tam ju ukladá. Rácz naznačí vo vzduchu ohyb. Rozumiete? Prietok sa zmenšuje, ohyb sa zanáša. Jedného dňa sa rúra upchá a hotovo. Rácz sa opája svojím dômyslom. Po chvíli mlčania pokračuje: Treba otvoriť rúru a všetko svinstvo odstrániť.

Hej, rozumiem, povie smutne vedúci a vstane. Na scho-doch sa opäť ozvú kroky. Pán šéf, ste tu? ozve sa ženský hlas. Do kotolne zide vedúca predajne domácich potrieb. Máme zimu, pán šéf, obráti sa na Rácza. Dievčatá sa trasú, chuderky. Nedá sa s tým niečo robiť?

A prečo s tým idete za mnou? spýta sa Rácz, ťažko skrý-vajúc svoju radosť z titulu šéf. Riaditeľovi treba povedať. Čo ja? Ja som len kotolník.

Vedúci Mototechny pohľadovo mávne rukou. Riaditeľ! Za čias pána Donátha sme vždy chodievali sem, keď niečo neštimo-valo. Rácz je zmätený. Nepredpokladal, že sa situácia takto vyvinie. Teraz však už nemožno cúvnuť. Niekoľkým stručnými vetami oboznámi príchodziu so situáciou. On, Rácz, im chce vyjsť v ústrety. Pochopiteľne, že nemôže za bordel, ktorý mu tu zanechal Donáth. Jemu, Ráčzovi, sa vidí, že sprostý a pažravý starec si to načasoval tak, aby sa tu po jeho odchode začalo všetko rozpadávať. Napokon, uisti svojich hostí, ešte nie je taká zima. Čo budú robiť, až naozaj začne mrznúť? Hostia zdúpnajú. Rácz vstane. Je územčistý a takmer o hlavu menší ako obaja návštevníci, teraz však popri nich pôsobí ani ich otec. On, Rácz, nevie, nevie. Treba zavolať komunál. Tí sú na také veci vybavení. Nepriđu však skôr ako o mesiac-dva. Hostia sa scvrknú ešte viac. Komunál má prácu po celom meste, zdôrazní Rácz. A tu bude roboty ako na kostole. Treba všetko odstaviť, uzavrieť. Vodu vypustiť. A tak ďalej.

To bolo rečí koncom leta, ako všetko bude fungovať! namrzené sa ozve vedúci Mototechny.

On, Rácz, nič nesľuboval, povie kotolník. A Donáthovi už bolo všetko fuk. Tomu sa ľahko sľubovalo.

Hej, povie vedúca Domácich potrieb. A vy by ste nám nemohli pomôcť? Hádám by stačilo len prepchať to potrubie. Rácz mrdne plecami. Možnože by stačilo. Ale je to hrozná robota. Odstavovať vodu, vypustiť ju a potom drôtom prerážať kaly. A úspech nie je zaručený. To nevádi! povie rýchlo vedúca Domá-cich potrieb. Len skúsiť! Veď by sme sa zbláznilí od zimy, kým by sem prišiel ten váš komunál. Rácz si odkasle. Ja mám veľmi obmedzené možnosti, vyhlási a skúmavo sa host'om zahľadí do tváří. Okrem toho to nemám v popise práce. Je to robota navyše.

Prvý sa rozhybe vedúci Mototechny. Včera mu priviezli predné sklá na škodovku, prizná sa nesmel. Ak by pán šéf nepohrdol, dve by mu mohol priniesť. Je to veľká vzácnosť, pán šéf by to mohol výhodne predať, ak sám nemá škodovku. Rácz opäť mrdne plecami. Nedbá. Vedúci sa po ne hneď rozhodne bežať, len nech už je teplo. Vyleti hore po schodoch a tresne dverami. Rácz sa nepriechi. Sadne si za stôl a dľaňami si pošúcha rozospátú tvár. Potom sa zahľadí na stôl a vzdychne si. Pohľad sa mu zastaví na kuse syra. Ukroji si kus a vloží do úst. Žuvajúc pozerá na vedúcu Domácich potrieb a usiluje sa predstaviť si ju bez šiat.

Máte tu teda riadne horúco, podotkne vedúca, keď osamejú. Môžete mi ponúknuť pohár sódy? Rácz žuvajúc vysko-čí, no uvedomiac si, že má erekciu, hneď si zasa sadne. S plnými ústami udivene zdvihne obočie a zašermuje vreckovým nožikom. Čože, vy nemáte sifónovú fľašu? žasne vedúca. Ale to je chyba, šéfko. Náhodou však mám dáke odložené pre dobrých známych, samozrejme, že sklené. Tie sú v poslednom čase nezohnateľné.. Hneď vám jednu prinesiem. Aj bombičky. Budete si môcť v tej horúčave narobiť sódy, koľko len budete chcieť. Ako uvidíte, obsluha je veľmi jednoduchá. Rácz nepije sódu, nikdy ju nepil. Pije pivo. Mrdne však plecami. Kým preglgne sústo, vedúca odbehne ako s nasolenou riťou.

Rácz osamie. Riaditeľ nechodí.. Namiesto neho príde Video-Urban. Bez okolkov si sadne za stôl. Máš niečo zaujímavé? spýta sa Rácza. Rácz s plnými ústami prikývne a vypliešťajúc oči, pregígajúc priveľké sústo, zdvihne dohora ruku s

nožikom. Doje, potom utrie nožik o nohavicu montérok, zatvorí ho a vloží do vrecka Vstane a prejde do kumbálu, hľadajúc si jazykom v ústach zvyšky syra. Zloží kufor zo skrine a spoza podšívky vyberie nájdených sedemsto mariiek. To je sedemsto mariiek, vyhlási Urban, keď ich Rácz rozloží po drsnej doske stola, pokrytej novinovým papierom. Akú to môže mať cenu? spýta sa Rácz. Odkiaľ to máš? spýta sa Urban. Našiel som, prizná Rácz. Kde? žasne Urban. Pred hotelom, v jednom z tých veľkých kvetináčov. Kedy? vyzvedá Urban. Hneď prvý deň, keď som sem prišiel. To bolo vtedy, keď bola tá razia na vextákov?

Čo ja viem? zasmee sa Rácz. No jasné, prikývne Urban. Vtedy bola tá razia. Aj ja som utiekol sem dolu. Tie prachy patrili nejakému vextákovi. Skryl ich do kvetináča, aby ich nenašli u neho. Potom sa po ne chcel vrátiť. To je jasné. No a čo? vyhlási Rácz. Čo bolo, bolo. Teraz sú moje! Tým si nebuď taký istý, schladí ho Video-Urban. Keď sa vextáci dozvedia, že prachy sú u teba, zderú ťa z kože. Sedemsto mariiek nie je špás, to už je pekný balík.

Koľko? chyti ho za slovo Rácz. Urban sa hneď späť: No, až tak veľa to zasa nie je. Ale predsa...

Koľko? nalieha Rácz. Urban sa vykrúca. Čo ja viem? Ja by som ti za ne dal sedem tisíc. Chceš? Hneď tu, na ruku. Sedem tisíc? žasne Rácz a sadne si. To nie je zlé, napadne mu. Trochu by si tým napravil rozpočet, narušený riaditeľovým opatrením. Ale na druhej strane, neunikla mu Urbanova nervozita a chamtivý záblesk v očiach. Sedliacky rozum veľí počkať. Ešte si to rozmyslím, prisľúbi Rácz Urbanovi.

Dám desať tácov! vyhlási Urban a na dôkaz vytiahne ozrutnú buksu, napratanú bankovkami. Teraz už Rácz nemá pochybnosti. Mestský pandlák ho chce napáliť. Vyhýbavo povie: Nechaj, musím si rozmyslieť. To nie je len tak. Ako myslíš, mykne plecom Video-Urban a zastrčí pudlár späť. Ale keď vextáci zistia, u koho sú ich peniaze, máš po piči. A od koho sa to dozvedia? spýta sa Rácz. Odo mňa nie, zdôrazní Urban, ale oni majú všade svojich ľudí. Je to mafia. Už sa na nich teším, povie Rácz. Tak nepredáš? dobieďza Urban. Už som povedal, že zväžím! vyhlási Rácz. Podľa toho, čo ty hovoríš, mám tak či tak po piči, takže mi to môže byť jedno. Keď budem predávať, poviem ti, uistí ho Rácz. Ako myslíš, vzdá sa Urban. Len aby si neľutoval. Na to sa ešte pozrieme, kto má po piči, pomyslí si Rácz, keď znova osamie v kotolni.

Ale jeho osamotenosť netrvá dlho. Onedlho je tu späť vedúca Domáчих potrieb. Široko sa zubí: Je to absolútne úzky profil, nikde nezoženiete. Zloží na stôl dve škatule so sífónovými fľašami.

Ani vedúci Mototechny s prednými sklami nenechá na seba dlho čakať. Dychčiac od námahy, hľadá očami miesto, kde by položil svoj náklad. Bez problému sa ich zbavíte s päťdesiat-percentným ziskom, pán šéf, uistí uje Ráca.

Obaja hostia ostanú stáť. Zo zadýchaných tvári im hľadí nádej.

Rácz, aby ich upokojil, vstane a lenivo sa začne zháňať po náradí.

XXX

Zdravko G. sa doviezol do daždivej Bratislavy zavčas rána na starom oranžovom opeli, ktorý mu požičal kamoš z ubytovne, tiež Juhoslovan. Auto bolo v zlom stave a všetci nezamestnaní Juhoslovania z ubytovne si ho požičiavali na svoje výpravy za slovenskými kurvami. Aby si získali ich oddaný obdiv, predváža-li pri výjazde z parkoviska pred hotelom Ambassador dynamické športové odpichy, spojené s bolestným zavýjaním trýzneného motora, pišťaním pneumatík a kúdolmi smradu zo spálených gum. Staré auto, pôvodne predurčené svojím výrobcom na pokojné rodinné jazdy po udržiavaných vozovkách západnej Európy, svojsky vyjadriло protest proti pretekárskym manieram dynamických mladých mužov, pôvodne predurčených pásť somáre na kamenistých svahoch Kosova; definitívne sa mu rozosrala prevodovka. Našťastie, už na parkovisku pred hotelom.

Posledný Zdravkov džob bolo čistenie kanálových žlabov u súkromného majiteľa bitútku na predmestí Viedne. Ušetre-ných päť tisíc šilingov neminie v Bratislave ani za týždeň. Dovtedy mu istotne ktosi opraví rozbitú prevodovku. Zdravko má veľké plány. Musí nakúpiť slovenské marlborky. Veľa marlboriek. Prinajmenšom dvadsať kartónov. Vo Viedni sa dobre predajú. Zdravko bude mať zisk, nie síce veľký, ale potešiteľný. No na to má čas i zajtra. Špáršvaj sa dýchavične priblíži s kabelou zavesenou na krku. Potom ti dám, odbije Zdravko G. upoteného, tučného strážcu parkoviska a nechá ho stáť s predĺženou tvárou.

Na pol hodiny je to koruna, povie strážca výhražne, na dve hodiny štyri koruny, na tri desať korún a na každú ďalšiu načatú hodinu desať korún! A začo mi to rozprávaš? nechápe Zdravko a zvedavo si premeriava neforemného vydriducha. Aby si nám tu opäť nestál tri dni! vysvetlí Špáršvaj. To by bolo šesťsto korún. Teraz ma už neobdáváš stovkou! No dobre, dobre, odbije ho Zdravko G., dohodneme sa. Ale teraz sa dohodneme! pevne vyhlási strážca parkoviska. Tu máš zatiaľ, povie Zdravko G. pohrdavo a vopchá mu do červenej kabele pokrkvajú sto-šilingovku. Úctivo ďakujem, šéfe, zamrmle Špáršvaj a začne sa ukláňať. Vyprevádza Zdravka G. až na chodník, nevšímajúc si autá, tlačiace sa na preplnené parkovisko.

Na chodníku pred vchodom do hotela Ambassador už na Zdravka G. čaká Video-Urban. Po krátkom dohovore menia bankovky majiteľov. Šilingy idú do Urbanovej buksy, Zdravko si vopchá do vrecka tučný zväzok tisícokorún. Ako sa imaš? spýta sa obligátne. Hurenzon je už prišiel?

Ale kdeže! pokrúti hlavou Urban. Vysral sa na mňa.

Zdravko G. mrdne plecom. To nie je, koniec koncov, jeho problém. Kývne Urbanovi a vojde do recepcie. Recepčný ho pozná, privíta ho ako starého známeho. Môžete, da mi dáte opäť sobu broj trinaest? spýta sa Zdravko G. Trinaest je jeho šťastné číslo. Áno, povie recepčný, izba číslo trinásť je voľná. Ráčite mať batožinu? spýta sa, keď vidí, že od výťahu sa blíži s výrazom lačného supa v tvári sedemdesiatročný boy Torontál. Zdravko G. pokrúti hlavou: Nie, još mám bagáž v aute. Torontál neskrýva zlosť a roztrpčenie. Až k recepcii počuť jeho rozhorčené výkriky. V upätej tvári sa mu zračí sklamanie, trasľavé ruky sa mu klepe-tovite otvárajú a zatvárajú v nenaplnenej predtuche teplých ruko-väť kufrov a kabeľ a najmä vytúženého sprejitného. Zdravko G. už raz zveril svoj kufor senilnému boyovi, dávnejšie, keď

tu bol prvýkrát. Len cesta k výťahu trvala hádam štvrt' hodiny. Trasľavý starček kráčaľ opatrne, drobučkými krokmi, pokyvkávajúc vtácou hlavou na tenkom, vráskavom, korytnačom krku. Zmučene vzdychajúc sa takmer zrútil pod ťarchou nesenej batožiny, takže Zdravko G. vtedy musel vziať nielen kufor, ale podopierať i Torontála, ktorý sa mu bez váhania zadrpil svojimi pavúčimi prstami do ramena. Pri výťahu zistili, že sa zasekol. Zo šachty sa ozývalo pridusené cudzojazyčné bedákanie uviaznutých hostí.. Nik si ich však nevšímal. Členovia hotelového personálu chodili okolo výťahu s nezúčastnenými tvármi. Zvykli si. Kým Zdravko G. vyvliekol kufor i Torontála na prvé poschodie, elegantné sako mu stmavlo škvrnami potu. Starec pôsobil vetcho, no bol ťažký ako vôľ. Vizbe číslo trinásť sa Zdravko G, ťažko oddychujúc, zvalil do kresla. Torontál sa k nemu postavil a v tvári sa mu zračila radosť zo statočne vykonanej práce a bodré očakávanie. Zdravkovi G. až po chvíli napadlo, že koristnícky starček čaká na sprejitné.. Vybral teda desaťkorunu. Boy Torontál ju sklamané vzal a drobčil dolu, do recepcie, v ústrety novým zákazníkom. Dnes je už Zdravko G. múdrejší. Podástarcovi desaťkorunu hneď v recepcii a má svätý pokoj.

XXX

Rácz najprv vlezie do suterénu pod predajňou Mototechny. Kliešťami trieska do rúr, aby si hore mysleli, že niečo robí. Na prst si naberie trochu vazelíny z hriadele ventila a zamaže si tvár. Nohavice si postrieka vodou z odvzdušňovacieho kohútika. Chvíľu si posedí, no čochvíľa mu začne byť zima. Vylezie zo suterénu. Onedlho bude teplo, povie unaveným hlasom. On, Rácz, musel prepchať celé vedenie. Toľko svinstva bolo v rúrach, že sa mu žalúdok dvíhal. Ale čo bolo v jeho, Ráczových, silách, to on, Rácz, urobil!

Všetci ho sledujú vďačnými pohľadmi. Vedúci dotisne až k Ráczovi zapýrenú predavačku s kyticou kvetov. Rácz vezme kvety a tiež v pomykove pobozká predavačku na líce. Preda-vačka utečie, chichotajúc sa.

Ponížené a vďačné pohľady ho sledujú až von, lipnú na ňom, keď strmo a ustarane kráča pasážou, a odovzdávajú ho až iným poníženým pohľadom, ktoré ho vítajú, vykúkajúc z Domá-cich potrieb.

Keď sa Rácz vracia do kotolne, otvorit' zatvorené ventily, na dvore už uzimene a nedočkavo postáva vedúca drogérie. Rácz ju pozve dolu. Vedúca nevie premôcť drkotanie zubov. Dohodnú sa na kartóne jablkového mydla. Keď vedúca drogérie uvidí sifónové fľaše, neodolá a požiada ho o jednu. S vedúcou Domá-cich potrieb sa nerozprávajú. Vedúca Domá-cich potrieb je obyčajná kurva, zdôrazní vedúca drogérie. To ona na ňu, vedúcu drogérie, píše anonymné udania a posla na ňu štátnu obchod-nú inšpekciu! Ona, vedúca drogérie, by sa musela od hanby prepadnúť, keby mala ísť za vedúcou Domá-cich potrieb a žobrať o posratú sifónovú fľašu! Pritom by ju tak potrebovala! Rácz jej jednu fľašu prepustí. Za kartón mydla. Tentoraz manda-rínkového. Potom vezme vercajg a poberie sa za vedúcou. Z okna umyvárne riadu, otvoreného na dvor, sa naň usmieva Ribana a láka ho rytmickým poplieskavaním otvorenou dlaňou pravej ruky o palec a ukazovák ľavej ruky, zovretej v päť. No Rácz sa tvári, že ju nevidí. On sa nevolá Donáth, aby bol odká-zaný na cigánky a na to, čo mu kto dá!

Sotva Rácz dohrá svoje divadielko v suteréne drogérie, už je tu vedúci Kožatexu. Urobte mi tiež to kúrenie a keď mi prídu kožené bundy, jednu vám odložím, navrhne Ráczovi. Rácz mrdne plecóm. Prečo nie? Nejaká lacná kožená bunda sa vždy zide. Lacná, no dobrá, zdôrazní, uprene sa pozerajúc vedúcemu do očí.

Až okolo obeda sa Rácz zastaví. Hltavo zje polievku a sotva dovarený kus mäsa, ktorý si sám vytiahol priamo z kotla. Šéfkuchár naň rozpačito hľadá, no neodváži sa nič namietnuť..

Rácz sa vráti do kotolne. Dobrý obed ho príjemne hreje v bruchu. Priloží do ohňa a vyvalí sa na lavicu. Teraz môže prísť riaditeľ, napadne mu. On, Rácz, by ho prerazil na dve polovice! Veru, z hotela tu ešte neboli kňučať o teplo! Nech ich však boh chráni, poslať Ďulu! Len nech pekne príde riaditeľ! On, Rácz, ho rozreže na kúsky a spláchnie v hajzli, ak nestiahne späť to kárne opatrenie!

Sýty a ukolísaný myšlienkami na pomstu Rácz zaspí.

XXX

Ráczovi sa málokedy sníva. Spáva ako drevo; s pootvo-renými ústami. Palcami na nohách mu pomykáva. Občas sa mu doma snívajú sny, ale všetky boli celkom triezve, realistické. O robote, o Eržíke, o Kiššovi. Pokojne sa mu to, čo sa mu snívalo, mohlo prihodiť i v skutočnosti. Keď sa Rácz zobudil, veru neraz musel premýšľať, či to bol sen, či skutočnosť..

V kotolni nemáva sny.

V polospánku si vyzuje baganče a ponožky si prehodi cez operadlo stoličky, aby sa mu usušili. Uvoľnene sa natiahne, ani sa nezobudí. Začne sa mu snívať sen, prvý sen, odkedy prišiel do mesta.

Vracia sa domov. Do rodnej dediny. Kráča blatistou cestou zo staničky. Vtom okolo neho na koni precvála pyšný Feri Barta-loš. Od hlavy po päty Rácza zaľfka špinavou brečkou. No Rácz si ho nevšíma. Kráča rovno ku Kiššovcom a napätie mu zviera hrdlo. Vrecká má nadžgaté tisíckorunáčkami, čo sa už nevošli do plecniaka. Strmo vojde ku Kiššovcom. Všetci sú slávnostne oble-čení a sedia vypnutí okolo stola. "Nate!" zrukne Rácz a vyklopí obsah plecniaka rovno doprostred stola. Kišš neveriaco zdvihne obočie. Kiššová zhíkne. Eržíka zavzlyká a zaborítvár do matkinho pleca. Rácz vyt'ahuje skrkvané bankovky z vrecká a dokladá ich ku kope. Toto som zarobil," povie. "Som boháč. Teraz mi dajte Eržíku, ako ste boli sľúbili!" Mäsiar zaborí prsty do bankoviek, nechce sa mu ich vytiahnuť. V tvári má rozpaky. "Synku..." preho-vorí naostatok zatiahnutým hlasom, "Eržíku ti už nemôžem dať. Pred mesiacom som ju vydal!" "Komuže ste ju dali, mešter?!" zreve Rácz a prsty mu skl'avejú i s bankovkami, uprostred pohy-bu. "Komu... komu..." zašomre Kišš a vytiahne prsty z kopy peňazí na stole. "Predsa Ferimu Bartalošovi. Mysleli sme si, že sa už nevrátiš. Že ti je už nadobro koniec. Kol'ki tak... Málokomu sa chce z mesta späť..."

"Nie takí, čo ich doma dievča čaká..." povie Rácz a zosunie sa na stoličku. Dvíha sa v ňom besná zlosť. Už-úž chce šmariť päšťou o stôl, no uvartuje sa. Na dvore zadupocú konské kopytá. Jazdec zoskočí z koňa a vojde do kuchyne. Rumenný, urastený, tuho raziaci tabakom, kožou a ostrým konským potom. Eržika vyskočí zo stoličky a vrhne sa mu do náručia, pýtajúc ochranu. "Po čo si prišiel?" výhražne sa pýta Feri Bartaloš Rácza. Rácz mlčí, napoly odvrátený. Ruky ešte držia skrúvané bankovky. Vstane a začne ich napchávať späť do pleciaka. "Pýtam sa, po čo si prišiel!!!" zopakuje pyšne Feri Bartaloš a bičikom tresne do stola, rovno medzi bankovky. "Eržika bola moja!" povie Rácz tvrdohlavo. Kiššovci sedia ako zmoknuté sliepky okolo stola. "Pobijem vás ako pandravy!" rozhodne sa Rácz. Slzy mu zalievajú tvár, no vtom mu ktosi položí chladivú dlaň na tvár. "Nechaj!" okríkne majiteľa ruky, nech je to ktokoľvek, a zaženie sa päšťou. Zrazu sa prepadne do hĺbky. Kuchyňa s vyjavenými ľudskými sa kamsi stratila. Zobudí sa na betónovej dlážke s bolestivo narazenou kostrôou. Zobudíte sa, povie akýsi ženský hlas nad ním. Ja nespím, zammle Rácz a definitívne precitne. Leží pod lavicou a skláňa sa nad ním - ach nie! - Silvia. Silvia, tanečnica z baru -varieté Ambassador! Rácz zdúpnie a strmo si sadne. Hlavu má ťažkú a miesto, kde sa ho dievča dotklo, páli akoby ho popálili. Rácz si siahne na líce. Naozaj plakal. Spakruky si zotrie slzy. Spali ste, povie tanečnica. Hej, spal, zammle Rácz, veru tak... Preberie sa z ohúrenia a suka sa do svojej úlohy. On, Rácz, má veľa roboty. Už ani nevie, kde mu hlava stojí. Rúrky sa zapchávajú. Všetci od neho, od Rácza, chcú, aby to opravoval. Vari je tu on, Rácz, nato? Ani poriadne náradie nemá. Ešte že vyštudoval za traktoristu -mechanizátora. Je to možné? pýta sa sám seba. Je tu, živá, v celej svojej kráse. Pulzuje v nej krv a Rácz zblízka cíti energiu, čo sála z jej zdravého, ortuťovitého tela. Už raz tento pocit okúsil. Keď v jej šatni opravoval radiátor a ona ho požiadala, aby jej zatiahol zdrhovadlo. V bare-varieté teraz musí byť zima ako v psinci. Zdriemol som si, povie Rácz. Od rána je na nohách. Usiluje sa, ako len môže. Robí, čo sa dá. Aj my máme hroznú zimu, povie Silvia. Nemožno skúšať. Dá sa s tým dačo robiť? Potrebujeme nacvičiť nové číslo. Istotne to poznáte, teraz to všade letí. Pampaptdžem. Tak sa to volá. Rácz pokrúti hlavou, nie nepozná. On pozná iné. Staršie. Rivers of Babylon a podobne. Ale tie asi nepozná ona. Nie, nepozná, povie Silvia. Nedá sa s tými radiátormi niečo urobiť? Je to ťažké, povie Rácz. Zahľadí sa do jej ostrobelaých očí. Zariadenie je v dezolátnom stave a naraz by všetci chceli od neho, od Rácza, zázraky. Odmĺči sa. Najradšej by pobehticu schytil, odvliekol do kumbálu a na posteli pretiahol. Vstane, no uvedomí si, že mu stojí. Sadne si späť. Dá sa čosi skúsiť, povie. Čo by som neurobil kvôli vám? dodá a zaleje ho rumenec. Zlosť, ktorú k nej prechovával po celý čas, čo ju vídal, sa kdesi vyparila. Silvia vie, že ho má v hrsti. Ešte jej bude žrať z dlane, povie si. Vtvári jej ostalo čosi zo studenej bezočivosti dievčisk, čo v detstve nosili slamovožlté vlasy zviazané do dvoch chvostov, hrávali sa s chlapcami a týrali žaby alebo chrústy. Rácz bytostne pociťuje jej blízkosť. Nie, nemôže povedať, že by sa mu páčila. Ved' ani nie je, ako sa hovorí, jeho typ. Jemu, Ráczovi, sa páči Eržika, počerná, mocná, s veľkým zadkom, prsami a so sčerve-netými stehnami. Silvia mu pripadá akási chorá. Napriek tomu (a hádam práve preto) na ňu dostal chuť. Nikdy predtým tak po inej žene netúžil. Ani na vojne. Vôňa Silviinho parfému je cudzia v prostredí kotolne, kde ustavične čpie vodou hasený žeravý popol. Rácz pozbiera všetku svoju civilizovanosť a premôže náhlu túžbu zdrapiť ju za stehno. Zmätene si šúcha dlane. Prostitútka si prisadne k nemu. Hranatý, potom raziaci počerný dedinčan vzrušil jej umŕtvené zmysly. Po všetkom, čo v živote preskákala, ju zaujmú len silné dráždidlá. Z Ráczovej polorozopnutej flanelovej košeľe, odhaľujúcej širokú zarastenú hrud', stúpa omamujúca vôňa. Najradšej by tam siahla, prešla mu rukou popod košeľu, ohmatala svalnaté brucho, úzke boky. Prejde si prstom po perách. Cíti ich horúčosť. Čosi vnútri, v nej, sa pohne. Aký ste urastený! povie a položí mu ruku na rameno. Rácz sa opäť zapýri. To je z roboty. Silu on, Rácz, má. To hej. Tanečni-ca povie dvojzmyselne: Sila však nie je všetko... Rácz roztržito prikývne, už premýšľa nad iným. Cvičil som aj s činkami, prizná sa po chvíli premýšľania, či to povedať, alebo nie. V škole som bol najsilnejší. Raz som zavesil Feriho Bartaloša, to je jeden tam od nás, taký pyšný, na vešiak. Rozumiete? Aha, pozrite! Vstane a podíde k ventilom. Sebavedomie sa mu vrátilo. Plný pulzujúceho vzrušenia zo Silviinej prítomnosti, schmatne oceľovú tyč s dvoma navarenými skrutkami, ktorá slúži na uťahovanie ventilov. Zohne ju, akoby bola z plastelíny. Hrdo skríkne. Prejde k lopate a zlomí ju na kolene. Päšťou vyrazí priehlbenu na plechových dverách do chodby. Ohne kus zábradlia, kutáč si omotá okolo predlaktia. Zrúkne od prebytku sily, čo kypí v jeho mocnom tele. Silvia ho sleduje pobavene, no s rastúcim vzrušením. Vsta-ne a podíde k nemu. Stojá si zoči-voči. On, zadýchaný svojím výkonom, spotený si šúcha oškretú päšť, ona vydráždená jeho živočišnosťou. Pristúpi k nemu tak blízko, že vidí svaly, ktoré mu pulzujú na ostro vymodelovanej sánke. Stisol by si i mňa tak? pýta sa ho. Čoby nie! zasmje sa Rácz a už jej prstami drví ramená a plecيا. Silvia zasykne od bolesti. Viac, viac, zašepká. Zatlačí ho na lavicu a obkročmo si mu sadne na kolená. Rácz jej poslušne urobí veľké sinky na ramenách. Tanečnica zastoná. Rozškľbne kotolníkovi kockovanú flanelku. Gombíky sa rozletia do všetkých kútov kotolne. Lačnými dľaňami mu krúži po hrudi. Brúskami prstov cíti husté čierne chlpy, orosené potom. Rácz jej stisne stehná. Ako pijavica sa mu tanečnica prisaje na ústa. Onedlho ich má plné jej horúceho, klzkého a ohybného jazyka. Je tu teplo, povie prostitútka po chvíli. Nemáš tu dáku miestnosť, kde by sme sa mohli zašit'? Ráczovi prebehnú po chrbte zimomriavky. Žalúdok sa mu stiahne od nervozity. Tak, a už je to tu, povie si. Čím častejšie niečo realizuje vo svojich predstavách, tým má väčšie zábrany uskutočniť to potom naozaj. Teraz však už nemožno ustúpiť. Vstane a zavedie ju do kumbálu za kotolňou. Pobehtica sa bez rozpakov vyzlečie, rozloží sa na ufúlanej posteli a hľadá na Rácza. Tak čo bude? pýta sa. Ráczovi

chvíľu trvá, kým sa rozhybe. Chvatne, postojacky sa vyzlečie, ostane tu iba v ponožkách a bagančiach. Lačno sa vrhne na Silvii. Ústami jej chodí po celom tele. Tak udržiavanú ženskú ešte nemal. Vtisne sa jej medzi kolená. Chvíľu sa mrvia a ukladajú, kým si nájdu vhodnú polohu.

XXX

Onedlho Rác udýchaný leží na posteli. Tanečnica sa utrie usmoleným uterákom, čo visel na ráme posteľe. Máš cigaretu? spýta sa. V kotolni sú marsky, povie Rác. Trochu ho urazilo, že tanečnica je skôr fit, ako on. Bfff, ty fajčíš marsky? zhnusene žasne Silvia. Kde sa tu dá osprchovať? spýta sa ho. Otvor tamtie dvere, povie Rác, chod' na koniec chodby a posledné dvere sprava: Chceš mydlo? Zišlo by sa mi, povie Silvia. Rác roztrhne kartón mandarínkového mydla a jedno jej podá. Pri pohľade na značku pobehlica hvízdne. Ty sa nezdáš! povie uznanlivo a zmizne na chodbe. Tak, to by sme mali, roztržito povie Silvia, keď sa vráti a začne sa obliekať. Pokús sa niečo urobiť s tým kúrením. Kedy prídeš ešte? spýta sa Rác, ktorého ovládla melan-chólia. Keď bude zasa pokazené kúrenie dolu v bare, zažartuje Silvia. Hneď zajtra bude pokazené! vyhlási Rác.

Tak aby sme si rozumeli, povie prostitútka a pozrie na Ráca s topánkou v ruke. Ja som bola seriózna. Teraz buď seriózny ty a zasa TY ukáž, čo vieš. Si nemysli, že ti budem dávať každý deň. Vieš ty vôbec, na koľko si to cenia ostatní?

Rác si sadne na peľasť. Nepáči sa mu to. Silvia dá každému, len jemu nie. Čo vlastne chce? Peniaze? Prosím! On, Rác, ich má. Silvia neudrží pohrdlivé vyprsknutie. Pár užmolených stokorún? Na tie nie je ona, Silvia, zvedavá. Čo? zvolá Rác a vyskočí. Pár užmolených stokorún? Tak ja ti teda ukážem tých pár užmolených stokorún! Otvorí skriňu a vyloží na posteľ kufor. Vytiahne zväzok mariek. Schválne ich drží v pästi, aby vyzeral objemnejší. Koľko chceš? skríkne. Sto? Dvesto? Tu máš! Prstami oddelí dve stomarkovky a hodí jej ich do lona. Kedy prídeš? spýta sa. Silvia vezme bankovky, pozrie si ich proti svetlu. Pošúcha ich o seba a počúva zvuk papiera. Pravá. Dnes to bolo len tak, zdarma, povie. Toto si ale vezmem. Zato pozajtre prídem. Platí?

Ty si nejaká drahá! nezdá sa Rácovmu sedliackemu rozu-mu. Za to prídeš i zajtra.

Zajtra nemôžem, pokrúti Silvia hlavou. Tak mi jednu vráť! prikáže Rác. Vezme bankovky a starostlivo ich zabalí. Potom ukryje do kufra a kufor vloží do skrine. Všetky raz budú tvoje, povie. Keď ku mne budeš milá. Naozaj milá..

Pozajtre o tomto čase prídem, sľubí pobehlica. Učeše sa pred zlomkom zrkadla a obnoví si rúž na zmyselných perách. Keď na schodoch utíchnu jej kroky a vonkajšie plechové dvere tresnú, Rác vstane a začne zhládávať svoje gate. Je spokojný.

XXX

Môžem da zavolať dolu do baru? spýta sa Zdravko G. čašníka v esprese. Čašník mlčky ukáže na telefónny prístroj. Silvia je už späť. Radiátory v bare sú teplé. Kolegyne ju chvália, za chrptom potom ohovárajú. Dala kotolníkovi! Aké ordináme! No Silvii je to fuk. Kúriť sa už kúri a aj tie marky z neho postupne vytiahne. Hlas Zdravka G. v telefóne ju poteší. Dnes jej všetko vychádza. Počerný lekár, pôsobiaci vo Viedni, má pre ňu istotne daky darček. Nie je lakomý. Skúška sa dnes aj tak nekoná. Kým Silvia spracovávala kotolníka, niektoré baby si krátili čakanie na teplo popíjaním koly s rumom. Teraz sa klátia na stoličkách atupo sa chichocú. To nie je profi štýl, uvedomuje si Silvia. Opitá Edita jej kladie ruku do rozkroku a ťahá ju do šatne. Silvia radšej vezme kabelku a plášť a ide za Zdravkom G.

Kako sa imaš? osloví ju, keď si k nemu prisadne v dennom bare. Silvia sa usmieva. Dobré. Bolo ti za mnou smutno? chce počuť Zdravko G. Dlho si tu nebol, odpovie Silvia. Mal som mnoho operácií, znaš? vysvetľuje Zdravko G. Mnoho som slúžil. Privatni krankenhaus, znaš? Málo doktorov. Mnoho pacientov. Som najlepší lekár, všetci pacienti hoču mňa, da ich operujem. Zdravko G. zdvihne pohár k ústam a napije sa. Silvia chápe, prikyvuje. Zdravko G. má krásne povolanie. Zdravko G. súhlasí. Sigurno tak!

Ako radiš danas večer? spýta sa Zdravko G. Nijako, povie Silvia. Dnes sa jej nič nechce. Zoberie si náhradné voľno. Hočeš da predtým jedeme? navrhne Zdravko G. Nie, nemám hlad, odmietne Silvia. Komu by sa chcelo natriasať sa s plným bruchom? Zdravko G. zaplatí a odvedie Silvii na svoju izbu. Tam sa vyzlečú a súložia. Zdravko G. je nedočkavý, celý divý. Súložiť chodí len do Bratislavy, so slovenskými kurvami. V Rakúsku musí Zdravko G. držať pôst. Rakúske kurvy sú drahé, slovenské lacné. Okrem toho, aj keby Zdravkovi G. dala viedenská dala, nemal by ju kam zaviest'. Do slobodárne s dvadsiatimi Juhoslovanmi a Turkami na cimre? Všetci by na neho zízali, ako si to s ňou rozdáva. Možno by ktosi aj chcel. Vo Viedni je Zdravko žobrák, posledný odpad. Pár kilometrov na východ - a Zdravko G. je pán a všetci okolo neho sú žobráci.

Dlhá Zdravkova neprítomnosť v hoteli Ambassador sa prejaví na gigantickej, nadľudskej porcii semena, ktorá nafúkne jeho prezervatív, až je veľký ako detská hlava. Vstane a zanesie ho spláchnuť do WC.

Prečo je tu taká zima? strasie sa, keď sa vráti. Ohmatá radiátor. Studený! povie nahnevane a zimomrivo zalezie do posteľe.

XXX

Už sa veru kúri všade. I v bare-varieté. Len v samotnom hoteli je chladno. Aj riaditeľovi je zima. Sedí za oroseným písacím stolom v zvrchníku a napína uši. Počúva, čo sa deje s kúrením. Žiaden, ani ten najmenší šramot v radiátoroch mu neujde. Z úst mu stúpa para. Podchvíľou vstane a lačno omaciava radiátory. Tučnými dlaňami sa usiluje postrehnúť tú najmenšiu iskierku tepla. Nič. Studené. Z diaľky k nemu dolieha rozčúlené šomranie v nemčine,

angličtine a iných jazykoch. Ktosi zaklope na dvere.

Ďalej, preboha! zrúkne riaditeľ a schúli sa do kabáta. Vojde francúzsky priemyselník, čo je tu na kongrese. Za ním vidno tvár Angličana z dvadsaťosmičky a kopu iných tvárí, zízajúcich do riaditeľovej pracovne. Riaditeľ sa skrčí, je teraz celkom maličký. Nervózne si trie ruky o seba. Hostia sa na neho zosypú v rozma-nitých jazykoch. Riaditeľ neovláda ani jeden, okrem svojho rodného. Nie je však ťažké uhádnuť, čo ich všetkých trápi. Angličan ukazuje mokrú vreckovku, novinár z Mozambiku monotónne bedáka: Bal-lá! Bal-lá! Francúzsky priemyselník si zvieka sako i košeľu a diskrétno riaditeľa upozorňuje na svoje zranenia z alžírkej vojny. Akýsi územčistý Nemec s mrožími fúzami a plavou šticou sa rázne pretlačí k riaditeľovi a ukazuje mu fotografie svojej ženy, detí a rodičov. Necháva kolovať. Najväčší tromf si necháva na koniec - podobizeň svojej milenky. Potuteľne, dotieravo sa usmieva. Já, já, gút! zmätene mrmle riaditeľ a usiluje sa vytlačiť všetkých z kancelárie. Keby tu bol aspoň právnik, napadne mu, ten by im to vysvetlil. Ale fiškála niet, zmizol kdesi do mesta, za svojimi kšeftami. Do dverí vstúpi Arab. Tvár má belasú, zúfalo sa trasie od zimy. Divé oči má podliate krvou. Já kalb! povie. Já mikassáh!

Já, já! uistí ho riaditeľ.. Všetkých hostí vytisne z dverí a zamkne. Žalostné Bal-lá! Bal-lá! sa teraz ozýva na chodbe.

Riaditeľ si unavene sadne na stoličku a mrzne ďalej. Uzimení hostia nervózne a výhražne chodia popred kanceláriu.

Černoch z Mozambiku stíchol. Všetci čakajú. Riaditeľ počuje ich kroky a cudzie, nepriateľské hlasy. O čomsi sa za jeho chrbtom doho-várajú. Riaditeľ priloží ucho k vyčalúneným dverám, no nero-zumie ani slova. Podchvilňou ktosi zaklope na dvere, nazíza dnu kľúčovou dierkou. Riaditeľ sa odtiahne od dverí, pritisne sa ku stene. Zľakol sa. Chce sa mu močiť, no má strach vyjsť zo svojej kancelárie. Radšej sa vymočí do kvetináča s palmou. Potom si postaví kreslo tak, aby ho nebolo vidieť cez kľúčovú dierku, a drieme. Onedlho opäť ktosi búcha. Riaditeľ zbabelo vyskočí a vyľakano zakričí vysokým, preskakujúcim hlasom.

Otvorte, šéfe, to som ja, Ďula! ozve sa za dverami. Si to naozaj ty? spýta sa riaditeľ, keď dobrú chvíľu načúva pri dverách. Ja som to, vpusťte ma!

Všade je zima, súdruhu riaditeľu! zvolá Ďula zdesene, keď vojde. Čo nevravíš, sprostý, začuduje sa riaditeľ a chvatne za ním zamyká. Sadne si za stôl a tupo hľadá pred seba.

Ten kotolník, ten nový! povie Ďulovi. On, riaditeľ, sa stavia, že to je jeho práca. Od začiatku mu nič dobré z očí nepozeralo! Možno sa jemu, riaditeľovi, chce pomstiť za to, že ho tak spra-vodlivo a prísne potrestal! Chod' za ním, rozkáže, a odkáž mu, že ja prikazujem, aby tu všade bolo teplo! A nech mi príde opraviť ten radiátor!

Zadumane sa začne zaoberať akýmisi motúzikmi, čo nazbieral cestou do práce. Oči mu zosklovatejú ako vždy, keď sa zaoberá niečím výsostne dôležitým. Ďulu si viac nevšima.

XXX

A čo mi je riaditeľ? zasmee sa Rác, keď poležiačky vypo-čuje Ďulu. Jeho, Rácza, možno iba raz nasrať! Keď riaditeľ niečo potrebuje, nech príde sem, za ním, za Ráčom!

Ďula si zmätene sadne. Dlhो už robí riaditeľovho poskoka, no jakživ ešte nezažil, aby sa mu ktosi tak smelo postavil. Ešte aj hotelový právnik a prevádzkár, hoci riaditeľa nenávidia a za chrbtom si z neho robia posmech, predsa len sa navonok sprá-vajú k nemu s úctou a poctivo plnia jeho neraz streštené príkazy. Alebo ak aj neplnia, tvária sa, že áno. Rác musí mať kohosi za sebou, že sa nebojí. Ďula má veľmi citlivý nos. Vždy vycíti, z ktorej strany fúka vietor, o niečo skôr, ako ostatní. Už od detstva má takýto citlivý barometer. Vždy vie, komu slúžiť a kedy od neho prebehnúť k novému chlebobarcovi tak, aby to pôsobilo prirodzene. Rác v jeho očiach stúpne na cene.

Riaditeľ sem za vami nepríde, povie Ďula. A prečo? nedá Ráčovi. Bojí sa vás... šéfe, povie Ďula. Tak on sa ma bojí? omieľa Rác Ďulovo priznanie na jazyku.

No niečo mu musím povedať... pane, dobiedza Ďula, keď vidí, že Rác zasa zatvoril oči. Zaniesli sa rúry, zamrmle kotolník v polospánku. Treba čakať... dodá. Viac si šoféra nevšima.

Áno, vybavím to, povie Ďula a rozbehne sa hore po kovo-vých schodoch. Rác však už pokojne spí. O chvíľu sa však strhne a sadne si, lebo vycítil, že v kotolni nie je sám. Ďula je preč, no namiesto neho tu zmätene postáva akýsi cudzinec. Čo tu chceš? zrúkne na neho Rác z lavice a namrzené začne zhladávať ponožky. Angličan z dvadsaťosmičky neisto hľadá na rozospätého zurvalca. Prsty má zmudrené zimou. Márne sa Ráčovi pokúša vysvetliť dôvod svojej návštevy v kotolni. Nero-zumiem, opakuje zaťato Rác a ostošesť krúti hlavou. Pozorne počúva vety v neznámom jazyku, no vždy, keď sa Angličan odmlčí s otáznikom a s prosbou v očiach, rozhodí ruky. Boh ti rozumie, povie. Čo si sa nenaučil po našom?

Cudzincovi sa zdá byť nemožné, aby bol ktosi taký nechá-pavý. Začne územčistého kotolníka podozrievať z pretvácky. Podá mu kartón kentiek. Teraz už Rác chápe. Položí cigarety na oštiepaný stôl a nenáhlivo začne po kotolni hľadať svoje baganče. Angličan posunkami naznačuje, ako mu je zima. Treba čosi robiť. Rác si zapáli jednu kentku a s cigaretou v kútiku úst, prižmurujúc oči pred dymom, obúva si topánky. Rozumie. Už je mu to jasné.. Angličan odbehne, no onedlho sa vráti. Vedie so sebou fúzatého Nemca s fotografiami, zlostného Araba, aj černocha, monotónne opakujúceho Bal-lá! Bal-lá! Tvária sa zmätene. Ostýchajú sa. Ráčovi ich príde ľúto. U lakomí sa. Oni predsa za nič nemôžu, pomyslí si zmierlivo. Ak mu dajú darčeky, dajsamisvete! Nech majú teplo! Riaditeľa, toho treba potrestať. On, Rác, nebude váhať, nepodľahne prázdnu slaboškému súcitu. Ale títo tu sú nevinní..

Cudzinci chvíľu obdivujú zariadenie kotolne. Rác im ruka-mi, nohami a grimasami vysvetlí, kde je porucha.

Návštevníci prikyvujú.. Potom vytiahnu z vrecák podarúanky. Nemec sto-markovku a škatuľku cigariet. Arab sa chce zavďačiť akýmisi zvláštnymi, nahrubo ušúľanými cigaretami so zeleným tabakom a päťdesiatdolarovkou. Gestami zdôrazňuje, že mrzne. Černoch nedá nič, je lakomý a aj tak nič nemá. Bedákaním všetkých upozorňuje na svoju situáciu a dožaduje sa pomoci od všetkých. Rác na ňom môže oči nechať. Ešte v živote nevidel živého černocha.

Po chvíli sústredeného premýšľania sa vydá do hotela. Tak, ako je, v špinavých montérkach. Nik ho nezastavuje, nik nevyháňa. Uzímený personál v ňom vidí mesiáša. Urobíte s tým dačo? drkoce zubami recepcný. Rácz dlho mlčí.

Vchrstne do úst vodku, prinesenú na táčni a zamyslene krúti v prstoch prázdny kalíšok.

Hm, povie potom a zadíva sa na recepcného dlhým pohľadom. Zo sociálky a šatne recepcných a liftboyov sem dolieha ťažký, odŕhavý kašeľ Torontála. Od lakomého postávania pri recepcnom pulte vo vychladnutom vestibule dostal zápal pľúc. Liftboy a dvaja čašníci z denného baru mu nasilu odtrhli hrabivé kostnaté prsty od mahagónového recepcného pultu. Ako kus batožiny ho preniesli do sociálky umrieť. Sociálka slúži i ako fajčiareň pre recepcného, jeho pomocníkov a liftboyov. Muži sedia v kúte, pofajčujú a tlmenými hlasmi sa bavia. Občas ktosi pristúpi k Torontálovi a prizrie sa mu. Starec leží s veľký nosom a očami potiahnutými priesvitnou blankou. Chrčivo sipí. Chlapi pozerú na hodinky, náhlivo zahasia cigarety, zapnú si najvyšší gombík na košeli a utiahnu uvoľnené motýliky. Rozídu sa za prácou. Starec osamie. Nik si ho neoblúbil; všetci čakajú, kým dodýcha.

Vrátnik sa na Rácza neisto usmieva. Prevádzkár ho ponúkne cigaretou. Mám svoje, povie kotolník sucho a vytiahne benson-and-hedgesky, ktoré dostal od Nemčúra. Zborový a nezosynchronizovaný cvakot zapaľovačov, sipot plynu v rôznych tóninách i oneskorené, hysterické, panikárske a beznádejné škrtanie zápalky o bok škatuľky sa ako víchor znesie na konček dlhej cigarety, ležérne ovisajúcej z jeho úst. Mocne potiahne. Tak poďme na to, rozhodne.

Samotný prevádzkár mu privolá výťah. Akoby chcel odčiniť spáchanú krivdu.

Rácz chodí po izbách a tvári sa, že opravuje radiátory. Klepe po nich, načúva zvuku. Ustarostene krúti hlavou. Všetci vidia, že robí, čo môže. Líha si k radiátorom, robí tisíce zbytočných úkonov. V každej izbe mu dačo dajú. Nemeckí manželia ho obdarujú obrázkom pápeža, sivovlasý Kanadčan vytiahne z pudilára päťstokorunáčku. Mladý Talian mu taj-nostkársky podstrčí pornografický časopis, v ktorom štyria muži zažíva štvrtia akúsi školáčku. Americký huslista s veľkým nosom a strapatými vlasmi mu dá stodolárovku. Podľa toho, ako je kto roztrasený a uzímený.

Väčšina izieb je však prázdnych. Hostia sa zdržujú mimo budovy. Ráczovi sa zapáčilo robiť zo seba záchrancu. Zdá sa, povie prevádzkárovi, vkladajúc stodolárovku do peňaženky, že dnes to ešte nebude fungovať. Oznamte všetkým hosťom, že zajtra ešte raz prídeme. Robím to vo voľnom čase. Nemám to zaplatené. Tak im to povedzte... Len na nich záleží, či budú mať teplo, alebo nie. Prevádzkár sklopí zrak. Prikývne.

Na vás sa spolieham, poznamená Rácz, keď ma neskla-mete, budete tu mať teplo ako v raji. Ak ma sklamete, neviem, neviem...

Rácz sa očami pasie na podarúnoch od mrznúcich hostí. Sami mu to, Ráczovi, nanútili. On, Rácz, od nikoho nič nepýtal. Hlúpy, kto dáva, hlúpejší, kto neberie. A vari si on, Rácz, nezaslúži? Robí tu takmer štyri mesiace, no veľa peňazí ešte nevidel. Ešteže jedlo má zdarma. Robí od rána do večera. Kto jemu, Ráczovi, čo dá?

V okne umývárne riadu sa škerí Ribana. Rácz sa tvári, že si ju nevšima. Zo stola vezme sklenú misku a lyžicu a pristúpi ku kotlu, v ktorom sa varí polievka. Kuchár mu podá naberačku. Dobrú chuť, šéfe, povie podlízavo. Po mojej chuti ťa je hovno, povie Rácz ľahostajne a zamieša hustý, voňavý vývar.

XXX

Na druhý deň okolo obeda je už všade teplo. Rácz si znáša dolu, do svojho kumbálu, vetrovky, džínsy, kartóny amerických cigariet, pornografické časopisy, čokolády, športové kabely, francúzske kozmetiku, žuvačky a zväzky mariek, frankov, dolárov a libier. Každý hosť mu niečo dal a ak nemohol byť prítomný, nechal to položené vo svojej izbe na posteli.

Na Rácza teraz po mrazivej noci pozerajú ako na vyku-piteľa. Hotel je ho plný. Možno ho stretnúť na chodbách, ako vlečie akési tyče, drôty. Raz potrebuje vedro, inokedy pridržať maticu. Všetci si ho obľúbia. Prevádzkár mu chodí v päťkách a navrhuje tykanie. Rácz ho ignoruje. Každý musí vedieť, kde je jeho miesto, povie napokon. Prevádzkár ostane premýšľať nad tým, ako to bolo myslené. Čašníci mu nosia horúci čaj s rumom. Keď na nich Rácz urobí dostatočný dojem, zlezie k sebe, do kotolne a konečne otvorí zatvorené ventily. Onedlho je všetkým príjemne teplo. Recepcný skladá kabát z ramien. Hostia sa usmievajú. Torontál vstane z divána a odŕhajúc sa ide vymočiť. Potom sa vráti pod deku. Už je mu ľahšie. Ešte deň-dva si poleží a môže nastúpiť k recepcnému pultu. Dlane ho svrbia v pred-tuche kožených rukovätí a úch kufrov či kabiél. Ešte trochu si požiť, ešte chvíľu byť užitočný.

Rácz práve ráta valuty a ukladá ich na dno kufra, keď vojde Silvia. Oči jej zasvietia pri pohľade na pestrofarebné papieriky, ktoré kotolník chvatne skryl pribuchnutím veka kufra.

Dnes ale naozaj rýchlo, povie Silvia. Nacvičujeme nový program. Nevyzlečiem sa, dobre? Ráczovi nič nevádi. Vstane a rozopne si jatkú. Silvia si stiahne nohavičky, vyhrnie sukňu a otrčí Ráczovi zadok, rukami sa chytíac verají. Kotolník do nej vnikne a chvíľu sa pohybuje, pevne ju držiak za boky. Onedlho mu znehybnie tvár a z úst mu vyjde silný výdych. Obaja sa upravujú. Čo budeš robiť s tými valutami? spýta sa Silvia s hranou ľahostajnosťou. Rácz neodpovie. Aj tak nevie. Čo by som mal robiť? spýta sa po chvíli. Keď prídeš nabudúce, niečo dostaneš. Ja sa na peniaze nepozierám. U nás v dedine som neraz poplatil aj celej krčme.

Silvia sa zasmieje. Keď ma budeš potrebovať, povedz recepcnému. Ten ma zoženie, aj keby som bola doma. Alebo mi zatelefonuj. Chceš číslo? Čo ti budem volať? mrdne plecťom Rácz. Rozkážem recepcnému.

V živote nikomu netelefonoval. Ani na vojne nie. Keď mával službu dozorného, nedôverčivo obchádzal vyzvňajúci aparát a nikdy ho nedvíhal.

Silvia odíde. Rácz siahne do hĺbky západného tovaru, navŕsenej na stole v kumbále a vytiahne fľašu trúnku. Prečíta etiketu, prstom chodiac po lesklom zelenom papieri. J & B. Whisky. Nuž čo, okoštujeme, rozhodne sa a začne zhŕňať plechový hrnček na kávu.

XXX

Zima je tuhá. V noci napadal sneh. Záveje sú vysoké vyše metra. Hotel je plný hostí. Mráz prituhol. Teplomer nezriedka klesne i pod tridsať stupňov. Keď sa vietor rozbehne po pustých nočných uliciach, nadobudne poriadnu rýchlosť.

Vtrhne do dvora ako prudká smršť a prekacuje smetiaky.

Rác z vychutnáva svoju dôležitosť. Dôkladne zašpine-ný uhlím a olejom chodí po hoteli. Všetci ho voľky-nevoľky chvália.

Iba riaditeľ má ešte stále pokazený radiátor. Vonku sneží. Riaditeľ vo svojej pracovni mrzne. Tvár má nalepenú na skle a sleduje dianie na dvore a pred vchodom do kotolne. Nábytok v kancelárii mu popraskal. Z domu si priniesol varič. Pri ňom sa zohrieva. Na rukách má pľuzgiere, chrbát mu mrzne. Po hoteli behá v otepľovačkách a v baranici so šnúrkami, zviazanými pod bradou. Chrbtom sa šúcha o steny, opatrne nazerá za roh. Bojí sa divého kotolníka. Urobil chybu. Aj to chcel napraviť. Niekoľko ráz sa už vybral za Ráczom, ospravedlniť sa. Oznamiť, že kárne opatrenie stiahne. Pred plechovými dverami do kotolne však vždy dostal strach a vrátil sa. Večne postáva vo vestibule, ohrieva sa.

Torontálovi sa to nepáči, bojí sa, že riaditeľ mu chce ukradnúť prácu. Zlostné výkriky nespokojného, senilného starca vyženú riaditeľa späť do vymrznutej kancelárie. Všetci naň už ukazujú prstom.

V kancelárii si riaditeľ otvorí páperový spací vak a v ňom sedí za stolom s beznádejným výrazom v tvári. Z povaly visia cencúle. Riaditeľa oziabu prsty, zašlo mu za nechty. Proti zime nepomáha ani trojitá zimná bielizeň.

Rác sa stal hviezdou hotela. Všetci pred ním poklonujú. Ďula mu hovorí šéfe. Podnikový právnik zasa kolega. Vedia, že Rác nenávidí riaditeľa, a tak sa riaditeľovi všetci vyhýbajú. Alebo sa tvária, že ho nevidia. Nik sa nechce kompromitovať stykmi s odsúdencom. Riaditeľovi zo zúfalstva začne pomykávať hlavou a ústami. Už aj doma, v teple, sa trasie a drkoce zubami. Rozpráva z cesty. Žena sa od neho začne odťahovať. Rozhodla sa nájsť si milenca, usiluje sa teda pre to niečo robiť. Riaditeľovi už nestojí.

Kotolníkovi na rozdiel od riaditeľa stojí často. Ale Silvia k nemu chodí tiež často. Ribana na neho pokrikuje, nevšíma si ju. On mieri vyššie. Sedí v kotolni a fajčí americké cigarety. Umýva sa citrónovým mydlom. Po holení používa pravú kolínsku z Kolína. 1148. V ústach omieľa žuvačku. Keď stratí arómu, vypľuje ju a rozbalí ďalšiu.

Z času na čas príde do recepcie skontrolovať knihu hostí. Bez námietok a s poklonami mu ju dajú na nahliadnutie. Keď si Rác nájde, že dáky hosť skončil pobyt, vojde do prázdnej izby a zatvorí radiátor. Otvorí ho, až keď hosť, informovaný inými hosťami, alebo niekým z osadenstva hotela, zaplatí patričný obnos, či dá dar v tej hodnote.

XXX

Urban sa obracia, ako vie. Žiť treba. V robote ho takmer niet. Plat má malý, tak čo chcú? On robí len do výšky platu. Raz za čas nanovo zaranžuje výklady, nie často. Chytí ho inšpirácia. Celé predpoludnia trávi v bielom plášti za sklom, pod bedlivými pohľadmi okoloidúcich. Za umelca-výtvarníka sa však nepovažuje. Skončil umeleckú priemyslovku. Je umelcom života. Teóriu kultúry na univerzite nedokončil. Obýva veľkú podkrovnú izbu ateliérového typu v starom meste. V lete behá hore-dolu a kupuje i predáva valuty. Z toho sa dá pekne vyžiť. Skončí sa sezóna. V zime niet kšeftov. Málo turistov. Tí, čo sú tu služobne, potrebujú potvrdenku. Tí nemenia vechlákovi. V zime Urban žije skromnejšie. Biedu však netrie. Pomáha si taxikárčením. Načierno. Po nociach križuje vymrznutým a zasneženým mestom. Opití a uzimení ľudia, vracajúci sa z podnikov, márne vyčkávajú na mestské taxiky. Niet ich. Ale je tu Urban a rád ich zvezie. Cenu určí podľa vzdialenosti, vonkajšej teploty a obsahu alkoholu v krvi a dychu zákazníka. Keď je zákazník riadne opitý, dá si Video-Urban zaplatiť i dva razy. Na začiatku a na konci. Opilec je rád, Urban tiež. Nikomu neublíži. Jednoducho si ide za svojou korisťou.

Urban práve upravuje decentne zvlnený záhyb na metro-vom textile. Ktosi zaklope na sklo výkladu. Urban sa zdvihne a pozrie dozadu. Na chodníku stojí kotolník a čosi mu chce povedať. Čo je? naznačí Urban. Príď ku mne dolu! zakričí Rác. Keď budeš mať čas! Urban prikyvuje. Keď toto skončím! volá cez sklo. Ešte rozveším vianočné gule! Je mu to jasné; Rác sa chce zbaviť tých sedemsto mariek. Nuž čo, on, Urban ich kúpi. Za rozumnú cenu. Vždy na nich môže zarobiť. Urban sa až poteší.

Rác ho v kotolni čaká s hrbou valút na stole. Sadni si, povie Urbanovi. Dáš si niečo? Whisky? Cigaretu? Tu, na stole sú bankovky. On, Rác, ich potrebuje predať. Na tejto cedulke je zoznam. Tuto vedľa je prepočet podľa bankového kurzu. On, Rác, nie je žiadny hlupák. Stačí si kúpiť piatočné noviny. Podľa bankového kurzu by on, Rác, mohol žiadať toľko a toľko. Ale on, Rác, vie, že Urban na tom chce tiež zarobiť. Preto sa uspokojí s menšou sumou. Stačí mu toľko a toľko.

Koľko? spýta sa Video-Urban, lebo sa mu zdá, že zle počul. Toľko a toľko, zopakuje Rác. Urban je ochotný hneď. Vytiahne peňaženku a pozrie do nej. Rác sa napije whisky. Potom položí plechový hrnček na stôl. Pochopiteľne, on, Rác, nie je na hlavu padnutý. Áno, Urban počul správne. Toľko a toľko. On, Rác, vie, že je to veľmi dobrá cena. Aj v budúcnosti môže Urban rátať s valutami od Ráca. Jeho, Ráca, nezaujímá, za koľko tie peniaze predá Urban ďalej, alebo čo s nimi urobí. To je Urbanova starosť. Rác však bude potrebovať istú službu. On, Rác, nie je odtiaľto. Nepozná pomery. Vyrástol inde. Potrebuje, aby ho Urban občas informoval, čo letí, čo sa zháňa, čoho je nedostatok. On, Rác, to zoženie a Urban to bude musieť predať. Nie, zdôrazní Rác, nejde o kradnuté veci! Rác nemá čas zháňať informácie, tipy. Je zavalený prácou.

Urban prikyvuje, je mu to jasné. Bolo by to pekné. Ale nevie, ako sa to bude páčiť vechlákovi. Nie drobným rybám, takým ako je, napríklad, on, Urban. Má na mysli vážnych vechlakov. Harryho, Fedora, Berkiho. A najmä Šiptárov.

Šichtárov? spýta sa Rác. Kto sú to?

Urban vysvetlí. Ide o jugošov albánskeho pôvodu. V hoteli Ambassador je ich ako hadov. Všetky veľké kšefty s

valutami, s pašovanými cigaretami a podobne idú cez nich. S nimi sa neradno ťahať za prsty. Aj tak sú všetci udavači; ináč by nemohli tak pokojne a drzo kšeftovať za bieleho dňa. Na nich bacha! zdôrazní Urban.

Rác sa zamyslí.. Potom precitne. Vysrať na nich, rozhodne. My si budeme robiť svoje a do nich sa nebudeme stariet'. S každým sa možno dohodnúť.. Najprv podobrotky! zdôrazní a zatne päste až sa mu zježia vlasy na hlave. Tak čo? spýta sa, predstierajúc netrzezivost'. Berieš alebo neberieš? Urban neodolá lákavej ponuke. Vysádza na stôl požadovanú sumu. Môžem sa spoľahnúť? pýta sa Rác, zrátajúc peniaze. Dobré, povie Urban, hneď, keď budem niečo vedieť, poviem ti. A čo to má ako byť?

Napríklad, vysvetlí Rác, súčiastky na autá. Alebo ak niekto potrebuje koženú bundu atak. Rozumieš? Urban prikývne. Rác vstane. Audiencia je skončená. Musí ešte do hotela. Zariadiť zopár dôležitých vecí. Bez neho, Rácza, si tam neporadia s ničím.

Silvia potrebuje peniaze. Má našetrené, ale chýba jej. Chce si kúpiť ojazdené auto. Bieleho fiata uno. Rác krúti hlavou. On nepožičiava. Peniaze potrebuje. Chcel by obchodovať. Ale pora-dí jej. Nech je k nemu, Ráczovi, milá. Veľmi milá. Pomaly si našetrí.. Napokon, jemu, Ráczovi, sa zdá, že Silvia by mohla mať našetre-né i viac. Často ju sledoval cez pivničné okienko, povie nie bez istej trpkosti. Čo ten cigán?

To nie je žiadny cigán, ohradí sa Silvia. To je doktor z Viedne. Nevedel som, že obyvatelia Viedne vyzerajú ako cigáni, povie Rác. Ale tým skôr by ti mohol pomôcť s tým autom, keď je doktor.

Mohli by sme sa vozovať na výlety, pokúsi sa Silvia nalákať kotolníka. Ja nikdy nikam nechodievam! rozčúli sa Rác. Dost' sa nalietam po kotolni a tuná, po hoteli. On, Rác, nikdy nikam necestuje. Nenávidí cestovanie. Kam si najďalej cestoval? spýta sa Silvia. Sem, odpovie kotolník, do tohto posratého mesta. Ale v aute je to iné cestovanie, namietne prostitútko. To je jedno, či v aute alebo v lietadle, vyhlási kotolník. On, Rác, nikdy necestu-je. Je zavalený prácou. Má povinnosti. Prišiel sem zarobiť penia-ze, tak ich zarobí. To by sa jej, Silvii, páčilo, vytáňovať z neho peniaze. Nech je k nemu, Ráczovi, milšia a bude mať i viac peňazí!

Aj tak má Rác pocit, že akosi veľa utráca. Vždy, keď sa v ňom ozve vyčítavý vnútorný hlas, Rác ho zahriakne. Žije len raz. Áno, svetlá veľkomesta ho možno omámili. Koho by nie? Takýto život nikdy nepoznal. Keď sa vráti domov a ožení sa s Eržíkou, len spomienky mu ostanú. Robiť, deti vychovávať, v nedeľu do kostola a na futbal. V piatok do krčmy. Pivo a poldeci. Všetci si ho budú vážiť. On vie, čo je to mesto, čo je to nočný život! Jemu, Ráczovi, nech nikto nič nehovorí. On, Rác, mal za milenku striptízovú tanečnicu! Všetci mu budú závidieť. V živote nič také neokúsili a neokúsia. Rác sa nemôže na Kišša sťažovať. Nebyť mäsiarovej neoblomnosti, on, Rác, by nikdy nevidel mesto. Ale naozaj by nemal tak utracať. Ešte nič neušetril. A bolo z čoho. Na druhej strane, dá sa povedať, že to ani neminul. Investoval. Potrebuje predsa poznať klzké prostredie hotela Ambassador, aby sa v ňom mohol pohybovať. Aby to mohol rozbehnúť.

Teraz už Rác nejedáva zvyšky z kotla. Denno-denne raňajkuje, obeduje a večeria priamo v hotelovej reštaurácii. Strmo tam vojde; v bagančiach a s kabelou plnou vercajgu cez plece. Sadne si na svoje miesto. Má ho rezervované.. Čašníci sa idú pretrhnúť. Rác chlípe a divo trhá mäso. Mastnými rukami odštopľuje fľašu beaujolais. Krátkym pohľadom si premeria jej obsah a leje do úst. Divo podupáva bagančami. Pohľad na množstvo príboru, rozloženého okolo taniera, ho privádza do zúrivosti. Aj tak používa iba lyžicu. Čašníci ho obstupujú, podávajú mu korenie, šaláty, mäsa, kečup. Celý personál sa zhrčil k Rácovmu stolu. Hostia si na to zvykli. Radi počkajú. Pohľad na stolujúceho Rácza je neopakovateľný. Len noví, neskúsení, nervózne mmlú a lúskajú prstami na obsluhu. Ostatní sa usilujú zahriaknuť ich. I vydesený personál. Všetci bojazlivo zazerajú na Rácza, zápasiaceho s diviačou hlavou v šipkovej omáčke. Ak netrzezivcov nezahriaknu včas, vyrušený Rác vzhliadne vypúlenými očami od stola, posiateho mastnými flakmi, omáčka-mi, vínovými škvrnami a črepami. Nespratníkov si premeria pohľadom, ktorý nezabúda. Stačí, aby sa len mimochodom zmienil pred hlavným čašníkom, a host' nie je obslužený. Môže sa pratať kade ľahšie. Ak Rácza niekto rozzúri, odnesú si to všetci. Ak nechcú zmrznúť, musia znova zaplatiť.

XXX

Zasklená pasáž medzi reštauráciou Ambassador a obchod-mi slúži za hlavný štáb cigánom. Od rána do večera tu postávajú a posedávajú, obklopení svojimi ženami a hlučnými vrieskajúcimi ratolesťami. Žijú si dobre. Ich organizmy, geneticky privyknuté na voľný pohyb po šírých stepiach, rýchle premiestňovanie sa a na striedmu stravu, spojenú s občasnými hladovkami, nezvládli náhlu zmenu životného štýlu a stučneli do ozrutných rozmerov. Všetci cigáni a cigánky, čo kšeftujú pred hotelom Ambassador, sú hrozivo obézni. Ako neforemné, dýchavičné veľryby s vypúle-nými očami sa nemotorne pohybujú hore-dolu. Striehnu na cudzinca, dosť lakomého a hlúpeho, aby s nimi začal obcho-dovať. Za valuty mu ponúknu oveľa viac ako ostatní vexláci, ba i Šiptári. Aj zaplatia viac. Ale nie v korunách, lež v zlotých. Cudzi-nec na svoj omyl príde až po chvíli, najčastejšie vo svojom aute na parkovisku, keď sa pred ženou chváli, aký dobrý obchod urobil. Neraz však až v obchode či v reštaurácii pri platení.

Rozzúrený cudzinec pribelne späť do pasáže. Cigáni si ho účasne premeriavajú mandľovými očami. Nie, z nich, dobrých cigánov, to nebol nik. Museli by to predsa vedieť.. Takého medzi sebou oni, dobrí cigáni, nemajú. To musel byť dáky zlý cigán. Ako vyzerá?

Cudzinec váha. Všetci sú si podobní na nerozoznanie. Ako vajcia. Každý je tučný, s fúzikmi pod nosom, oblečený do drahej koženej bundy, so zeleným klobúčikom so štetkou na hlave. Všetky cigánky sú ozrutné, hlučné, so silno vymaľovanou tvárou a odfarbenými vlasmi. Oni sa medzi sebou až tak dobre nepoznajú. Cudzinec by im mal dať svoju adresu. Keď zistia, čo za zlého cigána to okradlo cudzinca, prinútiť ho oni, dobrí cigáni, aby všetko vrátil. Pošlú to cudzincovi. A prečo na nich, na dobrých cigánov, cudzinec ziapa? Aby oni, dobrí cigáni, neza-volali policajtov na svoju ochranu! Poznajú oni takých rasistov! Oni, dobrí cigáni, mu chceli len pomôcť.. Vidia však, že cudzinec nenávidí

ich národ. Nech teda cudzinec ide preč! Oni s ním nič nemajú!

Cigánske decká sa tmolia pod nohami. Keď trocha podrastú, nudia sa v tmavej pasáži, osvetlenej len sliepňajúcimi výbojkami, z ktorých každá druhá nesvieti, a svetlom, dopadajúcim z obchodov. Potrebujú sa prebehnúť, prelufťovať. Kým si od náhodného chodca nechajú vysvetliť cestu k akémusi vymyslenému bodu, nenápadne ho oberú o peňaženku, hodinky, prsteň a retiazku. Chodec sa potom nestačí čudovať.

Keď na parkovisko príde cudzinec v aute alebo autobus, cigánky vyštartujú z pasáže. Bežia ozlomkrky, niektoré stratia topánky a musia sa po ne vracieť. Dakedy sa pobijú, vykvákajú za vlasy, dohryzú. Decká stoja okolo a vrešia prenikavými hlasmi. Cigáni postávajú, okázalo dôstojní vo svojej tučnote. V lete v pestrých havajských košeliach von z gátí, v zime v draho-cenných bundách z jemnučkej kože. Kožuchy už vyšli z módy. Cigáni by v nich vyzerali ako medvede pred zimným spánkom. Pokrikujú po sebe svojím jazykom. Občas i kričia, až im oči vyliezajú z olivových tvárí. Keď sa začnú hádať o peniaze, musia zákazníci v obchodoch zvýšiť hlasy, aby sa počuli. Inokedy sa cigáni pobijú. Neraz vytiahnu i nože. Policajti sú s nimi jedna ruka. Cigáni ich podplácajú a donášajú im na bielych vexlákoch.

Špáršvajni sa im podlízavo pchá do riti. Bojí sa ich. Keď u neho parkujú so svojimi rozbitými žigulákmi, ani nemusia zaplatiť. Špáršvajni nad nimi iba s úsmevom kývne rukou, ale v duchu plánuje. Jeho vízie sú plné krematórií, izolačných pra-covných táborov, sterilizácie dospelých cigánov pomocou dvoch tehál. Na parkovisku trávieva celé dni. Neraz i šesťnásť hodín denne. Je súkromník. Lakomý. Voľný čas nepotrebuje. Načo by mu bol? Frajerku nemá; je tučný a hlúpy. Okrem toho má plešinu a páchne mu z úst. Keď niekomu niečo vysvetľuje, pristúpi tesne k nemu. Na parkovisku sídli v špinavobielom kempingovom prívесе. Má tam stolík, stoličku i úzke lôžko. Z hotela si natiahol elektrinu. Na streche sa mu zubí televízna anténa. Špáršvajni má i dvojplatičku. Neraz sa mu večer nechce ísť domov k ešte lakomejším rodičom, ktorí od neho stále pýtajú peniaze, nuž ostane na parkovisku. Ráno aj tak nastupuje znova do roboty. Potrebuje peniaze. Nevedno, na čo sú mu; chodí pešo a električkou, oblieka sa do lacných odevov z predajne nadmerných veľkostí a neprestajne sa napcháva tou naj-lacnejšou konzervou - trenčianskym párkom s fazuľou. V noci z piatka na sobotu si do hotela Ambassador prichádzajú vyhodiť z kopýtka juhoslovanskí gastarbeiteri, pracujúci vo Viedni. Ba dakedy i Rakúšania využijú príležitosť užiť si s lacnými slovenskými kurvami. V bare-varieté prebieha erotická show "Tajomstvá noci", v dennom bare sa koná disko-téka. Špáršvajni ostáva na parkovisku po celú noc. Zivajúc od rozospatosti, vyinkasuje poplatky za celonočné stráženie. Ohre-je si trenčiansky párok s fazuľou a nasýti sa, pozerajúc televíziu. Okolo polnoci mu začnú klipkať oči za silnými dioptrickými skla-mi. Zamkne sa v prívесе, vyzuje sa, zhasne svetlo a zloží sa na úzke lôžko. Má tuhý spánok, nič ho nezobudí. Precitne až ráno okolo šiestej, keď po ľudoprázdnej ulici začnú hrkotať električky. Občas, najmä v lete, keď Špáršvajni vidí veľa prostitútok a vôbec ženských v úzkych minisukniach, zatiahne záclonku, vytiahne ohmatané pornografické časopisy, poskrývané po prie-činkoch, a onanuje. To je jeho celý ľubostný život. Odkedy mu Video-Urban ukázal taliansky časopis požíčaný od kotolníka, v ktorom mučia akési nedospelé dievča, je Špáršvajni celý bez seba. Hneď by ten časopis kúpil, ale hanbí sa navrhnúť to. Nepozná kotolníka až tak dobre, zdravia sa. Ešte by si o ňom pomyslel, že je sadista. Ešte by si o ňom pomyslel, že mu na tom časopise dáko obzvlášť záleží! Špáršvajni má tridsať rokov. Je ešte slobodný. Nad hornou perou má svetlé fúzy. Ženu v živote nemal. Ktorá by ho chcela? Má nároky, tiež sa mu nepáči hocičo. Chcel by dokonalú ženu. Neuvedomuje si, že dokonalé ženy už sú rozchytené. Buď ich majú dokonalí muži, alebo sa stali kurva-mi. Kurva by mu aj dala, ale musel by za to zaplatiť. To ešte tak! Raz si istotne i zadarmo zaondie! Vo svojich predstavách sa tým často zaoberá:

Kurva príde autom. Najlepšie tá vysoká blondína, ale mohla by to byť i jej kamarátka, odfarbená cigánka Edita. Obe tancujú vo varieté a majú dobré postavy, takže je to jedno. Kurva zaplatí na dve hodiny. To sú štyri koruny. Na tri hodiny je to už desať korún. Na každú ďalšiu navyše tiež. Blondína však príde až v noci. Špáršvajni na ňu striehne za oknom. Vezme kabelu a vyjde z prívesu. Vážená, osloví ju prísny hlasom, mali ste to zaplatené do jedenástej doobeda a teraz je jedna hodina po polnoci. Áno, odvetí kurva, trocha som sa zdržala. Čo som dlžná? Rozdiel činí stotridsaťšesť korún, povie Špáršvajni. Tak veľa? vydýchne kurva. Áno, povie on, Špáršvajni, viť azoslávne a odrecituje cenník. A nešlo by to dáko urobiť? spýta sa kurva s hranou naivitou. Špáršvajni jej bez slova ukáže na prívес. Blondína sa koketne usmeje, vystúpi z auta a vyzývavo húpavým krokom dlhočizných nôh kráča pred Špáršvajnom. V prívесе sa zamknú a divo súlo-žia. On, Špáršvajni, si s ňou bude môcť robiť, čo mu len napadne. Prostitútka opustí prívес až nadránom. Štvornožky. Celé telo ju bude bolieť. A navyše bude až po uši zaľúbená do strážcu parkoviska. Začne sa rozvíjať románik.

Špáršvajni sa zasníval. Hej, bolo by to pekné. Lenže prostitútka k nemu parkovať nikdy nepríde. Všetky sa rozvážajú taxíkmi. A keby aj, on, Špáršvajni, vie, že keby prišlo k takejto situácii, prostitútka by radšej zaplatila. Čo je pre ňu stotridsaťšesť kačiek? Ani on, Špáršvajni, by neodolal a radšej by vzal peniaze. Kolená-nekolená. Stehná-nestehná. Vtáka si môže aj vyhoniť, ale peniaze mu nedaruje nik.

Cigáni z pasáže sa ešte v lete dozvedeli, koľko tučný strážca zarába. Parkovisko bolo stále plné a Špáršvajni nikoho nepustil preč bez zaplattenia doplatku za predĺženie parkovania. Jedného horúceho dňa za ním prišli. Po pár obligátnych úvodných vetách prešiel Berki k jadru. Ty si tu často aj v noci, čo? spýtal sa. Ostatní cigáni stáli obďaleč v tieni platanovca a oviievali sa novinami. Áno, povedal Špáršvajni. A to strážiš, alebo spíš? vyzvedal sa Berki ďalej. Strážim, vyhlásil Špáršvajni sebaisto. Berki prikývol, akoby sa bol dozvedel fakt, ktorý mu je už dávno známy, o ktorom nepochybuje a ktorý si chcel overiť len kvôli ostatným. Takže i v noci vyberáš, čo? Pochopiteľne, odvetil Špáršvajni a mimovoľne pohladkal červenú vyberačskú tašku, ktorá mu visela na bruchu.

Ale nestrážiš! viť azoslávne sa zasmial Berki a ostatní cigáni s ním. Smial sa i Špáršvajni, lebo nemal ani potuchy, o čo cigánom ide. Minule sme sa boli na teba pozrieť, pokračoval Berki. V noci. Driechmal si. Občas si zdriemnem pripustil Špáršvajni. A čo keby ti vtedy dakto niečo ukradol? udrhel Berki. To neprichádza do úvahy, povedal Špáršvajni. Ja mám taký spánok, že....

Nemáš, nesúhlasil Berki. Pokynul mladému cigánovi a ten vytiahol zo záhrenia pestro pomaľovanej havajskej košele dvoji-cu stieračov. Pozri, povedal Berki, toto sme ti vzali včera v noci. Vraciame ti to. My sme dobrí cigáni. Keď zasa príde ten Juhoslo-van z Viedne, ten v tom oranžovom opeli, vráť mu to. Chceli sme ťa len vyskúšať.

Špáršvajn pozeral ako udretý mehom. Ešte že si to Zdravko G. nevšimol! Cigáni vychutnávali strážcove rozpaky. A teraz si predstav, pokračoval Berki, že by ti tu niekto v noci z piatka na sobotu očesal všetky zaparkované autá - antény, stierače, ozdobné puklice. Čo by si robil? Špáršvajn zarazene mlčal. Našťastie, zdôraznil Berki, našťastie, sme tu my, dobrí cigáni. My ti v noci parkovisko postrážime. Pochopiteľne, budeš sa s nami musieť podeliť o tržbu. My vieme, koľko tu zarábaš. Berki vyslovil približnú sumu a kým Špáršvajn mohol užasnúť nad presnosťou cigánovho odhadu, pokračoval: Dáš nám povedzme tretinu. Vari to nie je fér?

Čo? užasol strážca. Vy chcete... vy chcete tretinu z mojich peňazí? Nič nechápal. Mýliš sa, povedal Berki a ostatní cigáni pod platanovcom súhlasne pomrmlávali a prikyvovali, ovievajúc sa novinami. My chceme len naše peniaze, tie, ktoré si zarobíme statočne, strážením tvojho parkoviska. Aj život ti môžeme zachrániť. Čo keď v noci pôjde okolo nejaký zlý cigán? Nemôžeš vedieť, čo ho napadne. Vezme benzín, zápalky a škrk, zhoríš zaživa i s privesom. Keď sa s nami rozdelíš o peniaze, budeme ťa chrániť. My sme dobrí cigáni. Na nás sa môžeš spoľahnúť..

Špáršvajn už ďalej nechcel počúvať. Nahnevane poslal cigánov do čertovej matere. On, Špáršvajn, si to tu ustráži sám! Nikoho nepotrebuje. Cigáni si ho pokojne, takmer ľútostivo premeriavali. Dobré teda. Oni, dobrí cigáni, mu chceli len pomôcť. Aby potom neostal prekvapený!

V tú noc si Špáršvajn uvaril tuhú zrnkovú kávu a rozhodol sa bdieť. Prísne vykukoval z obloka. Okolo polnoci mu však klesla hlava a zaspal na stoličke. Do rána zlí cigáni ukradli stierače, antény a puklice na všetkých zaparkovaných vozidlách. Špáršvajn zdúpnel. Dobrí cigáni mali pravdu! Na veľké šťastie, nik zo zákazníkov si ráno žiadnu stratu nevšimol. Všetci spokojne odišli, príjemne rozptýlení spomienkami na lacné slovenské kurvy. Špáršvajn si vydýchol. Keby dakto prišiel s dodatočnou reklamáciou, poslal by ho do riti. Dodatočné reklamy sa neprijímajú! To by tak bolo, aby on, Špáršvajn, platil za škody, ktoré sa zákazníkovi mohli prihodiť kdekol'Vek inde! Na ulici, na inom parkovisku a tak.

To, ako ľahko Špáršvajn vykĺzol z naoko zúfalej situácie, mu dodalo odvahy. Keď sa znova objavil Berki, strážca parko-viska ho vyhodil, sám prekvapený svojou smelosťou. Strach o peniaze ho zbavil strachu z cigánov. Najbližšiu víkendovú noc strážca opäť tuho zaspal, tento-raz po ešte menšom premáhaní sa. Spal tuho, rozvalený bez gati na úzkom lôžku. Preto nepočul zvuk motora ani nevidel svetlá na parkovisku. Ktosi chodil okolo budy. Akési hlasy sa polohlasne zhovárali. Potom sa ozval kovový zvuk a prives sa zachvel. Špáršvajn sa nezobudil, ani keď neznáme auto pridalo plyn. Pohlo sa pomaly vpred a s ním sa pohol i prives. Špáršvajn tuho spal, keď sa záprah pomaly pohyboval po výmoľovitých uliciach mesta, aj keď opustil posledné pouličné lampy a po potemnenej výpadovke sa rozbehol smerom na juh. Práve naopak; mono-tónny hukot motora a kolísanie ho uspávalo, takže sa prepádaval čoraz hlbšie a hlbšie do ríše snov.

Strhol sa okolo šiestej ráno. So zatvorenými očami pre-mýšľal, prečo nepočuť hrkot ranných električiek, valiacich sa okolo hotela Ambassador. Ani autá neuháňali po frekventovanej mestskej triede, ani hlasy chodcov nezneli za tenkou, papun-deklovou stenou karavánu. Špáršvajn vyletel z lôžka. Rozrazil dvere privesu a zdúpnel. Prives stál opustený uprostred žltého repkového poľa. Jediný zvuk, ktorý sa ozýval, bolo škodo-radostné trilkovanie škovránka na belasom nebi. Čoskoro sa k nemu pridalo Špáršvajnov divé ručanie, plné nenávisti, nemilého prekvapenia a strachu z neznámeho prostredia.

Až o dobrý týždeň sa Špáršvajnov prives vrátil na svoje miesto pred hotelom Ambassador. Keď sa Berki prišiel spýtať pochudnutého strážcu, čo mu zasa tí zlí cigáni vyparátili, hneď dostal prvú splátku.

Vedel som, že sa bez nás nezaobídeš, povedal Berki dobrácky, ukladajúc tisíckoruny do peňaženky. My, dobrí cigáni, ťa budeme chrániť. Nás sa zlí cigáni boja!

A tak sa Fredy Špáršvajn a dobrí cigáni stali priateľmi na život a na smrť..

XXX

Rác z tiež potrebuje peniaze, veľa peňazí. Každý večer ich ráta. Je to milý obrad. Teší sa naň po celý deň. Dakedy preratúva i dva razy za sebou, len pre tú radosť. Svadba s Eržíkou je pre neho už iba hmlistým, neurčitým cieľom v ďalekej budúcnosti; nemyslí na to. Šetrí na ňu už iba zo zvyku. Jeho myseľ teraz zamestnáva iba jedna žena - Silvia. Celkom jej prepadol. Žiarli na ňu, nenávidí ju. Vie, že je kurva, a to ho mučí. Vždy, keď príde k nemu, chcel by čuchom postrehnúť dáke stopy po cudzích mužských. Občas sa nezdrží a vypáli jej jednu. I dve. Silvia mu nič neostáva dlžná. Je zloštná, uštipačná. Žiada stále viac. Na druhej strane jej lezie na nervy, že s Ráczom sa dá rozprávať iba o jeho kšeftoch a peniazoch. Nemá žiadneho koníčka. Von, do mesta, Rác z nechodí. Dobré sa cíti iba v kotolni a v hoteli, v montérkach a v bagančiach. V okruhu, ktorý dokonale pozná a v ktorom ho sotvačo dokáže prekvapiť. Za tie prachy sa to však dá pretrpieť, povie si vždy Silvia. Len keby nebol taký divý a surový. Z niekdajšieho skromného a obmedzeného chlapca sa stal divý samovládca. Na tvári mu ustavične pohráva samoľúby, panovačný úsmev. Všetci pred ním poklonujú. Páči sa mu to. V poslednom čase si privykol hovoriť o sebe v tretej osobe. Rác z si to neželá, Rác z nikdy nepožičiava, Rác z to, Rác z ono. Ju, Silviu, si vždy berie bez kúska citu, bez nežnosti. Napokon, to by bolo to posledné, čo by ju, Silviu, mrzelo. Je už zvyknutá na onakvejšie zaobchádzanie. Rác z to však všetko robí bez espritu, bez najmenšieho pôvabu. Berie si ju ako keby doma, na dedine, sedlal či zapriahal kobyľu. Občas ju uhryzne. Sem-tam ju udrie päšťou. Keď je hotový, odvalísa a fajčí. U nikoho jej to tak nelezie na nervy, ako u kotolníka. Tak nech teda platí!

Rác z sa jej nedokáže vzdať.. Eržíka ustúpila do úzadia. Už sa ani nepamätá, ako vyzerá. Stala sa bezfarebnou,

vyblednutou fotografiou s menom, no bez tváre. Existuje pre neho len v dávnej minulosti a v neurčitej budúcnosti. Rác z vie, že Silvia ho nemá rada. Škrie ho to. Vyvršuje sa. Zlostne Silviu štípe. Je predsa jeho, Rác zovým, majetkom. Vlastníctvom. Tak, ako ten kartón amerických cigariet na oštiepanom, rozheganom stole. Dobré vie, že Silvia svoje neustále ponížovanie znáša iba pre jeho, Rác zove, peniaze. Napriek tomu však pociťuje výčitky svedomia, keď ju udrie. Bez váhania siaha po peniazoch, aby ju odškodnil. Silvia ani neuhýba pred ranami. Vie, že čím viac jej ublíži, tým viac je potom rozčinený a tým viac potom vysolí. Keď si Rác z želá, aby kričala, kričí. Keď chce, aby držala hubu, mlčí. Kotolník žiarli. Nepraje si, aby chodila s inými mužmi. Vari ti Rác z dáva málo peňazí? kričí. Vari ťa Rác z sám neobrobí? apeluje na jej žensťvo. Na toto sa ona, Silvia, môže iba zasmiať. Ešte s ním nepocítila rozkoš. Ani ten úplne prvý raz. Je to dačo, čo sa okolo nej ani nemihne. Ale to predsa nie je účel.

Silvia musela prerušiť všetky svoje styky z dôb predtým. Musela sa vzdať i stálych zákazníkov. Rác z strieha celé dni. Silvia má strach, čo povie, keď sa tu zjaví Zdravko G. Ale ten našťastie nechodí. Občas má Silvia pocit, že sa z toho všetkého zblázni. Vždy znova a znova sa utvrdzuje v tom, že z Rác za vytiahne čo najviac peňazí a keď už bude mať dosť, vykašle sa na neho. Keď už bude mať dosť peňazí alebo keď sa jej kotolník definitívne zhnusí. Silvia vie, že peniaze od Rác za sú ťažko zarobené. Ešte ich nemá dosť. Rác z platí dobre. Silviin ustálený životný štýl je teraz postavený na hlavu. Z predošlého života jej ostali iba dopoludňajšie skúšky a večerné vystúpenia. Jej podná-jom na druhom konci mesta po väčšinu týždňa živa prázdnotou. Trávi čas s Rác zom, nechá ho na sebe súložiť, počúva jeho reči a zlostné výlevy. Ako pasívna diváčka sa zúčastňuje na jeho obchodoch.

Náhle sa jej všetko zhnusí. Nikam nechodí. Celé dni vtedy preleží doma a pozerá do plafónu. Alebo sedí pri obloku a pozo-ruje deti, hrajúce sa na pieskovisku. Sem-tam ju príde navštíviť Edita a oboznámi ju s novinkami. Bol tu Zdravko G. Pýtal sa na ňu, na Silviu. Keď sa dozvedel, že má náhradné voľno a je odcestovaná, zbalil Vandu-Tiráčku a strávil s ňou celý víkend.

Predvčerom bola veľká razia. Zbalili veľa sekáčov. Vraj ich udali cigáni. Berki však tvrdí, že to nie je pravda. Silvia počúva jedným dnu, druhým von. Keď Edita začne byť dotieravá, vstane a zamkne dvere, aby dnu nevbhla domáca. Pokorne sa dá vy-zliecť a položiť na posteľ. So zatvorenými očami sa poddáva priateľkinmu láskaniu. Po chvíli sama ožije. Zmení polohu a opätuje Editine nežnosti. Obe sú hotové naraz, netrvá to dlho.

Inokedy Silvia leží a dumá, ako by unikla Rác zovi. Vie, že kotolník sem po ňu nikdy nepríde. Nebojí sa teda, že by sem jedného dňa vtrhol, schmatol ju za ruku a odvliekol k sebe, do hotela Ambassador. Silvia sa bojí seba samej. Vie, že nikdy neodolá peniazom. Sú pre ňu tou najväčšou hodnotou; ešte nikdy ju nesklamali. Tak to je a tak to bolo vždy, odkedy sa Silvia ako školáčka za päťkorunu dávala ohmatávať staršími chlapca-mi, aby si vylepšila skromné vreckové od rodičov. Dnes to teda dotiahla až sem. Labutie jazero sa nekoná. Rác z naozaj nemusí po ňu chodiť. Rác z si pokojne a bez mihnutia oka počká, kým ona príde sama. Rác z počká s úsmevom.

XXX

Jednej noci sa Rác z zobudí na lavici. Počuje tichý šramot. Chvíľu leží a načúva, potom vstane, schytí kutáč a ide za hlukom. Odkedy v kumbále drží veľa peňazí a tovaru, dáva si pozor. Aj mreže dal všade vyhotoviť; Ďula zohnal zvärača. Keď vojde do tmavej chodby, vyrúti sa proti nemu dvaja neznámi, telnatí chlapi. Zápas je krátky. Dýchaviční vretelci nemajú šancu proti pohyblivému, hranatému kotolníkovi, ktorý sa bije zatrpknuto a nemilosrdne; bráni svoje. Päťami oboch tučníkov zrazí na zem. Ležia na zemi vystretí, so zatvorenými očami. Tuho ich poviaže telefónnym drôtom a s najväčšou námahou odtiahne do kotolne. Až tam sa im lepšie prizrie. Ich tváre sú mu známe, sú to dvaja cigáni z pasáže. Tuhými fackami ich preberie k životu. Prestanú robiť mŕtvych a neisto poškuľujú po Rác zovi. Kotolník začne s výsluchom. Vyhráza sa do biela rozžeraveným kutáčom. Čo tu hľadali? Jeden z cigánov si oblizne pery. Oni, dobrí cigáni, išli z baru Ambassador a pomýlili si cestu. Zablúdili. Áno, akosi nepotrafili, pridá sa druhý cigán. Kde to vlastne sú? Rác z vytiahne kutáč z kotla a ledabolo prejde prvému cigánovi po koženej budne. Koža zaškvrcí, zadymí. Jáj, čo robíš? zvolá cigán. V kotolní citíť spáleninu. Tú bundu to nepáli, povie Rác z, ale teba to bude bolieť. Áno, oni, cigáni prišli kradnúť, pripustí Berki. Dopačuli sa, že kotolník skrýva veľa peňazí, zlata, šperkov a iných pekných a užitočných vecí. On, Berki, si vonkoncom nevie vysvetliť, čo im to napadlo. Teraz však, keď sa čestne priznali, mal by ich kotolník prepustiť.

Kto im to povedal, že u neho, u Rác za, je ukryté zlato a valuty? Rác z sa rozzúrnil. Na to, prosím pekne, oni, cigáni, nevedia odpovedať. Nikto im to nepovedal. Všeobecne sa to hovorí. Všetci Rác za uznávajú. Všetci ho považujú za bohatého a mocného pána. Všetci mu žičia. Berki si nevie vysvetliť, ako je možné, že oni, cigáni, sa mohli rozhodnúť pre dačo také. Ozve sa Šipoš; na svoju obranu môže povedať toľko, že má svinský charakter. Obaja cigáni sa začnú zaprisahávať, že v živote už nebudú kradnúť.. Ba i s kšeftovaním chcú prestať. Obaja si vraj hneď, ako ich pustí, nájdu robotu a začnú statočne žiť. Berki by šiel aj študovať popri zamestnaní.

Pod hrozbou kutáča stíchnu. Rác z sa sadisticky vyžíva v ich strachu. Je citlivý na svoj majetok. Na imanie, ktoré si doteraz nahonobil svojím umom a týmito dvoma rukami. Vie, ako by mohol svoju činnosť rozšíriť a majetok zmultiplifikovať. V kotolní je mu už tesno. Musí vystúpiť na povrch zemský, vniknúť do kruhov okolo hotela Ambassador. Kúrenie je mu už na obtiaž. On, Rác z, potrebuje kohosi, kto by ho v kotolní zastúpil. Podobrotky alebo pozlotky.

Obaja cigáni horlivo prikyvujú. Múdro hovorí. Keď sa však dozvedia, že to budú oni, koho si Rác z vybral na zastupovanie, preľáknú sa. Šipoš má choré pľúca a obličky. Nesmie dvíhať ťažké. Berki je zasa na hlavu a na chrbticu. Občas dostáva záchvaty. Najmä keď niečo robí.

Rác z zrukuje. Zdvihne kutáč. Cigáni sa odmlčia. Súhlasia. Nech ich veľkomožný pán pustí. Pôjdu sa rozlúčiť so ženami a deťmi, zbalia sa a o chvíľu sú späť. Rác z výhradne nafúkne. Vari si cigáni myslia, že on, Rác z, je dáky hlupák? Mohol by čakať! Nie! Žiadne dojemné scény, lúčenie a tak! Hneď teraz tu ostanú, na fľaku. Dostanú krátke školenie a

môžu robiť. Keď niečo poka-zia alebo zanedbajú, on, Rácz, ich po jednom umučí žeravým železom. Také muky si na nich vymyslí, aké ešte nikto nevy-myslel. S ním nech sa nezahrávajú, lebo budú umierať dlhé dni! Ich zavýjanie a bolestivé stony bude počuť až do hotela!

Cigáni sa boja bolesti. Už mlčia.

Rácz vie, že nik z ich súkmeňovcov ich nebude hľadať. Nikomu nebudú chýbať. Všetci si budú mysliť, že Berkiho a Šipoša schytila šajba a na pár týždňov sa vzdialili kamsi na východ, do cigánskej osady k príbuzným, slopať drevený lieh a vysedať v klobúku za stolom uprostred živého ruchu tábo-riska. Cigáni to tiež vedia. Súkmeňovci im odtiaľto nepomôžu; nenapadne im, že oni, Berki a Šipoš, sú uväznení necelých sto metrov od pasáže.

Rácz im prisľúbi malé vreckové - keď budú poslúchať. Rozviaže ich. Cigáni stoja a trú si zápastia. Boja sa výbušného kotolníka, prebil by ich hravo. Sú nemotorní a ťarbaví. Nemali toľko jest'. Rácz nestráca čas. Hneď začne s ostrým výcvikom svojich otrokov. S ventilmi neslobodno hýbať.. Len prikladať budú. Tlak pary nesmie prekročiť pätnásť atmosfér. To je potiaľto, aha. On, Rácz, ich bude chodiť každý deň kontrolovať. Jedlo im prinesie vždy ráno. Musí im vydržať až do druhého dňa. Ale nech sa cigáni neboja, jedla bude dosť, a chutného. Záchod je na konci chodby. Možno trocha schudnú, ale to im len osoží. Nech sa nepokúšajú ujsť. Všade sú dôkladné mreže. Komín je úzky.

Rácz im ukáže, ako sa prikladá, aj ako sa vyberá popol. Je hrdý na svoju vynachádzavosť. On, Rácz, je múdry! Takto sa zariadiť! Až teraz, keď bude voľný a nebude mať stále na krku smradľavú kotolňu, až teraz to rozbehne! Ovládne ho rozmarná nálada. Prísno skríkne na cigánov a vzápätí sa na nich dobrácky usmeje. Zahrozí päšťou a hneď nato ich ponúkne pálenkou. Škótskou. Vo fľaši je už iba zvyšok, cigáni si ho môžu ponechať.. Dá im najavo: keď ho budú poslúchať, bude k nim on, Rácz, férový. Keď ho naserú, nikdy sa odtiaľto nedostanú.

Vonku pomaly svitá. Rácza prešli driemoty. Vytiahne kufor a pomaly doň ukladá veci každodennej potreby. Cigáni nespo-kojne, bojazlivo mmlú. Lopaty sú im príťažké. Kolieska fúrika zasa neznesiteľne škripu.

XXX

Hneď ráno sa Rácz presťahuje do hotela. Recepčný mu prideli apartmán s výhľadom na rieku. Ráczovi sa tam páči. Posteľ je mäkká, vonia čistotou. Rácz si na ňu ľahne, no nohy v bagančiach spustí na koberec. Po chvíľke oddychu zo seba zhodí zauhlené montérky. Osprchuje sa. Potom sa oblečie do nových šiat, čo si bol priniesol zdola. Sú to voľné, krikľavo oranžovo-zelené módné tepláky s bundou. Na chrbte sa skvie nápis AMERICAN FOOTBALL Látka je lesklá, príjemná na omak. Kožené šnurovacie adidas, siahajúce takmer do polovice lýtok, voňajú uhrančivým pachom novoty. Sú mu o dve čísla väčšie, no Talian, čo mu ich dal ako poplatok za teplo, povedal, že tak sa to nosí. Tak je to v móde. Rácz vstane a podíde k zrkadlu. Vlasy na guľatej hlave mu už trocha podrástli. Veľké uši pôsobia rušivo. Oboma rukami si ich pritisne k hlave. Na chvíľu sa započúva do šumu vlastnej krvi. Ešte pred polrokom sa vozil v traktore po rodnom chotári, napadne mu. Teraz by jeho, Rácza, mal vidieť starý Kišš. Na chvíľočku Rácz pocíti až nenávisť k mäsiarovi, jeho dcére a vôbec.

Na dvere ktosi zaklope. Čašník. Pritisne podnos na kolies-kach. V striebornom, orosenom vedierku, v ľade, leží fľaša Moet et Chandonu. Pozornosť prevádzkára, povie čašník a čaká. Rácz si domyslí, že asi čaká na sprejitné. Rácz sa ešte nevybalil, povie mu. Ešte nemá nič. Nabudúce. Zmizni... Čašník úctivo vospätku-je. Tvári sa sklamané.

XXX

Vonku fúka víchrica. Všetko je zapadané snehom. V hoteli je však príjemne teplo. Cigáni kúria ostošesť. Riaditeľ sa túla po chodbách. Háda sa sám so sebou. Zmieta ho zimnica. Už sa neohreje, ani keď sa pritisne k rozpalenému elektrickému variču.

Aj doma je zle. Ženin milenec sa nasťahoval do jeho poste-le, nosí jeho pyžamy. Čese sa podobne ako on, riaditeľ. Sedáva v jeho, riaditeľovom, obľúbenom kresle. Riaditeľ musí spávať v kuchyni, na stoličkách, ktoré si postaví do radu, jednu vedľa druhej. So slzami v očiach počúva skučanie a pridusené škrekry svojej ženy a divé vŕzganie posteľe. Neraz i dlho do noci. Raz príde domov a nájde vymenenú vložku v zámke. Nazlostí sa a búcha, neskôr i kope do dverí. Dvere sa otvoria a zjaví sa ženin milenec. Udrie riaditeľa päšťou do úst a potom ho zhodí zo schodov. Riaditeľ si v tej rýchlosti stihne všimnúť, že milenec si nechal narásť jeho, riaditeľove, fúziky.

Nasťahuje sa do hotela. Recepčný mu odmietne dať izbu. Tie časy sa už skončili, tvrdí tvrdohlavo. Hádam kumbál na metly a vedrá. Na každom poschodí je jeden taký. Kľúče má upra-tovačka. Nech riaditeľ na ňu počká. Každú chvíľu môže prísť. Ale nemusí, dodá recepčný škodoradostne. Ak by to s tým kumbá-lom aj vyšlo, pokračuje, musel by v ňom riaditeľ spávať postojáčky. Ako vo výťahu, porovná pohoťovo a veselo recepčný; kedysi riaditeľ i jemu siahol na peniaze. Usmieva sa. Keby si riaditeľ chcel ľahnúť, nohy by mu trčali na chodbu. To je nepri-pustné. Napriek všetkému sme ešte stále interhotelom, zdô-razňuje recepčný. Nemôžeme si dovoliť takéto výstrednosti. Čo by na to povedali zahraniční hostia?

A vôbec, znetrzeplivie recepčný. Plackou na muchy jemne naznačí riaditeľovi, aby sa tak kľčovito nedržal recepčného pultu. Ostanú masné odtlačky. On, recepčný, si to nechce rozhádzať. Politika ho nezaujíma. Nevie, čo má riaditeľ s Ráczom. Teraz je tu však pánom kotolník. On, recepčný, už prežil viaceroých šéfov. Chce prežiť každého. Má ženu a deti atak ďalej. Rácz má oči všade. On, recepčný, musí požiadať riaditeľa, aby ho už ďalej nekompromitoval a zmizol. Má predsa kanceláriu, tú mu nik nevzal!

Za posledné peniaze si riaditeľ kúpi horolezecký ihlanovitý stan a rozloží si ho v pracovni. Je to otázka prežitia. V stane teraz trávi väčšinu času.

Chýr o Ráczovom nasťahovaní sa do hotela ním otrasie. Vylezie zo stanu a zaťato hľadá do obloka. Križom cez dvor

kráča Ďula s obedárom v jednej a pečnom chleba v druhej ruke. Zastane pri zamknutých dverách do kotolne a hľadá kľúče. Riaditeľ si už zvykol na ustavičnú zimu. Na variči vrie sýta zele-ninová polievka. Riaditeľ dal do nej uvariť zelenú vňať a šupky zo zeleniny, ktoré dnes vyhodili kuchári do smetiakov. Polievka, to je teplo a vitamíny. Riaditeľ sa teraz bojí chodiť do reštaurácie či priamo do kuchyne pýtať stravu. Nebol tam odvtedy, odkedy mu hlavný kuchár povedal, nech sa chodí nažrať inde. Že hotelová kuchyňa nie je vývarovňa Armády spásy. Plat rnu akosi zabudli vyplatiť. Je bez peňazí. Všetko minul na stan. Našťastie, kontajne-ry na vnútornom dvorčeku sú štedré. Minule našiel celý peceň chleba. Bol celkom dobrý, len trochu obschnutý. Riaditeľ pevne verí, že jeho postavenie je dočasné. Prinajmenšom mu žena a jej milenec odpustia a bude sa k nim môcť vrátiť.

Vrhnú sa ku kastrólu a lačne chlípajú hustú tekutinu. Polievka ho aspoň trochu zahreje. Riaditeľ sa obozretne chráni pred zamrznutím. Bohužiaľ, oheň si vo svojej kancelárii rozložiť nemôže. Steny, ktoré si dal kedysi, za šťastnejších čias, obložiť maha-gónom, by vzbíkli raz-dva. Riaditeľ vychlípe polievku a popri stenách, tak aby ho nik nevidel, si ide na toaletu vymyť kastról. Opatrne našľapuje v neforemných snehovkách. Hrubé otepľo-vačky mu šuštiť. Riaditeľ si spieva, aby sa nebál.

Keď sa vráti do kancelárie, vypije horúci čaj. Rozplače sa. Slzy mu hneď mŕznú na lícach. Ešte vždy sa však cíti byť riaditeľom hotela, atak sa vyberie na obchádzku. Ako veľký, nafúknutý snehuliak sa vlečie po chodbách a spieva smutné piesne. Nik ho už nerešpektuje. Nik nemá záujem o jeho rady a tobôž nie príkazy. Každý sa bojí, aby ho v riaditeľovej spoločnosti neuvidel Ráč. Alebo ktosi, kto to Ráčovi prezradí. Ráč má všade svojich ľudí. Teraz je tu on pánom. Keď opustil kotoľňu a presťahoval sa do apartmánu, dal dostatočne jasne najavo, o čo mu ide.

Riaditeľa tu už iba trpia. Aj hostia. Pre tých pravidelných je poľutovaniahodným chudákom. Pre nových hostí zasa ču-desnou, tragikomickou figúrkou, s ktorou sa možno stretnúť na potemnenej hotelovej chodbe kedykoľvek, vo dne v noci.

XXX

Gunnar Hurensen sedí vo svojom volve a pomaly sa uberá od hraničného prechodu hlboko v poliach k škaredému, zasne-ženému a zablatenému mestu v diaľke. To mesto mu pripomína ohyzdný rakovinový nádor; vždy keď sem príde, je o niečo väčšie a obľudnejšie ako naposledy.

Dlho tu nebol. Liečil si pohlavnú chorobu, ktorú chytil od slovenskej kurvy. V nemocnici ho podrobili takej dôkladnej a bolestivej liečbe, že odvtedy je schopný pozeráť sa každým okom na inú stranu.

V kufri má videokameru. Sľúbil ju mladíkovi, s ktorým sa zoznámil, keď tu bol v lete. Chlapec na ňu istotne čaká. Je štíhly, smutnej a pôvabnej tváre. Hurensenovi sa takí chlapi páčia. Aj dievčatá sa mu páčia, no chlapi tiež.

Rozhodol sa. Keď k nemu bude mladík milý, naozaj milý, dostane kameru ako dar. Dar od staršieho priateľa zo Švédska. Husto sneží. Až po most cez rieku sa Hurensen vlečie v kolóne vytvorenej za nákladňakom so snežným pluhom vpredu. Na korbe stoja dvaja muži a štedro rozhadzujú lopatami drsnú soľ. Vo Švédsku by ich za to zlynčovali, pomyslí si Hurensen. Ale v tomto tupom a ubitom národe si to nik ani len nepovšimne. Desiatky embéčiek prešli okolo pluhu nevšímavo. Prečo by mal práve on, Hurensen, vystúpiť a hádať sa? Aj tak by sa nedo-hovoril. Ovláda päť jazykov a dohodol sa zatiaľ všade, i v Thajsku. Tu mu to však nie je nič platné.

V kaviarni hotela Ambassador Hurensen čaká na kávu. Tento malý národ s umelo hypertrofovanou a nepochopiteľnou národnou hrdosťou je národom nepochopených a svetom zneuznaných géniov, dumá. Všetci sa cítia byť niečím lepším, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. Mladý kšeftár a čierny taxikár sa cítia byť umelcom. Svetlovlasá kurva zasa nikdy nezabudne zdôrazniť, že je pôvodne baletkou. Zhrbený nosič batožín s pavúčimi kostnatými prstami je zasa bývalý lektor na bývalej večernej univerzite marxizmu-leninizmu. Filozof, ako tvrdí on. To, čo robia, robia všetci len prechodne, z núdze. Čašníčka v kaviarni je mrzutá; kedysi istotne túžila stať sa herečkou. To, že musí jemu, Hurensenovi, priniesť kávu, považuje za urážku. Akoby on, Hurensen, niesol svoj diel zodpovednosti za to, že sa tou herečkou nestala. Tento národ je národom nedocenených, napadne Hurensena. Mohol svetu priniesť najgeniálnejších umelcov, baletky, vedcov - aspoň sa tak tvári. Prečo nikdy nepri-niesol, to je otázka.

On, Hurensen, sa o existencii tohto národa dozvedel iba v súvislosti so smiešne lacnými prostitútkami, ochotnými podstúpiť všetko, čo nezanechá viditeľné stopy. Až tu sa z úst príslušníkov tohto národa dozvedel o údajne slávnych umelcoch, hvezdách a vynálezcoch, o ktorých však nikdy predtým nepočul. Namiesto toho mal Hurensen doposiaľ možnosť spoznávať iba lacné kurvy, šmelinárov, arogantných čašníkov a taxikárov, neochotné chyžné a úplatných policajtov. Hurensen však niko-ho neodsudzuje. Verí, že jeho úsudok je determinovaný prostredím, v ktorom sa ako bisexuálny turista pohybuje. Nepochybuje o tom, že tento národ netvorí iba paraziti a hlupáci, ale i statočne a inteligentne pracujúci ľudia. Vtip je však v tom, že on, Hurensen, sa s nimi ešte nikde nestretol a nestretol sa ani s dákom známkom ich existencie. Na to sa však môže vysrať. Nie je zameraný na sociologický výskum v lone tohto národa. Je serióznym pracovníkom poprednej švédskej firmy na výrobu nábytku, má štyridsať rokov a vyznáva odkaz Veľkého Markíza. Je pôžitkár a libertín. Rád obetuje i svoj týždenný plat, aby mohol prísť sem a týždeň si vyhadzovať z kopýtka s peknými slovenskými prostitútkami, pre ktoré niet žiadneho tabu a ktoré sú závatne lacné v porovnaní s ich kolegynami v Bangkoku, kam on, Hurensen, chodieval predtým.

Ale tentoraz je tu on, Hurensen, s iným cieľom. Je pevne rozhodnutý presvedčiť mladého krásavca, ktorému priniesol sľúbenú kameru, že jeho, Hurensenova, životná cesta je cestou slobody a rozkoše z predtým nepoznaného a že ako starší, nežný priateľ ho rád povedie sprvoti nezvyklou, trnistou, no neskôr závatne sladkou záhradou omamujúcej vášne.

Po celý čas svojho nedobrovoľného pobytu na klinike pohlavných chorôb v Uppsale neprestával myslieť na slovenského cherubína a jeho zvedenie si vytýčil ako svoj prvý cieľ po vyliečení. Nádhernú videokameru Hurensen

považuje za dosta-čujúci prostriedok, ktorý k nemu mladíka pripúta a obom im zaručí rozkošný víkend v apartmáne hotela Ambassador.

Hurenssoon Urbana ani nemusí hľadať, zjaví sa sám. Doletel z obchodného domu, odkiaľ ho vyburcoval Špáršvajnov zadýchaný telefonát.

Hi, how you doing? osloví Hurenssoon mladíka, vstane a priateľsky ho objíma. Thanks, odpovie Urban a vyčítavo dodá: Long time no see. I ain't got enough time, povie Hurenssoon. Have you got the camera? spýta sa Urban. Hurenssoon sa usmeje. Of course, povie. The same type that I wanted? vyzvedá Urban. Not exactly, but much better than that. Can I take a look? Sure, in my hotel room, súhlasí Hurenssoon. Here is an owner's manual, here you are. Thanks, povie Urban a zadumane listuje v návode na použitie. Do you like that camera? spýta sa Hurenssoon netrpezli-vo. Oh, sure! povie Urban, but it must have been very expensive. I wanted the other type just for the reason it is much cheaper than this one. How much I owe to you now?

.. Don't talk of money, navrhne Hurenssoon a chyti Urbana za ruku, leťstalk about ourselves! Urbana zaleje rumenec. Actually I do not understand, prizná sa a vymaní si ruku zo Švédovej veľkej, suchej dlane. Hurenssoon sa trpezlivo usmieva. I mean that you can have this camera if you want, vysvetlí Urbanovi, you don't have to pay. It's only up to you. C'mon, let's go to my hotel room. You should go with me if you wanna see the camera. I think we can go much closer to each other, can't we?

Urbanovi je jasné, že na túto kameru nemá dosť peňazí. Stála takmer dva razy toľko ako tá, ktorú objednal. Na druhej strane však nedokáže povedať Švédovi, že ju nechce, že chce lacnejšiu. Obrázok kamery na obale návodu na použitie je uhrančivý. Yeah, let's go up, povzdychne si. Nech sa deje čo sa deje. Kameru musí mať.

XXX

Riaditeľ sprvoti uvažoval nad tým, že by si nefungujúce kúrenie opravil sám. Bojí sa však, že by sa to dozvedel Rác. Radšej teda mrzne.

Ďula sa ešte občas u riaditeľa zastaví, ale nie zo súcitu. Kontroluje ho a všetko potom vyzrádza Rácovi.

Ďula, povedz mi, spýta sa ho jedného dňa riaditeľ, čo by sa bolo stalo, keby som si ten radiátor opravil sám? Udal by som vás Rácovi, povie Ďula a bez mihnutia brvou hľadá riaditeľovi do bledej tváre. A prečo? spýta sa riaditeľ, plný horkej a ukrivenej sentimentality. Vari som ťa zle platil? Vari sme si nerozumeli? Vari už nie sme priateľmi? Ďula pokrúti hlavou. Tomu vy nerozumiete. Ste prihlúpy. Rác je osobnosť. Konečne silná osobnosť v tomto hoteli. A vy? Pred pár mesiacmi ste tu boli veľkým šéfom a kde ste teraz? Pozrite sa na seba! Svokor vám už nepomôže, má dosť starostí sám so sebou. Čítajte noviny! Už budem musieť ísť. Poviem Rácovi, o čom som sa s vami rozprával.

Po chvíli sa Ďula na skok vráti. Stojí medzi dverami. Rác vám odkazuje, povie riaditeľovi, že ak sa budete snažiť prešťať ho, príde za vami hore a to potom vraj uvidíte ten tanec! Vidíte, všetci s vami narábajú ako s handrou, poznamená pohrdavo i škodoradosne. Máte iba jednu šancu. Odprosiť ho.

Riaditeľ sa strhne.

Rác chce, povie Ďula, aby ste pokolenačky prišli za ním do vestibulu a tam ho pred všetkými poprosili o odpustenie. Nikdy! rozčúli sa riaditeľ. Slušne sa ospravedlniť, čestne si priznať, že sa urobila chyba, to áno. Ale takýto cirkus robiť...

Ved' aj tak stále robíte cirkus! namrzeno povie Ďula. Čo si myslíte, ako sa na vás všetci pozerajú? Riaditeľ si zlostne vopchá tučné prsty hlboko do zvukovodov. Odmietavo ohrne peru. Ďula odíde.

Riaditeľ striehne za dverami. Keď ide okolo právnik, pria-teľsky sa mu prihovori. Verí, že fiškál' mu pomôže. On, riaditeľ, dlhé roky kryl jeho kšefty. Ale právnik sa zľakne.

Čo ste sa zbláznili? vyhŕkne z neho. Vari si myslíte, že chcem dopadnúť ako vy? Preto prosím, aby ste sa mi viac neprihovárati. Občas, keď bude vzduch čistý, k vám zaskočím. To je však všetko, čo pre vás zatiaľ budem môcť urobiť. Čo bude ďalej, to sa ukáže. Právnik sa poobzerá. No, chodte už preč, povie netrpezlivo riaditeľovi. Mohol by nás niekto vidieť spolu a ma! by som zbytočné problémy.

Právnik sa náhli preč. Áno, jeho predpoklad sa splnil. Riaditeľ sa už úplne rozložil. Fakticky vedie teraz hotel on, právnik. On, právnik, by sa mal stať skutočným riaditeľom. To by bolo! Hotel by sa stal jeho, právnikovou, zlatou baňou. Pozná také papierové finty, že by sa do roka stal miliónárom. Áno, uvedomí si právnik, je načase usporiadať voľby riaditeľa. To by bola jeho, právnikova, veľká šanca. Lenže je tu Rác. Právnik sa zľakne. Čo ak má i Rác takéto ambície? On, právnik, vyhlási voľby a osadenstvo miesto neho zvolí Rácza! A ak aj Rácza nie, tak niekoho, cez koho bude Rác šéfovať ako predĺženou rukou. Nie. Rácza treba zneškodniť, zaumieni si právnik. Už sa tu priveľmi rozťahuje.

Riaditeľ sedí v stane vo svojej kancelárii a premýšľa. Nemô-že Rácza prepustiť. Nemôže nič. On, riaditeľ, je stratený. Ak sa jeho žena a jej milenec nad ním nezmilujú, do jari zamrzne. Zamrzne, alebo zošalie. Nevydrží.

XXX

Rác občas príde skontrolovať cigánov, zatvorených v kotolni. Už sa zmierili so svojím osudom. Neusilujú sa utiecť; je to nemožné. Mreže sú pevné. Keď zočia Rácza, pracujú ani strhaní. Boja sa ho. Silní sú len vo svorke. Každý osamote je odporcom násilia. Boja sa fyzickej bolesti. Kolesá čerpadiel sa krúti. Rác skontroluje, či sa neprehrievajú ložiská. Pozrie tlaky, teploty. Ak niečo nie je v poriadku, cigáni ostanú na jeden deň bez stravy. Po kontrole Rác spokojný odíde. Ďula za ním zatvorí dvere a dlho a zložito zamyká.

Väčšinu dňa Rác trávi v hoteli. Často sedáva vo vestibule v kresle a tvári sa, že spí. Nie je to však pravda; kotolník

ostrým pohľadom spod privretých viečok bdelo sleduje svoje okolie. Nič mu neujde. Noví hoteloví hostia sa hlásia u neho. Priamo na mieste dohodnú sumu. Rác sa pri kalkulovaní ceny riadi zákazníkovým oblečením. Čím lepšie oblečený hosť, tým vyšší poplatok. Ak niektorý hosť odmietne zaplatiť, Rác zide dolu do kotolne a zastaví kúrenie. Pod nátlakom ostatných hostí neplatí zaplatí. Hostia sú zmätení, no nepomôžu si. Nevedia nič o živote u nás. Nevedia, či to tak má byť, alebo nie. Nik sa však nestázuje. Boja sa Rácovej pomsty.

Večery Rác trávi v bare-varieté Ambassador. Sedí pri bare a popíja koktaily, ktoré si obľúbil, alebo, keď má spoločnosť, obsadí stôl čo najbližšie k pódiu. Vtedy je tam Silvia, Edita a neraz aj ich kamarátka Vanda-Tiráčka. Nesmie chýbať poskok Ďula, ktorý si vždy rád a úslužne zdarma vypije a zaje. Vďaka sa smeje s plnými ústami na Rácových drsných a neokrôchaných poku-soch o žarty. Rác ho neraz prinúti vykonať daky významný čin, napríklad vypit' na ex litrovú fľašu studenej vody, prinesenú čašníkom, alebo podliezť popod stôl s vyprázaným rezňom v ústach. Ďula to poslušne vykoná, za čo si od kotolníka vysluži rálne brnknutie končekmi prstov o ucho. Mazácka pochvala, zahľási vždy Rác dôstojne.

Popri tom všetkom však Rác nezabúda ani na svoje povinnosti. Uprostred najlepšej zábavy vstane, vezme Ďulu a obaja na polhodinu kamsi zmiznú. Kto by ich cez temnú pasáž sledoval až na tmavý a opustený dvor kotolne, videl by, ako výťahom vyvážajú plechové sudy s popolom a vysypajú ich na haldu. Cigánom by tú robotu nikdy Rác nezveril; bál by sa, že mu putekajú. Za ten čas sú obaja, Berki i Šipoš, zamknutí v kumbále.

Rác močí do hĺby popola a spomína. Ponurý dvor a nedostatok verejných hajzľov vždy inšpirovali okoloidúcich s plnými útrobnami, vyprázdniť si ich práve tu. Donáth proti nim bojoval, nenávidel ich. Mal ich rozdelených na dve skupiny. Na močičov a na sráčov. Močiči boli pre starca spoločensky menej nebezpečnou skupinou ako sráči. Moč sa zväčša vyparil a ostal po ňom len prenikavý zápach. Ten dolu, do kotolne, nebolo cítiť. Sráči však po sebe zanechávali hmatateľný a neraz veľmi hmotný artefakt a to privádzalo Donátha do zúrivosti. Neraz spolu s Ráčom zvykli striehnuť za plechovými dverami kotolne a zízajúč kľúčovou dierkou, čakali na okamih, kedy sráč so spustenými nohavicami začne svoje dielo. Hneď, ako sa artefakt zdal byť dokončený, vyletel Rác, vyzbrojený prázdny poriskom od krompáča z dverí a za ním Donáth. Sráč musel holými rukami odpratať ešte teplý artefakt do kontajnera a potom vlastnou košeľou, alebo iným kusom šatstva vyčistiť dotyčné miesto. Nie, vodu nemáme! odpovedal starec škodoradostne na obligátnu záverečnú otázku všetkých prichytených a skrotených sráčov.

Svojskou skupinou boli ženy, často i veľmi slušne oblečené a inteligentného vzhľadu, ktoré zvykli ticho vojsť do temného dvora, opatrne sa poobzerať na všetky strany a bleskurýchlym gestom sa zbaviť použitej menštruačnej vložky neraz rovno pred dverami do kotolne. Často sa pritom nezabudli so žblnkotanim vymočiť. Pani, niečo ste si tu nechali! volal Donáth za ženou, ktorá so zle skrývanou náhlivosťou opúšťala dvor, a mával za ňou jej vlastnou vložkou nastoknutou na kutáči.

Aj na náhlivých milencov, ktorí to už nemohli vydržať a rozhodli sa rozdať si to v temnom dvore, pomýlení jeho odľahlosťou a zdanlivým pokojom, do ktorého bol ponorený, mal Donáth svoju fintu. Keď ich prenikavé skučanie už prezradilo, že sú v najlepšom, rozsvietil starec všetky reflektory a odhájuc vyšiel na dvor, zaliaty oslepivým svetlom výbojok. Nemohli by ste si to rozdávať niekde inde? zrukol hromovým hlasom. Kto to má počúvať? Tu spia ľudia!!! Len tyčkári starcovi až tak neprekážali. Po každej noci, najmä v piatok, síce v priestore okolo hotela Ambassador a teda i na dvore pribudlo niekoľko rozmerných uschnutých hviezdic rozstreknutej zmesi alkoholu, potravy a žalúdočnej šťavy, ale nad tým Donáth iba mávol rukou. S tým si neporadíme, hovorieval. Ľudia vracajú, lebo jednoducho musia. A okrem toho je to slabo-ta. Stačí trocha dažďa a je po tyčke.

Rác skončí s močením i so spomínaním. Je to tam. Je to už dávno. Oklepe si úd a zapne nohavice. Poďme, prikáže Ďulovi. Poďme dolu do baru. Je tu zima. Donáth bol nímmand. Nie ako on, Rác. On, Rác, žije plným životom. Až tak veľa nežiada, no je náročný. Dá sa mu. Je schopný.

Sedí dolu v bare-varieté a všetci za ním chodia. Drobní vexláčikovia sa radi zbavia nakúpených valút. Kúpia po osem-násť, Rácovi predajú za dvadsať. Raz je to dvesto mariek, inokedy aj päťsto. Západniari menia nanajvýš dvesto mariek. Ak priam nekupujú windsurfingové plavidlo alebo ozrutný kempin-gový stan. Drobní vexláčikovia marky odpália Rácovi a získajú dvesto korún na stovke mariek. Rác kupuje všetko a zhro-mažďuje. Potom naraz predá po dvadsaťjedna. To mu stačí. Za deň takto obráti desať až pätnásť tisíc mariek. Z toho sa už dá celkom slušne vyžiť. K tomu peniaze za kúrenie i za nekúrenie. Rác sa nemôže sťažovať. Šiptári po ňom nepriateľsky poškuľujú, lebo nabúral ich monopol. Rác si z nich nič nerobí. Dôstojne sa zdravia skúpym pohodením hlavy. Je v tom "beriem ťa na vedomie". Viac-menej sa rešpektujú. Rác sa od nich nenápadne učí frajerskému, vexláckemu vystupovaniu, oblie-kaniu a chôdzi. Je to ustarostená, pomerne rýchla a drobná chôdza so špičkami nôh mierne od seba, s trupom trochu nachý-leným dopredu a s hlavou trochu nabok. Šiptári ho odhadujú. Neuje im, že sa správa, akoby mu patril celý hotel. Vidia, že tanečnice z varieté sa mu okato zaliečajú a zahraniční hostia mu vyplašene platia rundy. Ďula zasa striehne ako telesný strážca. Napokon uzavru mier. Rozhodli sa, že je lepšie byť s Ráčom zadobre. Obchody sa rozbehnú. Úlohy sa rozdelia. Šiptári vyba-vujú kšefty, ktoré sa robia mimo hotela; všetci napospol sú motorizovaní, jazdia v rozhrkotaných šiptárskych autách: merce-desoch, fordoch a opeloch starších ročníkov, všelijako poplá-taných a s rakúskymi, nemeckými či holandskými ešpézetkami. Rác nechodieval nikam. Neopúšťa hotel. Všetky nitky sa zbie-hajú k nemu. Spočiatku nič nechce mať s kradnutými vecami, no keď si večer v apartmáne vyráta, koľko mu to hodí, súhlasí. Na pochôdzky mimo hotela používa Ďulu. Ten jazdí hotelovým mikrobusem renault. Vybaví všetko. Už sa im podarilo prešmeliť aj ukradnutý vagón cementu. Za deň bolo všetko fuč. Individuálni stavebníci sa takmer pobili. Rác zarobil tristo tisíc a pritom nevidel ani vrecko cementu. Nepohol ani prstom. Len sa plesol po šrajtofli a potom už iba inkasoval. Aj Ďula dostane svoje. Roztrasené pobožká svojmu šéfovi ruku. Rác to prijme dô-stojne, s okázalo zovretými perami, ako samozrejmosť. Potom mu blahosklonne prihodí ešte pár tisícoviek navrch. Je dobré mať spoľahlivého a verného služobníka. Ďula od radosti vypije dva litre studenej vody na ex a s rezňom v ústach

popodlieza všetky stoly v bare-varieté. Potom na záchode dlho a bolestne dávi. Ale radosť mu to nepokazí. Aj Urban sa ukáže. Tak čo? spýta sa Rác. Už máš tú kameru? Sadni si, čo stojíš?

Ďakujem, postojím, zamrmla Urban. Kameru on, Urban, má. A čo s ňou budeš? spýta sa Rác. Všeličo, povie Urban. Zarábať. Svadby, krstítiky, promócie. Vieš, koľko ľudia zaplatia, aby si mohli doma na videu púšťať svoje tupé ksichty dokola? Rác mrdne plecóm. Nie, on, Rác, sa o také taľafatky nikdy nezaujímal. Ale beztak by rád vedel, čo za tú hračku Urban vysolil. Nech si Urban sadne!

Urban si s bolestivým výrazom v tvári sadne. Dlho som ťa i nevidel, povie Rác. Prinajmenšom taký týždeň. Čo si za tú hračku vysolil? Dosť, povie Urban. U nás by to on, Urban, pokojne mohol predať za päťdesiat tisíc. V Nemecku to však stojí jeden mesačný plat. Ani nie.

A ty si čo za to dal? spýta sa Rác. Dosť, vyhýbavo odpovie Urban. Veď nič, ustúpi Rác, jeho, Rácza, to aj tak nezaujíma. To je Urbanova vec. Hlavne, že sa mu to vyplátilo.

Urban má pre Rácza šilingy. Koľko? spýta sa Rác. Tisicku. Dám ti dvetisíc osemsto, navrhne Rác. Urban prikývne. Vidiš, ako sa časy menia, zasmee sa Rác, vyplácajúc peniaze na drevo. Ešte pred mesiacom si ty kupoval odo mňa. To je život. Raz tak, raz ináč, zafilozofuje si Rác. Ovládne ho sentimentálna j nálada. Zosmutnie. Zavolá čašníka a aby sa obveselil, objedná ; pre Ďulu liter studenej vody a veľikánsky vyprážený rezeň.

Záveročná je o štvrtéj. Rác sa i so Silviovu výťahom vyvezu hore, do kotolníkovho apartmánu. Dakedy, keď má Rác veľa práce, zavolá si Ďulu a vyzývajúc si topánky, diktuje mu, čo treba zariadiť na zajtra. Ďula má času habadej. Je slobodný a tiež býva priamo v hoteli. Za tie peniaze by s Ráčom aj spával. Inokedy je Rác unavený a zaspí, len čo sa dotkne postele. Vtedy ho Silvia vyzlečie a prikryje. Nie je to starostlivosť z lásky; keby Rác prechladol, dostal zápal pľúc a zomrel, vyschol by Silviin prameň ziskov. Teraz je to už dokonca tak ďaleko, že by sa zrútila celá ekonomika v okolí hotela Ambassador. Kurzy valút by buď markantne klesli alebo závratne stúpili, nevedno, zmenila by sa i cena zlata a vôbec. Preto Silvia ukonaného Rácza prikryje. Skúsená prostitútka si uvedomuje, že keď jeden človek sústreďí do svojich rúk toľko nitiek, stáva sa nenahraditeľným. A jej sa už nechce šukať po hotelových izbách a zaparkovaných autách. Prišla na chuť pohodlnému, pokojnému životu. Ráno dlho vyli-huje. Rác je už dávno na nohách a na chodbách počuť jeho veliteľský hlas, keď Silvia otvorí oči. Dá si priniesť raňajky do postele. Dakedy pozerá video, inokedy satelit. Najradšej má MTV. Rác je na MTV alergický. Keď náhodou vojde do apartmánu a beží MTV, hneď ho zlostne zruší. Prepne na Eurosport. Celé hodiny je schopný bez pohnutia stáť a pozerá surový zápas wrestling. Pozná všetkých borcov podľa mien. Najviac sa mu páči Hulk Hogan. Občas schytí Ďulu a predvádza na ňom hmaty wrestling. Ďula často ostane ležať bez pohnutia na koberci, s očami potiahnutými tenkou blankou. Silvia ho musí kriesiť sódou zo sifónu.

Ój, ale ste mi dali, šéfe! volá Ďula s úslužnou bodrosťou a ohmatáva si väzy, dvíhajúc sa z dlážky. Vy by ste pokojne mohli ísť do tej televízie! Všetkých by ste porazili! He-he! Mocný ste!

Rác je pyšný na svoju silu. Zaháľanie zatiaľ nemohlo zmäkčiť jeho svaly, zocelené rokmi driny. On, Rác, by dal do parády každého! Náзорne predvedie: jediným úderom päste prerazí výplň dverí a potom sa nimi ešte prebije celý na druhú stranu. Silvia i Ďula tleskajú.

Keď Rác s Ďulom opäť odídu, Silvia si číta v časopisoch. Dakedy sa nudí a vyberie sa na nákupy. Zavolá i Editu, nech jej má kto závidieť Ráčzove peniaze. Občas jej kúpi dáku maličkosť a tajne sa kochá, keď vidí, ako Edita vždy vypení. Mohla si ty ísť do kotolne, keď bolo zima, doberá si ju. Vie však, že to nie je pravda; hranatý kotolník mal ju, Silviovu, v merku oveľa skôr, ako mu vôbec napadlo zatvoriť ventily a začať svoj oslepujúci vzostup. Keď sa vrátia z nákupov, Edita sa už nedurdí. Nozdry sa jej rozšíria v očakávaní. Silvia si ľahne na pohovku v obývacej izbe apartmánu a nechá si Editou stiahnuť čižmy, kožuch, sveter, nohavice, všetko. Nahá ako hľista sa s panovačným pohľadom v studených očiach nechá láskat a dráždiť. Edita sa tiež vyzliekla.

Skláňa vzrušením napuchnuté pery k Silviinmu vlhkému a otvo-renému rozkroku. Au! zasykne Silvia a so zlostne zovretými ústami udrie Editu po líci. Panebože, prepáč! zľakne sa vzápätí, objíma svoju priateľku a nežnosťami chce zaplašiť červenú stopu po svojich piatich prstoch na Editinej tvári.

XXX

Mali by ste sa šéfovi ospravedlniť, ako som vám to už minule radil, poradí riaditeľovi Ďula pri jednej z kontrol v jeho ľadovni. Možno by vám odpustil. Ospravedlniť sa? vyskočí riadi-teľ a otepľovačky mu zašuštía. Po kolenačky? Nikdy! Veď ja nič, pokojne odvetí Ďula, prežúvajúc americkú žuvačku. Teraz je už aj tak neskoro. Už by vám to bolo prd platné. Len som vás chcel potrápiť. Ste taký smiešny, keď sa rozčúľujete. Aj tak ste si to všetko sám narobili. Nik vám za to nemôže. Hrali ste sa na mocného pána, no nemali ste na to. Načo chce kašľať blcha, keď nemá pľúca? Ďula si vyhrnie golier koženej bundy a sadne si k žeravej pahrebe v ohnisku uprostred kancelárie. Pozrite sa na mňa, povie riaditeľovi, ja som sa dokázal prispô-sobiť. Chcem žiť ľahko a dobre. A vy si nedáte poradiť ani za živého boha. Už dávno ste mohli mať pokoj. Šéf by vás možno aj vo funkcii ponechal. Peňazí by ste mali ako šupiek. Šéf nie je lakomý. Šéf! Šéf! Šéf! nazlostí sa riaditeľ. Nie je to tak dávno, čo si sa mne pchal do riti. Nemáte mi čo vyčítať! odsekne Ďula a vsta-ne. Pozrite sa na seba a pozrite sa na mňa. Ja chcem len žiť! A keď sa vám snažím pomôcť, urážate ma! Netreba mi pomáhať! zrukne riaditeľ a rozplače sa. Ďula mrdne plecóm a odíde. Riaditeľ vylezie zo stanu a sadne si za stôl. Napadne mu, či jeho bývalý šofér predsa len nemal pravdu. Po kolenách však nie! Zúfalo premýšľa, čo urobiť na svoju záchranu. Už mu asi niet pomoci. Rác je tvrdý, pomstychtivý a zlý.

Riaditeľ siahne po svojej harmonike, pripne si ju na prsia a natiahne mech. Odkedy ju šmaril do vitríny, fungujú na nej len basy. Žalostne hlboké tóny sa rozliehajú v studenej kancelárii.

Riaditeľ hrá romantickú melódiu a dolu lícami mu stekajú slzy. Jeho žena so svojím milencom možno práve usadajú k

neďelne-mu obedu. Je prestreté, v kuchyni vonia jedlo. Rezeň, zemiaky, uhorkový šalát. Alebo sviečková na smotane. Áno, jeho, riadi-teľova, žena vie variť. Milenec sa bude obľizovať až za ušami. On, riaditeľ, už nejedol ani nepamätá. Zásoba práškových polievok a konzerv sa mu už dávnejšie minula. Čaj všetok vypil. Ktosi musel vykrútiť poistku v zamknutej rozvodnej skrini. V kancelárii nejde prúd. WC je zatvorené a zamknuté. Kľučka je vytiahnutá. Našťastie voda do umývadla v riaditeľovej kancelárii tečie. Tú nik nezatvoril. Riaditeľ ju necháva trochu pokvapkávať, aby nezamrzlo potrubie. Močiť močí do umývadla. Na veľkú potrebu musí čakať do noci. Potom sa ide potajomky vyprázdniť na zadný dvor, pred kotoľňu. V poslednom čase je toho ušetreň. Neje-dáva. Pije ohriatu vodu a myslí si, že je to čaj. Vyvarené čajové vrecká z kontajnera sú nanič; čašníci z nich pripravujú čaj i tri razy za sebou. Host'ovi prinesú vrecko už ponorené v šálke. Vyhodia ho, až keď sa z neho nič nedá vylúhovať. Riaditeľov žalúdok si už privykol na prázdnotu. On, riaditeľ, už pokojne môže rozjímať nad rozmanitými jedlami a nehrozí mu šialenstvo z hladu.

Vtom vyskočí od pahreby. Áno, má to. On, riaditeľ, už vie, ako si nakloniť mocného kotoľníka a nestratiť pritom dôstojnosť. Je to tak: láska ide cez žalúdok. On, riaditeľ, sa dopyčul, že RácZ rád a veľa jedáva. Je rozhodnuté; dnes navarí obed pre Rácza on, riaditeľ! Už si predstavuje, ako kotoľník s chuťou konzumuje pikantnú lahôdku, pripravenú ním, riaditeľom. Ako vylizuje tanier a pýta si dupľu. A ako potom on, riaditeľ, vchádza do jedálne, hlboko sa ukláňajúc, zatiaľ čo RácZ mu hlučne tleska dutým zvukom svojich dlaní a vzápätí jemu, riaditeľovi, tisne ruku: nadšene a vrelo. V kuchyni zavládne prekvapenie. Riaditeľa tu už dlho nevi-deli. Odkedy ho šéfkuchár vyhodil, neukázal sa. Čo tu chcete? osopí sa naň i tentoraz s vykost'ovacím nožom v ruke. Riaditeľ krúti hlavou. Potľapkáva šéfkuchára po pleci a s ľúbezným úsme-vom ho chlácholi. On, riaditeľ, im len prácu prišiel ušetriť. Nenechá po sebe bordel. Všetko poupratuje, riad umyje. Sám bude variť obed pre Rácza. Je to nutné, dodá. Kuchári po sebe zmätene pozerajú.. Napokon neochotne súhlasia. Celé menu je už hotové. Teraz by mali začať variť jedlá na objednávku a, pochopiteľne, pre Rácza. V poslednom čase chce, aby mu varili zvlášť. Obľubuje jednoduché jedlá, na ktoré je zvyknutý z domova. Fazuľovú polievku, masťný chlieb s cibuľou, zemiaky s maslom a smotanou. A tak ďalej. Už ho prešla chuť na lahôdky, ktoré mu sprvoti vyvárať osadenstvo kuchyne v snahe získať si jeho skúpu priazeň..

Naostatok mrdnú plecóm. Sú leniví ako vši; vítajú každú možnosť uliatať sa. Riaditeľ sa priberie do roboty. Na otepľovačky si opáše bielu zásteru. Trasie sa od nedočkavosti. Kuchári idú fajčiť.

Onedlho všade rozvonievajú dráždivé vône riaditeľovej váry. Učni mu neochotne nosia korenie, horčicu, sójovú, cumberskú i worcesterovu omáčku. Vybrané a prešpiko-vané kusy mäsa sa dusia pod klepotajúcimi pokrievkami. Riaditeľ krája cibuľu. Žmurkaním vytláča slzy z očí. Do kuchyne vojde hlavný kuchár s cigaretou v ruke. Myslíte si, že vám to pomôže? spýta sa, ironicky prižmurujúc oči. Riaditeľ schválne ignoruje poznámku. Ostentatívne si začne pospevovať pesničku. Hlavný kuchár si zlostne odplúje a odíde. Na to, aby riaditeľa vyhodil, predsa len nemá dost' odvahy. Kuchári v šatni hrajú karty.

Ešte neprišiel? spýta sa riaditeľ zízajúceho čašníka. Kto? nechápe čašník. Kotoľník, povie riaditeľ. Nie, pokrúti hlavou čašník, šéf ešte nie je tu. Konečne je riaditeľ hotový. Utrie si ruky do zástery. Potom ju zveleie a hodí na stôl. Čašníci vyjavene hľadia cez podávací oblok. Učni sa pošuchávajú a naháňajú po šmykľavej dlážke. Riaditeľ ich pozoruje a podchvíľou nakukne pod nadsakujúce pokrievky.

Onedlho pride tá chvíľa. Čašníci hvízdajú; RácZ už sedí v jedálni a päst'ou nervózne a nedočkavo trieska do stola. V bruchu mu škvrka. Stará Američanka s belasým prelívom sa poplašene obzerá.. Keď zistí, že pôvodcom tajomných zvukov je samotný kotoľník, s podlízavým pochopením sa naň usmeje. Vie, čo je to nevykúrená hotelová izba. Čo čumíš, rašpl'a sprostá? zahundre RácZ; je spokojný, čulý a dobre naladený. Silvia s Editou šli doobeda nakupovať a ešte sa nevrátili. RácZ bude môcť jesť, ako sa mu zachce, nemusí potláčať mliaskanie a klepotanie lyžicou o porcelán ako vtedy, keď sa kľmi v spoločnosti svojej milenky a jej kamarátky. Aj obchody mu idú ako po masle, čo je ďalší dôvod k spokojnosti. Tak, čo dobrého pre mňa máte? žoviálne osloví kotoľník hlavného, ktorý sa k nemu dôstojne blíži pochodovým krokom zľava. Máme tu pre vás zopár špecialít, pán šéf, povie hlavný čašník úslužne. Pripravil ich samotný...

Nože noste na stôl a netárajte, hét szencségit! udrie päst'ou RácZ a na čele mu vyvstane rozmarná, naoko zlostná vráska. Hlavný sa bez slova ukloní. Pokynie čašníkovi s polievkou. Kým ten naberá RácZovi chutnú polievku, hlavný sa nervózne obzerá po muzikantovi. Už je tu, namáhavo fučí s husľami pod pazuchou. Tučný cigáň Stojka z baru-varieté musí každý deň pri obede vyhrávať RácZovi do ucha. RácZ neraz odloží príbor a dojato s ním dospieva známu pesničku, aby vzápätí pokračoval v jedle.

Šéf už zjedol polievku! oznámi prichádzajúci čašník riadi-teľovi, nervózne postávajúcemu za závesom, oddel'ujúcim kuchyňu od jedálne. RácZ vychlípal polievku a napäto čaká na druhé. Riaditeľ nešikovnými pohybmi upraví tanier s teľacími medailónmi a odprevadí čašníka až k závesu. Počuť RácZov spev a Stojkove husle. Potom sa ozve neúprimný, rozpačitý potlesk hostí. Kým RácZ spieva, nik sa neopováži jesť.. Všetci sa tvária, že počúvajú. Čakajú na koniec pesničky v neznámom jazyku, aby mohli pokračovať v obede.

Už sa pustil do teľacieho! prináša pikolík najnovšiu zvesť.. Ochutnáva zemiaky! Omáčka mu nechutí; vraj je kyslá! Všetko to vykrikuje poplašným hlasom do kuchyne, v ktorej ustal všetok pohyb.

Päst'ou rozbil misu šalátu! zúfalo zvolá čašník, čo cez dieru v závese sleduje dianie v jedálni. Čo tam po šaláte, pomyslí si riaditeľ. To ešte nič neznamená.. A čo mäso, spýta sa čašníka. Chutí mu? Vyberá ho a ukladá na bok taniera, prezradí riaditeľovi čašník a ide si hrknúť. Od rána je na nohách.

Riaditeľ je bledý. Zbledne ešte viac, keď sa z jedálne ozve rinčanie roztrepáného porcelánu. Stojkove husle stíchnu.

Rýchlo druhý chod! skríkne hlavný čašník, vbehnúc do kuchyne s tvárou a vlasmi polepenými omáčkou. Všetci behajú hore-dolu, no nik sa k ničomu nemá.

To som teda zvedavý, čo za zázrak ste pripravili ako druhý chod, povie riaditeľovi šéfkuchár. Práve vyšiel zo šatne s ciga-retou v ruke. Cez otvorené dvere vidno kuchárov, ako sa nalie-vajú rumom, pôvodne určeným na flambovanie.

Chcel by segedínsky guláš! kričí hlavný. Vraj je to priho-rúce! volá pikolík a drží si líce, na ktorom má odtlačok dlane a piatich prstov. Lad! Lad! Ladu treba! kričí ktosi hystericky.

V reštaurácii sa zastavila prevádzka. Celý personál sa teraz tlačí za závesom v kuchyni. Nik sa neodvažuje ukázať sa Ráczovi na oči. Každému je však jasné, že takýto stav je nemožné udržať dlhší čas bez toho, aby to začalo byť nápadné. Skôr či neskôr musí ktosi z čašníkov či kuchárov vstúpiť do opustenej jedálne, odkiaľ sa ozýva tlmený šum hlasov hostí a Ráczovo strašné mlčanie. Mali by ste vy ísť, navrhne vyľakaný hlavný čašník šéfkuchárovi. Pošlite učňa, navrhne ktorýsi kuchár. Čašnícky učeň s odtlačkom kotolníkovej ruky na tvári sa rozplače. A vy nemáte učňov? osopí sa hlavný čašník na kuchárov. Napokon, kto to vlastne poslal? Vy, kuchári!

My?! rozzúri sa šéfkuchár a odhodí špačok. Skôr, kým môže niečo namietnuť, je tu ďalší návrh: poslať najkrajšiu z čašníčok hore bez. To možno kotolníka obmäkčí. Čašníčky sú za závesom dve; na rózny hlavného pokyn si snímú blúzky a podprsenky. Členovia personálu posudzujú. Krúčia hlavami; obe čašníčky majú ploché hrude. Sú vysoké a tenké ani triesky. Urazene sa zahľujú. To by som tam mohol ísť i ja, vyzlečený do pol pása! nadurdene mieni šéfkuchár. Nože už choďte, povie hlavný, nakukajúc cez dierku v závese.

Šum v jedálni vzrástol. Aj za závesom zavládla nervozita. Nech ide ten, čo to všetko spískal! navrhne ktorýsi čašník. Všetky pohľady sa uprú na riaditeľa. Áno, tak! súhlasí hlavný. Riaditeľ urobí úhybný manéver, no dvaja čašníci ho pevne schytia za ramená.

Šajse! povie šéfkuchár. Vo chvíľach núdze si vypomáha cudzími výrazmi. Šajse! zopakuje. To bude ešte horšie! nesúhlasí s návrhom čašníkov. Rácz ho nenávidí, vysvetlí, a keď ho zbada, zničí nás. To nie, krúti hlavou. Asi treba naozaj poslať ženu, čašníčku. A nie hore bez, ale dolu bez! Rozumiete? Dolu bez!

Všetci súhlasia. Len obe čašníčky nie. Napajedene sa bránia. Tak sme sa nedohodli! tvrdia svorne a bez logiky. Napo-kon sú prinútené zvliecť si sukne. Teraz je jasné, prečo sa tak bránili: pod sukňami nič nemajú. Zapýrené vysvetľujú, i keď sa nikto na nič nepýta: v reštaurácii je horúco a keby mali nohavičky, potili by sa. Mužom sa to páči. Aj dlhé čierne pančušky s elastickými čipkovanými pásmi, obopínajúcimi stehná, sa im páčia. Napätie povolí. Všetkým je jasné, že sú z toho vonku. Tomuto neodolá ani Rácz. Každý si chce chytiť. Servírky jačia. Len hlavný postáva za závesom a ustarostene sleduje dianie v jedálni, ponechanej bez dozoru. A keď už servírky dolu bez, jedna s táčnou, na ktorej sa skvie riaditeľova špecialita, a druhá s fľašou červeného vína, obe zapýrené až po uši, chcú vojsť do jedálne, hlavný čašník skriekne: Pozvracal sa! Pozvracal! Ja som vám to vravel!

V zákulisí zavládne chaos. Servírky sa rozprchnu a chvatne sa obliekajú, akoby doteraz všetko robili pod vplyvom akéhosi hypnotického spánku, z ktorého sa len teraz prebudili. Čašníci a kuchári lozia jeden cez druhého a vyľakané kričia prenikavými, prekvapivo mečivými hlasmi. Hlavný čašník sa ide obesiť. Robí pri tom široké, veľavýznamné gestá, akoby dúfal, že ho ktosi zadrží.

Iba hlavný kuchár nepodľahol panike. Je celý sčervenený od rumu. Vidíte, čo ste urobili? vyčítavo osloví riaditeľa, ktorý si, využíjúc zmätok, pchá do vetrovky konzervy, zeleninu, mäso, fľaše vína, pečivo a cukrovinky. Vidíte to? Teraz aby som to so šéfom dával ja do poriadku! Na to hádam nepostačí ani škatuľa Havana Clubu. Ešte že máme ušetrené! Ešte že flambujeme tuzemákom!

Riaditeľ bojzlivito nakukne do jedálne. Rácz sedí za stolom. Hlavu má sklonenú a prameň vlasov mu rezignovane visí do čela. Oranžovo-zelenú bundu i módne tepláky má ovracané. Zlostne a monotónne bije päšťou do stola v náhle zavládnutvom tichu. Znovovo sa pokúša vstať, ale zakaždým ho znova napne na zvracanie a bezmocne padne na stoličku. Hostia naň vyplašene pozerajú. Každý sa bojí pohnúť. Uuuppp! povie kotolník a z úst mu vytryskne nový prúd. Uuuppp!

Vy tu ešte obsmrdate, hlupák? osopí sa na riaditeľa hlavný kuchár a zapáli si cigaretu. Nestačí vám, ako ste nám zavarili? Už aj sa practe! Viac vás tu nechcem vidieť!

Riaditeľ smutne odide. Na rampe ho šéfkuchár dostihne. Nech mu riaditeľ urýchlene odovzdá všetko, čo ukradol v kuchyni počas chaosu! Bleskovo! On, šéfkuchár, nemá času! Musí ísť variť segedínsky guláš pre šéfa! Tak bude to? Riaditeľ si rozopne vetrovku a neochotne vyberá svoju korisť: mrazené kurča, päť zemiakov, litrovú fľašu polievkového korenia, sedmičku červeného, dva surové rezne, pôlt slaniny, zväzok cibule, tri mrkvy, citrón, plechovku šampiňónov v slanom náleve a fľašu horčice. A teraz zmiznite! rozkáže šéfkuchár, keď sa ešte hmatom presvedčí, že riaditeľ si nič neponechal.

Riaditeľ beží do svojej kancelárie. Tam si nedočkavo sadne k vychladnutej pahrebe uprostred miestnosti a z otepľo-vačkových gát vytiahne svoj úlovok, svoj poklad - škatuľku kaviáru. To je dôvod pre oslavu! pomyslí si a poobzerá sa po harmonike. Onedlho sa v riaditeľovej kancelárii rozliehajú basové tóny a riaditeľov bučivý spev. Škatuľka kaviáru je zjedená hneď. Riaditeľa začne snáďiť. Voda netečie. Z vodovodu sa ozývajú len čudné zvuky a po chvíli ani tie nie. Ešteže sa okolo hotela kopia záveje snehu. Riaditeľ vezme vedro, naberie doň snehu z dvora a na ohni ho vo svojej kancelárii zohreje. Voda je trochu kyslá a trochu slaná, no uhasí snáď i zohreje.

XXX

Fredy Špáršvajns sa prechádza uprostred parkoviska pomedzi autá zapadané snehom. Je teplo oblečený, líca má vyštípané mrázikom. V bruchu ho hreje trenčiansky párok s fazuľou. Ruky v pletených rukaviciach mu spočívajú na červenej vyberačskej kabele, plnej drobných. Spriada nenávisťné plány, plné strelby, masových popráv a mučenia. Dnes si cigáni prišli po peniaze. Berki medzi nimi nebol. Ani Šipoš. Reč viedol mladý Čonka. Oznamoval strážcovi parkoviska, že pre nich, dobrých cigánov, je čoraz ťažšie odhovoriť zlých cigánov od útoku na jeho prives. Preto sú oni, dobrí cigáni, nútení požiadať Špáršvajna o zvýšenie príspevku. Ináč za nič neručia. Špáršvajnovi vyhfklí slzy, ale napokon zaplatil, koľko Čonka pýtal. Hneď, ako rozra-dostení cigáni odišli, prišla na parkovisko piča z národného

výboru a oznámila Špáršvajnovi, že na dobu dvoch týždňov s ním rušia zmluvu o ekonomickom prenájme parkoviska; zajtra sa pľac ohradí, dovezu sa kade, kapry a stánky, a pred hotelom Ambassador vznikne predvianočný trh. Špáršvajnovi sa zatmelilo pred očami. Pred cigánmi sa zúriť neopovážil, teraz dal voľný priechod svojim citom. Piča z národného výboru sa však nezľakla; zamávala rozzúrenému lakomcovi pred nosom písomným rozhodnutím a bol pokoj. Tučný strážca skúsil apelovať na jej kladné stránky, ale ničoho sa nedočkal. Od zajtra až do Vianoc máte voľno, povedala piča škodoradostne a odišla, krútiac zadkom.

Autá prichádzajú a odchádzajú. Špáršvajn je prísny, až krutý; starostlivo kontroluje parkovacie lístky a pedantne vyberá doplatky. Keď zákazník prekročí zaplatený čas hoci len o päť minút, vyberač to klasifikuje ako ďalšiu načatú hodinu. Nepo-môže zákazníkovo škrípanie zubov.

Parkovisko je plné rakúskych limuzín. Rakúšania horúčko-vito robia vianočné nákupy. Je ich plný obchodný dom, plné mesto. V mokrej pľušti sa pomedzi pomaly postupujúce autá predierajú ozrutné, pestro pomaľované autobusy, privádzajúce nových a nových kupujúcich. Pre vechlávov sú to šťastné chvíle. Všetci statočne postávajú v okolí parkoviska a vchodu do hotela Ambassador. Mrznúci čakajú na nových kunčatov.

Som v riti, povie Špáršvajn, keď príde Urban. Som v riti, zopakuje, keď Urban nezareaguje podľa jeho predstáv. Potom začne sám od seba: On, Fredy, sa dočkal vysokého nevďaku. Cigáni sú svine. To vedel dávno. Raz príde chvíľa, keď ho budú na kolenách prosiť, aby im milostivo povolil vrátiť mu peniaze, o ktoré ho olúpili. On ich bude mučiť. Po jednom. Najprv však ich deti. Rodičia sa budú prizerať. Aby nezatvárali oči od tej hrôzy, on, Fredy, im odreže viečka. Počkajte, svine, aj na vás príde rad, povie im! Ešte budete svojim šteňatám závidieť, ako ľahko to mali za sebou! Na Berkiho múky si on, Fredy, vezme týždeň na premýšľanie. A potom je tu tá piča z národného výboru, spome-nie si Špáršvajn. Aj pre ňu má on, Fredy, pripravené muky. A na konci, úplne na konci, tak po dvoch-troch dňoch, dá on, Fredy, zastrúhať jeden koniec takéhoto hľa brvna! Pekne pomaličky ju bude - teda to, čo z nej ostane - na ten kôl navliekať! Predaj kaprov! Ja ti dám kaprov! Za dva týždne to je, prosím pekne... to máme... Fredy Špáršvajn vytiahne kalkulačku a ráta, o koľko peňazí príde za tie dva týždne. Kurva, povie rezignovane. Stále nie je schopný a ochotný pochopiť, že dnes je tu naposledy. Napokon sa spamätá a s mučeníckym výrazom v tvári odhodí červenú kabelu do kúta svojho privesu. Pod si vypiť, povie Video-Urbanovi. Pozývam ťa.

Urban nechce veriť svojim ušiam. Myslí si, že sa prepočul. Fredy Špáršvajn že by niekoho pozýval? Ale strážca parkoviska už zamyká budú a rozhodnými krokmi sa vydá k vchodu do denného baru Ambassador. Urban ho nasleduje. Potrebujem sa najebať, povie lakomec, keď si sadajú za stôl. Tak som nasratý. Vieš, o koľko peňazí prídem? Kšefty idú zle. Nemčúri sa vozia v autobusoch. Nakúpia a autobusmi sa odvezú späť do Rakúska. Jemu, Fredymu, sa na parkovisko autobusy nevnesú. Čo vyvexiuje, to vyvexiuje od vodičov osobných automobilov. Je to málo. Menej ako z jedného autobusu. Ale čo, keď jemu, Fredymu, sa na parkovisko autobusy nevpracú? Autobusy začnú prichádzať až okolo deviatej a vtedy už má on, Fredy, parkovisko plné! Nemôže si dovoliť blokovať ho dovtedy kvôli autobusom! Ľudia by ho roztrhali na kusy. Ľudia sú svine, nechápu, že niekto chce žiť. On, Fredy Špáršvajn, ich nenávidí.

Urban prikývne. Chápe. Ale domnieva sa, že Fredy Špáršvajn by z toho nemal robiť takú tragédiu. Príde o peniaze, to hej. Ale aj si oddýchne. Vianoce sú tu čoskoro. Po sviatkoch bude môcť opäť otvoriť parkovisko a všetko doženie. Hovno doženie! rozzúri sa Fredy Špáršvajn a na glg vypije prinesenú borovičku. Rozkašle sa a uprdne si. Trenčiansky párok s fazuľou. On, Fredy, pracuje a šetrí. Nič si nedožičí. A čo má z toho? Predaj kaprov! Namal'ovaná fiflena z národného výboru! Nič nedoženie, lebo tie peniaze mu nikto nevráti. Ale nech si nemyslia, že za tie dva týždne on, Fredy Špáršvajn, zaplatí dane! Nedožičí si! Šetrí. A teraz toto? Jemu? Kurva.

Urban sa napije. Rýchlo siahne po kole. Borovičku ne-znáša. Strážca parkoviska ju objednal, lebo je najlacnejšia. On, Urban, sa domnieva, že Fredy by sa mal trocha o seba postarať, trocha si dopriať. Najst' si dievča. Oblicť sa. Lepšie jedávať. Život, to nie sú len prachy. Život, to je život. Baby, zábava. Prečo napríklad Fredy Špáršvajn nemá auto? Nemusel by sa do roboty trkať pešo a električkou.

Výberač vypije druhú borovičku a objedná si drahé ciga-retty. Rozmarne búcha po stole. Jedálny lístok! Biftek s vajcom! Ešte jednu kolu! A dve borovičky! Nie? No dobre teda. Tak len jednu borovičku a jednu becherovku tuto pánovi! Jemu, Fredy-mu Špáršvajnovi, je to dnes fuk. Zničili ho. Ožobráčili! Ech, kurva život! Čo bude on, Fredy, robiť dva týždne? Prečo nemá auto? Preto, lebo nemá vodičák. Ani by mu ho nedali. On, Fredy Špáršvajn, ani na vojne nebol. Stíši hlas do sprisahaneckého šepotu. Má modrú knižku. Je na hlavu. Na nervy. Ale nikomu ani muk.

Urban si vzdychne. Už ho to tu nebaví. Tučný strážca je pritrundžený. Z úst mu páchne. Oči sa mu šialene lesknú. Divo sa pustí do bifteku. Urban si odkašle. On, Urban, teraz musí odísť. Treba mu ešte niečo vybaviť.. Ale nech to Fredyho Špáršvajna neruší. On, Urban, mu želá ešte dobrú zábavu. A ďakuje za pozvanie.

Video-Urban vyjde do mrazu. Široko sa usmieva. Vybe-račova kvilba v ňom vnukla myšlienku. Stojí vo vchode a teší sa. Nápad je to jednoduchý a geniálny. Hneď zajtra ho začne reali-zovať. Vianočnú výzdobu vo výkladoch obchodného domu urobil s prestihom; každý mu teda môže akurát tak. Pri chodníku podchvíľou zastaví mamutí autobus s kriľavým nápisom na boku a vypluje novú dávku kúpechtivých rakúskych turistov -nakupovačov. Šiptári tam už stoja a vrhajú sa proti tej záplave s profesionálnymi úsmevmi na počerných tvárach a s prie hršťami peňazí na výmenu. Urbanovi idú odmrznúť uši, no smeje sa pri predstave, ako so všetkými vykýve. A najsmešnejšie na celej veci je, že na tú skvelú myšlienku ho priviedol hlúpy a lako-mý Fredy Špáršvajn.

XXX

Na druhý deň ráno sadne Urban do auta a odvezie sa na druhú stranu rieky, hlboko do polí, na hraničný prechod. Zabuchne auto, poľahká plnú buksu v náprsnom vrecku vetrovky a potom sedí v esprese pri káve a čaká na prvý

autobus z rakúskej strany. Kunčasti sú čochvíľa tu. Urban privolá čašníčku, zaplatí, vyjde do mrazu a votrie sa medzi Rakúšanov. Tajnostkársky, na pol huby, tlmeným hlasom a monotónne opakuje svoju ponuku. Rakúšania sa usmievajú. Vyťahujú buksy. Aj Video-Urban vytiahne tú svoju. Začne sa čendžovať. Naku-povači sú radi. Radšej pristanú na fěr ponuku tohto dobre oble-čeného a zdvorilého mladíka, ako by mali podporovať ekonomiku cudzieho štátu, nenásytného molocha, v ktorom sa bez stopy strácajú peniaze a iné hodnoty. Štát-úžerníka, ktorý za hodnotné peniaze, podložené reálnou hodnotou, dáva svoje bezcenné papieriky v takom vydieračskom kurze, že je to až hanba. Všetci sa tisnú okolo Urbana a otfčajú mu bankovky. Gut, gut, povie Urban zdvorilo. Ich habe genuk fir ale. Kajn angst. Opäť sa spustí sneh. Polia naokolo žiaria belobou. Oblaha má sivočiernu farbu. Na ceste stojí hnedastosivá brečka. Urban cíti, ako mu drsná soľ rozožiera drahé čizmy z tenkej kože. Ide do auta a vezme si pestrú baseballovú čapicu. Keď príde druhý autobus, Urban sa odváži nastúpiť doň. Privíta ho príjemné teplo a jemná vôňa novoty a parfumu. Prehodí pár slov so šoférom a zároveň majiteľom autobusu. Ten ohlásí Urbanov úmysel palubným rozhlasom. Urban sa pomaly posúva v uličke a so zle skrývanou nedočkavosťou siaha po natrčaných bankovkách. Sú to marky; autobus je nemecký. Nemčúri sú dobre oblečení, majú kabely z voňavej kože a okuliare s tenkými rámkami. Akýsi starší pán pofajčuje cigaru. Ponúkne Urbana. Urban si zdvorilo vezme. Z autobusu vystúpi s plnou buksou západných peňazí a so zapálenou havanou v ústach. Dostane chuť na džús, či na kolu, potom sa však rozhodne nestrácať čas. Sadne do auta a náhli sa do hotela Ambassador. Na parkovisku už rozložili drevené kade, špliecha v nich voda. Akísi muži montujú predajné kiosky. Urban zaparkuje na chodníku a nevšímavo, poťahujúc z cigary, prejde recepciou. Kotolník sedí v obývačke svojho apartmánu a znudene pozerá video. Na obrazovke sa akýsi celkom sympaticky vyze-rajúci šialenec rozhodol roztrhnúť na dve polovice mladé dievča, priviazané reťazami za ruky a nohy o dva kamióny. Kotolník pokynie Urbanovi. Urban poslúchne a sadne si. Rácz má nohy vyložené na stolíku. Ako sa máš? spýta sa ho Urban žoviálne. Rácz sa má vždy dobre, povie Rácz. Potrebuješ valuty? spýta sa Urban. Nič nepotrebujem, povie Rácz. Ak však máš, vezmem. Do kabíny k šialencovi si prisadne hlavný hrdina filmu a zdĺhavo ho presviedča o zbytočnosti roztrhnutia dievčiny. Rácz odtiahne oči od obrazovky. Čo máš? spýta sa s hraným nezaujímom. Všeličo, povie Video-Urban. Šilasy aj makovice. A koľko za ne chceš? spýta sa kotolník. Koľko dáš? opáči Urban. Normálnu cenu, povie Rácz. Prečítaj si dnešné noviny! nesúhlasí Urban. Nikdy nečítam, pyšne vyhlási Rácz. Svetlovlasý šialenec sa pohráva s plynovým pedálom a démonicky sa usmieva. Dievčina, priviazaná o ná-razník, vydáva stony. To by bol film pre Fredyho! rehlí sa Rácz, no oči sa mu nesmiejú, sú v strehu. Aj šiling aj marka šli hore, povie Urban. Rácz mávne rukou s hrubým zlatým náramkom. Dáš si niečo? spýta sa. Máš džús? spýta sa Urban. V chladničke, pokynie Rácz. Kým sa Urban vráti s orosenou plechovkou ananá-sového džúsu, žena je pretrhnutá napoly. Dobré, povie Rácz po chvíli mlčania. Dám ti za šiling o päť halierov a za marku o dvadsaťpäť halierov viac. Urban pokrúti hlavou. Pätnásť a päťdesiat, povie. Rácz vypne video a položí na stôl diaľkový ovládač. Pozrie na Urbana. Dobré, súhlasí, desať atridsať. Urban vytiahne peňaženku, vyberie peniaze, zráta ich a položí na stôl. Šesťdesiatosem tisíc šilingov, povie, a osem tisíc mariek. Môže byť? Rácz od prekvapenia zabudne na ústa, ale rýchlo sa opanu-je. Vstane, odíde a onedlho sa vráti s kovovou pokladničkou. Dlho ráta peniaze. Ty sviňa, povie Urbanovi, vykladajúc na stôl nekonečný sled tisícokorunáčok. Ak zarobiš len tridsať halierov na šilingu a korunu päťdesiat na marke, trhneš na mne takých tridsaťtisíc! A to je pomaly môj denný zárobok. Rácz krúti hlavou v hranom rozhorčení. Urban sa usmeje. Nadžgá si peniaze do buksy a vstane. Nemá veľa času. Ty už odchádzaš? spýta sa Rácz. Áno, povie Urban. Mám ešte nejakú robotu. On, Urban, nesmie zaháľať. Bude mať Rácz záujem, ak mu on, Urban, prinesie ešte dáke makovice a tak? Rácz zdvihne obočie. Len prines, povie. Všetko vezmem. Naleje si koňaku. Nasmradil si mi tu. Čo to fajčíš za svinstvo? Že svinstvo! urazí sa Urban a vytiahne z úst havanu. Prečíta si nápis na ozdobnej páske a nahlas ho vysloví. Davidoff. Takže môže on, Urban, prísť s ďalšími šilingmi a makovicami? Rácz nepovažuje za potrebné odpovedať. Rozhodí rukami v geste, z ktorého sa dá vyčítať, že hocikedy a hocikolko. Len aby ti vystačilo vreckové, povie ironicky Urban. Rácz však nemá zmysel pre humor, pokiaľ ide o jeho osobu. Rácz má dosť peňazí! vyhlási takmer urazene. Vo dverách sa Video-Urban takmer zrazi s Ďulom, ktorý doteraz načúval za dverami. Nechce sa mu čakať na výťah, zbehnú dolu po schodisku. Vo vestibule sa zaráži; sklený vchod do denného baru je roztrieskaný. V ráme dverí trčia dlhočizné črepy, ostré ani meče. Z technických príčin zatvorené, prečíta si Urban na kúske papiera. Čo sa stalo? spýta sa recepčného. Včera jeden hosť v opitosti zdemoloval celé zariadenie a ani štyria čašníci si s ním neporadili, povie recepčný. Museli volať záchytku. Bol to ten tlstý z parkoviska. Recepčný si nevie spomenúť na meno. Viem, povie Urban, poznám ho. Keď prišli policajti, chcel sa práve vešať, pokračuje recepčný. Skoro už bolo neskoro. Urban príde na hraničný prechod akurát včas. Colníci práve odbavujú veľké oranžové monštrum s dymovými oknami a s nápisom LISCHKA REISEN. Cestujúci Urbana vítajú so spokojnými tvármi. Natrčené ruky s bankovkami pôsobia vyslo-bodzujúco. Lačno po nich siaha s krivým úsmevom. Tentoraz už Rácz neskrýva svoje prekvapenie. Pri pohľade na kopy stomarkoviek a päťsto- či tisícšilingoviek sedí za pracovným stolom sozdrevenými čelustami. Bez mihnutia oka však vytiahne kovovú pokladničku, otvorí ju a nasní si palec a ukazovák pravej ruky. Čo si vykradol banku v Rakúsku? spýta sa, sádzúc na drevo požadovanú sumu. Ďula stojí pri okne a opiera sa o radiátor. Bľáčivo a pobavene sa rozosmeje. Buď ticho, hlupák, osopí sa naň Rácz. A vypadni! Vieš, čo máš robiť? Áno, šéfe, zammle šofér, už idem. Neochotne sa odtrhne od obloka. Mne to pokojne môžeš povedať, navrhne Rácz Urbanovi, keď Ďula zatvorí za sebou dvere a zvonka nalepí oko i ucho ku kľúčovej dierke. Čo? bodro sa zastarie Video-Urban, napchá-vajúc si peniaze do pudílára. Pôvodne chcel kotolníka požiadať, aby mu zopár tisícok vyplatil v stokorunáčkach. Je hlúpe, keď turista chce vymeniť dvesto mariek, vy máte iba tisícokorunáčky a turista nemá vydať. Ale potom sa Urban rozhodne, že radšej si rozmení v obchodnom dome. Pokladničky mu urobia, čo mu na očiach uvidia. Mne môžeš povedať, odkiaľ berieš tie devízy, povie Rácz. Aj tak by som to nijako nevyužil. Vieš, že mám toľko roboty, že nemám kedy behať hore-dolu. Kotolník vytiahne škatuľu a ponúkne Urbana playerskami. On, Rácz, nie je klebetná

stará baba. Nechá si to pre seba. Nie je hlúpy, vie, že nie je hračkou vyvexlovať toľko peňazí naraz. Keď príde dáky Rakúšan či nemčúr, potrebuje nanajvýš dve-tri tisícky korún. Jemu, Ráczovi, je jasné, že Urban musí robiť celé autobusy. Ale kde? Pred hotelom istotne nie, on, Rácz, sa už pýtal Šiptárov. Kde teda?

Urban sa usmeje, i keď mu nie je do smiechu. Našťastie, dvere sa otvoria a vojde Silvia so svojou priateľkou Editou, obe obťažované balíčkami a rozpálené mrazom. Urban to využije a rýchlo sa rozlúči. Prinesieš mi dnes ešte niečo? spýta sa ho Rácz, keď už mieri k dverám. Ešte neviem, povie Urban trochu podráždene, lebo kotolníkove veľkopanské maniere mu v poslednom čase začali liezť na nervy. Už ideš? spýta sa kotolník takmer sklamane. Musím ešte niečo zariadiť, vyhýbavo povie Urban.

Keď naštartuje a odpichne sa od chodníka, neujde mu pohyb v spätnom zrkadle. Spoza rohu sa nenápadne vynorí hotelový mikrobús renault s Ďulom za volantom. Drží sa v odstu-pe za Urbanom, no viditeľne ho sleduje. Aha ho, pomyslí si Video-Urban. Rácz dal jeho, Urbana, sledovať. Namiesto toho, aby bol rád, že má stály prísun valút, žiarli na neho, na Urbana. Ráczovi očividne prekáža, že on, Urban, zarába na tomto kšefte rovnaké peniaze. Kotolník by chcel vypátrať jeho, Urbanov, zdroj devíz a napojiť sa naň sám. Potom by zarobil nielen to, čo zarobí, ale i to, čo zarobí on, Urban. Urban si spomenie na Ráczove neohrabané pohyby, zle padnúcí oblek a podľa kastróla ostri-hanú lebku v deň, keď sa zoznámili. Musí sa za volantom škeriť, keď sa mu vybaví, ako mlkve mu dedinčanovi musel vysvetľovať, čo je to nemecká marka a na čo slúži. Zavalitý mládenec mlčal a pozorne počúval s nevyspytateľným výrazom v očiach temno kovovej farby. Kurva! uľaví si Urban. Križovatku preletí na červenú, počuje za sebou kvliť brzdy mikrobusu renault. Ostro zabočí doprava a vzápätí ešte raz. Znova má dobrú náladu. To by tak vyzeralo, keby sa on, Urban, bývalý dlhoročný čierny taxikár, nedokázal striasť nepohodlného a hlúpeho prenasle-dovateľa v uliciach svojho rodného mesta! Treba dať Ráczovi najavo, že on, Urban, tiež nie je dáky hlupák, ktorého možno dať sledovať ako v americkom filme na videu. Urban znova zabočí vpravo a potom ešte raz. Onedlho sa dostane pred križovatku, za ktorou hlúpemu Ďulovi ufrngol. Tentoraz už pokojne počká na zelenú. Mikrobús kdesi zmizol. Ďula sa do hotela vráti s dlhým nosom, napadne Urbanovi. Pridá plyn a vyrazí na oranžovú. Letí opreteký k hraničnému prechodu. Beztak stratil kopu času. Večer má Urban dôvod na oslavu. Takmer stotisíc korún čistého zisku za jeden jediný deň! Že mu to nenapadlo skôr! Rozhodne sa pozvať na večeru Lenku, jednu z dievčín, o ktoré sa z času na čas uchádza, ktorým z času na čas zavolá a ktoré sa mu z času na čas dajú pozvať na večeru. Pochopiteľne, nepozve ju do Ambassadorsa.

Nechce riskovať, že tam stretnú kohosi zo známych, kto si nebude dávať pozor na reči. Lenka je presvedčená, že Urban si svoj vysoký životný štandard hradí z aranžérskej tvorby a podni-kania s videom. V podstate je pre ňu Urban životným skracho-vancom - ale občas milým a zábavným životným skracho-vancom. Pre vysokoškolačku Lenku nemôže byť človek, ktorý sa v druhom ročníku nechá vyliat' z teórie kultúry, ničím iným, len skrachovancom. Peniaze ju neohúria; natie je zvyknutá z domu. Lenka študuje jazyky. Angličtinu a arabský jazyk. Možno raz Urbanovi dá. Zatiaľ ale ešte nie. Kto vie, či vôbec? Páči sa jej naťahovať ho. Dakedy sa dá i bozkávať. Tvári sa ako jeden veľký, štíhly, mlčanlivý chodiaci príslub. Urban má pre dievčatá podobného štýlu priliehavé označenie: suchá kurva. Ale s Lenkou je aspoň sranda. Raz možno prestane byť verná svojim budúcim frajerom. A dovtedy si on, Urban, môže zatrkať aj s paničkami. V obchodnom dome je ich dosť. A v aranžovni je príjemne teplo. A obaja, on i panička, sú za to platení. Život je krásny, pomyslí si Urban. Zaumienil si zajtra skoro ráno vstať a opäť sa vybrať na hraničný prechod. Je to zlatá baňa. Človek by len bral a bral. Lenka má vláčne oči. Šampanské sa perlí. Položí jej dľaň na ruku. Šikmooký čašníik okolo nich nehlučne chodí. Suchá kurva, povie si Urban bezhlasne. Je otrokom svojej vlastnej estetiky.

XXX

Aj Rácz večeria. Pije zo zlosti. Neschopného Ďulu kopol do vajec, hneď ako sa vrátil do jeho, Ráczovho, apartmánu s predĺženou tvárou a tragicky rozhadzujúc rukami. Bol by ho dokopal na smrť, keby ho nebola zadržala Silvia. Aj tej sa ušlo. Facka. Dve. Potom prišli na rad balíčky. Všetko roztrhal. Obe ženy s plačom ratovali nakúpené háby. Ťahali sa s ním ako kurence s kohútom o dažďovku. Ako mu len mohol utiecť!?! zúrili Rácz. Ďula sa zdvihol až po dlhej chvíli otáľania a stonania. Silvia naň musela vystrieť celú fľašu sódy. Vy teda máte trefu, šéfe, povedal pokorne s bolestne stiahnutou tvárou a s rukami medzi nohami. Ale to už Rácz stál pred zrkadlom so slávnostne zdvihnu-tou pravou rukou. On, Rácz, nebude mať pokoja, kým nezistí, odkiaľ ten mestský panák, ten kšeftár Urban berie toľko valút. Nikto predsa nebude na ňom, na Ráczovi, zarábať stotisíc denne! Kto to kedy videl?

Až v bare-varieté Ambassador sa Rácz trochu upokojí a rozveselí. Dá si zahrať svoju obľúbenú pesničku a potom si objedná fľašu čerešňovice. Čo chcete? osopí sa na svoju spoločnosť, na Silviu, Editu a na Ďulu. Objednajte si, na čo máte chuť. Na mňa! Chcete jesť? Tak jedzte! A hudba sem! Ešte raz tú moju! kričí Rácz a trieska päšťou do stola. Ďula sa rýchlo pritrundzil a hlúpo sa chechoce. Opité ženy kývu do taktu trupmi. Tak! Tak! Tak! volá kotolník, vyskočí a sľfšaou čerešňovice v ruke tancuje okolo stola. Oči má mútne, akoby mal pred tvárou oblak. Muzikanti sa potia na sluchách. Silene sa usmievajú. V tvárach sa im odzrkadlila slizká profesionálna maska, grimasa dotie-ravého sprisahanectva a pochopenia. Odovzdane kráčajú za opitým kotolníkom na jeho križovej ceste barom-varieté Ambas-sador.

XXX

Sneh sa trbliece, šumí pod saňami, ťahanými psím zápra-hom. Lovci s krikom bežia po ľade. More je blízko, pokryté trieštiami sa kryhami. Z diaľky cítiť jeho chladný, slaný dych. Neľútostný vietor hvízda do uší. "Mrož! Mrož!" zakričí najstarší Eskimák a ukazuje k prierube. Riaditeľ v ruke pot'ážká harpúnu a vrhne ju smerom k stádu mrožov, cvakajúcich čeľusťami. Potom sa zobudí v temnote svojej pracovne. Chvíľu prenikavo kričí od strachu, no spamätá sa. Rozzipsuje

uzáver stanu a celý skrehnutý vylezie von. V kancelárii je tma. Riaditeľ sa pozrie na hodinky. Je pár minút pred polnocou. Za oblokmí zúri snehová víchrica. Z plafónu visia cencúle. V poslednom čase riaditeľ stále iba spí. Zuby sa mu kývu. Prenasledujú ho hrozné eskimácke sny. Dlhو trvá, kým sa preberie a vžije do svojho postavenia. Len neustat' v pohybe! povie si a začne chodiť hore-dolu po kance-lárii. To by bola lovcova istá smrť.. Stále sa hýbať, ustavične dačo robiť! Riaditeľ chytro naláme dreva a rozloží oheň v ohnisku uprostred kancelárie. Už je to dávno, čo sa strach zo zamrznutia stal silnejším než strach z toho, že by mohol podpáliť hotel. Koniec-koncov, v kancelárii mu nemá čo zhorieť. Parkety, nábytok, mahagónové obloženie stien - to všetko už dávno strovil. Nebezpečenstvo požiaru nehrozí. Teraz sa po nociach túla po budove a kde-tu ukradne stoličku či fotel. Raz sa mu dokonca podarilo potiahnuť pohovku z vestibulu; podrichmávajúcemu recepčnému priamo pred nosa. Horela dlho. Riaditeľ sa pri nej ohrial, spievajúc si veselú pesničku. Zároveň si na ohni z pohovky upiekol drobného psa, ktorého ulovil pri kontajneroch vo dvore. Striehol naň dlhé hodiny, nehybný a ukrytý v tme.

To bolo ešte predtým, než vylovil celé okolie hotela. Teraz musí za korisťou čoraz ďalej od budovy Ambassadora. Pomerne bohatý revír našiel na druhej strane ulice, vo dvore onkologickej kliniky. No išlo takmer výhradne o mačky. To bola prvá nevýhoda. Okrem toho sa riaditeľ musel do dvora dostať veľmi nenápadne, lebo v domčeku pri bráne bol vrátnik, prísne strážiaci zadný vchod. V hrubej vetrovke a otepľovačkách, s dlhým lukom, ktorý si urobil z bambusovej rohože, so šípni a obutému v nefo-remných snehovkách, sa riaditeľovi ťažko liezlo cez plot onko-lógie. Ešte horšie to potom šlo späť, so školenou korisťou: mačkou, psom alebo drobným hlodavcom. Veselé chvíle bezsta-rostného hodovania však pre lovca nastali, až keď sa riaditeľ šťastne dostal späť do budovy hotela a sunúc sa popri stenách a vyhľadávajúc tieň, ukryl sa vo svojej kancelárii. Ale takých chvíľ bolo málo. Častejšie riaditeľ hladuje a mrzne, neraz taký zoslabnutý, že sotva vládze nehybne ležať v stane a pozerat' pred seba.

Oheň nevykúri celú kanceláriu. Trocha ďalej od neho je zima. Riaditeľ si musí sadnúť tesne k nemu. Vratru možno udržia-vať len v noci. Vtedy nevidno dym, unikajúci z odchlípeného obloka kancelárie.

Riaditeľ sa už ako-tak zmieril s neúspechom, ktorý ho postihol v kuchyni. Istý čas bol vyrovnaný s predstavou, že sa nebude usilovať vopchať sa Ráczo- vi do zadku. Čím dlhšie však zima trvala, tým naliehavejšie si začal uvedomovať, že iba zmie-renie s kotolníkom mu umožní prežiť. Nik mu nepomôže. Preto sa riaditeľ rozhodol podniknúť ešte jeden pokus o získanie kotolníkovej priazne a odpustenia. V jeho, riaditeľovej, kancelárii by sa znova začalo kúriť, on, riaditeľ by zhodil zo seba neforemné otepľovačky, opäť by sa v pokoji mohol ujať svojej funkcie. Riaditeľský plat by sa mu prestal strácať kdesi na chodbách hotela. Mohol by si kúpiť stravu, malinovku. Jeho, riaditeľova, žena so svojim milencom by ho vzali k sebe. Časom by vytlačil milenca a mohol by spávať vo svojej, riaditeľovej, posteli. Najprv si on, riaditeľ, musí získať Ráczo-vu priazeň. Našťastie však vie, ako na to. Teraz už áno. To náhle osvietenie mysle prišlo raz večer, keď on, riaditeľ, sedel pri sliepňajúcom ohni a vkladal doň poslednú nohu zo stoličky, ukoristenej vo výťahu. Poznanie bolo také mocné a intenzívne, že on, riaditeľ, vyskočil ako uštipnutý. Dlhو pobiehal po svojej ľadovej kancelárii, vydávajúc rôzne udivené škreky, v tme vrážal hlavou do natiahnutých a presy-cha-juúcich kožíek rôznych drobných živočíchov a duto sa bil pästami do prs v oblažujúcom pociťe víťazstva i nádeje v skoré vyriešenie svojho problému. Keď sa unavil, sadol si späť k ohňu a do omrzenia krútil hlavou, akoby chcel ukázať, že nechápe, ako takáto geniálna myšlienka mohla napadnúť práve jemu, riadi-teľovi.

Hudba otvára ľudské srdcia, to je viac než isté. On, riaditeľ, to má v živej pamäti ešte zo svojich šťastnejších čias. Z čias pred príchodom Ráca. Keď on, riaditeľ, spolu s hotelovým právnikom a verným poskokom Ďulom, vo svojej kancelárii podnikal kádrové pohovory s novými servírkami, chyžnými a tanečnicami. Vtedy stačil náprstok lacnej brandy, podanej vo fľaši od martellu, apartné osvetlenie a tlmená sladká hudba. Každá nová zamest-nankyňa čoskoro zmákla a bola ochotná vydať zo seba to najlepšie. Pochopiteľne, jemu, riaditeľovi, stačilo, keď sa na ňom nahé devy chvíľu vozili ako na koňovi a potom ho zbičovali bambusovými prútmi. Šťastný a spokojný odchádzal k žene, zatiaľ čo fiškál' s Ďulom pokračovali v pohovore. Nie, on, riaditeľ, neverí, že kotolník bude odolný voči magickému pôsobeniu hudby!

Vždy po záverečnej sa Rác so Silviou odoberú z baru -varieté Ambassador do kotolníkovho apartmánu. Tam sa buď ondejú, alebo pozerajú na dáky krvák vo videu, podľa nálady. To má on, riaditeľ, presne zistené a omrknuté; nejednu chvíľu strávil v tmavej chodbe s uchom pritisnutým na dvere Ráczo- vho apart-mánu, trasúc sa od strachu z prežradenia a prichytenia, no zároveň zmietajúc sa mrazivou, neprirodzenou rozkošou v slabi-nách a hrubom čreve. Oj, on, riaditeľ, vie, ako melodická hudba, hraná do uška, pôsobí na zaľúbencov! A tak to urobí i on. Len čo kotolník so svojou milenkou zmizne vo svojom apartmáne, už tu bude on, riaditeľ, a začne im na chodbe vyhrávať tklivé, senti-mentálno-romantické melódie. Pochopiteľne, v dômyselnom prestrojení. Až keď Rác, zaliaty slzami dojatia, vyjde na chodbu, aby bez slova objal neznámeho trubadúra, vtedy on, riaditeľ, zloží umelú bradu a čierne okuliare a dá sa mu spoznať.. Kotolník nebude môcť cúvnuť. Bude prinútený podať jemu, riaditeľovi, priateľskú ruku.

Riaditeľ si už dávnejšie nacvičil niekoľko jednoduchých pesničiek so sprievodom svojho akordeónu, zámúčivou melo-dickou linkou ústnej harmoniky a precíteným spevom. Teraz si už len pripraví veľký bubon s popruhmi pre ramená, zvončeky okolo lýtok, klaksón a detské činely. Je spokojný, vývoj udalostí prebieha plánovito. Ešte naposledy si prehrá celý repertoár. Čoskoro sú štyri hodiny v noci. Bar sa zatvára. Riaditeľ si začne navliekať bubon, akordeón a držiak fúkacej harmoniky. Nalepí si dlhú čiernu bradu a nasadí čierne okuliare. Pohľad do úlomku zrkadla ho ubezpečí o tom, že sa zmenil na nepoznanie. Opatrne otvorí dvere svojej kancelárie, vyzrie von. Nikde nikoho. Po špičkách vyjde na chodbu a odkradne sa hore služobným scho-diskom na najvyššie poschodie. Tam sa skryje za roh a striehne na Ráczo- v príchod. Dáva si pozor, aby ho predčasne neprezra-dilo náhodné zaštrngotanie zvončeka, či nechcený úder bubna.

Onedlho na najvyššom poschodí zastaví výťah. Kotolník so svojou milenkou vyjde von a zmizne vo svojom apartmáne. Riaditeľ sa pritisne k stene a takmer prestane dýchať. Prikradne sa k dverám a načúva. Počut' šum sprchy,

hlasy. Potom sprcha stíchne a ozve sa tlmené, no energické vŕzganie postele. Ondejú, pomyslí si riaditeľ. To je jeho, riaditeľova, chvíľa! Remeň od bubna si pripevní na topánku, natiahne mech harmoniky, v duchu odráta takt, nadýchne sa a spustí: "Miloval som, miloval/ krásne dievča čierne/ A tak teraz čakám/ čo mi pánboh riekne/ Miloval som, miloval/ čiernu frajarečku/ Až vyslúžil som si/ v chrbte valaštičku." Riaditeľ sa odmlčí, prestane hrať. Načúva, čo sa deje v apartmáne. Vŕzganie súlože na chvíľu ustane. Počúť tlmený hovor. Potom sa vŕzganie ozve znova, oveľa energetickejšie a rýchlejšie. Riaditeľ spieva: "Miloval som verne/ miloval som dobre/ Za tú moju lásku/ ležím teraz v hrobe/ Neznal som že dneska/ nie je ako predtým/ Za ten omyl teraz/ tuhý v hrobe ležím." V ostatných izbách je ticho. Hoteloví hostia si myslia, že to je nový kotolníkov výstrelok. Nik si to s ním nechce rozhádzať a tak radšej potichu ležia, bdejú a čakajú, kým sa to skončí. Riaditeľ natiahne mech harmoniky rukami, trasúcimi sa od trémy a vzrušenia, ovlaží si pery a pokračuje v speve: "Mamko moja, mamko/ neplačte už toľko/ Na svete som trpel/ V hrobe mi je ľahko!" Dvere apartmánu sa prudko otvoria a na prahu zastane samotný Rác. Riaditeľ sa prudko zmenší o dobrých desať -dvadsať centimetrov. Kto má tú odvahu? zručne kotolník a ukáže päšť, zovretú ako protitankový granát. Kto má tú šialenú odvahu rušiť Ráca?! spýta sa Rác, keď riaditeľ namiesto odpovede vydáva len monotónne, tlmené kňučanie, ktoré akoby sem dolie-halo odkiaľsi zvonka, z ulice. Kto má Ráca na smiech? Kto si z Ráca robí piču? zručne kotolník po chvíli zamysleného mlčania a tresne päšťou do steny. Hotel sa zatrasie v základoch a žiarovky na chodbe zablikajú. Riaditeľ sa zmenší o ďalších desať centimetrov. Rác k nemu prikróči a železnými prstami ho schytí za krk ako králik. Riaditeľ sa mlčky nechá odvieť k scho-disku. Tam ho kotolník zastaví a sotí tvárou dolu. V okamihu sa riaditeľ ocitne o poschodie nižšie. Cesta dolu schodmi je vyzna-čená rozbitými kusmi jeho inštrumentária. Ešte raz! upozorní ho Rác. ESTE RAZ! Zdá sa, že v prestrojení nespoznal riaditeľa. Obráti sa, zmizne v apartmáne a zatresne za sebou dvere. Riaditeľ prestane predstierať bezvedomie. Sťažka vstane a ohmatá si údy. Zloží si z chrbta prebitý a dokrkvaný bubon. Od hanby a poníženia sa mu zastavuje dych.

Čo to tu vystrájať za bordel? osopí sa naňho upratovačka. Práve prišla prvým autobusom do práce a hľadá zhora na riadi-teľa. To by sa tak mužom páčilo, robiť všade bordel! Žena to potom musí poupratovať, zhltnúť! Žena je tu na to, aby upra-tovala? Žena nemá právo? Na nič? Aj žena si chce užiť! Žena nie je robot na prácu! Žena ten poriadok urobí, čoby nie? Ale keď niekto schválne robí svinstvo, nech si to poupratuje sám! Už aj, bleskovo!

Riaditeľ hmatom zistí, že sa mu odlepila umelá brada. Okuliare stratil, keď padal zo schodov. Á, riaditeľ! s potešením skonštatuje upratovačka. Tu má riaditeľ metlu! Raz-dva! Potom i handru a kýbel! Schody sa budú lesknúť! Za oblokmi už zubato, skúpo svieti zimné a mrazivé slnko. • Vo dvore hrkocú smetiari. Rác spokojne odfukuje v spánku, tuhom, ako vždy hodinku-dve pred zobudením. V žltom snehu pred kuchyňou sa vypínajú sivé prepravky s pečivom, jedna zasunutá v druhej. V ozrutných kadiach na parkovisku sa čerí voda. Kde-tu sa na zlomok sekundy zjaví striebřistý rybí chrbát, aby jedným mocným švihom zmizol v hĺbke mrazivej vody. Boy Torontál už stojí na svojom mieste pri recepčnom pulte a oddane čaká na rukoväť kufrov. Recepčný si uvaril poslednú kávu. Vytiera si karpavé oči a zívajúc čaká na výmenu. V hotelových izbách je mŕtvo. Všetci spia. Riaditeľ ešte stále upratuje. Trosky harmoniky a basového bubna musel vyniesť do kontajnera. Pozametal schody i chodbu, umyl ich handrou a teraz leští pastou. Upratovačka popíja kávu vo svojom kumbáliku. Občas ho príde skontrolovať. Tutoka viac pritlačiť! povie prísny hlasom. Vari riaditeľ nevidí tú špinu?

Hostia sa pozobúdzali. V kuchyni drnčia telefóny. Všetci chcú raňajky do postele. Čašníci si naposledy potiahnu z ciga-rety, vypijú kávu, napraví sa motýliky a chopia sa tácní či serví-rovacích stolíkov. Nik teraz nepoužíva výťah. Schválne všetci chodia po schodoch Vždy, keď sa riaditeľovi podarí vyleštiť schody tak, že upratovačka je ako-tak spokojná, prejdú po nich meraví čašníci so zafuľanými podrážkami. Riaditeľ sa opäť púšťa do práce. Hanbí sa a aby ho nik nespoznal, znova si prilepí umelú bradu a nasadí si čierne okuliare. Upratovačka však vypila kávu, vyfajčila rannú cigaretu, prečítala noviny a teraz stojí nad ním, nad riaditeľom. Kontroluje každý jeho pohyb. Všetkým, čo chodia hore-dolu po schodoch, oznamuje: Toto je riaditeľ. Pristihla som ho, ako robil svinstvo na schodoch. Žena tu nieje nato, aby stále upratovala. Aj muž môže niečo robiť! Žena chce mať tiež pokoj! Prejdite, on to vyleští znova! Riaditeľ leští. Žmurkaním vytláča z očí slzy. Keď skončí, sám od seba sa postaví k obloku a čaká, kto prejde, aby znova mohol s výrazom umúčeného Krista v tvári pokračovať v práci. Upra-tovačka už dávno odišla domov, no riaditeľ neustáva v úsilí. Až okolo poludnia ho prekvapí náhle ticho na chodbe. Kradmo sa priblíži k dverám upratovačkinho kumbálu, ale ten už je zamknú-tý.. Riaditeľ sa teda osmelí a ako štvaná zver utečie do svojej kancelárie. Vlezie do stanu a v mihu zaspí.

XXX

Video-Urbanovi sa už nechce vexlovať. Popálil sa. Ráno čo ráno sa vyvážal za riekou, do polí, na hraničný prechod a čakával na oranžové, jedovato zelené a kriľavo červené autobusy, aby do nich vstúpil a odľahčil kúpychtivých Západniarov o hŕby mariiek, šilingov i dolárov. Rác sa už vzdal myšlienky, že vypátra zdroj Urbanovho náhleho zbohatnutia. Bez slova kupoval Urba-nove valuty; koniec-koncov na nich zarobil tiež. Bohatí dedinča-nia, túžiaci kúpiť si v Rakúsku ojazdené auto, televízor, video a podobne, si u Ráca podávali kľučky a zaplatili akúkoľvek nehoráznú sumu.

Pohroma prišla na Urbana v jeden mrazivý, no vzácne slnečný deň, keď sa všetko zdalo ísť ako po masle. Ozrutný autobus s rakúskymi turistami zastal na odpočívadle za colnicou a sviatočne naladený Urban doň nastúpil. S úsmevom postu-poval dozadu, bral zväzky šilingov z natiahnutých rúk napravo i naľavo, odratúval a podával tisíc- a päťstokoruny z hrubého zväzku, zopnutého červenou gumou, až sa na konci autobusu ocitol zoči-voči dvom preukazom Bezpečnosti, ktoré mu s takmer hanblivým úsmevom otáčali dvaja štíhli mladíci nevýrazných čŕt, oblečení do vetroviiek a džínsov.

Nerobte hystériu, povedal mu zdvorilo jeden z nich a s povzdychom vstal. Poďme, doložil a nenásilne tisol Urbana z autobusu. Nerobte scény, áno? hystericky zvolal druhý, vyskočil, schmatol Urbana za golier a šmaril ho na dlážku. Kľakol si naň a prehľadal ho, či nemá zbraň. Našiel Urbanovu peňaženku a vopchal si ju do vrecka. Nemá pištoľu! skríkol. Poďme! Poďme! pohnal Urbana von. Urban vyšiel z autobusu so zdvihnutými rukami. Nech si dá ruky za hlavu! kričal tajný a v ruke sa mu z čistajasna zjavila ozrutná búchačka. Video-Urban zaregistroval stovky pohľadov, ktoré ho ľahostajne pozorovali cez zarosené sklá autobusov, kamiónov i osobných áut. Kde máte auto? spýtal sa ten slušný. Urbanovi sa roztriasla spodná čeľusť a nemohol nič povedať. Tak, a už je to tu! V kútiku duše pripúšťal i túto možnosť, no neveril, že je reálna. Spustil pravú ruku, aby sa poškrabal na líci. Ruky za hlavu! osopil sa na neho ten zlostný a d'obol ho pištoľou do rebier. V snoch sa už Urbanovi takáto situácia prihodila nespočetne veľa ráz. Vždy si však zaželel zobu-diť sa a zobudil sa. Teraz sa nezobudil. Nahmatl kľúče, ten slušný mu ich vzal z rúk, odomkol auto a povedal: Nech sa páči. Padám, padám! zrúkol ten zlý a zašermoval pištoľou, najmenej o dve čísla väčšou. Urban si sadol za volant, dobrý vedľa neho a zlý na zadné sedadlo. Urban sa bál pozrieť do spätného zrkadla, ale tušil, že zlý naň mieri svojou zbraňou. Chvíľu všetci mlčali. Smiem ešte raz vidieť váš preukaz? povedal Urban, lebo mu nenapadlo nič lepšie. Prosím, povedal slušný a otrčil mu preukaz pred nos. Môžem si dať ruky dolu? spýtal sa Urban. Pocítil neodolateľnú potrebu ísť na veľkú potrebu, ale premohol sa. Vzal preukaz do rúk a chvíľu ho študoval. Potom ho vrátil. Boli ste už niekedy vo väzení? spýtal sa slušný po ďalšej chvíli mlčania, akoby mimochodom. Urban pokrútil hlavou a preglgol. V ústach mal vyschnuté. Tak sa na to pozrime, navrhol bodro ten slušný.. Zlostný vytiahol z vrecka Urbanovu peňaženku a obaja začali rátať. Keď dorátali, na oboch bolo vidno prekvapenie z výšky výslednej sumy. Tak, povedal ten slušný, tieto peniaze sú zabavené. Na dôkaz svojho tvrdenia si vopchal zvázok banko-viek do záhrenia. Prázdnu peňaženku s Urbanovým občianskym preukazom a debilníkom hodil do priehradky na rukavice. Otázka stojí, či sa do tej basy chcete alebo nechcete dostať, povedal slušný, pozerajúc z okna. Ste mladý; život máte pred sebou. Urban sa nevdojak musel usmiať: tajní nevyzerali o nič starší, ako on sám. Slušný pokračoval: Hneď prvý večer by vám na cele roztrhli riť. Urban si spomenul na Hurenssona a na svoju kameru, ktorá, sotva rozbalená, oddychuje v skrini. Keby sa bol venoval podnikaniu s videom, ako si bol pôvodne predsavzal, nikdy by sa mu nebolo stalo niečo takéto.

Ale to všetko závisí od vás, skonštatoval slušný. Ako tomu mám rozumieť? poponáhlal sa s otázkou Urban, lebo na konci temného a dlhého tunela strachu a hrôzy inštinktívne vycítil iskierku nádeje. To si taký sprostý? oboril sa na neho zlostný a oprel mu hlavu pištole o zátylok.

Slušný sa trpezlivo usmial. Pozrite, povedal. Tieto peniaze, poklepkal si na vetrovku, vydúvajúcu sa mu na hrudi, tieto peniaze sú úradne zabavené. Nič z nich nebudete mať. Tak či tak. My vám teraz dáme potvrdenku, že sme vám ich zabavili. Okrem potvrdenky vám dáme i železka a odvezieme vás k nám. Budete vo vyšetrovacej väzbe, lebo my dvaja odovzdáme váš prípad prokurátorovi. Ten proti vám vypracuje obžalobu. Skrátka a dobre, nedostanete sa z toho. Hrozí vám, ako sa tak na to pozerám, takých dobrých päť až osem rokov basy. Slušný sa dramaticky odmlčal a odtrhol pohľad od zaroseného obloka. To je prvá možnosť, dodal sucho. Video-Urban sťažka preglgol a nadýchol sa k otázke. Druhá možnosť? predbehol ho slušný. Druhá možnosť je, že vy nebudete žiadať potvrdenku na zaba-vené peniaze a my vám nedáme železka. Usmial sa, ako niekto, kto je zvyknutý obdarovávať a vôbec, robiť ľuďom radosť. Odve-ziete nás do mesta a dakde v centre nás vyložíte. Napríklad pri kaviarni Štefánka. Tam sa rozlúčime a každý pôjdeme svojou cestou. Vyberte si. Slušný vložil ruku do vrecka. Môže sa tu fajčiť? spýtal sa. Áno, samozre-ma, strhol sa Urban, ktorý si v mysli vybavoval dlhé kilometre ostnatého drôtu, sychravé rána na väzenskom nádvorí a čierne, bezútešné budovy. Slušný vytiahol škatuľku marsiek. Nedáte si? ponúkol Video-Urbana. Až teraz sa Urban prebral z otupenia. Siahol do priechinka pri radiacej páke a vzal winstonky. Ponúknite sa, povedal. To si dám! potešil sa slušný. Vzal si winstonku, nechal si pripáliť a fajčil, nábožne držiac cigaretu medzi palcom a ukazovákom. Nefajčím! povedal zlostný, keď Urban otočil škatuľku k nemu. Tak, ako ste sa rozhodli? osopil sa na Video-Urbana.

Načo by mi bolo potvrdenie? spýtal sa Urban. Tiež si myslím, poznamenal slušný.. Peniaze si môžete zarobiť znova, ale slobodu vám nik nevráti. Takže naštartujte a hodte nás do mesta.

Urban naštartoval a auto sa pohlo. Pohľad mu padol na červené svetielko na palubnej doske. Pôvodne mal v úmysle zastaviť sa na pumpe. Počúvajte, páni, oslovil tajných. No? Čo? výhražne sa ozval zlostný. Urban v krátkosti vysvetlil svoju situá-ciu. On, Urban, má prázdnu nádrž. V podstate už teraz asi ide len na výpary, čo v nádrži ostali. Keď chcú dôjsť do mesta, musia sa bezodkladne zastaviť na pumpe. No a? spýtal sa slušný. Tak sa zastavíme. Čo na tom? Hej, lenže ja nemám na benzín, povedal Urban. Ach tak, zasmial sa slušný. Chápem. Vytiahol zo záhrenia zvázok banko-viek, odrátal z neho dvesto korún a s veľkodušným gestom ich podal Urbanovi. Tu máte aj na kávu a na poldecí. Budete to potrebovať, nie?

Mladíci vystúpili pri zmienenej kaviarni. Tak veľa šťastia, povedal slušný. Podobne, zamrmľal Urban a zamieril k hotelu Ambassador. Nevedel, či sa má tešiť alebo zúriť. Prišiel o všetky alebo takmer všetky peniaze, ale na druhej strane je slobodný ani vták.

Video-Urbanovi sa už nechce vexlovať. Strata peňazí ho takmer pripravila o rozum. Pár nocí pre to nespál. Ani suchej kurve Lenke už netelefonuje. Peniaze mu nedajú pokoja. Aj tak mu nedá zatrkať. Teraz je to Urbanovi jasné: rýchle peniaze sú nanič. Lepšie pomaličky. Keby sa neulakomil, mohol mať teraz viac. Nik by ho neobral o zárobok i kapitál. Mal radšej podnikať s videokamerou, ako si pôvodne predsavzal. Platil by dane a mal by pokoj. On, Urban, sa nehodí za vexláka; je umelec.

Sedí v bare Ambassador a popíja koňak. Až tak bez prachov zasa nie je, to zasa nie. Ale aj tak ho to škrie. Nemal sa pachtieť. On, Urban, si privolať smolu svojou nenažranosťou. Odteraz sa už nebude hnať za gumovým zajacom. Vždy mal šťastie, pokiaľ sa nezačal štváť. Áno, on, Urban, sa vráti k svojej niekdajšej nonšalantnosti. Nestane sa miliónárom tento rok. No a čo? Čo on, Urban, prosím pekne, potrebuje k životu? K šťastiu? Je to toto: aby sa najedol, aby mu

nebola zima. Aby mal auto.

Nie dáky mercedes, či bavorák, na aký by nezohнал nič. Stačí pekný favorit. Ten má. Na naše pomery je to akurát. Načo klat' oči? Čo ešte potrebuje? Peniaze na benzín; zvykol si jazdievať autom všade a už dávno zabudol, ako vyzerá zdnuka električka či trolejbus. Potom ešte potrebuje peniaze na zábavu. Zabaviť sa v bare, sem-tam pozvať na večeru dáku šušku, kde-tu kúpiť videokazetu, CD-plaťňu, magnetofónovú kazetu, aby si mohol nahrávať svoju obľúbenú hudbu. Skrátka spokojný, bezstarostný život.

Toto všetko vyloží Vande-Tiráčka, čo sedí na vedľajšej barovej stoličke. Vanda-Tiráčka s ním súhlasí. Veselo prikyvuje a usmieva sa svojimi obrovskými narúžovanými ústami. Urban zdvihne ruku a luskne prstami na čašníka. Onedlho sú tu dva koňaky. Urban vie, že to je vizovgnac, ale myslí si, že pije kurvoisier. To je taká hra medzi hosťom a čašníkom. Ale veľa hostí ju hrá nevedomky. Video-Urban vyzunkne vizovgnac a zahľadá sa na Vandine dlhočizné indigovočierne stehná, vykúkajúce spod uzučkej minisukne. Nie je ti zima? spýta sa. Veď mám dihy kabát, povie Vanda-Tiráčka a vypije koňak. Urbana strasie od zimy. Ešte jeden! zvolá na čašníka. Ešte dva! opraví sa, keď si vymení pohľad s Vandou. Prečo ti hovoria Tiráčka? spýta sa. Lebo som začala pri benzínovej pumpe so šoférmi tirákov, povie Vanda. A ja som si myslel, že preto, lebo si taká vysoká. Pomieša si kávu a napije sa. Vanda sa v skutočnosti nevolá Vanda, ale Anča. Bola vydatá za akéhosi Polgára. Robil vo vodárni. Anča mu nosila stravu a potom sedela a pozorovala, ako sa kŕmi. Polgár ju občas rád vyviazal na rúry v suteréne čerpacej stanice a tak sa na nej ukájal. Bavilo ju to, až kým raz Polgár nevybehol hore zdvihnúť vyzváňajúci telefón a zabudol na ňu. Prišiel vedúci a našiel Anču zbelasenú od zimy visieť ukrižovanú na rúrach. Polgár skončil v kopáčkej čate ako vodárenský kopáč a zarábal tisíc korún. Anču bjal, lebo ju považoval za pôvodkyňu svojho nešťastia. Tak sa s ním rozviedla, vyhnala ho z bytu, ktorý zdedila po otcovi, premenovala sa na Vandu a začala chodiť na benzínovú pumpu pri diaľnici, ondievať s vodičmi kamiónov. Potom Polgára zavalila zemina pri kopaní šachty. Deti spolu nemali. Prečo nerobíš modelku? spýta sa obdivne Urban. Teraz všade hľadajú baby nad stosedemdesiat. Koľko vlastne meriaš? Stoosemdesiatpäť, povie hrdo Vanda-Anča-Tiráčka a vypije koňak.

Vieš, povie Urban, mám splín. Nič mi nevychádza. Takto, ukáže rukou, som mal na dosah ruky takúto, ukáže, hľbu peňazí. A hovno, hovno, zlatá rybka, ako sa hovorí! Obrali ma o ne. Kto ťa obral? spýta sa Vanda-Tiráčka. Ale čo! mávne rukou Urban. Nehovorme o tom. Prečo nerobíš modelku? Myslíš, že by som na to mala? spýta sa Vanda potešene. Istotne! rozhodne Urban a objedná dva koňaky. Na tých pár poldeci ešte mám! Ale ty vôbec nepiješ! Nie som zvyknutá piť, povie Vanda-Tiráčka a zdvihne koňak k ústam. Ale čo! mávne rukou Urban. Tu pije každý. To je skrátka taká tradícia. Kto ti vzal tie prachy? spýta sa Vanda. Nechajme to tak! rozhodne Urban a objedná dva koňaky. A ty vôbec nepiješ. Mala by si robiť modelku. Máš na to.

Ja som tiež nasratá, pripustí Vanda-Tiráčka. Dnes mal prísť Zdravko. Vieš, ten lekár z Viedne. No a čo myslíš, prišiel? Neprišiel! Vanda-Tiráčka sa napije. To nič, povie Urban. Príde zajtra...

Ja ho zajtra jebem! Ja mu jebem na jeho zajtra! rozčúli sa Vanda a tresne päťou do barového pultu. Som si naschvál neurobila žiadny program. On je náročný zákazník. Zamestná ťa na celý deň, neraz na dva. Večera, šampus a už to ide: francúzsky, grécky, zozadu, spredu a stále dookola. Ale nerie sa o prachy. Neurobila som si žiadny program, lebo som ho čakala. Vysral sa na mňa. Vôbec neprišiel. Vanda vytiahne ciga-retu a nechá si pripáliť.

To nič, pokúsi sa ju utešiť Video-Urban a strčí zapalovač do vrecka, veď ešte nie je tak neskoro. Pár kusov ešte môžeš urobiť. Obzrie sa po miestnosti. Je tu dosť Nemčúrov, doloží.

Vanda zdvihne hlavu a zo svojej výšky si premeria miestnosť a Západniarov, čo sú s vydutými nohavicami rozsa-dení po bare so svetáckymi výrazmi v mäsitých tvárach. Seriem na nich! vybuchne, no hneď sklesne. Keď mne sa nič nechce, prizná sa. Mám také čudné vnútorné pocity. Asi dosianem krámy. Vtedy sa mi nič nechce. Ale to ťa nemôže zaujímať. Skloní hlavu ku koňaku a mohutná hriva jej padne do tváre.

Čoby ma to nezaujímal, povie Urban, no naozaj ho to nezaujíma. A čo teraz chceš robiť? spýta sa. Sedieť tu a čumieť do blba, povie prostitútka a rukou si odhrnie vlasy dozadu. To gesto u Urbana rozhodne. Vieš čo? navrhne. Poďme ku mne. Je tam teplejšie, tichšie a príjemnejšie. Pustím nejakú muziku. Mám najnovšieho Michaela Franksa. To je teraz presne muzika pre nás. Poď! Vanda-Tiráčka pokrčí plecami. Zdá sa, že sa jej to nezdá. Čo je? nástoji Urban. Málo sa poznáme? Málo ráz si bola u mňa? V skutočnosti Vanda u Urbana nebola nikdy. Raz spolu strávili noc v aute. Urban robil čierneho taxikára, jazdil hore-dolu po meste a vozil kunčaftov, a Vanda mala akúsi depresiu, tak sa vozila s ním. A nemáš doma nikoho? spýta sa Vanda-Tiráčka. Nie, povie Urban, bývam sám. Keď mne sa nikam nechce, namietne prostitútka nerozhodne. Nič sa mi dnes nechce. Neblázni, poď! povie Video-Urban a takmer násilím ju potiahne za ruku. Zaplatí a vstane z barovej stoličky. Tak dobre! rozhodne sa Vanda-Tiráčka akoby z trucu, zosadne a nechá sa viesť k šatni. Západniari komentujú odchod najkrajšej, najvyššej a najnápadnejšej prostitútky nespokojným mrmľaním. Vonku ich privíta zima, sliepňavé pouličné svetlá a snehová fujavica, vrážajúca do tváří drobné kryštáliky ľadu.

Vezmeme si taxík? spýta sa Vanda-Tiráčka. Mám tu auto, povie Urban. Ale si pi! namietne Vanda-Tiráčka. Mne sa už nič nemôže stať, vyhlási Urban. To je fakt, ani mne, súhlasí prostitútka.

Ty si ženská s najdlhšími nohami, aké som kedy videl, povie Urban, keď musí Vande-Tiráčke pomôcť nastaviť sedadlo. Áno? Vanda sa poteší. To mám radosť. Video-Urban oškriabe predné sklo od snehu, potom vyrazia.

Keď voviedie Vandu-Tiráčku do svojho bytu v podkroví predvojnového činžiaka, prostitútka obdivne prikývne. To už hej! povie pri pohľade na zariadenie. Mám rád pohodlné a pekné bývanie, povie Urban tónom, akoby sa ospravedlňoval. Napo-kon, som od fachu. Urob si pohodlie. Nemusíš sa vyzúvať.

Nakoniec nepočúvajú hudbu. Iba chvíľku. Potom Vanda-Tiráčka uvidí v rohu miestnosti obrovský čierny televízor a videoprehrávač. Pusti niečo! zažela si. Urban jej pustí dáke hudobné videá. Ty máš aj kameru, že? povie prostitútka. Hej, povie Urban neochotne, lebo si uvedomí, že Hurensen bol istotne i s Vandou a mohol jej hocičo vytárat. Odkiaľ vieš? spýta sa. Rácz hovoril, povie Vanda-Tiráčka. Už si niečo nakrútil? Ešte nie, povie Urban. Tak nakrúť mňa, požiada

Vanda-Tiráčka. Načo? spýta sa Urban. Len tak, mrdne plecóm prostitútka. Ešte som sa nevidela na obrazovke. Urban vzdychne, no ide po kameru. Vloží kazetu, akumulátor, a začne snímať Vandu. Prostitútka vstane z kresla. Pomaly si stiahne sveter. Kolíše sa v rytme hudby. Rozopne si blúzku, vyzlečie si ju a pustí na zem. Začne si sťahovať sukňu. Urban s kamerou krúži okolo nej. Vanda odkopne lodičky, potom idú dolu čierne pančuchy so švíkmi, pančuchový pás, podprsenka a napokon nohavičky. Super! povie Urban, no show sa nekončí. Vanda si sadne na gauč a naširoko rozťahne dlhé stehná. Prstami ruky si roztvorí ružové motýlie krídelká rozkroku. Potom robí rôzne veci, ktoré tak vydráždia Urbana, že odloží kameru, vyzlečie sa a vylezie na gauč za ňou. Nakrúťme sa, navrhne Vanda-Tiráčka. Urban vsta-ne so stoporeným údom, vyberie zo skrine statív, rozťahne ho, nasadí naň kameru a zamieri ho na miesto, kde očakáva, že bude s Vandou súložiť. Vezmi si gumu, povie Vanda, zlezie z gauča a chvíľu sa hrabe v kabelke. Tu máš, povie. Potom už zaujme miesto, vymedzené zorným uhlom kamery. Urban si nasadí kondóm a kľakne si jej medzi rozťahnuté nohy s pokrčenými kolenami.

Polhodinku nato obaja popíjajú, vyfajčujú a s pobavením sledujú nahrávku. Zaujímavé momenty Urban spomaľuje pomo-cou diaľkového ovládania, ktoré drží v ruke. Sme dobrí, nie? povie Vanda-Tiráčka. Pokojne by sme sa tým mohli i živiť. Ale teraz to vymaž, dobre? A nebude to škoda? spýta sa Urban. Nebude, povie Vanda-Tiráčka. Kto vie, komu by si ten film ukazo-val. Prisámbohu, že nikomu! povie Urban. Budem ho používať len pre osobnú potrebu.

Poznám také osobné potreby! vyhlási Vanda-Tiráčka. Náhodou sa vydám za dákeho kapitalistu a ty ma budeš vydierať. No dovoľ! urazí sa Video-Urban. Zmaž to, prosím ťa, povie prostitútka, obráti sa na bok a zaspí.

Video-Urban je čestný muž, žiadny tunelár, ako sa v okolí Ambasadoru hovorí podrazníkom. Ešte raz si pustí film od začiatku a potom ho naozaj vymaže, i keď s krvácajúcim srdcom. Sedí za stolom, nahý s ovisnutým a sevrknutým údom. Naleje si koňak. Vysoká prostitútka odfukuje s rukou pod hlavou v de-tinskom geste. Urban vstane z kresla a s pohárom v ruke prejde k pracovnému stolu. Vezme listok s textom inzerátu, ktorý mal už dávno podať: VIDEO-URBAN JE TU PRE VÁS! ZVEČNÍM VÝZNAMNÉ CHVÍLE VO VAŠOM ŽIVOTE, AKO I ŠTASTNÝ ÚSMEV VAŠICH DETÍ.

Pokrčí listok a šmarí ho do koša. Hlúposť, uvedomí si. Šťastný úsmev vašich detí, pche! Takýchto je plno a vzájomne si kradnú kšefty. Takto on, Urban, nezarobí. Vezme pero a na iný kus papiera napíše: VIDEO-URBAN ZACHYTÍ A ZVEČNÍ CHVÍLE VAŠEJ ROZKOŠE S VAŠOU PARTNERKOU (PARTNEROM) U VÁS DOMA, ALEBO V DOMÁCKOM PROSTREDÍ ATELIEROVÉHO TYPU. DISKRÉTNOSŤ ZARU-ČENÁ. Chvíľu sa na text pozerá, potom dopíše pred slovo DISKRÉTNOSŤ slovo ABSOLÚTNA. Áno, toto je ono. Čo je absolútne, to vzbudzuje dôveru. Video-Urban je spokojný. Jemu, Urbanovi, je jasné, že sa platí za nápad, nie za robotu. Kto príde prvý, ten zoberie všetko.

Dopije koňak, umyje si pohlavný úd a zuby. Zhasne a pokojne sa natiahne k dlhému telu Vandy-Tiráčky s pocitom, že dnes predsa len vykonal kus roboty.

XXX

Hotelový právnik už riaditeľa nenavštevuje. Odkedy vytušil, že stýkať sa s riaditeľom mu môže byť nebezpečné, vyhýba sa mu. Vyhuťuje, ako sa stať novým riaditeľom. Tento sa i tak čoskoro zblázni a obesí sa. Alebo zamrzne. Alebo zomrie od hladu. Hotel sa právnikovi zdá byť tučným bydlom. Takticky predstiera lojalnosť voči kotolníkovi a usiluje sa byť nenápadný. Darí sa mu; Rác sa oňho vôbec nezaujíma, lebo ho nemá na očiach. Je to pochopiteľné: fiškál sa v hoteli objaví nanajvýš skoro ráno a hneď nato sadne do auta a vyrazí preč, rozkrúcať svoje kšefty. Sú to obchody špinavé, no nie z rodu Rácových obchodov. Právnik nezaújíma vexiovanie s devízami či kšefty so zlatom alebo pašovaným tovarom. Jeho pôdou sú zložité transakcie preúčtovacích dokladov; fingované nákupy staro-žitného nábytku, drahých kobercov, elektroniky, ba i potravín pre hotel. Pochopiteľne, iba akože. Neexistujúci nábytok i zariadenie sa obratom odpredá za zostatkovú cenu. Právnikovi ostane rozdiel medzi nákupnou a zostatkovou cenou V hotelovej garáži parkuje mikrobús renault. Mali byť tri. Po čase sa nejestvujúce dva mikrobúsy predajú za odpisovú cenu. Fiškál všetko pevne drží v rukách; aj ekonóm je len papierový. V skutočnosti neexistu-je. Jednoducho nežije. Mal by sa volať Haluška, mal by byť štyridsaťročným rozvedeným inžinierom so solídnym platom. V skutočnosti ho niet. Celý administratívny blok žije prázdnotou. Živý je právnik, prevádzkar a zatiaľ i riaditeľ. Ostatní žijú len na papieri a v právnikovej fantázii. Ale platy berú. Preto by fiškálovi ani len vo sne nenapadlo zúčtovať s kotolníkom dákou oficiálnou cestou. Zúčtoval by tak i sám so sebou. Priveľa pozornosti škodí. Rácza možno iba nastrašiť. Ale on, fiškál, si nie je istý, či existuje niečo, čo by divého kráľa hotela vyľakalo. Rácza sa boja všetci, Rác nikoho. Áno, fiškál vie: kotolník by skrotol len vtedy, keby do hotela zavítalo zopár tajných a začali vyšetrovať jeho kšefty. Ale to by znamenalo pohromu i pre neho, pre hotelového právni-ka. Sú na jednej lodi. Preto fiškál chodí vybavovať svoje papierové podvody, delí si s prevádzkárom platy neexistujúcich zamestnancov hotela a usiluje sa čo najmenej na seba upozorňovať. Vie, že jeho chvíľa ešte len príde.

XXX

Mozoň (Míky) je spokojný a rozveselený. Jeho zvučný hlas sa veselo rozlieha po miestnostiach konšpiračnej vily. Keď uvidel sumu, ktorú priniesli Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác), na okamih dokonca zdúpnel. Toľko peňazí ešte v živote nevidel. Tieto penia-ze im umožnia v konšpiračnej vile prežiť niekoľko mesiacov. Dovtedy sa pomery istotne vyriešia, zrušenie ŠtB stratí platnosť a Mozoň (Míky) i jeho podriadení sa vrátia do činnnej služby. Odkiaľ máte toľko peňazí? spýtal sa Tupého (Máca). Tupý (Mác) prestal prerátavať kopu bankoviek na stole. Ten váš nápad s tými policajtskými preukazmi bol geniálny. Mozoň (Míky) sa spokojne poošival. Vrável som, povedal. A to je len začiatok! zastrojil sa päšťou k obluku, konšpiratívne zatiahnutému ťažkým závesom. Budú o nás ešte počuť! Aj

peniaze si zarobíme, aj budeme mať po tom všetkom zásluhy! Keď táto demogracia šťastne skončí, zasa budeme u moci my, pracujúci ľud! Ľudia práce! doložil Tupý (Mác). Robotníci a roľníci! pridali sa Šolík (Žifčák). V miestnosti zavládla slávnostná nálada. Všetkým trom sa rozžiarili oči.

V deň, keď Mozoň (Míkvý), Tupý (Mác) a Šolík (Žifčák) dostali výpoveď, svet vyzeral na zánik. Všetci mali prísne manželky, ktoré ani nevedeli, že ich muži pracujú v ŠtB. Preto sa nesmeli dozvedieť, že ŠtB je zrušená. Vo vzácnom záblesku inteligencie, vo chvíli, keď sa ešte dalo niečo zachrániť, vníkol Mozoň (Míkvý) do archívu, vzal fascikel s dokladmi o konšpiračných bytoch a tajných vilách a vybral z neho jeden list. Keby bol zničil celý fascikel, bolo by to neskôr vyvolalo podozrenie a zoznamy bytov a domov patriacich ŠtB by noví mocipáni zisťovali ináč.. Takto si však nikto nič nevšimol. Jedna vila hore-dolu. Mozoňovi (Míkvemu) sa tak podarilo zachrániť pre seba a svojich dvoch podriadených miesto, kde sa mohli chodiť zašávať a premýšľať nad svojou budúcnosťou. Každý deň Mozoň (Míkvý) vstal, naraňajkoval sa, obliekol sa, pred zrkadlom si upravil viazanku a s kufrikom v ruke odomkol dvere bytu. Pobozkal manželku, ktorá ho poznala pod menom Ščepán a odišiel do práce. Jeho žena si myslela, že Mozoň (Míkvý) alias Ščepán je úradníkom v banke. Mozoň (Míkvý) nastúpil na trolejbus a odviezol sa do konšpiračnej vily vysoko nad mestom, v prepychovej štvrti. Takej prepychovej, že nikto sa tam nestaral o druhého. Preto sa nebolo treba obávať dotieravej zvedavosti susedov. Susedia mali tiež za ušami a každý bol rád, že je rád. Ešte sme dobre obišli, pomyslel si Mozoň (Míkvý), keď z obloka pozoroval staručkých, zhrbených bývalých hlaváčov, ako pomaly a starostlivo odhŕňajú sneh pred svojich panských sídiel. V duchu sa cítil byť s nimi jedna rodina; zdalo sa mu, že ich spája spoločná príslušnosť k akémusi tajnému bratstvu, sekte. Veď sa ukáže! povedal si vždy v takej chvíli a zahrozil päťou. Vo vile nad mestom trávili Mozoň (Míkvý), Tupý (Mác) a Šolík (Žifčák) celé dopoludnie a veľkú časť odpoľudnia. Nudili sa, no bola to príjemná nuda. Mozoň (Míkvý) dlhé hodiny pozeral z obloka, alebo sa zatvoril na záchod a prezeral si pornografické časopisy. Šolík (Žifčák) spal s novinami na tvári. Tupý (Mác) vyhotovoval zoznamy ľudí, ktorých navštívi, keď sa toto všetko skončí. Do zátvorky si zapisoval námety na mučenie, ktorému ich podrobí, keď ich zatkne. Zaoberal sa tým celé dni a často nahlas prejavoval svoje rozčarovanie a nenávisť k tým, čo ho pripravili o existenciu. O pol štvrtj sa všetci traja zbalili, zamkli vilu a rozišli sa domov, akoby šli z práce. Prvé dni a týždne sa to ako-tak dalo vydržať. Všetci traja si boli istí, že o týždeň, nanajvýš o dva sa všetko vyrieši, vinníci sa potrestajú a všetko sa vráti do starých koľají. Pomaly však ubehol mesiac a nič. Peňazi nebolo. Objavil sa dátum výplaty, no žiadna výplata nebola. Uvedomili si, že čakanie sa pretiahne. Bolo treba dačo vymyslieť, aby nemuseli pred ženami vyrukovať s pravdou von. Napokon, bolo to neprí-pustné i zo služobného hľadiska.

Na nápad s policajnými preukazmi prišiel Mozoň (Míkvý). Preukazy ŠtB museli odovzdať pred prepustením. Ale všetci mali v držaní ešte služobný preukaz Bezpečnosti. Tuto píšú o čiernom obchode, ktorý bujnie v okolí hotela Ambassador, povedal raz Šolík (Žifčák), nepokojne klepúc prstom do novín. Čo keby sme i my začali načierno kšeftovať, náčelníku? A s čím, ty sprosták? osopil sa naň Mozoň (Míkvý). Veď nič nemáme. A nemáme ani peniaze. Mozoň (Míkvý) si spomenul, že jeho žena sa už niekoľko dní podozrievavo vypytuje, kedyže budú mať výplatu. Vysvetlil Šolíkov (Žifčákovi) a Tupému (Mácovi) svoj plán. Dva razy im to musel vyrozprávať, kým pochopili. To je geniálny nápad, náčelníku! rozžiaril sa Tupý (Mác). Obaja Mozoňovi (Míkvého) podria-dení sa začali triasť a zívajú od nedočkavosti.

Stačilo im pár hodín sa obšmietajú okolo hotela Ambassa-dor, postáť pod platanovcami a vypiť kávu v dennom bare, aby svojimi vycibrenými eštebáckymi ušami odpočuli a pochopili, aký problém zamestnáva Šiptárov, cigánov i bielych vexlákov. Všetci kšeftári boli nahnevani na neznámeho dobrodínca, ktorý im elegantne vyfukoval všetky valuty pred nosmi. S týmto po-znatkom sa Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) vrátili do konšpiračnej vily k svojmu veliteľovi. Keď Mozoň (Míkvý) zistil, že jeho podriadení nenesú žiadne peniaze, rozzúrila sa. Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) mu museli všetko podrobne vysvetliť. Tak priškrikneme tamtoho! rozhodol sa napokon. Toho, čo tie valuty kupuje. To bude úlovok! Hej, náčelníku, prikývol Šolík (Žifčák) a vzdychol si. Lenže kde ho hľadať? V okolí toho hotela sa nepohybuje. To by ho už dávno zlynčovali tamti.

Na všetko mám myslieť ja? zvolal Mozoň (Míkvý) a vstal zo stoličky. Dlhými krokmi začal rázovať hore-dolu po izbe. Pri okne sa zastavil a hľadel do ulice. To je jasné! povedal po chvíli. Musíme zistiť, kde neznámy robí svoje temné obchody. Musíme objaviť bod, v ktorom neznámy príde do styku s cudzincami a v ktorom príde k nákupu devíz. A tam ho musíme prichytiť.. Je vám všetko jasné? Áno! zvolal neistým hlasom Tupý (Mác). Nie! priznal sa Šolík (Žifčák). Hlupáci, uspokojene sa zasmial Mozoň (Míkvý). Ako odhalíme ten bod? Predsa tak, že absolvujeme celú trasu tak, ako ju absolvuje turista zo Západu. Od colnice až po hotel. Niekde na tejto trase sa objaví neznámy. Vy ho chytíte a poriadne pritlačíte. Ale poriadne! Keď mu potom naznačíte, že by sa z toho mohol dostať, pobozká vám obe ruky. A teraz choďte! Chodte na hraničný prechod a votrite sa do dákeho autobusu. Colníci vás pustia, keď sa im preukážete. A keď to nevyjde po prvý raz, vystúpiť a späť. Znova, od začiatku! Bez peňazi sa nevracajte! Odchod! Odvtedy uplynulo zopár dní, no peňazi je ešte dosť. V konšpiračnej vile vládne radosť. Od rána až do fajrontu: vybra-né jedlá, šampanské. Teraz sa už príjemnejšie čaká na návrat starých, dobrých pomerov! Mozoňovi (Míkvého) zvučný hlas sa veselo rozlieha po miestnostiach konšpiračnej vily. Len sa neposrať a nezačať nakupovať hlúposti! povie prísne, no dobro-tivo, keď vidí, že Tupý (Mác) si priniesol tisícristokorunovú stavebnicu Lego. Ale v duchu sa zmieri s naivnou rozhadzo-vačnosťou svojich podriadených. Časy sú zlé. Zmena pomerov sa tak skoro nedá očakávať. On, Mozoň (Míkvý), sa domnieva, že pokiaľ megalomanské nákupy pomôžu udržať ideovo-morálny stav jeho podriadených, tak prosím! Opäť obnovil poli-tické desaťminútovky, ktoré viedol v prvých dňoch ich pobytu v konšpiračnej vile a ktoré zanedbal po náhlom zbohatnutí..

Odkiaľ máte toľko peňazi? spýta sa Mozoň (Míkvý) v očaká-vaní známej, už často vypočutej odpovede. To bol geniálny nápad, povie Tupý (Mác). Geniálny nápad s tými policajtskými preukazmi! povie Šolík (Žifčák).

Tak? Geniálny? spýta sa Mozoň (Míkvý). A vy čo robíte? doloží vyčítavo. Jeho podriadení sa strhnú. Mozoň (Míkvý)

však roztrpčene pokračuje. On, Mozoň (Míky), robí čo môže. Nebyť jeho, Mozoňa (Míkveho), mohli by sa ísť pást'. Lebo ich do žiadnej roboty nevezmú. Majú temnú minulosť. A na druhej strane ani nevedia nič robiť. On, Mozoň (Míky), si to prizná. Nikdy nič nerobil. Z právnickej fakulty ho vyhlali po dvoch semestroch. Potom tri roky šliapal šenky. Odvtedy v ŠtB. Ale tie dva semestre jemu, Mozoňovi (Míkvehu), nik nevezme. Študoval, áno. A preto je veliteľom on, Mozoň (Míky), a nie Šolík (Žifčák) alebo, nedajbože, Tupý (Mác)! A ako veliteľ im prikazuje, aby šli dačo robiť.

Čo? spýta sa Tupý (Mác).

Možnosť je veľa, povie Mozoň (Míky). Nech idú do ulíc a zisťujú, aké nálady panujú medzi ľuďmi. Nech počúvajú, o čom sa ľud zhovára, čo sa ľudu páči a čo nie. Alebo nech idú k tomu hotelu a nech sa pokúsia priškripnúť dákeho ďalšieho kšeftára. Vari musí mať len on, Mozoň (Míky), nápady? Nemôžu i oni niečo vymyslieť? Stále ich musí on, Mozoň (Míky), vodiť za ručičku? Sú na území nepriateľa, to nech si, prosím, láskavo uvedomia! A nech sa podľa toho správajú. Bojujú vo vojne. Vo vojne bez zákopov a bez výstrelův. Vo vojne mozgov. Mozoň (Míky) si významne poklepe na čelo. Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) sa nadujú pýchou. Z tejto stránky sa na svoju tristnú existenciu ešte nepozreli. Viťazstvo je isté, mieni Mozoň (Míky), no každý z nich musí pre to dačo urobiť. A najmä myslieť samostatne. Aby nemu-sel premýšľať a kombinovať iba on, Mozoň (Míky)! Kde by boli Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) bez neho, Mozoňa(Míkveho)? Áno, presne tam!

XXX

Opäť jedno včasné ráno a Rác má za sebou už kus práce. Najprv sa ozvali policajti, ktorí majú na starosti oblasť okolo Ambassadorsa. Pozajtre je pripravená veľká razia na vextákov. Rác by si mal dať pozor a upozorniť svojich ľudí na hroziace nebezpečenstvo. Keď k niečomu príde, nebudú môcť oni, poli-cajti, nič urobiť; raziu prídu robiť špecialisti z Prahy. Tučný príslušník bezmocne rozhodí ruky. Rác mlčí, premýšľa. Pocho-piteľne, svojich ľudí musí upozorniť. Či upozorní toho pangharta Video-Urbana, ešte nevie. Dodnes sa naň hnevá za to, že mu neprezradil, odkiaľ bral týždeň v kuse toľko valút. Ale to nie je rozhodujúce; posledných pár dní je všetko po starom. Autobusy chodia k hotelu nevyvexlované a Šiptári majú opäť plné ruky práce. Urban sa kdesi stratil. Rác ešte pouvažuje, či ho upozorní na riziko, alebo či ho nechá padnúť tajným z Prahy do rúk.

Tučný policajt sa nepokojne ošiva, akoby chcel ešte čosi povedať. No, čo je? spýta sa Rác. Viete, šéfe, ozve sa policajt. Ako by som vám... Je vysoký dátum. Už máme dvadsiateho.

A čo? spýta sa Rác. Policajt si odkašle. Sľúbili ste že na nás budete myslieť. Niečo na Vianoce. Na prilepšenie...

Trinásty plat. Rác nezabúda, povie Rác. Keď on, Rác, sľúbi, tak aj dodrží. On, Rác, nie je odkázaný na to, aby mu dáky šliapač chodníkov pripomínal jeho sľuby!

Policajt sa zapýri v geste ospravedlnovania, zdvihne obe ruky. Rác siahne do vrečka a vytiahne obálku. Tu máte, povie, to je na prilepšenie. Rozdeľte si.

Potom si ide Rác sadnúť do denného baru. Objedná si vodku a čaká na vextáka Khunta. Khunt prevezme od Ráca kľúč od hotelového mikrobuseu renault, v ktorom sa vŕšia škatule nekvalitných kópií hodínok Cartier, Certina a iných. Hlupáci a neskúsení na to naletia. Treba to rozpredať. Ja chcem toľko a toľko, povie Rác. Zvyšok je Khuntov. Nech si to predáva, za koľko chce. To však nie je všetko. Rác vytiahne papierik. Sú na predaj kazety Denon a Sony, prečíta Rác. Pochopiteľne, nie pravé. Lacné falzifikáty z Hong-Kongu. On, Rác, sa v tom nevzná. Pozná cenu. Vie, koľko za ne chce on, Rác. Ak má Khunt záujem, dohodnú sa. Khunt prikývne. On, Khunt, nehovorí nie. Ale musí si to nechať rozležať v hlave. Zatiaľ chce vidieť hodinky. Ak sa mu budú páčiť, kúpi všetko. Zovrie kľúč od hotelového mikrobuseu v hrsti a vstane. On, Khunt, sa ide pozrieť.

Rác dopije vodku a objedná ďalšiu. Khunt je onedlho späť. Berie. Vytiahne peňaženku a odráta peniaze. Obaja chvíľu spokojne sedia. Ak bude záujem, poznamená Rác, môže on, Rác, zohnať neobmedzené množstvo tých kaziet. Tu, na papie-riku, sú názvy a ceny. On, Rác, nie je proti prípadnej zľave. Ako vždy.

Khunt prikyvuje. Vždy sa dohodli. On, Khunt, chce obcho-dovať len so spoľahlivými ľuďmi. A Rác je taký. Veru, je. Rác, pochopiteľne, nepohne ani brvou. Nemá dar autentického prežívania a nevie, ako zareagovať. Nezačne sa skromne brániť pred takou chválou, lebo v kútiku duše je presvedčený, že Khunt má pravdu. Ani neprikyvuje; odkašle si a netypicky tlmným hlasom si objedná ďalšiu vodku.

Po Khuntovom odchode prídu drobní vextáčikovia so svojimi každodennými markami a šilingami. Po jednom si prisadajú a odovzdávajú Rácovi svoju skromnú korisť. Rác ich v okamihu vypláca. Prídu i Šiptári. Chcú sa dohodnúť. Rác je k nim pria-teľský, no nepchá sa im do riti. Keď môže, vyjde im v ústrety, pomôže. No zároveň ich upozorňuje, že on, Rác, si neželá, aby sa mu so svojimi čiernymi papuľami obšmietali v hoteli. Vonku, na chodníku, to hej! Ale tu, vnútri, nech sa neodvážia! Tu je pánom on. Šiptári sa tvária odmerane a vzpurne, ale poslúchnu. Vedia, že Rác je mocný. Platí si policajtov, celé hotelové osadenstvo je mu po ruke. Oni, Šiptári, by nemali šancu.

Čo je? osloví ho potom Video-Urban. V novej kože-nej bunde stojí pri Rácovom stole a uvažuje, či si sadnúť. Rác bez slova ukáže na voľnú stoličku. Urban si sadne. Dlho som ťa nevidel, povie Rác. Čo, vari zasa prišiel ten... tvoj? Tvoj Švéd?

Ako to myslíš? strhne sa Urban a pomaly ľutuje, že si ku kotolníkoví prisadol. Len tak, povie Rác, tak, ako to hovorím. Čo robíš, že ťa neni vidieť? Už si mi dlho nedonesol žiadne makovice ani šilasy. Ani nedonesiem, povie Video-Urban. S tým už je koniec.

A čo? nezdá sa kotolníkovi. Máš niečo lepšie? Robíš už s tou kamerou? Ako si chceš?

Urban prikývne. Rác mrdne plecami. Ja neviem, povie. Komu by sa chcelo trkať sa po svadbách, krštinách, hore-dolu? Mne teda nie! Video-Urban pokrúti hlavou. On, Urban, sa nikde netrká. Zväčša pracuje doma. Ľudia

chodia za ním.

Ráczovi sa to nezdá. Ako to? Vari celé svadby prídu za Urbanom? Nie, povie Urban. So svadbami on, Urban, nič nemá. Vari Rácz nečítal jeho, Urbanov, inzerát v časopise Avízo? Rácz pokrúti hlavou: on, Rácz, noviny nečíta. Vôbec nič nečíta.

Keby čítal, mieni Video-Urban, bolo by mu to jasné.

Ráczovi sa odnechcelo dohadovať sa s rozmazaným vexláčikom. Každý sa živí, ako vie, tvrdí. Keď si Urban myslí, že mu to vynáša viac, prosím! Jemu, Ráczovi, je to jedno. Ale vari by už teraz, keď o nič nejde, mohol Urban prezradiť, kam vtedy chodieval vyvexlovať tie autobusy.

Urban sa usmeje, i keď mu to padne ťažko; spomienka na tie chvíle je priveľmi bolestná.. Bolo to na colnici, povie. Na colnici! zopakuje Rácz. Áno, na colnici, povie Video-Urban. Ale už to neodporúčam. Prečo? je zvedavý Rácz. Zbytočné riziko. Plno cudzích fízlov.

Niežeby ma to dáko zaujímal, povie ľahostajne kotolník. On, Rácz, pracuje len tu, v hoteli. Čo je mimo, to ho nezaujíma. Ale jednu vec predsa len on, Rácz, vie. Pozajtre je pripravená veľká razia, prídu fízli až z Prahy. Nech si Urban dáva pozor. On, Rácz, mu to hovorí pre každý prípad, i keď vie, že Urban už nevexluje a preto mu nič nehrozí.

Máš pravdu, povie Urban. On, Urban, už nevexluje, presne tak. Ak sa tu objaví, tak len na kávičku s becherovkou.

Peniaze nie sú všetko.

Rácz rozhodí rukami: to je koniec koncov Urbanov osobný názor. On, Rácz, s tým nesúhlasí. Čo si bez peňazí? Hovno. Obyčajná nula. Video-Urban si upije z becherovky a mlčí. Ty istotne, pomyslí si. Bez peňazí by po tebe neštekol pes.

Ale nepovie to. On, Urban, je umelec. Nie je odkázaný na vexel.

Rácz si o Urbanovi tiež myslí svoje. V poslednom čase Video-Urban akosi dvíha nos dohora. Akoby bol čosi iné.

Akoby jeho hovno nesmrdelo. Chcel by aj peniaze, aj ostať čistý. Ale to nejde. Buď si chudobný ako voš, alebo si zaserieš ruky. Rácz mimovoľne zdvihne ruky k očiам. Ešte nikdy ich nemal čistejšie a pestovanejšie. Keď si on, Rácz, zmyslí, dá si i dnes urobiť manikúru. Buď na to mám, alebo na to nemám! rozhodne sa kotolník.

XXX

Na Vianoce kotolník neodolá naliehavému volaniu. Všetko vybaví za jeden deň. Cigáňom v kotolni nechá suchú stravu na dva dni, Ďulovi rozkáže vyleštiť hotelový mikrobús renault. Na automape vyhľadajú cestu do Ráczovej rodnej obce. Rácz zatiaľ pripraví darčeky: francúzsku voňavku pre Eržiku, kazetu s mydlami pre starú Kiššovú a pre starého Kišša fľašu koňaku courvoisier. Rácz nezabudne ani na strýka Endreho; druhá fľaša koňaku je preňho. Potom mu už nič nestojí v ceste. Nasadne do auta a Ďula vyrazí.

Počas cesty Rácz mlčí. Fajčí cigarety a uhýba si rumu rovno z fľaše. Keď prídu do dediny, najprv sa povožia hore-dolu, aby všetci videli, v akom aute sa Rácz doviezol domov. Žiaľ, nikde nestretnú pyšného Feriho Bartaloša; Rácz by mu bol schuti vrátil blatistú brečku, ktorou ho jeho konkurent ostriekal. To kotolníkovi trochu pokazí náladu.

Zaparkujú pred Kiššovou chalupou. Ďula nesie darčeky. Ty si? zhikne Kišš a s hrmotom vstane zo stoličky. Odkiaľsi príbehne Kiššová a za ruku ťahá zapýrenú Eržiku. Rácz sa na ňu pozerá novými očami. Už k nej necíti mučivú zaľúbenosť, už ho prešla triaška, žalúdočná nervozita i rozpaky. Je skúseným, svetazna-lým mužom a Eržika nie je zasa až taká krásavica.

Rácz rozdá darčeky.

Vidím, že sa ti darí, povie Kišš. Čo robíš? Kotolníka, povie Rácz vyhýbavo. A dobre platia? spýta sa Kišš, omaciavajúc látku Ráczovho nového saka, ušitého na taliansky spôsob. Mrkne na Kiššovú a ukáže jej Ráczov rukáv. Aj ona si omacia. Pochvalne zamrmlá. Kišš zdrapne Eržikinu ruku a nasilu ju prinúti, aby i ona vyskúšala kvalitu obleku. Celá zapýrená stiahne ruku. Dobré platia, odpovie Rácz. A bokom si on, Rácz, tiež privyrobi. Ako -bokom? nerozumie Kišš. Tak - bokom, povie Rácz. On, Rácz, vybavuje rôzne veci. Raz to, inokedy ono. Zo všetkého mu niečo kvapne.

Tak je to predsa on! zúrkne Kišš a rozradostene tresne do stola. Je to on! Predsa len je to on!

Rácz nechápe, no nedá to na seba znáť. Mlčí a čaká. Kišš sa prestane smiať a divo sa rozkašle, gestikulujúc rukami i nohami. Jeho, Kiššov, brat je mäsiar v susednej obci, ale to Rácz istotne vie. Nedávno si doviezol z Rakúska mercedesku. Valuty bol nakúpiť v meste. Pred akýmsi hotelom ho poslali dnu, za nejakým pánom Ráczom. Bol to vraj mocný a bohatý pán. Potrebné peniaze odrátal z obrovskej šrajtofle. Kiššov brat v živo-te nevidel toľko peňazí. A pritom je dedinský mäsiar. Potom o tom hovoril jemu, Kiššovi. Čo ak je to ten tvoj Rácz, ten, čo si ho do mesta poslal? spýtal sa Kiššov brat. Ale choď! zasmial sa vtedy on, Kišš. Vek však sedel, popis zovňajšku tiež. Kišš mal o jedného chrobáka v hlave viac. Neraz sa i v noci zobudil s otázkou: Čo keby predsa len?

Áno, povie Rácz. Bol som to ja. Nepoznám vášho brata, mešter. Kebyže áno, dám mu zľavu.

Kišš tomu stále nemôže uveriť. Ďula musí dosvedčiť, že jeho pán, Rácz, je najmocnejším človekom v okolí hotela Ambassador. Všetci ho musia poslúchať. Aj keď Kišš napokon uverí, stále neveriaco krúti hlavou. Fľašu koňaku starostlivo ukryje v sekretári. Potom, neskôr, si ju vypije. Nikomu nedá ani obližnúť. To ešte tak! Na stôl položí poloplnú fľašu hruškovice a naleje. Pripijú si. Rácz, zvyknutý na koňaky a jemnú škótsku whisky, sa rozkašle.

Iste si zvedavý, ako sa darí tvojej svini, krave i koňovi, poznamená Kišš. Rácz vôbec nie je zvedavý, ba i zabudol, že vôbec dáke zvieratá zveril mäsiarovi. Napokon však vstane a nasleduje starého do maštale i do chlieva.

Na dobrej chove, povie Kišš. V teple. Tak sa u Rácza nemali. Kôň sa má najlepšie. Mäsiar si pravidelne oblieka rajtky, jazdecké čizmy a preháňa sa s vetrom o závod po chotári. Je to zdravé a dobre to vyzerá. Aj šľachtici to tak robievali, mieni Kišš. On, Kišš, patrí k miestnej honorácii, k šľachte. Vie, že jazdecký kôň by bol vhodnejší, ale neuniesol by jeho, Kiššovo, nafúknuté telo. Ráczov kôň je mohutný ťažný valach, ten jeho, Kišša, unesie. Napokon, uvedomí si Kišš, teraz aj Rácz patrí k rodine. Tiež prináleží k miestnej honorácii. On, Kišš, veľa o ňom počul od svojho brata. Tak ďaleko

to ešte nik nedotiahol. Rácz sa raz vráti do dediny a istotne bude sedávať pri stole honorácie. On, Kišš, je na neho pyšný, na svojho budúceho zaťa. Budú spolu chodievať a on, Kišš, ho bude každému predstavovať. Toto je Rácz, môj, Kiššov, zať..

Rácz to vôbec nezaujíma. Nechá tučného mäsiara mlieť pántom vo vlhkej tme chlieva. Vyjde na dvor a lačno dýcha čerstvý vzduch. Keď za ním vyjde starý Kišš, povie mu: Dajsa-misvete, keď vám to urobí radosť, kôň je váš. Kišš sa zachveje od radosti. A čo sa týka svine, dodá Rácz, treba urobiť zakáľačku. Kedy? spýta sa Kišš. Hoci aj teraz, povie Rácz. Večer pozveme celú rodinu i známych. Nech všetci vidia, že som tu.

To je dobrý nápad, mieni Kišš. Hneď teraz. Len čo zavolám dákych pomocníkov. Ty len pekne choď do domu. Zabávať Eržiku. My si už dáko poradíme! Nože choď dnu.

Správa o Ráczovom príchode obehne dedinu. Onedlho príde strýko Endre. Prečo si sa nezastavil? spýta sa Rácz. Vieš kde bývam. Rácz mlčí. Mrdne plecami. Situáciu zachraňuje Kišš. Vedže sa nerozčuľuj, povie mäsiar. Zdržali sme ho, zdržali. Chlapec aj chcel, ale je hovorím, nechod', ved' ten príde i sám od seba. Nemrač sa, Endre, teraz sme už takmer rodina!

Napijú sa hruškovice. Endre zmäkne. Ved' ja len, že... zamrmle. Pomôžeš nám? spýta sa Kišš a ukáže na sviňu, ktorú vypustili z chlieva, aby sa jej rozprúdila krv. Sviňa grúli, ryje rypákom v zamrznutej zemi. Cíti, že niečo nie je v poriadku.

XXX

Rácz sedí v obývačke a pozerá si na ruky. Oproti nemu sedí na stoličke zapýrená Eržika a hľadá do koberca. Vzadu, v rohu, v kresle, sedí Kiššová a s potuteľným úsmevom v tvári štrikuje. Oblok vedie do dvora. Sklo je potiahnuté vrstvou inovate. Na dvore vidno Kišša, Endreho a zopár susedov, ako bezvýsledne naháňajú Ráczovu sviňu.

Tak nám povedz, osloví Rácz Kiššová, ako si tam žiješ, v tom meste? Rácz mrdne plecami, pozrie na Eržiku. Dobre... povie. Vraj ťa tam všetci poslúchajú, poznamená Kiššová. Poslúchajú, prikývne Rácz. Opäť zavládne mlčanie, prerušené len klepotom Kiššovej ihlice a krikom z dvora. Kurva! zahreší Ďula, ktorého Ráczova sviňa uhryzla. A čo mestské dievčatá? spýta sa Kiššová. Sú pekné?

Eržika sa zapýri. Rácz mrdne plecami. Nevie, povie. On, Rácz, nemá času pozeráť po dievčatách. Kiššová uspokojene prikývne a vráti sa k svojim ihliciám.

Do obývačky doľahne zúfalý kvikot lapenej svine. Uzimení chlapi neskrývajú citoslovcia radosti. A čo ty, Eržika? osloví Kiššová Eržiku. Nie si na nič zvedavá? Nič ťa nezaujíma? Eržiku zaleje rumenec. A kde bývaš? spýta sa Kiššová. Máte tam dáku slobodáreň? Rácz si odkašle a zahniezdi sa. On, Rácz, býva priamo v hoteli. A nie je to drahé? spýta sa Kiššová. Nie, pokrúti hlavou Rácz. Je to zdarma. Takže niečo ako slobodáreň, povie Kiššová. Áno, pripustí Rácz po chvíli uvažovania.

Popod oblok prebehne Ráczova sviňa, veselo za sebou ťahajúc povraz, omotaný okolo šije. Szúsz Mária picsája! reve Kišš a ťarbavo beží po snehu.

A s kým tam bývaš? spýta sa Kiššová. Máš dákeho spolu-bývajúceho? Rácz pokrúti hlavou. Nie, on, Rácz, býva sám. Fíha, povie Kiššová, keď zacengajú hodiny. Už je pol jedenástej. Teraz budú opakovať tú inscenáciu zo včerajška.

Eržika, zapni tele-vízor.

Ráczova sviňa sa rozhodla nedať svoj život zadarmo. Utečie na druhý koniec dvora, kde zalezie pod šopu. Keď sa ju chlapi pokúsia vyduriť odtiaľ pomocou dlhých palíc na fazuľu, zakvičí a i so šopou prebehne niekoľko metrov.

Pobehujúca šopa zaujme Ráczu natoľko, že pritísne tvár k oknu.

Inscenácia sa odohráva v kuchyni. Akýsi muž vysvetľuje akejsi žene, že si ju nemôže zobrať za ženu. Herečka hystericky plače. Chýbal som ti? spýta sa Rácz Eržiky polohlasne. Eržika mrdne plecami. Nevie. Pozerá inscenáciu. Kiššovej ihlice kle-pocú. Sviňa zúfalo kvičí. Unavení a uzimení chlapi nadávajú.. Hysterická herečka fňuká.

XXX

Večer sa u Kiššovcov zhromaždí plno ľudí. Je tam stisk a hluk. Kišš vytiahne demižón hruškovice. Všetci musia piť. Rácz sa rozkokoší. Eržiku posadia k nemu. Všetci si ich premeriavajú so žičlivými úsmevmi a s dotieravým pochopením, zrkadliacim sa v ich tvárach. Ráczovi začne sťahovať ústa od zle vypálenej, surovej pálenky. Vstane. Kde je môj šofér? spýta sa. Všetci stíchnu v nábožnej úcte. Z kuchyne vybehne zafuľaný Ďula, s kusom ovaru, nastoknutým na vidličke. Píli si? spýta sa ho Rácz. Všetci prítomní presunú pohľady na Ďulu. Nie! povie Ďula. Pohľa-dy sa vrátia k Ráczovi. Naozaj? osopí sa na Ďulu Rácz prísny hlasom. Hostia sledujú Ráczov a Ďulov rozhovor v úplnom tichu ako divadelnú hru. Čestné slovo! ohradí sa Ďula. Tak pôjdeš do krčmy a kúpiš proviant! rozkáže kotelník. Tri debny šampusu, tri debny červeného a tri bieleho vína! Pár bás kokakoly! Tri kartóny marlbories. Pochopil?! Ďula prikývne a začne zhľadávať kľúče od mikrobusu. Kišš sa začne urazene, dôstojným hlasom ohrádzať.. On, Kišš, je dosť bohatý na to, aby si vládol uhostiť hostí. Nech si Rácz, jeho budúci zať, nerobí výlohy.

Rácz mávne rukou. On, Rácz, je bohatší. A toto je jeho oslava. Jeho večierok. Party, ako sa hovorí u nich v meste. Po dlhom čase prišiel domov. Vracia sa ako úspešný muž. On, Rácz, si uctí svojich blízkych. A už žiadne reči!

A kde je tu vlastne krčma? preruší ho Ďula zmätene. Nechaj, povie Rácz, idem s tebou. Vezú sa potemnelou dedinou. Rácz mlčí. Dovezú sa ku krčme, vystúpia. Rácz len rozkazuje, Ďula nosí škatule a prepravky. Potom Rácz zaplatí z obrovskej buksy. Muži v krčme obdivne mlčia.

Cestou späť po neosvetlenej, šmykľavej ceste, uvidia ďalekovpredu zababušenú siluetu jazdca na koni. To je Feri Bartaloš! povie Rácz. Pridaj! rozkáže Ďulovi a nakloní sa v sedadle dopre-du, plný zadosťučineného očakávania. Ďula poslúchne. One-dlho sa dostanú na jednu úroveň s jazdcom. Mohutný Bartalošov kôň pomaly cvála a bezpečne unáša

pyšného Feriho domov. Feri Bartaloš je taký zababušený, že nevníma nič okolo seba. Vytlačme ho! navrhne Rác pomstychtivo. Ale šéfe... pokúsi sa namietnuť Ďula.

Čo ale? spýta sa pohotovo Rác s hrozivo čulým záujmom v hlase. Aké ale? Zovrie ruku v päť ako vždy, keď mu chce niekto odporovať. Ďula nerozhodne mrdne plecami. Na znak kapi-tulácie. On, Ďula, si umýva ruky. Preradí rýchlosť a začne sa tlačiť ku krajnici a vytláčať jazdca do priekopy. Potom čosi zaduní o plechový bok mikrobusu renault a jazdec i s koňom zmiznú v oblaku snehu. Rác sa obzrie. Pohľad na nehybne ležiaceho Feriho Bartaloša a štyri mohutné kopytá, bezmocne trčiace do vzduchu, ho naplní slávnostnou náladou. Nemôže odtrhnúť oči. Obráti pohľad dopredu, na vozovku, až keď ho začne bolieť šija.

Obloky Kiššovho domu svietia do večera. Zvedavci si stúpajú na prsty, nakúkajú do okien. Úctivo sa rozostúpia pred hotelovým mikrobusedom. Kiš im vyvalí na priedomie súdok hruškovice.

V dome čoskoro začnú trieskať zátky šampusu do plafónu. Iní zasa sľkajú varené víno. Na stoly putujú tanieri pariaceho sa ovaru i zabíjačkovej polievky.

Ochutnaj šampanské, Eržika, povie Rác svojej spolu-sediacej a zapáli si marlborku. Osvieži ťa to, dodá. Sám má už dosť vypité, potreboval osláviť sám pre seba svoje víťazstvo nad pyšným Ferim Bartalošom atak náhlivo, jeden za druhým, vyexo-val niekoľko pohárov šampanského. Eržika mu teraz prichodí žiadúca. Je mladučká, pevnej stavby a okrúhlejšie tváre. Rác si na jej mieste predstaví zmaľovanú, odfarbenú, doobliekanú a ciga-retovým dymom vyúdenú Silviu s prsníkmi ako päťkorunové mince a s rozkrokom na päť prstov medzi dlhočiznými tenulinkými nohami. Hneď je mu všetko jasné. Premôže náhlu túžbu zdrapiť Eržiku za plné stehno, črtajúce sa pod šatovou zásterou. V porovnaní s Eržikou, mieni Rác, vyzerá Silvia ako hajzl'ový pavúk. A rovnako i ostatné chrty z baru-varieté Ambassador: Edita, Vanda-Tiráčka, Anča-Jožo alebo Eva-Kvapavkárka. Fuj! Až tuná je on, Rác, doma, tuná sa jemu, Rácovi, slobodne dýcha: medzi svojimi!

A ty čo, Ďula, osloví Ďulu. Čo sa nezapáľáš? Ďula sedí a pije minerálku. Rác vstane a zavelí. On, Rác, prikazuje Ďulovi piť. Už sa nikam nepovezu. Až zajtra. Neskôr. Potom On, Rác, oslavuje zásnuby. Áno, zásnuby. Bude sa zasubovať. Ďula si poslušne nechá naliať šampanské a vypije. Aj Eržika vypije svoj pohár. Rác jej hneď doleje. Povedz, akože tu žiješ? spýta sa Rác Eržiky. Jemu sympa-tická. Je do nej zaľúbený a dostal na ňu chuť.. Tak, všelijako, odpovie Eržika oťazeným jazykom a zasmie sa. Samá robota, dodá. Otec ju, Eržiku, stále núti robiť. Staré babizne ju v mäsiarstve prehánajú a nič im nie je dobré. Ona, Eržika, by najradšej šla do mesta robiť, do mäsokombinátu. Bývala by na slobodárke. Domov by chodievala len na sobotu a nedeľu. V meste je lepšie. Kultúrne vyžitie, diskotéky, obchody. Čo je tu? Nič.

Rác nesúhlasí. On, Rác, je už, takpovediac, mestským človekom. Nejaký čas býva priamo v centre. A vie veľmi dobre, že tam nie je nič také, o čom sníva Eržika. Keby bol mohol, povie Rác, hneď by sa vrátil sem, do rodnej dediny. Len tu je život, tam, v meste, nie! Ale on, Rác, tam zatiaľ musí ostať. Obchody. Veľa ľudí je na ňom, na Rácovi, závislých. A máš ma vôbec rada? spýta sa Rác Eržiky. Ja? spýta sa Eržika. Čoby nemala? Žiadna z jej kamarátok nemá takého frajera: s autom i so šoférom. Ona, Eržika, je na neho pyšná.

Rác sa spokojne a uveličene usmieje. Naleje si šampanské a naraz vypije. Šoféra? spýta sa. To je nielen jeho, Rácov, šofér, to je i jeho, Rácov, sluha! A na dôkaz svojho tvrdenia predvedie Ďulove schopnosti; prikáže mu vypíť liter vody na ex a potom s bravčovým rezňom v zuboch popodliezať všetky stoly.

Všetci sa smejú a tleskajú. Rác má oči len pre Eržiku. Aká je len hanblivá, mladučká a svieža!

Hostia sa medzitým opili. Niektorí pri stole začnú vyspe-vovať ťahavé, smutné piesne.

Rác objíma Eržiku jednou rukou. Naleje jej ešte. Zopár razy naprázdno preigigne. V ušiach mu šumí. Krv sa mu nahrnula do hlavy. Je vzrušený. Ak má teda máš rada, povie so zovretým hrdlom, pôjdeš teraz so mnou do stodoly! Rác sa zľakne, lebo má pocit, akoby to všetci v miestnosti počuli. Ale všetci sa hlučne zabávajú. Ktosi sa vydávil na stôl.

Do stodoly? spýta sa Eržika. A čo tam?

Rácova široká, jednoduchá tvár sa zmenila. Oči má vypúlené vášňou a nozdry rozšírené ani bujak. Sánka sa mu striasa. Celý sa chveje. Je mu to jasné: takýto pocit ešte nikdy nemal. Ani Silvia v ňom nikdy nerozpútala taký uragán citov! Hádám je to preto, že nikdy neholdoval šampanskému. Ale to je jedno. Rác vie, že toto je ono! Tamto nebolo nič. Lúbi Eržiku. Všetko sa znova vrátilo. Ved' len pre Kiššovu dcéru odišiel do mesta!

Načo do stodoly? spýta sa Eržika. Rác zašermuje rukami. Tam mi ukážeš, ako máš rada, povie. V meste sa to tak robí. Keď dievča niekoho ľúbi, musí mu to najprv dokázať! Nech sa Eržika nespráva ako dedinská dorota! On, Rác, už pomaly začína nadobúdať dojem, že ho ľúbi len pre jeho, Rácove, peniaze! Áno! On, Rác, má i peniaze. Čoby nemal? Ale v prvom rade je chlap. A chlap potrebuje čo? Chlap potrebuje dôkaz lásky! Rác sa napije šampanského a prinúti urobiť Eržiku to isté. Podolieva poháre a nastaví svoj k prípitku. Na nás, povie.

Na opačnom konci stola zacengá Kišš o pohár a vstane. Začne rozprávať. On, Kišš, je takpovediac zazobaný. Dá sa zarobiť, ľudom sa nič nebridí. Mladý Rác by chcel jeho, Kiššovu, dcéru za ženu. Jedinú dcéru. Rác je šikovný chlapec. Dokázal, že zdedil všetky dobré vlastnosti po svojich tragicky zosnulých rodičoch. Odišiel do mesta a zázračne rýchlo zbohatol. Treba však uznať, že nebyť jeho, Kišša, nebol by Rác tam, kde je! Dnes ráno mu Rác daroval svojho koňa. On, Kišš, mu zasa dá svoju dcéru! Áno, hneď zajtra pôjdu za farárom, aby vyjednali ohlášky! Kišš brunátny skončí a sadne si. Teraz všetci čakajú, že povie niečo Rác. Ale Rác zatiaľ sedí, nie je rozprávač. Najradšej by sa niekde skryl.

Strýko Endre zachráni situáciu. Vstane a začne rečniť. Uistí Kišša, že Rác mu bude poslušným zaťom. Za všetko u nich bola facka. Rodičia sa mu udávali mamonom. On, Endre, sa zúčastnil delenia majetku, zatiaľ čo Rác cestoval na pohreb. Nebolo to až tak veľa. Je to len chabá smietka v porovnaní so súčasnými Rácovými možnosťami. Takáto je veru spravodlivosť: všetci si pomohli peniazmi, ktoré nepatrili im a o ktoré - a on, Endre, to musí takto povedať - okradli

mladého Rácza. Rozdelili si cudzie dedičstvo. Aký hanebný čin! Ale na druhej strane, zdôrazní strýko Endre, na druhej strane - vari by to bol Rácz dotiahol tak ďaleko, keby bol zdedil tie peniaze? Nikdy! Bol by sa stal priemerne majetným dedinčanom, tuná Kišš by mu bol dal Eržiku už vtedy, a všetci by žili, až kým by nepomreli! To je iá spravodlivosť, ktorá to zariadila tak, aby sa hanebný skutok v konečnom dôsledku stal dobrým činom, ba až službou. Bez nej by sa z Rácza nikdy nestal taký boháč, nabob, magnát! Strýko Endre sa na chvíľu odmlčí. A preto, pokračuje a obráti sa priamo na Rácza, on, strýko Endre, prosí v mene všetkých Ráczových tiet a strýkov Rácza o odpustenie za to, že ho... že ho urobili boháčom! A zároveň on, Endre, dvíha čašu, aby sa napil na zdravie snúbencov.

Rácz už má v hlave. Ani riadne nevníma, čo strýko Endre hovorí. O dákych peniazoch, o dákom dedičstve. Pár šupov! Na tie on, Rácz, nie je zvedavý. Otázka predsa nestojí, ako čo najviac ušetriť, ale ako čo najviac zarobiť! Preto strýkovi Endremu i ďalším príbuzným on, Rácz, odpúšťa!

Teraz zasa vstáva Kišš. Rád by on, Kišš, ešte niečo dodal pred tvárou tohto zhromaždenia. Možno sa v budúcnosti stane, že ktosi, kto chce uškodiť jemu, Kiššovi, bude rozširovať klebety a ohováračky. Nie, on Kišš, nechce povedať, že k tomu musí nevyhnutne prísť, ale je celkom možné, že sa Rácz od niekoho dozvie, že jeho, Kiššova, dcéra je už dávno, od Ráczovho odcho-du do mesta, zasnúbená s Ferim Bartalošom. Nuž, odmlčí sa Kišš, zatiaľ čo Rácz zdrenenie. Totižto aj je to pravda, aj to nie je pravda. On, Kišš, považoval vtedy za vhodné zasnúbiť Eržiku, aby nebola ohrozená mládenkami z dediny. Predsa len (Kišš sa obráti na hostí) je dievča viac bezpečné, keď všetci vedia že má snúbencu. Všetci súhlasne pommlávajú. Ale na druhej strane, pokračuje Kišš, sa on, Kišš, pýta: čo za snúbencu už len je dáky Feri Bartaloš? Áno, on, Kišš, Ráczovi prisahá: bol to iba zastierací manéver. Bola to istá možnosť, ako zaistiť Eržike pokoj, aby mohla počkať na Rácza! Nech sa Rácz nič nebojí, k ničomu neprišlo, on, Kišš, si dával veľký pozor! A preto sa on, Kišš, pýta svojho budúceho zaťa, Rácza: Vari mu Rácz odpustí, že sa takto postaral o bezpečnosť svojej dcéry a o jej budúce šťastie s Ráczom? Lebo Eržika vždy iba Rácza ľúbila! On, Kišš, toto nikdy nechcel Ráczovi povedať, ale teraz si uvedomil, že lepšie bude, keď mu to povie on, Kišš, ako by mu to mala povedať dáka klebetnica, zmija s rozoklaným jazykom. On, Kišš, má čisté svedomie!

Kišš sa odmlčí. S otázkou v očiach sa zahľadí na Rácza. Rácz je však očami pohrúžený do Eržikinej zapýrenej tváre. Ak je tak, mešter, povie Rácz po chvíli, odpustím! Všetci začnú tleskať. Prípitky sa skončili a bujná zábava sa opäť rozbehne.

Tak čo? nedá sa odbiť Rácz. Čo čo? nerozumie Eržika. Pôjdeš so mnou do tej stodoly? Eržika mrdne plecami. Nevie. Rácz v tom vidí príležitosť. Chytí ju za stehno. Pod stolom. Nikto nič nevidí. Eržika sa bojí zvriesknúť, aby nevzbudila pozornosť. Tak pod', nalieha Rácz tlmeným a monotónnym hlasom. Eržika sa s povzdychom zdvihne. Rácz za ňou. Nik si nevšimol.

Vonku je tma. Dvor je osvetlený svetlom z okien. Zvedavci už vypili Kiššov sud hruškovice a nehybne ležia rôznorako poukladaní v snehu. Hospodárske budovy sa strácajú vzadu v tme. Hviezdy trblietavo mrznú vysoko v čiernote. Rácz schytí Eržiku za ruku a ťahá ju k stodole. Šampanské mu šumí v hlave. Cíti, aký je celý napätý a stoporený. Aha, povie Eržika, okolo Mesiaca sa robia kruhy. Ale Ráczovi môžu byť dáke kruhy okolo Mesiaca ukradnuté. Odgrgne si a otvorí vráta stodoly. Klin svetla z dvora dopadne na kopu sena. Na hradách sa naháňajú potka-ny. Oči im červeno fosforeskujú. Eržika sa bojazlivo pritisne k Ráczovmu vzrušeniu. Bf, povie Eržika oťaženým jazykom. Ale je tu zima! Rácz ju však už nepočúva. Sotí ju do sena a lačno sa na ňu vrhne. Nie! Nie! bráni sa Eržika a stíska kolená do všetkých síl dokopy. Rácz jej rukou zašmátra pod šatovou zásterou. Mocným šmahom jej roztrhne predpotopné nohavičky a odhodí ich za seba. Nasilu jej roztiahne nohy. Jedno koleno jej prilahne bokom a druhé sa snaží odtrhnúť rukou. Svaly mu pukajú. Do vzniknutej medzery vsunie stehno. Rozopne si vlhký rázporok a vytiahne úd. Keď sa ním dotkne Eržikinho nahého stehna, dievča vyľakane skríkne. Drž hubu, sprostá! zasyčí Rácz. Celým telom sa posúva vyššie. Eržika ešte raz skríkne. Psy vonku sa rozštekajú. Rácz jej strelí zaucho. Rácz nie je zvyknutý, aby mu niekto kládol odpor! vyhlási kotolník. Vopchá sa do Eržikinho ochabnutého tela a odfúkne si. Eržika zimnične zadrkocce zuba-mi. Boli? vyštekne netrepežlivo Rácz. Eržika prikývne. Leží nehybne, s jazykom zaseknutým medzi zubami. Rácz sa začne pohybovať. Zrýchľuje. Eržika leží ako mŕtva. Keď je Rácz hotový, vymaní sa spomedzi ňôh svojej nastávajúcej. Mocne vystrekuje v monotónnych intervaloch, pomáhajúc si rukou. Ách, ách, ách, vyraža sprudka a pravidelne. Potom sa zvalí do sena.

Eržika sa sťažka posadí a chumáčom sena si začne stierať ešte horúce striekance zo živôtika, z tváre a z vlasov. Rácz sa utrie do jej šatovej zástery. Už premýšľa normálne. Posledný mocný výstrek semena akoby odplavil z Ráczovej krvi všetku túžbu a vzrušenie. Už je mu jasné všetko: príbuzní ho obrali o dedičstvo po rodičoch, a ešte si z toho robia zásluhu; Kišš ponúkol svoju dcéru pyšnému Ferimu Bartalošovi, len čo on, Rácz, vytiahol päty z dediny, a ešte si z toho robí zásluhu. Eržika je hlúpa dedinská dorota. Hus. A je tučná. On, Rácz, už videl onakvejšie ženské. V meste. Staré štyridsaťročné, ba i päť-desiatročné rakoviny, ale keď sa to vymaľuje a nahodí, hneď každému chlapovi stojí ako sviečka! A Eržika? Nemá ani dvadsať!.. Keď bude mať tridsať, bude dva razy taká tučná, ako je. Porodí jemu, Ráczovi, tri deti a tým to zhasne. Do smrti už bude nosiť dva typy oblečenia: biely plášť predavačky v mäso-údeninách a kvietkovanú šatovú zásteru na doma. A stále bude prežívať slnečnicové jadierka ako jej mater, až jeho, Rácza, bude svrbieť dlaň. On, Rácz, má pred sebou žiarivejšiu budúcnosť! Nie, on, Rácz, nemá na mysli štetky ako Silvia. Raz aj tú kopne do riti. Keď 8a jej nabaží. Tú nemá na mysli. On, Rácz, si nájde mestské dievča. Mladé, také, ktoré ho bude mať rado. Vari je také ťažké mať rado človeka ako on, Rácz?

Eržika sa chce bozkávať. Nastaví pootvorené ústa a zavrie oči. No Rácz ju odsotí. Eržika otvorí oči: Teda ty! Ty! Čo ja? Čo? skríkne Rácz výhražne a zatne päsť. Tak toto si teda chcel? rozplače sa Eržika. Ty sviňa! Okrúhla tvár sa jej skrívá do grimasy, podobnej grimasám čínskych bôžikov. Rácz nikdy nevidel čínskeho bôžika, no i tak pocíti k Eržike bytostný odpor. Odtiahne sa ešte ďalej, aby ho plačúca snúbienica nezne-čistila svojimi slzami a soplom. Ani poctivá si nebola! povie Rácz znechutene. Žiadna panenská blana. Žiadna krv. Kurva. Ktohovie, komu si dávala,

keď na teba Rác v meste hrdlačil! Celej dedine? Polovici? Alebo Ferimu Bartalošovi? Áno, istotne! Rác vyskočí a teatrálné sa udrie po čele. Že mu to skôr nenapadlo! Veď Feri Bartaloš bol predsa akože jej snúbencom. Akože! Teraz on, Rác, vidí, ako to bolo s tým akože! Jeho, Rácova, žena musí byť pannou! Najradšej by jej jednu vyťal! Ale on, Rác, si musí dávať pozor. Čo rana, to kus. On, Rác, sa nechce dostať do basy. Aj tak je teraz všetkým na smiech! Ech! Rác divo rozrazí dvere stodoly a rýchlymi krokmi kráča k domu.

Na moje peniaze ste sa ulakomili, mešter? zrúkne do ucha Kiššovi, ktorý zvracia pri bránke. Mäsiar na neho vyvráti vodnaté oči a povie pár neartikulovaných slov. Je opitý, nevníma. Kiššov dom je vysvietený. Rác strmo vojde. Ďula! zrúkne divým, cudzím hlasom. ĎULA! zopakuje, keď nedostane odpoveď. Čo je, šéfe? Ďula sa objaví vo dverách do kuchyne s pohárikom šampanského v ruke. Košeľu má vytiahnutú z gätí, je celý rozgajdaný a uváľaný. Tacká sa a hlúpo sa smeje.

Rác sa rozzúri. Vyrázi Ďulovi pohár z ruky. Sklo sa rozbije. Ideme! Rozkáže Rác. Kam? Nechápe Ďula. Domov! Do hotela, sprostý! povie Rác. Ale ja som pil! povie Ďula. To je mi jedno! mieni Rác. Hybaj! Ideme!

Ďula sa bezradne poobzerá, ale všetci sú opití, spievajú pesničky. Nik sa nevenuje Rácovi a Ďulovi. Po ceste vytriezvieš! vyhlási Rác. Len už preč stadiaľto! Ďula bezradne pozerá. Hýb sa, hýb sa! okrične ho Rác a soti k dverám.

Mikrobus renault so zhasnutými svetlami sa trhavo roz-behne po Kiššovom dvore. Pár razy poskočí dopredu a zacúva, až kým sa neotočí predkom k bráne, ktorú nik neotvoril. Ďula zaradí dvojku a pridá plyn. Zažne svetlá. V ich žiare vidno Eržiku, ako beží oproti autu s roztiahnutými rukami, akoby chcela zadržať Ráca. Uhni, zmija! zreve na ňu Rác cez bočné okno. Naber ju! rozkáže Ďulovi. Ďula sa však Eržike prudko vyhne a mikrobus, vyvaliac bránu a kus plota, sa ocitne na tmavej ulici. Ďula so škripotom zaradí vyššiu rýchlosť. Auto sa rúti po spiacej dedine, kde-tu v rýchlosti vrazí do plota, kde-tu vbehne do priekopy.

Rác mlčí. Zapáli si cigaretu. Zopár ráz sa mu zazdá, že ďaleko vpredu rozoznáva siluetu jazdca na koni, no keď prídu bližšie, ukáže sa, že je to buď groteskne vyformovaný ker popri ceste, alebo sa nič neukáže.

XXX

Babylon! skriekne jurodivec na chodníku a zdvihne vychudnuté ruky nad hlavu. Babylonská neviestka! zopakuje prísny hlasom. Vanda-Tiráčka, zavesená do obstarožného Rakúšana, sa dlhými krokmi ubera k bielej mercedeske na chodníku pred hotelom. Zafúľaného jurodivca si nevšima. Jurodivec divo zašermuje rukami: Hosana, aj, vravím vám, koniec príde! Ešte je čas kajať sa!

Chodci sa obzerajú a nik by v jurodivom kazateľovi nehľadal niekdajšieho spokojného a guľatého Fredyho Špáršvajna. Vychrtnutý, zarastený a pokrytý niekoľkotýždňovou špinou je Fredy na nepoznanie zmenený. Po zabratí svojho parkoviska vianočným trhom sa Špáršvajn opil a zdemoloval denný bar Ambassador. Potom už len každý deň chodieval pred hotel a z chodníka strnulo a vyčítavo sledoval dianie na svojom bývalom parkovisku. Žiarlivo a namosúrene v duchu rátal, o koľko peňazí ho pripravili. Predavačom kaprov, ovocia i výčapníkom v narýchlo postíkaných drevených búdach sa miesto pred hotelom zapáčilo. I po vypršaní plánovaného termínu sa z parkoviska nepohli a dlhé rady zákazníkov im koniec-koncov dali za pravdu. Mestu ponúkli niekoľkonásobne vyššie nájomné za plochu, ako platil Fredy. Vec bola jasná; Špáršvajn sa ocitol na dlažbe. Fredymu sa od osobnej tragédie zasekol dych a dlho zápolil s mozgovou porážkou. On, Fredy Špáršvajn, poctivo platil nájomné i dane. Nikomu neublížil. A za to ho takto? Ešte chvíľu sa čosi pokúšal zariadiť tým, že vyberal parkovné od vodičov, parkujúcich na chodníku. Vtom mu urobili prietrz policajti. Pohrozili mu väzením, ak sa neprestane ilegálne obohacovať. Tak mi vráťte parkovisko! osopil sa na nich rozčúlený strážca chodníka. Policajti pevnejšie zovreli rukoväte pendrekov a vykročili v ústrety Fredymu, natiahnutými krkami a zdvihnutými obočiami symbo-lizujúci čulý záujem o jeho výroky. Zbabelý vyberač radšej zmáta-ne zaškúľil a so zle skrývanou náhlivosťou opustil scénu.

Bolo možné vidieť ho, ako prepíja peniaze, nalievajúc sa vínom pred jednou z narýchlo stĺčených búd na jeho bývalom parkovisku. Do denného baru Ambassador ho nepustili. Okrem toho to bolo drahé. Pre Špáršvajnovu peňaženku. Aj pri drevenej búde to bolo drahé, ale nie až také. Keď sa Fredy opil, plakával. Náhodných poslucháčov zvykol chytiť za gombík kabáta a z bezprostrednej vzdialenosti im do tváre vybláboť svoj bôľ. Svoj kríž. On, Fredy Špáršvajn, bol poctivým strážcom parko-viska. Toto tu bolo parkoviskom. Kedysi. Bola to jeho, Fredyho, jediná radosť. On, Fredy, tu trávil celé dni. Bol šťastný. Potom prišla tá piča z národného výboru. Vraj do Vianoc. Trh. On, Fredy, povedal, že áno. Postíkali toto tu a teraz je im to ľúto búrať. Onedlho tu máme Nový rok. A čo? Búdy stoja. Vraj navždy! On, Fredy Špáršvajn, je na mizine!

Pri tejto vete sa Špáršvajn vždy rozplakal. Peniaze už nemá. Ešte pár korún. Všetky úspory padli na úhradu škôd v tom bare. Naučtovali si všetko, čo sa im pokazilo za posledných päť rokov. On, Fredy, sa bojí ísť domov. Rodičia žiadajú peniaze. Vraj na stravu a na elektrinu. On, Fredy Špáršvajn, ich nemá. Stravuje sa tým, čo hostia nechajú na papierových tácniciach. Je toho málo; hostia sú lakomí a všetko požerú. Dokonca posledným kúskom chleba vyutierajú táčnu dosucha! On, Fredy Špáršvajn, si myslí, že za toto sme nemrzli na námestí!

Ale onedlho už nebolo nikoho, kto by chcel Fredyho vypo-čuť. Odvšadiaľ ho vyhánali. Smrdel. Neumýval sa. Šatstvo sa mu rozpadávalo. Vprívесе mu vypli elektrinu. Neplatil. Nemal z čoho. Celé noci sa triasol od chladu. Sedel či ležal a premýšľal. Niekoľko dní ho nebolo. Predavači a výčapníci na trhovisku už uvažovali, že je hádam mŕtvy a teraz nehybne leží vo svojom prívесе. Nik sa však nešiel pozrieť. Po prvé sa im hnusil strážcov zapáchajúci príbytok, po druhé sa nikomu nechcelo behať po policii a podpisovať protokoly.

Ak je živý, srať naňho! rozhodol vedúci bufetu. A ak je mŕtvy, tiež! V tejto zime vydrží dlho. Keď začne smrdieť, budeme musieť niečo podniknúť. Ale zatiaľ nesmrdí, rozumiete? Čo nás je po ňom? Neni nám žiadna rodina.

Aké však bolo prekvapenie, keď sa po troch dňoch otvorili dvere privesu a v nich sa zjavil Fredy Špáršvaj! Medzi fúzmi a bradou mu pohrával pohrdlivý úškl'abok a vo vytreštených očiach sa mu odzrkadľovalo zduchovené vytrženie. Modlite sa, hriešni! zvolal mocným hlasom a zdvihol ruky. Trest čoskoro príde! dodal a vykročil medzi šokovaných výčapníkov a opilcov. Odvtedy sa začal Fredyho nový život. Pozostával z hromže-nia, dvíhania rúk a celodenného privolávania tých najprišernejších trestov na hlavy všetkých naokolo. Živil sa snehom z okolitých žltkastých závejov, zvyškami jedál a hnevom. Stal sa jurodivým pustovníkom a pre ľudí z hotela Ambassador a okolia rovnako privátne známou figúrkou, ako keď ešte dýchavične pobežoval po parkovisku s červenou vyberačskou kabelou a tučná tvár sa mu leskla odhodlanou dôležitosťou.

Oj, tak vám vravím! skríkne Fredy. Pán bude hrozný vo svojom hneve! Zmetie hriešnych!

Obstarožný Rakúšan zneistie. Obzrie sa. Jurodivec je navlečený v halene z vreca od zemiakov a nohy má tiež omotané vrecovinou, posťahovanou hrubými konopnými špagátmi. Holé kolená má belasé od zimy. Čvachtavo sa rozbehne po poso-lenom chodníku. Aj ty, neviestka babylonská, zrúkuje na Vandu -Tiráčku a z úst mu vybehne vlákienko slín, ktoré v nihu zamrzne.

Aj ty budeš potrestaná! Tvoje biele hriešne telo sa bude smažiť v ohni a muky nikdy neskončia!

Was ist das? spýta sa znepokojene Vandin kunčaft. Nix, uistí ho prostitútka. Gör nix. Ajn trotl. Kunčaft sa s pochopením zasmieje. Jo, i fršté šon. A depp, gô? Obaja nastúpia do auta a odídu, ostriekajúc stoporeného jurodivca od hlavy po päty slanou špinavou brečkou. Jurodivec sa uzavrie do seba. Zatvorí oči a vníma vodu tečúcu mu dolu schumelenými fúzmi a bradou. Áno, zaslúži si! On, boží človek, tiež musí trpieť. Odčiniť svoje hriechy. Áno! Utrpenie je sladké! V predstave sa mu vybaví Vandino-Tiráčkinu telo, dlhé a biele, divo sa zvijajúce v ohni. Tak, ako sa odovzdávala svojim milencom, tak sa odovzdá i spaľujúcej bolesti, povie si Fredy. Zaženie chvejivú radosť z tej predstavy. Neviestka bude musieť trpieť, aby odčiniť svoju roztopašnosť. Fredy uprie vytreštené a krvou podliate oči na bufetové stánky, vypínajúce sa na mieste jeho bývalého parko-viska. Zopár uzímených, no tvrdošijných hostí postáva pri nálevnom pulte a sŕka varené víno. Jurodivec na nich nepokojne vypúli krvavé oči. Rozhodne sa: i oni musia dostať svoje! Náhlivo vykročí k bufetu.

Tak čo, Fredy? priateľsky ho osloví výčapník. Ako si sa vyspal? Zobrali mu parkovisko a pomiatol sa z toho, povie tme-ným hlasom chlapom pri pulte. Jurodivec sa zatiaľ priblíži. Zahod'te peniaze! zvolá pateticky a zdvihne ruky nad hlavu. Zahod'te špinavé papieriky, lebo koniec je blízko. Aj, tak vám vravím, vody Babylonu sa veľmi rozvodnili a páchnu hriechom! Boh príde a stresce Sodomu!

Hostia počúvajú a pobavené na seba pozmurkávajú. A teraz, Fredy, navrhne výčapník, povedz nám niečo o kurvách. Sprisahanecky mrkne na ostatných, akoby chcel povedať: počkajte, teraz niečo uvidíte! Fredy Špáršvaj sa rozohní. On, svätý muž, je povolaný, aby všetkých varoval! Len pre ženštiny, predávajúce svoje telá, záchrany niet! On, boží človek, presne vie, aké muky ich čakajú za to, že predávajú svoje telá. Budú nastokávané na kôl, štvrtené, pitvané za živa, varené i smažené! Nič im už nepomôže, i keby sa hneď teraz stali vzorom v zbožnosti! Patrí im to! Fredy sa zadýchal. Odmlčí sa.

A ty si čo? spýta sa ho jeden z pijanov. Jehovista, alebo františkán? doloží, aby svojim spoločníkom ukázal, že do toho vidí. Ja som z boha! odsekne Fredy. Pán sa mi zjavil a poveril ma hlásať, že nastal čas konca!

Tu máš, osloví ho výčapník, žmurkajúc na ostatných, napi sa! Je dobré, so škoricou a klinčekmi! Nechceš?

Ani vám už niet pomoci! skríkne jurodivec. Skončíte v mukách na ohnivej hranici! Zaženie sa a zmietne poháre s vare-ným vínom do snehu. Chlapi sa rozzúria. Tak toto nie! skríkne pijan v montérkach a v zelenom prešiváku. Schytí jurodivca za bradu a odhodí ho do záveja.

Fredy sa vyhrabe zo špinavého snehu. Vstane a rozčúlene zdvihne ruky nad hlavu. On, boží muž, ich prišiel varovať. Ale komu niet rady, tomu niet pomoci. On, svätý človek, teraz odchádza. Treba roznášať správu o blížiacom sa konci! Juro-divec dôstojne odíde, čvachtajúc svojou vrecovinovou obuvou v snehu.

A toto je tu stále, vzdychne si výčapník a napije sa vareného vína. Dakedy je to zábavné. Inokedy nie.

XXX

Absolútna diskretnosť, to neznamená len neklásť hlúpe otázky. To znamená i tváriť sa vždy a za akýchkoľvek okolností, akoby sa nič nedialo, akoby bolo všetko úplne normálne a bežné. Video-Urban sa rozhodol umŕtvovať svoje bežné ľudské ná-klonnosti. Ide predsa o prachy; nemožno vypliešťať okále, čudo-vat' sa, či sa tváriť zhnusene. Vo svojom inzeráte Urban zaručil absolútnu diskretnosť a tak ju teda poskytuje.

Občas ho kamsi zavolajú, ale našťastie nie často. Komu by sa chcelo trtkat' sa s kamerou a s celou výbavou kamsi do Petržalky? Väčšinou sa dajú zákazníci do telefónu prehovoriť, aby prišli oni k nemu, Video-Urbanovi. Je to tak nielen po-hodlnejšie pre Urbana, ale lepšie i z hľadiska kvality snímok. Urban sa vzdal svojej spálne a urobil z nej filmový ateliér. V strede izby kral'uje veľká francúzska posteľ.. Je tam kamera na statíve, ateliérové lampy s rozptyľovačmi svetla v tvare dáždnikov. Ako v Hollywoode.

Ľudia sú rôzni a majú rôzne koníčky. Najčastejšími Video -Urbanovými zákazníkmi sú manželské alebo milenecké páry, ktoré sa chcú nechať zvečniť pri súloží. Dakedy z toho nič nie je; zoči-voči kamere si to ktorísi z nich, najčastejšie žena, rozmyslí. Inokedy práve naopak; prítomnosť cudzieho muža, Video-Urba-na, nejednu ženu premení na vzrušenú a vydráždenú beštii, popri ktorej pôsobí jej partner ako suchý a scvrknutý konský trus. On, Urban, má svoje skúsenosti. Neraz prídu i buzeranti. Video-Urban si spomenie na Hurenssoňa. Príde mu zle, ale nedá to na sebe znať. Je predsa profesionál a zákazníci zasa neplatia až tak zle. Niektorí ho ani nevšímajú; je pre nich rovnako mŕtvym predmetom ako statív videokamery alebo obraz nad posteľou.

Nie sú zriedkavé ani ženy, ktoré ho žiadajú, aby ich nasní-mal pri masturbácii. Neraz si k tomu prinesú i pomôcky. Jedna

sa mu priznala: jej manžel odcestoval stavať cesty do Líbye a požiadal ju o videokazetu. Takto môžem mať aspoň akú-takú istotu, že mi tam nebude behať za kurvami, povedala mladá žena, keď sa obliekla, zaplatila a vložila polhodinovú kazetu do kabelky.

Inokedy zasa na dohodnutý termín prišla zákazníčka, éterická bytosť, s írskym setterom na remienku. Video-Urban nemihol ani brvou pri vypočutí si jej žiadosti. Aspoň že nie je nuda, pomyslel si. Ľudia sú rôzni a majú rôzne záľuby. Aj Urban má svoju záľubu. Od videokamery vedie kábel do rekordéra a odtiaľ sieťová šnúra do zásuvky v stene. Sieťová šnúra i zásuvka sú preparované: do steny vedie i obratne zamaskovaný videokábel a na druhej strane, vo vedľajšej miestnosti, stenu zasa opúšťa. Vedľajšia miestnosť kedysi Urba-novi slúžila ako fotokomora. Kedysi, keď ešte fotografoval. Teraz je tam sklad haraburdia. A je tam umiestnený druhý video-magnetofón. Urban ho dokáže na diaľku zapnúť i vypnúť bez toho, aby si to zákazníci či zákazníčky všimli. Všetky scény, ktoré Urban nakrúca, sa tak dajú zároveň kopírovať. Nik o tom nevie, len Urban. Kunčafťi sa domnievajú, že kazeta, ktorú si berú od Video-Urbana domov, je originál, unikát. Mýlia sa

Urban nemá v úmysle niekoho vydierať. Zákazníci sa mu nepredstavujú, ostávajú v anonymite. Nie, Urban nemá so svojím archívom žiadny konkrétny plán. Dokonca si tie pásky len zriedkakedy púšťa. Zväčša bezmyšlienkovito vytiahne kazetu z rekordéra a založí k ostatným. Nenahráva si všetko, iba vrcholné scény. Napríklad dámu s írskym setterom. To už hej. Je zima. Obloha je zatiahnutá a čoskoro sa spustí sneh. Urban pozerá z obloka. Dolu, v hĺbke štyroch poschodí a podkro-via, chodia hore-dolu uzimení chodci a čvachcu galošami. Urban premôže chuť plúť im na hlavy a radšej sa stiahne dnu, do tepla. Zatvorí oblok. Od istého času sa mu hnusí vlastný byt. Akoby mu tu každý zo zákazníkov zanechal svoju kvapku špiny. To nič, že kráľovský platia. To nič, že všetko, čo on, Video-Urban, zje a vypije, všetko, čo si kúpi pre radosť a spáli vo valcoch svojho auta, zaplatia oni. Hnus je hnus. On, Urban, sa mal radšej dať na pritrúbnuté svadby, sprosté oslavy životných jubileí a idiotské úsmevy vašich detí. Alebo si mal vybaviť taxikársku licenciu. Napokon, ešte i to vexlovanie nezanechávalo v človeku taký pocit hnusu. Čo mu chýbalo? Vykšeftoval, čo sa dalo, a keď aj sa mu nechcelo, v obchodnom dome mal svoje dve tisícky isté. A bol stále medzi ľuďmi. Ľudia, ktorí si u neho podávajú kľučky, odkedy začal súkromne podnikáť, v ňom vzbudzujú hlúpy pocit. Sú to buď rôzni úchyláci a úchyláčky, alebo vôbec nejakí čudní ľudia. Jemu, Urbanovi, sa už o nich i sníva. Ešteže sú anonymní, mlčanliví a odmeraní, a nesnažia sa zatiahnuť jeho, Urbana, do svojich životov. On, Urban, sa pri filmovaní cíti ako lekár. Ani sa nevzruší.

Odkedy mu vychádza inzerát pravidelne, v každom čísle Avíza, nemôže nikam ísť. Stále musí sedieť na telefóne. Telefónny odpovedač je mu nanič; termíny s anonymnými zákazníkmi i zákazníkmi musí dohodnúť osobne. Často sa stáva obeťou žartu - dohodne termín a nik nepríde. Inokedy mu zasa do telefónu vynadajú.. Video-Urban vie, že to patrí k remeslu. Napriek tomu ho to však nenapĺňa dobrým pocitom. Ešteže sú tu tie peniaze, ale boli časy, keď zarábala lepšie. Výhoda je, že teraz mu tie prachy nemôže vziať žiadny policajt. Platí dane, tak čo!

Video-Urban siahne po telefóne. Na zlomok sekundy zavá-ha, no potom vytúkajú číslo suchej kurvy Lenky. Čo robíš? spýta sa jej. To si ty? povie Lenka a Urbanovi sa zazdá, že sa celkom potešila. Dlho si sa neozval, povie Lenka. Čo s tebou bolo? Nič, odpovie Urban. Ma! som veľa práce. Dal som sa na voľnú nohu. Lenka nezareaguje podľa jeho predstavy, tak sa spýta on: Tak čo robíš? Mám prázdniny, povie Lenka. Ako ti len závidím! povie Urban. Lenka sa zasmieja. Nemal si sa nechať vyraziť z vysokej školy, povie. Už je to tam, skonštatuje Urban. Pod' von, navrhne. Kam? spýta sa Lenka. Pozývam ťa do kina, povie Urban. A potom na večeru. Prijímaš? Rýchlo si prisunie noviny a ľavou rukou v nich listuje. V Slávii premietajú Sladký život, povie. To je ten Fellini? spýta sa Lenka. Na tom filme ona, Lenka, už bola. Sladký život je film filmov, tvrdí Video-Urban. Na ten treba ísť viac ráz. Je to najlepší Felliniho film! Suchá kurva Lenka sprvoti robí drahoty. V konečnom dôsledku má ona, Lenka, i tak daku prácu. Až po chvíli naliehania sa dá prehovoriť. Urban zloží slúchadlo, vyskočí a začne zhľ'a-dávať dáky frajerský odev. Život dostal zmysel, prinajmenšom na tento večer. Aj tak ťa raz pretiahnem, povie si Urban, uvazujúc si koženú kravatu. Poznáme také panny. Všetko je len otázka vhodnej situácie. On, Urban, vie.

Už máš program na Silvestra? spýta sa Video-Urban akoby mimochodom, keď po filmovom predstavení sedia v čínskej reštaurácii a čakajú na jedlo. To som sa ťa práve chcela spýtať ja, povie Lenka, čím Urbanovi vyrazí dych. Asi si ma chcel niekam pozvať, pokračuje Lenka, keď zbada Urbanov šok, ale ja som už pozvaná. K jednému spolužiakovi na žúr. Video-Urban po-smutnie. V rozpakoch sa nervózne poobzerá po čašníkovi. Prsta-mi pravej ruky naliehavo zabubnuje po stole. Potom pozrie na Lenku. Páči sa mu, čoby sa mu nepáčila. Možno je i zaľúbený. Občas celkom istotne. Nech ti to neprípadne hlúpe... povie Lenka. Nie, nie! tvrdí Urban a rozhodne pokrúti hlavou. Nech ti to neprípadne hlúpe, povie Lenka, ale chcela by som sa ťa spýtať, či by si tam nešiel so mnou. Urban ostane sedieť s nehybnou tvárou. Vieš, povie Lenka, aby to vyzeralo, že akože patríme k sebe. Rozumieš? Áno, povie Urban,... teda nie. Lenka sa ošije. Aby si skrátka nik nedovoľoval, chápeš? povie. Aby si mysleli, že mám frajera, dodá po chvíli.

Urbanovi chvíľu potrvá, kým začne rozprávať. Pocho-piteľne, pre neho, pre Urbana, je to radosť a príjemná povinnosť. Pôvodne ju chcel on, Urban, pozvať do baru-varieté Ambassa-dor. Svojich spolužiakov má Lenka istotne prečítaných ako staré knihy, nik ju už nemôže prekvapiť. On, Urban, si dovoľí tvrdiť, že by ju nik z nich neohrozoval, aj keby sa on, Urban, dajme tomu nehral na jej frajera: sú to všetko impotentní knihomoli.

Nehovoríš pravdu! nesúhlasí Lenka. Nepoznáš Krnáča a Taragela! Urban prikývne. On, Urban, musí pripustiť, že nie. Nepozná. Ale on, Urban, jej chcel ukázať niečo, čo zasa nepozná ona: takpovediac odvrátenú stranu tohto mesta. Video-Urban ostane chvíľu mlčať, pretknutý hrdosťou na to, ako pekne to povedal. Odvrátenú stranu tohto mesta. Na Lenku však odvrá-tená strana neurobí dojem. Istotne si ma chcel zoznámiť s tými tvojimi prisprostastými kamarátmi, debilnými vexlákmi, povie usvedčujúco.

Šikmooký čašník priniesie jedlo. Kým obsluhuje, Urban i Lenka mlčia. Jedlo príjemne rozvoniava. Prineste nám prosím

vás príbor, povie Urban a odloží paličky nabok. Čašník sa ukloní. Odíde a onedlho sa vráti s príborom na tácní. V nehybnej tvári mu pohráva pohľadový úsmev.

Dohodnime sa, navrhne Video-Urban. Pôjdem s tebou na ten žúr a budem hrať tvojho frajera. Ale keď to tam začne byť nudné, zdvihne sa a odíde odtiaľ do Ambassadora. Urban sa zasmeje. On, Urban, má tiež pozvanie. A nie od hocikoho. Od samotného Rácza.

Kto je Rácz? spýta sa Lenka s nevôľou. Márne by som ti to vysvetľoval, povie Urban. Márne by som ti to popisoval. To treba zažiť a vidieť. On, Urban, je presvedčený, že to bude úplne iný, skutočnejší zážitok, ako Lenkine blazeovani impotentní spolužiaci so svojimi večnými táraninami. Súcno, istoty, zázemie, odžitie, hodnoty, poznanie a podobné pičoviny.

Ty im jednoducho závidíš! povie Lenka. Ja? užasne Urban. A čo by som im, prosím ťa, už len mohol závidieť? To, že keby si nebol hlúpy, mohol si aj ty pokojne študovať, povie Lenka. Na budúci rok si mohol promovovať.

A do tridsiatky bývať u drahých rodičov! povie Video-Urban. A zarábať tisícdivo hrubého! To ešte tak!

Hlavne, že teraz majú tvoji fotrovci z teba bohovskú radosť! povie Lenka. Urban sa dopáli. Za deň on, Urban, zarobí viac ako jeho, Urbanov, otec za mesiac! To je málo?

Kto je to ten Rácz? spýta sa Lenka po chvíli prežívania. Urban sa zamyslí. Je to živelná pohroma, povie potom. Stroj na zarabanie peňazí. Takže opäť dáky vechlák? spýta sa sklamaná Lenka. Urban prikývne. Premýšľa. Je to najhlúpejší a naj-obmedzenejší človek, akého som v živote videl, povie napokon. Nemá ani toľko inteligencie, ako jeho, Urbanova, ľavá topánka. Ale je úžasne prispôsobivý. A dravý. On, Urban, už vie, čo Rácz chce. Chce všetko. Rácz, to je prírodná katastrofa. Urban pozrie na Lenku. Ten by ti hneď vytrel kocúra, pomyslí si a predstaví si Lenkino biele telo v kotolníkových paprčiach. Patrílo by ti to! pomyslí si.

XXX

Najhlúpejší a najobmedzenejší človek, akého Video-Urban v živote videl, sedí vo svojom apartmáne a mlčky pozoruje obra-zovku televízora. Je ráno. V okne vidno sychravú oblohu. Na obrazovke televízora sa ozrutný svalnák rozháňa poldru-hametrovým mečom, z ktorého cvendžia iskry. Ďula zaklope a vojde. Prišiel som, ako ste rozkázali, povie. Tu je ten váš zoznam, dodá a podá Ráczovi papier. Preklepal som ho na stroji, ako ste prikázali. Rácz vezme papier a so spokojným mrmlaním si ho pozrie. Hneď to ináč vyzerá, povie napoly vyčítavo. A treba tam doplniť fiškál'a, rozhodne. Nevie o ňom nič. Čo je zač, čo od neho môžeme očakávať. Nijako sa neprejavuje. Od kolektívu bočí.. Rácz pozrie na Ďulu. Pozveme aj jeho! povie. Vyprav to, jasné? Len či príde, dovoli si poznamenať Ďula. Spoločná cesta s Ráczom do jeho rodnej dediny zosilnila v Ďulových predstavách puto s mocným kotolníkom. Či už nemá iný program, dodá Ďula múdro.

Príde, príde, vyhlási kotolník. Nepríde, nepríde. Tak to prebehne ešte raz, navrhne. On, Rácz, Silvia. Jej kamarátka Edita. Ďula. Vanda-Tiráčka. Video-Urban so svojou spoločnosťou. Khunt, ktorý od neho, od Rácza, kúpil hodinky, i so svojou spoločnosťou. Dvaja predstavitelia Šiptárov: Bekim Bahmuci a Ahmet Sočila so svojou spoločnosťou. Pár štetiek z varieté: Anča-Jožo, Eva-Kvapavárka a ďalšie. Niekoľko význačnejších hotelových hostí.. Skrátka, všetko ľudia, ktorí si istotne budú považovať za česť môcť zasadiť za jeden hodo-vací stôl s ním, s Ráczom. Ďula horľavo prikyvuje: Veľkú česť! Veľkú česť! Rácz vstane. A teraz choď, prikáže Ďulovi, a zavolaj mi vedúceho reštaurácie! Medzitým sa vráti Silvia. Bola nakupovať. Vyzlečie si kožuch a ostane v minišatách. Na nohách má čižmy nad kolená, vianočný dar od Rácza. Dal jej ich kúpiť, no nepáčia sa mu. Vyzerajú ako rybárske gumáky. Ale nosia sa. Každá kurva z Ambassadora ich má. Silvia zloží na zem baličky. Kde si bola? spýta sa Rácz. V Tuzexe, povie Silvia. A čo tam? Kúpila som si prima jarník, povie Silvia. Na čo ti je jarník? spýta sa Rácz, keď je zima? Ale potom bude jar, tvrdohlavu vyhlási Silvia. Bola si s Editou? spýta sa Rácz. Áno, odvetí Silvia. Prečo sa pýtaš? Len tak, povie Rácz. Jemu, Ráczovi, sa zdá, že ony dve sú nejako pričasto spolu. Jemu, Ráczovi, to pripadá čudné. Počul už o takých ženách, čo sú takými kamarátkami, že sa aj spolu ondejú! On, Rácz, nevie, nevie!

Ktosi zaklope. Vstúpte! zrukuje Rácz. Je to vedúci reštaurácie Ambassador. Rácz ho ponúkne sadnúť. V krátkosti ho oboznámi so svojím plánom, osláviť príchod Nového roku v kruhu svojich známych. On, Rácz, potrebuje mať voľný salónik. Separé.

Vedúci sa nespelo ohradí. Pochopiteľne, radi pána šéfa

i s ctenou spoločnosťou privítajú, ale salónik je už, žiaľ, zadaný. Zadaný? spýta sa Rácz. Tak ho teda oddajte! prikáže strmo. Kde je problém, nechápe. Vedúci si zdvorilo odkáše, aby získal čas. Povie: To nie je také jednoduché. Salónik si ešte pred Mikulášom rezervoval pán doktor Renceš..

A kto je to? spýta sa Rácz. Pán šéf nepozná pána doktora Renceša? žasne vedúci reštaurácie. Nie, povie Rácz. On, Rácz, nikdy nebol chorý. Vedúci potlačí zhrozenie. Pán doktor Renceš je primátor nášho mesta! povie roztraseným hlasom. Rácz však nemihne ani brvou. Nezanechal to na ňom žiadny dojem.

Iste teda chápete, povie vedúci, že pri všetkej našej úcte k vašej osobe je absolútne nemožné zrušiť objednávku pána primátora. Nie, nechápem, povie Rácz. Prečo je to nemožné? Vedúci reštaurácie bezmocne rozhodí rukami. Rácz stratí trpezlivosť. Pozrite, povie a vstane. Buď zrušíte tamtú objednávku, rozhodne Rácz, alebo odkážte pánu primárovi, aby sa na toho Silvestra dobre obliekol. Aj jeho spoločnosť!

Vedúci zbledne. Zdúpnie a zúfalo si sadne späť do kresla. To nám predsa nemôžete urobiť! hlesne a uprie prosebný pohľad na triumfujúceho kotolníka. Ale môžem! povie Rácz. Čoby som nemohol? Všetkých nás zničíte! zabadáka vedúci reštaurácie. Už som vám povedal svoje, povie Rácz, podíde k dverám a otvorí ich. Rácz sa nikdy neopakuje, dodá. Vedúci reštaurácie sedí v kresle s vyplštenými očami. Tak ako? spýta sa Rácz od dverí. Môžem rátať so salónikom?!

Povedzte, čo mám teraz robiť? zúfalo zakňučí vedúci. Ako to len mám urobiť? Premýšľa. Nie, povie napokon a vstane. To je nemožné. Je to vylúčené! vyhlási. Čosi sa v ňom zlomí. Padne na kolená a zopne ruky: Na kolenách vás prosím, neruinujte ma!

Rác sa hrdo vypne. Čo neruinujete? spýta sa výhražne. Ako neruinujete? Keď on, Rác, bude chcieť, aj rujnovat' môže! A teraz von! On, Rác, povedal všetko, čo bolo treba. Teraz už všetko závisí na vedúcom reštaurácie!

Vedúci vstane z kolien a odíde ako zlomený človek. Rác za ním zatvorí dvere. Zo spálne vyjde Silvia, odetá len v čiernej čipkovej bielizni. Podíde k Rácovi, objíma ho a pritisne sa k nemu. Čo na to povieš? spýta sa šeptom. Na čo? zareaguje Rác, ktorý ešte premýšľal nad vedúcim reštaurácie Ambassa-dor. Na môj úbor, povie Silvia. Hm, dobré je to, usúdi Rác a dľaňami jej pevne stisne obe polovice zadku. Páčim sa ti? spýta sa Silvia. Rukami vojde Rácovi pod sveter. Áno, povie Rác a cíti, ako mu začal stúpať tlak. A ako sa ti páčim? spýta sa Silvia.

Pomaly sa nechá Ráčom tísnuť späť do spálne. Dobré sa mi páčiš, povie Rác. Chytí ju pod prsníkom. Silvia zastoná od rozkoše. Rác ju vezme na ruky a nesie do postele. Pozor, upozorní ho Silvia so smiechom, doškriabeš mi pančuchy! Vieš, koľko stáli?

Koľko? spýta sa Rác. Ani sa nepýtaj! povie Silvia. Ale ja sa pýtam! povie Rác a ostane, i so Silviou na rukách, stáť na polceste. Silvia povie žiadanú číslovku. Rác znehybnie. Toľko korún? žasne. Nie, povie Silvia. Toľko bonov.

Rác otvorí ústa. Vzrušenie sa kamsi odplavilo. Znehybne-ný kotolník zatne ruky v päsť. Silvia sa neudrží v jeho náručí. Spadne na zem. Bolestivo stoná s narazenou kostrčou. Grobian! skríkne. Rác nad ňou stojí s vypúlenými očami v zbrúdnutej tvári. On, Rác, má peniaze! povie. Ale nie na hlúposti. Toľko peňazí vysoliť za posraté štrímfle! On, Rác, sa ani neopováži spýtať, koľko potom museli stáť tie čipkované serepetičky, čo má Silvia na sebe!

Silvia sa rozplače. Vstane a s námahou odkrýva na pohovku, s dľaňou pritisnutou ku kostrči. Usedavo stoná. A koľko stojí jej, Silviin, čas, ktorý trávi s Ráčom? skríkne. Koľko stoja jej, Silviine, dni a noci? I zamestnania, ktoré ju bavilo, sa kvôli nemu vzdala! Videl sa už Rác niekedy v zrkadle? A napokon; pre koho si vlastne ona, Silvia, kúpila tie drobnôstky? Pre seba? Alebo pre recepčného hotela?

Cha! Že drobnôstky! zručne Rác. Drobnôstky!!! Zdvihne päť ako protitankový granát. Ale Silvia sa už nezastaví.

Rác je nudný patrón! Chrapúň a primitív! A ako mileneec je nula.

Ráčovi vylezú oči z hlavy. Päť si v zúrivosti vopchá do úst, aby ju, kurvu, nemusel zabíť.

Rác, povie Silvia, by ma! vedieť, že ak aj tam u nich na dedine možno nie, tak tu v meste ženy zväčša pri milovaní chcú zažiť niečo, čo sa zvykne nazvať orgasmus!

Rác si vytiahne päť z úst. Aký organizmus? Čo za orga-nizmus? On, Rác, jej, kurve, takú jednu vypáli, že hneď bude mať dva organizmy! On, Rác, ju živí a oblieka. Silvia má všetko, na čo si len zmyslí! Za to on, Rác, nechce nič, len aby k nemu, Ráčovi, bola trochu milá! Nepáči sa jej? Prosím! On, Rác, ju nedrží! On, Rác, ju vytiahol z ulice a urobil svojou, Ráčovou, milenkou! Ak sa jej chce znova šliapať chodník a robiť hopsasa v bare-varieté, prosím!

Silvia vyskočí z pohovky. Toto nech Rác nehovorí dva razy! A vôbec! Silvia otvorí skriňu a chvatne sa začne obliekať. Pre slzy ani nevidí. Zadok ju bolí. Oblečie sa, obuje, vezme kabelku a odíde, z celej sily za sebou tresnúc dverami.

Rác za ňou vybehne až na chodbu. Netrieskaj tými dvera-mi, skríkne, lebo ti ja jednu tresnem! Ale Silvia už beží dolu schodami. Cupot jej nôh je ako trepot krídel vtáka, opúšťajúceho klietku.

Keď sa ti nepáči, choď do piče! zručne za ňou kotolník a tresne dverami, až sa celá budova otrasie. Vráti sa do apartmá-nu a sadne si s pohárikom koňaku. Taká drzosť! pomyslí si. Kto je on, Rác? On, Rác, nie je žiadny trtko z ulice! On, Rác, je niekto! Niekto!

Zaklope a vojde Ďula. Čo sa stalo, šéfe? spýta sa. Nič, povie Rác. Sadni si a pi! Nie, ďakujem, šéfe, namietne Ďula.

Ešte musím dnes jazdiť.. Musím priviezť dvadsať nových stoličiek z predajne nábytku. V poslednom čase kamsi záhadne miznú. Tu si sadni a pi! prikáže Rác. Veď sa oni neposerú. Nech hostia sedia na zemi, keď nemajú stoličiek!

Ďula si neochotne prisadne a dá si naliať. Na zdravie, zamrmle a vypije koňak. Na tvoje, povie zamyslený Rác. Veď sa ona vráti! dodá rozhodne. No zo zozna-mu ju vyškrtni! prikáže Ďulovi po chvíli uvažovania. Aj tú jej Editu! Ja im ukážem! zahrozí päšťou.

Fláša je onedlho prázdna. Väčšinu z nej vypije Rác; Ďula len upíja. Rác znesie ani hovädo. Nič na ňom nie je znat'.

Sedí a pozerá. Občas mu cez pery prebubľe nadávka v cudzom jazyku. Ale napokon vidno, že fláša koňaku ho upokojila. Myslí už na iné, aj sa usmieva. Nič sa neboj, Ďula! povie šoférovi. Urobíme si čurbes! Oj, aký čurbes si na Silvestra urobíme! So Silviou, alebo bez nej. Radšej bez nej!

Ďula pritakáva, horlivo a úslužne. Vysoko si cení, že takto môže sedieť so šéfom, popíjať kvalitný koňak a vôbec, byť s ním v úzkom vzťahu. Rác odloží prázdny pohár a vstane. Ďula tiež. Máš kľúče od kotolne? spýta sa kotolník. Ďula prikývne, ukáže ich s otázkou v očiach. Rác už dlho nezatúžil ísť sa pozrieť do kotolne. Stravu cigáňom nosieva Ďula. Občas zabudne, inokedy sa na to vykašle; nemá čas. Keď Berki a Šipoš reptajú, pohrozí im, že príde samotný Rác a bude ich mučiť žeravým kutáčom. Nato cigáni stichnu. Sú radi, že aspoň občas sa najedia.

A čo tam? spýta sa Ďula. Veď uvidíš, povie Rác. Treba niečo zariadiť. Niečo veľmi dôležité. To je vzácny úkaz, uvedomí si Ďula. Inokedy sa nikdy neusmieva. Napokon, načo aj?

Cigáni sú vychudnutí, pozorujú ich veľkými očami. Ozlomkrky sa ukláňajú pred Ráčom. Oj, pán šéf! povie Berki úslužne. Istotne ma prišli pustiť za ženou a za deťmi! Oj, koľko radosti pre úbohého romá! Obaja cigáni sa tešia. Drž papuľu, čierna sviňa! osopí sa na Berkiho Ďula. Keď šéf bude chcieť, prepustí vás. Keď nebude chcieť, zhnijete tu! Rác ostane mlčky stáť pri schodoch, cigáňov si náročky nevšímá. Obzerá si kotolňu. Ako je to len dávno, čo tu pracoval a žil! Už to ani nie je pravda.

Šipoš povie: Pán veľkomožný, ja som obyčajný románo čáneja. Nič nemám, len ženu a kopec detí, čuprikáne devle-hureske! To on, ukáže na Berkiho, je zlý cigáň. On, Šipoš, je dobrý cigáň. Dvaja sú tu, v kotolni, zbytoční. Keď

pán veľko-možný jeho, Šípoša, prepustí, Berki to tu hravo zvládne i sám.

Ty báro kár! skrikne Berki a zatne päste. Haz jeg na mindž? Už-úž sa chce vrhnúť na Šípoša.

TICHO! zrúkne kotolník. Keď to tu zvládne jeden z vás sám, treba mi to povedať. Druhý z vás môže byť prepustený.

Ale tadiaľto! Rác ukáže na hučiaci kotol. Von komínom marš! doloží, namieriac ukazovák dohora. Cigáni stichnu. Od strachu sa roztrasú. Nikto vás sem, do kotolne, nevolal, povie Rác. Sami ste prišli! A teraz sa vám tu nepáči? Veď vám nič nechýba. Je vám zima? Hladujete? Máte ťažkú robotu?

Sviniam cigánskym je každá robota ťažká, povie Ďula a zahrozí cigáňom päšťou. Teraz sa postavte tam, k stene, a držte papule, prikáže im. Neprišli sme sem kvôli vám! Pozrie na Rácza. Rác mu ukáže na rozvodné ventily. Zatvor tamten, tretí zľava, povie. Ďula luskne prstami na cigáňov. Počuli ste? zrúkne. Cigáni sa zbabelo rozbehnú k ventilom.

Franforce, ktoré boli kedysi drahocennými koženými bundami, talianskymi košeľami h na mieru šitými módnymi nohavicami, im poletujú okolo vy/iabnutých tiel. Tretí ventil zľava zatvoriť! prikáže Ďula. Cigáni krútia ako o dušu. Keď zatvoria, pristúpi k ventilu Ďula a efkovým kľúčom ho napevno utiahne.

Mali veľa rečí, povie Rác na adresu cigáňov. Dnes nodostanú nažrat! Áno, šéfe! radostne súhlasí Ďula. To ich naučí, púšťať si papule na špacírku!

Smiem, sa spýtať, šéfe, povie Ďula, keď za sebou zamknú plechové dvere kotolne a kráčajú po zasneženom dvore, smiem sa spýtať, čo sme teraz vlastne urobili?

Z okna umývárne riadu vykúkajú umývačky i kuchynské upratovačky. Je medzi nimi i Ribana. Pokrikujú na Rácza i na Ďulu. Čo chcú? spýta sa Rác Ďulu, lebo nerozumie ich pokriku. Chcú, aby sme ich išli navštíviť, povie Ďula. Tak poďme, roz-hodne Rác, ktorého ovládla sentimentálna nálada. To myslíte vážne? nezdá sa Ďulovi. Poďme! povie kotolník a zamieri k zadnému vchodu do kuchyne.

V kuchyni ho privíta známa a privátna vôňa varených jedál, dezinfekčných prostriedkov a vlhkého vzduchu. Šéfkuchár skoro spadne z nôh, keď uvidí samotného kotolníka kráčať v Ďulovom sprievode pomedzi kotle. Odhodí špačok a vystrie sa do haptá-ku. Ale Rác si ho nevšima. Nazerá pod klepotajúce pokrievky, skontroluje elektrické panvice i rúry. Tak, osloví Ďulu, čo si dáme? Ďula mrdne plecami. Rác vezme dvojzubú vidličku a vyloví veľký kus vareného mäsa. Tanier pre šéfa! skríkne Ďula.

Rác sa kŕmi v šatni umývačiek riadu. Vojde Ribana, done-sie fľašu vína, ktorú posielala šéfkuchár. Urban si premeria nálepku na fľaši a potom Ribanu. Cigánka je škaredá a vychudnutá. Pod šatovou zásterou z pestro potlačenej látky jej ochabnuto visia prsníky. Ruky má vybielené od umývania riadu. Ale aj to Rácovi stačí, aby mu krvný obeh zaplavilo vzrušenie. Ideme dávať? spýta sa cigánka. Čo? nerozumie Rác a položí fľašu na stôl. či máš chuť dávať, opakuje Ribana. Ty myslíš ako..., pochopí kotolník. Cigánka prikývne s jazykom medzi zubami. Rác si odhryzne kus mäsa a vstane. Ribana sa laktami oprie o stôl a vytrčí zadok. Rác, prežúvajúc, pristúpi k nej a vyhrnie jej šatovú zásteru. Nenájde pod ňou nič, len cigánkin holý zadok. Rozopne si nohavice. Úd mu trčí dopredu a dohora. Poť ažká ho v ruke a potom ním vnikne do cigánky. Obaja sa začnú divo pohybovať, no nie dlho. Po chvíli Rác prestane prežúvať sústo, znehybnie mu tvár a z úst mu vyjde potlačený výdych. Zaskočí mu. Rozkašle sa.

Dobré nie? spýta sa Ribana. So mnou môžeš hocikedy, keď dostaneš chuť. Ribana sa usmeje a odhalí neúplný chrup. Ribana vie, že Rác je teraz veľký šéf a že má baby na každý prst dve. Ale predsa len: keby dačo, stačí po ňu poslať do umývárne riadu.

Keď Rác i s Ďulom vyjdú z kuchyne a kráčajú po vrždia-com snehu na dvore, Ďula povie: Nemajte mi za zlé, šéfe, ale nepovedali ste mi ešte, čo sme to vlastne robili v tej kotolni. Rác sa zastaví a pozrie na Ďulu. Práve sme začali silvestrovať, sprostý! povie. Ďula nerozumie, no nepovie nič. Čo myslíš? spýta sa Rác. Prečo sme boli obedovať v kuchyni a nie priamo v reštaurácii? Nevie, prizná sa šofér. Tak sa tam choď pozrieť, povie Rác. Počkám na teba v recepcii.

Ďula je hneď späť. Zubí sa od ucha k uchu. Šéfe, tí tam majú polárnu noc! povie. Reštaurácia je prázdna, každý host' sa radšej otočí vo dverách. Čašníci sa ohrievajú v kuchyni. To sme spôsobili my tým ventilom, šéfe? žasne Ďula. Rác neodpovie. Sedí v kresle pri recepčnom pulte a zaplavuje ho pocit víťazoslá-vy.

A čo, teraz, šéfe? spýta sa Ďula. Teraz nič, povie kotolník. Teraz budeme čakať, kedy nám vedúci reštaurácie príde pove-dať, že salónik je voľný.

XXX

Mozoň (Míľvy), Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) si žijú. Do konšpiračnej vily si kúpili video, počítač, nenudia sa. Celé dni sa hrajú na Bombardovanie Moskvy. Mozoň (Míľvy) sa už nemusí sýtiť pornografickými časopismi; každú chvíľu niekto prinesie nový film na kazete. Manželky sú spokojné. Peňazí je dosť. Keď chýbajú, prejde sa Šolík (Žifčák) s Tupým (Mácom) po okolí hotela Ambassador alebo iného hotela, vytipujú si mladého neskúseného vexpláka-začiatočníka a predstrieda mu pred nos svoje preukazy. Peniaze menia majiteľa. Vždy je to dosť, no už nikdy sa im nezopakuje úlovok taký tučný, ako bol ten úplne prvý. V poslednom čase ich už nebaví vysedávať vo vile nad mestom. Ráno sa zídu. Chvíľu sa pozerajú na video. Potom si zahrajú počítačovú hru. Potom ich to omrzí. Mozoň (Míľvy) pozerá z oblo-ka, Šolík (Žifčák) spí s novinami na tvári. Tupého (Máca) už nebaví vyhotovovať zoznamy ľudí, ktorých príde osobne zatknúť, keď sa obráti karta, tak len sedí a hľadá do prázdna. Keď sa mu na dolnej pere zjaví slina, bezmyšlienkovito si ju zotrie opakovom ruky.

Prečo nejdeme niekam na kávu? navrhne Mozoň (Míľvy). Jeho dvaja podriadení sa strhnú. Áno, povie Mozoň (Míľvy). Pôjdeme na kávu. Vztyk! Sám vstane, čím dá príklad ostatným dvom. A kam, náčelníku? spýta sa Šolík (Žifčák). Kam? zopakuje ironicky Mozoň (Míľvy). Tam, kde sa nám môžu pritrafiť i nejaké peniaze! Pôjdeme na kávu, ale takpovediac služobne! Do Ambassadorsa!

Mozoň (Míky), šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) nemajú auto. Sú radi, že sa im podarilo zachrániť aspoň vilu. Do mesta idú trolejbusom. Lístky si však necvaknú; prípadnému revízorovi sa preukázu preukazom kriminálky. Takých preukazov majú plno.

V dennom bare Ambassador nie je veľa ľudí. Mozoň (Míky), Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) si sadnú a rozkážu si kávu. Mlčia a nenápadne sa poobzerajú po miestnosti. Čašník sa nehlučne pohybuje. V rohu sedí územčistý zachmúrený chlapík v drahej koženej bunde nápadného strihu. Pred ním sedí tiež veľmi dobre oblečený mladý muž balkánskeho typu a starostlivo odratáva akési bankovky. Potom ich po stole postrčí k zachmúrenému. Ten ich bez rátania vloží do záhrenia. Balkánec sa rozlúči a rýchlo opustí denný bar. Zachmúrený ešte chvíľu sedí, dopije koňak a potom sa tiež zdvihne na odchod. Mozoň (Míky) poky-nie Šolíkovi (Žifčákovi) a Tupému (Mácovi). Za ním! prikáže im tlmeným hlasom. A bez peňazí sa nevracajte!

Rác z vyjde zo záchoda, zapínajúc si rázporok, keď sa ocitne zoči-voči dvom preukazom bezpečnosti. No a čo má byť? ocitne zoči-voči dvom preukazom bezpečnosti. No a čo má byť? spýta sa nechápavo dvoch usmievajúcich sa mladíkov, otáčajúcich preukazy. Podte s nami a nerobte škandál! prikáže Rácovi ticho, no rázne jeden z nich. A načo? spýta sa Rác. Obaja mladíci nevýrazných črt sa zamyslia nad kotolníkovou otázkou. Ukážte nám občiansky preukaz! vynájde sa ten druhý z nich. Rác vytiahne preukaz, no nedá ho z rúk. Som tu zamestnaný! vyhlási. Áno? spýta sa výhradne druhý z tajných. A čo tu robíte? spýta sa ten slušnejší.. Som tu kotolník! povie Rác. Tu mám pečiatku: Interhotel Ambassador, vidíte? Občiansky preukaz zmizne v Rácovom náprsnom vrecku. Ukážte nám obsah vašich vrecák! prikáže ten menej slušný.

Čo vám jebe? vypúli oči Rác. Vari vám málo platím, že takto zmätujete? Z ktorého ste vlastne okrsku? Ste tu noví? Tak čo bude s tými vreckami? okrične Rácza ten zlostnejší. Bude to? Žmurkne na toho slušného. Slušný v mihu zozadu schytí kotolníka za ruky. Menej slušný mu rozopne zips na bunde a siahne do záhrenia. Rác sa mykne, tvár mu zbrunátnie. Vypúlenými očami sa zahľadá na tajného a pomaly si uvoľní ruky. Pravičkou ako kliešťami chytí menej slušnému ruku, vytiahne ju zo svojho vrecka a vykrúti dozadu. Potom zatne päšť ako zväzok dynamitu a udrie všetečného tajného do úst. Úder je taký prudký, že zvalí oboch tajných na zem. Chvíľu ležia na zemi, nič nechá-puc. Toto sa im ešte nestalo. Navyše, ten menej slušný má plné ústa krvi a pouvoľňovaných plomb a koruniek. Rác však nečaká, kým sa fízli spamätajú. Náhlivo zaspátkuje k východu. Tupý (Mác) sa horko-ťážko postaví na nohy. Od úderu sa mu krúti hlava. Vypľuje krv, plomby a korunky. V ruke sa mu zjaví ozrutná búchačka. Neisto, oboma rukami, zamieri na kotolníkovu siluetu. Nie, Tupý (Mác)! skrikne Šolík (Žifčák) zo zeme. Nestrieľaj! Ale už je neskoro. Zaduní výstrel a chodba sa naplní štipľavým dymom. Sklená tabla na dverách, za ktorými zmizol kotolník, pukne a s rachotom sa zosype. Guľka s hvízdaním vletí do recepcie a zaryje sa do steny nad Torontálorn, lačne zadra-peným do mahagónového recepcného pultu. Starec sa preberie z apatie, uvedomí si svoju situáciu a odpadne. Ale jeho túžba stať sa stredobodom pozornosti ostane nenaplnená. Nik si ho nevšíma, všetci z recepcie sa bežia pozrieť do denného baru. 8 Jačaním sa rozostúpia pred Tupým (Mácom), ktorý vbehne do vestibulu, zmätkársky mieriaca na všetky strany dymiacou pištoľou, držanou v oboch rukách. Tajný vybehne pred hotel a jeho kolega za ním. Si sa zbláznil? okrične Šolík (Žifčák) Tupého (Máca). Rýchlo preč! Obaja tajní zabehnú za roh. Tupý (Mác) strčí pištoľu do puzdra a zapne si vetrovku. Nenápadne sa postaví na zastávku trolejbusu, ponechajúc svojho nadriadeného v den-nom bare Ambassador napospas osudu. Raz ho doftanem! ucedí Tupý (Mác), vyplňujúc na sneh krvavé sliny. Raz ho doftanem a urobím mu do brucha, aha, takúto diery! Tupý (Mác) ukáže za pomoci oboch palcov a oboch ukazovákov obvod diery.

Mozoň (Míky) ostal po Tupého (Mácových) výstreloch sedieť.. Aj počas všeobecného chaosu, ktorý zavládol potom, nedal na seba nič znať. Vy ste s nimi sedeli! osloví ho čašník prísne, zastanúc nad ním. Ja? spýta sa Mozoň (Míky). Sedel, ale vôbec ich nepoznám. Ón, Mozoň (Míky), si k nim iba prisa-dol. Nevie, čo sú zač.

Čašník sa pozerá pochybovačne. Počkajte tu! prikáže. Hneď príde zástupca riaditeľa a ten rozhodne, čo s vami! Odíde k baru. Mozoň (Míky) sa ničoho nebojí. Potajomky si vo vrecku, pre každý prípad, pripraví pištoľ na plynové patróny. V prípade potreby mu náplň patrón, slzný plyn, umožní nerušený odchod. Dopije kávu.

Cez rožtrieskané dvere vojde hotelový fiškál. Telefonát ho zastihol vo vzácnej chvíli prítomnosti v budove hotela. Keďže už tri dni predáva poradie na päť automobilov Škoda-Favorit, sedá-va vo svojej kancelárii a dvíha telefóny. Už sa nedalo cúvnuť.. Fiškál vie, že hotel funguje ako dobre premastená mašina, sám od seba. Prevádzkari si všetko ustrážia sami. Ale mimoriadne udalosti, ako napríklad strelba v dennom bare, to nie je len tak. Keď už nič iné, treba to aspoň ututlať.. Právnik si nemôže dovoliť, aby niekto venoval hotelu Ambassador zvýšenú pozornosť; ešte i tie nešťastné Favority boli vlastne objednané pre hotel.

Áno, vybavím to s ním, povie fiškál čašníkovi, keď si vypočuje podrobnú správu o neznámom mužovi, popijajúcom kávu. Treba urobiť poriadok, prikáže. Umyť krv na chodbe. To je Ráczo-va? spýta sa, plný nádeje. Nie, povie čašník. Pán šéf nebol zasiahnutý.

Fiškál pristúpi k Mozoňovi (Míkvemu). Čašník zvedavo natrčá uši. Dobrý deň, povie fiškál. Dobrý deň, povie Mozoň (Míky). Môžete ísť so mnou do mojej kancelárie? spýta sa fiškál schválne nahlas kvôli čašníkovi, špicujúcemu uši. Je to len forma-lita. Mozoň (Míky) povie: Bez problémov. Vstane. Právnik mu pokynie rukou. Nech sa páči.

Vo výťahu sa ozve Mozoň (Míky): Kurva, ako je to dlho, čo sme sa nevideli? Právnik uvažuje: Desať rokov?

Môže byť, povie Mozoň (Míky). Tak ty tu robíš zástupcu riaditeľa? Hotelového právnika, upresní fiškál. No riaditeľ je... chorý, tak ho zastupujem. A ty čo? Ak sa nemýlim, tak po tom, čo ťa vyrazili z našej fakulty, si si urobil policajtskú školu. Si ešte u nich?

Mozoň (Míky) sa zatvári tajnostkársky. Prikývne. Výťah zastaví na druhom poschodí. Prejdú chodbou, fiškál odomkne svoju kanceláriu. Vojdu dnu. Dá si koňak? spýta sa fiškál. Mozoň (Míky) prikývne. Človeče, ale aj tak som rád, že sme sa takto po rokoch stretli! povie právnik a naleje. Štrngnú si a právnik znovu naleje.

Tak čo? spýta sa právnik po piatom koňaku. Si tu slu-žobne? Čo? Opitý Mozoň (Míkvy) hodí rukou: Stojí to za hovno! Všetko! On, Mozoň (Míkvy), prosím pekne, po celý život verne slúžil ľudu. Za to sa dočkal vysokého nevďaku! Nik sa nestará, že on, Mozoň (Míkvy), má dajme tomu i nejakú rodinu! On, Mozoň (Míkvy), nikdy nikomu neublížil. Ak aj niekomu rozbil papuľu, tak to bol dáky vagabund: disident, študák, spisovateľ. Nedáme si rozbiť republiku! A ako sa jemu, Mozoňovi (Míkvemu), nakoniec odmenili? Spolu s ostatnými ho vyhodili na dlažbu.

Ty si bývalý eštébák? spýta sa fiškál takmer rozveselene. Všetky jeho obavy sa rozplynuli.

On, Mozoň (Míkvy), povie Mozoň (Míkvy), je tiež judr! Vyštudoval právo na policajtskej škole. Dva roky tam chodil ako Idiot každú stredu. Aj on, Mozoň (Míkvy), je doktor! Nech mu jeho bývalý spolužiak naleje! Na zdravie!

Mozoň (Míkvy) vypije koňak. On, Mozoň (Míkvy), je taký istý doktor ako každý iný policajt! Ale keď ho prepustili a hľadal si zamestnanie, všade mu hovorili, že s tým svojim diplomom si môže akurát tak vytrieť zadok! Kde je tu spravodlivosť?

A z čoho žiješ? spýta sa fiškál. Mozoň (Míkvy) sa zatvári tajnostkársky. Zápasia v ňom protichodné pocity. Na jednej strane hlboko vštepený zmysel pre služobné tajomstvo a konšpiráciu, na druhej strane zasa túžba ukázať starému kamarátovi z vysokej školy, že ani on, Mozoň (Míkvy), nie je žiadna nula.

Čo robíš? Súkromného detektíva? dobiedza právnik. Mozoň (Míkvy) mykne plecami. Niečo také, povie. Ak pôjdeš so mnou, niečo ti ukážem! navrhne. Je to ďaleko? spýta sa fiškál. Pôjdeme taxíkom! rozhodne Mozoň (Míkvy) a udrie sa po šrajtofli. Fiškál súhlasí. I keď má vypité, niečo mu navráva, že bývalý spolužiak z právnickej fakulty mu môže byť užitočný. Je to dobiedzavý inštinkt kdesi vzadu v lebke. Ideme? spýta sa Mozoň (Míkvy). S námahou vstane a fučiac vykročí k dverám. Poďme teda, povie právnik. Vezme zo stola kľúče od kancelárie. Fľašu vopchá do vrečka kabáta.

Mlčanlivý taxikár ich vezie do vily nad mestom. Muži sa rozospievajú. Veselo sa búchajú do pliec. Vo svojich predstávach vždy boli tými najlepšimi priateľmi. Mozoň (Míkvy) potrebuje priateľa. Nieкого, kto by ho mal rád a koho by mohol mať rád on. Kamarátstvo je posvätné. Ženy sú piče, povie fiškáľovi tmeným hlasom, akoby sa bál, že hneď ako vystúpi z auta, to taxikár pôjde povedať jeho žene. Právnik prikyvuje. Je rozvedený, má svoje skúsenosti.

Alimenty platí ako najatý... Na tri deti. Ale on, právnik, sa nedá ogabať. Plat má nízky, veľa sa z neho nedá strhnúť. Čo zarobí, zarobí bokom. Jeho bývalá, potvora, o tom vie, no nič nezmôže. Najradšej by jeho, právnik, vyzliekla do naha. Fľaša putuje od fiškála k Mozoňovi (Míkvemu) a späť. Prázdnu vyhodí z okna taxíka, aby sa roztrieštila na chodníku. Čoskoro prídu k cieľu. Vila sa vypína za múrom z pieskovcových kameňov. Mozoň (Míkvy) vyplatí taxikára a nechá si vydať do posledného haliera.

Šolík (Žižčák) a Tupý (Mác) bez slova, v poníženom haptáku a s upätými tvármi vypočujú sprdng opitého Mozoňa (Míkve-ho). On, Mozoň (Míkvy), vedel, že má najsprostších podria-dených, no nevedel, že až takých sprostých. Ich hlúposť je do neba volajúca! Nedokázali si poradiť s jedným mizerným vextá-kom. Akoby to robili po prvý raz v živote! Takto sa budú môcť ísť onedlho akurát tak pást. Hľadať korienky!

Mozoň (Míkvy) s rozkošou živí svoj hnev; rád by svojmu kamarátovi zaimponoval svojou mocou. Právnik sa cíti trápne. Prichodí mu byť svedkom scény, pri ktorej by najradšej nebol prítomný. Ale dvom sprdávaným tajným to očividne neprekáža. Zvedavo pokukujú po fiškáľovi; návštevu tu ešte nemali. Mozoňove (Míkvého) dôležité reči púšťajú jedným uchom dnu, druhým von.

To oni strieľali v hoteli! zatiahne Mozoň (Míkvy) právnik do veci. Oni, hlupáci! Akoby nevedeli, že keby ich chytili, už sa z toho len tak ľahko nedostanú. Sme predsa v ilegalite, truľovia! osopí sa na Šolíka (Žižčáka) a Tupého (Máca). V ilegalite!

Udrel ma päťou do tváre! bráni sa Tupý (Mác). Potom fa dal na útek. Chfel fom ho zadrvať. Vabrániť mu v úteku! Šolík (Žižčák) sa mu poponáhľá na pomoc: Odmietol poslúchnuť, náčelníku. Nechcel nám ukázať obsah vrecák! Povedal, že pracuje v hoteli. Že je kotolník. Na prehľadávací chvat zareagoval násilne.

Ozve sa fiškál. Chlapi! povie. On, fiškál, nevie, o čo im ide! A ani ho to nezaujímá! Ale nech mu povedia, koľko chcú za to, že sa vrátia do hotela a nejakým spôsobom stiahnu toho kotolní-ka z obehú. To nemusí byť dnes, ani zajtra. Stačí, keď on, právnik, bude mať istotu, že kotolníkove dni sú zrátané! Dá sa to nejako zariadiť?

Všetci traja tajní, sprdávajúci i sprdávani, sa usmiejú a pohľady im znežnejú, akoby náhle začuli úryvok zo starej, už dávno zabudnutej melódie. Mozoň (Míkvy) si odkáše. Zariadiť sa dá všetko, povie. Ale nech fiškál najprv povie, prečo má taký záujem na likvidácii jedného obyčajného vextáka!

Obyčajného vextáka? zvolá právnik. V krátkosti tajným vysvetlí, Čo je Rác za nebezpečného vtáka. Celý hotel i okolie drží v rukách. Všetci sa ho boja! Vextáci ho vo všetkom po-slúchajú, je ich nekorunovaným kráľom. On, hotelový právnik, má s hotelom Ambassador veľa krásnych plánov. Na to, aby ich mohol začať realizovať, musí mať voľnú ruku. Osadenstvo hotela by ho istotne zvolilo za riaditeľa namiesto starého, ktorý je celkom neschopný. Ale všetci sa boja kotolníka. Je to vydierač; hokikedy môže zatvoriť kúrenie a všetci mrznú. Peňazí má ako šúpiek. On, právnik, sa bojí, že za týchto okolností by osadenstvo hotela zo strachu zvolilo za riaditeľa Rácza! On, právnik, ponúka svojim novým kamarátom stotisíc korún, ak zlikvidujú kotolníka!

Stotisíc je pekná suma, povie Mozoň (Míkvy) a sadne si. Kotolníka netreba zabíjať, mieni. Stačí, keď na pár mesiacov zmizne zo scény. Keď sa vráti, bude zo všetkého taký vysratý, že radšej sa vráti do svojej dediny. On, Mozoň (Míkvy), má na to prostriedky. V suteréne tejto konšpiračnej vily je niekoľko priestranných ciel. Ešte nikdy neboli použité, no jemu, Mozoňovi (Míkvemu), sa zdá, že ten čas nadišiel. Nepohodlný kurič sa na nejaký čas stane nedobrovoľným obyvateľom jednej z nich.

O chlebe a vode bude mať možnosť dôkladne popremýšľať, či bolo múdрым rozhodnutím prísť do mesta. On, Mozoň (Míkvy), mieni, že také dva-tri mesiace samoväzby kotolníkovi postačia.

Vstane a pokynie fiškáľovi. Zídu dolu do pivnice. Mozoň (Míkvy) otvorí akési dvere. Za nimi je tma. Mozoň (Míkvy) rozsvieti a fiškál uvidí dlhú chodbu s radom plechových dverí napravo

i naľavo. Na každých dverách je malé štvorcové okienko so záklopkou. To čumíš, čo? povie Mozoň (Míľky) právnikovi. Právnik obdivne prikývne. Sem ti ho strčíme! povie Mozoň (Míľky). Neboj sa, vezmeme mu chuť hrať sa v Ambassade na nekorunovaného kráľa! Chceš sa pozrieť dnu? spýta sa právni-ka. Právnik pokrúti hlavou. Strasie ho od zimy. Mozoň (Míľky) zhasne svetlo a zatvorí dvere. Stotisíc, vravíš? spýta sa fiškál'a. Stotisíc! vyhlási pevne fiškál'. A útraty za väznenie. Mozoň (Míľky) prikývne.

Horšie to bude s odchytom, povie fiškál', keď sa vrátia nahor. Rác z nie je ani sekundu sám. Stále sa okolo neho niekto krúti. Má svojho poskoka; je ním hotelový šofér a nakupovač. Okrem toho má milenkú - bývalú tanečnicu z varieté.

Štetku. On, právnik, by navrhoval vylákať Rácza pod nejakou zámenkou mimo budovy hotela. Bude to ťažké, no hádam sa to podarí. Tam už bude čakať Mozoň (Míľky) so svojimi podriadenými. Omráčia ho a unesú. Tak si to predstavuje on, právnik.

Mozoň (Míľky) si odkašle. Ešte sa mu krúti hlava, no v záchvate činorodého myslenia a vidiny toľkých peňazí sa jeho koňakové opojenie vyparilo. To nie je také jednoduché, mieni. On, Mozoň (Míľky), má svoje skúsenosti. Dobré urobenému únosu osoby musia predchádzať rozsiahle prípravy. Prieskum terénu. Nič nesmie byť ponechané na náhodu. Najlepšie bude, ak príde on, Mozoň (Míľky), do hotela a na pár dní sa inkognito ubytuje. Všetko si omrkne. Bude sa vydávať za hosť'a zo Západu. Ako taký sa pokúsi vzbudiť kotolníkovu pozornosť. Spriatelí sa s ním. Potom to všetko pôjde ľahšie. Aha, tu! Mozoň (Míľky) otvorí plechovú skriňu, vytiahne z nej bakelitovú škatuľku a siahne do nej. Ukáže právnikovi ihlu s priehľadným balónikom na jednom konci. To je silné narkotikum, povie právnikovi. Keď sa mi podarí bodnúť mu to do ruky a stisnúť, na dobrú hodinu ho vyradíme. Za ten čas ho musíme dopraviť sem a zavrieť do cely. Mozoň (Míľky) sa odmlčí a poobzerá sa po prítomných. Právni-kovi sa táto myšlienka páči. Tupý (Mác) a Šolík (Žifčák) pozerajú obdivne na svojho náčelníka.

Napokon, doloží Mozoň (Míľky), keď vloží škatuľku späť do plechovej skrine, okrem tých stotisíc korún by sme mohli aj z kotolníka vytĺcť dake to výkupné. To by boli ďalšie peniaze, ktoré by nám pomohli prečkať najhoršie časy. Karta sa prevráti čoskoro, je presvedčený Mozoň (Míľky). Moc sa opäť vráti do rúk pracujúcim masám. Dovtedy však musíme vydržať! povie odhodlane. Viťazstvo je nablízku! Len nezľaviť zo svojej ostra-žitosti, súdruhovia!

Tupý (Mác) a Šolík (Žifčák) nadšene tleskajú.. Tešia sa na peniaze, ktoré vytĺču z právnik a kotolníka. Aj právnik sa teší. Čo je stotisíc korún v porovnaní s majetkom, ktorý sa mu podarí vytĺcť z hotela, keď mu nebude Rác stáť v ceste!?

Fíha! povie náhle Šolík (Žifčák) pri pohľade na hodinky. Už je pol štvrtej a päť minút. Fajront! Tajní sa začnú chvatne obliekať a baliť aktovky. Neboj sa, doktorský! povie Mozoň (Míľky) právni-kovi, zamykajúc konšpiračnú vilu. My ťa nenecháme v stíchu! My ti pomôžeme.

Pozvoľna sa zmráka. Muži pomaly kráčajú na zastávku trolejbusu.

XXX

Rác je človekom bez mimiky. V jeho počernej tvári s bela-sým, niekoľkohodinovým stmiskom sa nikdy nepohne ani sval. Všetko robí očami. Raz ich má vypúlené od zlosti, inokedy prísne nehybné, inokedy zasa pyšné a uspokojene prižmúrené. Kto si mu ako dar priniesol čierne slnečné okuliare; odvtedy bez nich kotolník neurobí ani krok. Tvár má ako vysústruženú z legovanej ocele. Sú chvíle, keď si okuliare nakrátko sníme a na pár okami-hov poskytneme svojmu okoliu pohľad do svojich prísnych, sivo-belasých očí, aby ich vzápätí teatrálné skryl za nepriehľadné čierne sklá. Málokto znesie Rácov upretý pohľad. Vejáriky vrások okolo jeho očí v inak kamenne hladkej tvári spôsobujú, že jeho pohľad pôsobí inteligentne.

Uhoľný prach sa už dávno stratil z pórov Rácovej pokožky a otlaky od bagančí zmizli pod vplyvom mäkkých talianskych mokasin či kovbojských čižiem z krokodílej a hadej kože. Rác s obľubou halí svoje hranaté telo do voľných sák a nohavíc v štýle Miami Vice. Aj kožené bundy má rád o pár čísel väčšie; čiernu, sivú, hnedú i bordovočervenú. Je ramenatý. Vlasy mu už za ten čas podrástli a začali sa krútiť. Dal sa ostrihať, no iba vpredu a najmä po stranách, okolo veľkých uší. Nosí účes ako taliansky futbalista. Dakedy si pomocou pomády ulíše vlasy dozadu, do lesklého a hladkého účesu. V ľavomuchu má náušnicu - drobné zrnko briliantu. Tak to chcela Silvia. Ucho mu prepichla pomocou zvláštnych klieštikov; ani to nebolelo. Časom sa to Rácovi začalo páčiť. Je to nenápadné, no zároveň to diskretné upo-zorňuje na jeho majetkové pomery.

Odkedy mu Silvia utiekla, pôsobí Rác pre cvičené oko o niečo menej uhladene. Našťastie, časom si zafixoval niekoľko spoľahlivých kombinácií, ktoré strieda a nemôže sa pomýliť. Nestane sa teda, aby si obul vysoké šnurovacie adidas takmer do polovice lýtok k čiernemu dvojradovému obleku.

XXX

Pes je malý, chudý a vypíznutý. Veľkými ušami loví zvuky. Každý podozrivý šramot by ho beznádejne vyplašil. Je jasná noc. Sneha na dvore hotela Ambassador sa belie v mesačnom svetle. Riaditeľ však stojí nehybne v tme a zadržáva dych. Pes sa priblíži k návnade, k ozrutnej vyvarenej kosti. Špicatým nosom vetrí; je to špic. Stredný. Riaditeľ stuhne ešte viac. Z tmy sa mu lesknú len oči. Pes dravo chmatne po kosti. V tom okamihu sa zmieta v riaditeľovej slučke. Chrčí a odfha s hrdlom stiahnutým konopným špagátom. Riaditeľ sa vynorí zo svojho úkrytu so špagátom omotaným okolo zápästia. Pes si uvedomí, že čím viac sa v slučke meče, tým viac sa povraz uťahuje. Úkosom sleduje približujúceho sa riaditeľa.

Riaditeľ si kvokne. Natiahne k svojmu úlovku ruku, chrá-nenú hrubou rukavicou. Špic bez váhania zatne zuby do jeho prstov. V tom okamihu sa pes ocitne vo vzduchu. Visí pár desiatok centimetrov nad zemou, bezmocne trepúc

paprčami. Až keď začne strácať vedomie a znehybnie, riaditeľ ho pustí na zem. Pes sa začne plaziť po bruchu. Uzná silnejšieho. Len nedávno ho vyhodili na ulicu. Ešte nezabudol, ako vychádzať s ľuďmi. Riadi-ťel mu ponúkne kus sušeného mäsa. Pes si vezme. Je vyhla-dovaný. Riaditeľ počká, kým pes prehltnie mäso, a rázne potiahne za povraz. Pes sa zdvihne na nohy a dôverčivo nasle-duje svojho nového pána.

Dostať sa do hotela Ambassador bez toho, aby si to všimol recepčný, čítajúci za svojím pultom noviny, je pre riaditeľa ťažké, no nie nemožné. I so psom nehučne prejde potemeným vesti-bulom, pritiskajúc sa k stenám a vyhľadávajúc tmavé kúty. Až vo svojej kancelárii v administratívnom trakte sa riaditeľ uvoľní a vydýchne si. Privíta ho veselý štekot a zavýjanie svorky psov. Psy sú rozmanité, veľké i malé. Niektoré sú čistokrvné, iné pomiešané, rôznych farieb a tvarov. Je tu doga s ozrutnou múdrou hlavou, i ratlík, plačlivo a uzimene preberajúci tenkými nožičkami. Riaditeľ vypustí najnovší úlovok medzi svorku. Psy sa zoznamujú, brešú po sebe. Ceria zuby. Riaditeľ ich chvíľu pozo-ruje. Je mu jasné: On, riaditeľ, bude musieť bystro prikročiť k realizácii svojho geniálneho plánu; onedlho sa minie sušené mäso a psy podochnú od hladu. Na chvíľu si sadne k pahrebe v strede kancelárie a priloží nohu od stoličky. V hoteli pribudli nové stoličky. Výborne horia. Plameň ožije a ožiari celú miest-nosť; sediaceho riaditeľa i fascinovaných psov. Oddych však netrvá dlho. Keď riaditeľovi začne klesať hlava, strhne sa a vstane. Vyjde na tmavú chodbu a zide dolu schodmi. Nebadane sa dostane pred hotel a vydá sa na dlhú cestu. Je to pochod nepriateľským územím, uvedomuje si riadi-ťel.

Až keď začnú blednúť hviezdy a obloha sa začne vyjasňo-vať, dostane sa riaditeľ ďaleko za hranice mesta, na úpätie hôr, ktoré sa počas jeho cesty zasnežené ligotali na obzore. Svitne ráno. Riaditeľ chodí a pozoruje sneh. Vie, že je na správnom mieste: stráne sú zbrádené stovkami stôp po lyžiach a najmä sánkach. Riaditeľ nie je žiadny amatér. Počas svojich poľovačiek vo dvoroch okolo Ambassadorsa sa naučil plynne čítať zo stôp. Takisto sa naučil znehybniť v úkryte a dlhé hodiny tpežlivo čakať, splývajúc s pozadím. Z krovia pozoruje okolie. Na sychra-vej oblohe poletujú vrany. Za svahom, v údolí drieme dedina. Čpavý dym stúpa z komínov. Hodiny ubiehajú. Onedlho sa mrazivý vzduch naplní vzdialenými, no približujúcimi sa detskými hlasmi. Riaditeľ stuhne, neviditeľný medzi haluzami.

Deti sa sánkujú, riaditeľ učupený v úkryte si vyberá. Áno, uvedomí si. Tamto dievčatko v žltej vetrovke. Spúšťa sa z kopca na veľkých, no ľahkých sánkach. Sánky letia, dievčatko sa smeje. Deti výskajú. Riaditeľ sa rozhodne. Teraz! Rozhrnie haluze a vystúpi z krovia. Deti sa naľakajú. Riaditeľ je zarastený, špinavý, v neumelo zošitom kožuchu. Zrúkne ako šialenec, deti zdúpnejú. Riaditeľ sa s roztriahnutými rukami rozbehne k dievčatku v žltej vetrovke. ÔÔÔ! zrúkne znova. Deti nechajú sánkovačku sánko-vačkou a sánky sánkami. Riaditeľov divý zjav a ručanie vyvolá u nevinných tvorčekov panickú hrôzu. S plačom a výskotom sa rozprchnu na všetky strany. Riaditeľ ich chvíľu prenasleduje, divo mávajúc rukami, ručiac a strúhajúc grimasy. Keď všetky zmiznú za ohybom cesty, vedúcej dolu, do dediny, riaditeľ zastane. Vráti sa späť.. Zmocní sa vyhladaných saní a uteká preč, ťahajúc ich za sebou. Zbehne na cestu a chvíľu beží po čvachtavom, poso-lenom asfalte. Keď v diaľke začuje auto, preskočí priekopu a skryje sa v riedkom kroví na druhej strane. Beží k potoku, vkročí do plytkej, no závratne mrazivej špinavej vody a niekoľko desia-tok metrov sa brodí proti prúdu, so sánkami na chrbte. Potom vystúpi z vody. Vylezie na vysoký strom, rozložitý gaštan, ťahajúc sánky so sebou. Tam sa učupí na mocnej vetve a rozhodne sa čakať do tmy.

Celý deň riaditeľ nehybne sedí na strome a pospevuje si. Vie, že ešte nie je vyhrané. Vloží si do úst kúsok sušeného mäsa a čmúľa. Poobede si aj trocha pospí, kŕčovito sa držiac vetvy. Tvárou mu pomykáva. Raz čosi skríkne zo spánku a to ho zobudí. Začne snežiť. Sneh sa ukladá na biele polia, vydávajúc vlhký, páperový šum.

Zopár ráz okolo stromu prejde skupina mužov so psami, vyzbrojená fakľami a puškami, ale nespozorujú ho. Sneh popletie loveckým psiskám čuch. Trhajú sa na kožených vodidlách a kňučia. Potom začne fúkať vietor a prinášať mokré chumáče snehu z polí. Tma je tu onedlho. Mesiac nevidno, obloha je čierna ako indigový papier. Vďaka čerstvému snehu však dobre vidno. Riaditeľ po chvíľke váhania spustí ukoristené sane do snehu a potom sa zoškriabe zo stromu i on sám. Rozcvičí si údy, oťažené dlhou a napätou nehybnosťou. Má pred sebou nočný pochod nepriateľským územím späť. Bez váhania vykročí, ťahajúc ukoristené sane za sebou.

XXX

Chvíľu pred polnocou vojde Urban s Lenkou do salónika hotela Ambassador. Zábava už prebieha v plnom prúde. Video -Urban sa poobzerá po miestnosti. Hostia sa rozdelili na drobné skupinky, diskusné krúžky. Urban väčšinu z nich pozná z videnia, iných osobne. Šiptárov a šetky dokonca veľmi dobre. Necíti sa tu cudzo. Lenka tu však nikoho nepozná.. Drží ho za ruku, on je jej jediným pevným bodom.

Rác sedí za vrchstolom a s nehybnou tvárou pije. Keď zbadá Urbana, vstane. Vedel som, že prídeš, povie. Dobré, že si tu. Všetkého je dosť, dodá. Jedla i pijatiky. Všimne si Lenku. Venuje jej dlhý pohľad. Video-Urban povie: Zoznámmim vás. Rác - Lenka. Odstúpi nabok. Rác vystrúha jeden zo svojich úsme-vov. Vezme Lenkinu ruku a skloní k nej pery. Lenka sa v pomy-kove usmeje. Pôsobí to staromódne, no nie je jej to nepríjemné. Video-Urban ostane prekvapený, no nevypliešťa oči. Nikdy by od kotolníka nečakal takúto, i keď dosť neohrabanú, prejemnosť. Rác odprevadí svojich hostí za vrchstôl a usadí ich vedľa seba. Som rád, povie, že si... že ste prišli. Nemal som sa s kým zhovárať. Všetci sa prišli len nažrať a naslopať! Rác mávne rukou a s novým úsmevom sa zahľadá na Lenku. Lenka ostane znepo-kojená pod magnetickým kovovým pohľadom toho čudného územčistého a ramenatého muža so širokou tvárou, vyžarujúcou akýsi jej dovtedy neznámy druh energie. Priateľov dnes treba hľadať! povie Rác a vezme z tácie tri šampanské poháre. Video-Urbana to nechá chladným. Je to len akási nová kotolní-kova finta, pomyslí si. Rác naleje šampanské. Je skúsený, nápoj mu nevypení. Lenka si hneď uvedomí, že čudný Urbanov kama-rát asi pije šampanské oveľa častejšie ako raz za rok, na Silvestra. Tak na priateľstvo! vyhlási kotolník a zdvihne svoj pohár. Urban už-úž chce povedať dáku jedovitú poznámku, no prehltnie ju. Čo chce Rác hovoriť o priateľstve? pomyslí si. On, Urban, má ešte v

živej pamäti, ako ho dal Rácz sledovať, aby vypátral zdroj jeho, Urbanových, valút. Napokon, ktovie či aj tých policajtov, tých dvoch tajných, neposlal na neho, na Urbana, pomstychtivý Rácz! Urban sa ošije.

Rácz s chuťou vypije svoj pohár a prudko ho položí na stôl. Hádám priprudko, pomyslí si Lenka. Mlčia. Z reštaurácie sem dolieha tlmený hovor, smiech a basové zvuky kapely. Šiptári na druhom konci stola sa o čomsi hádajú svojím nezrozumiteľným jazykom, plným nepochopiteľne znejúcich spoluhlások. Ďula si štrngá s opitým Khuntom. Kurvy nechali nedopité poháre a vytra-tili sa kamsi k baru. Nedá sa nepracovať v takýto večer!

Urban mi prezradil, že ste nekorunovaným kráľom hotela, povie Lenka s úsmevom. Rácz prikývne. Hej, povie. To som. Poslúchajú ma. V jeho hlase niet ani stopy po sebachvále. Hovorí to ako človek, ktorého sa spýtali, či je pravda, že má rád tvaro-hové buchty. Lenka povie: Vidno, že netrpíte nedostatkom seba-vedomia. Nie, súhlasí Rácz, netrpím. Ale vy vôbec nepijete, poznamená. Nie som zvyknutá piť, povie Lenka.

Vy ste Urbanova frajerka? opáči kotolník po chvíli mlčania. Lenka pokrúti hlavou. Nie, s Urbanom sú len kamaráti. Nič medzi nimi nie je. Pozrite na Urbana. My sme skôr ako brat a sestra, nie? povie Urbanovi. Urban roztržito prikývne a pozrie na hodinky. Je pol dvanástej.

A vy ste ženatý? spýta sa Lenka kotolníka. Rácz pokrúti hlavou. Nie, on, Rácz, je slobodný.. Slobodný a sklamaný v láske. Dievča ho opustilo. Bol to úder, vysoká bolesť. Ale už ho to prebolelo. Jemu, Ráczovi, je teraz jasné, že sa ho pridrižovala len pre jeho, Ráczove, peniaze. A jeho, Ráczovu, moc. On, Rácz, túži spoznať dievčinu, korá by ho mala rada kvôli nemu, Ráczovi. On, Rácz, vie, že to nie je nemožné.

Lenka sa usmieva. Istotne, povie. Ona, Lenka, je pre-svedčená, že Rácz raz nájde také dievča. Vezme pohár šampanského a napije sa. Zachuť jej. Nenamieta, keď jej kotolník doleje, dotknúc sa jej plecom.

Urbanovi začne Ráczova rétorika liezť hore krkom. Na koho sa to ten balvan vlastne hrá? Čo je to za idiotské divadielko? Vari sa kotolník chce jemu, Urbanovi, pomstiť tým, že mu preberie dievča? Len on, Urban, je presvedčený, že skôr či neskôr bude odmenený za svoju úslužnosť a trpezlivosť a získa Lenku. Načo by s ňou inak trávil toľko času? A ako to len povedala? Ako brat a sestra! Sprostaňa bláznivá, pseudointelektuálska! Akoby nevnímala jeho, Urbanove, pohľady! Akoby necítila, ako lačno on, Urban, loví celým povrchom svojho tela každý, každulinký náhodný dotyk s jej telom!

Nejdeš si zatancovať? spýta sa Lenky. Lenka odtrhne oči od Ráczovej tváre. Nie, nechce sa mi, povie. Dobré sa mi sedí. Video-Urban si naleje šampanské a na dúšok vypije. Niečo tvrdšie nemáš? spýta sa kotolníka. Chod' si dať k baru, na čo máš chuť, povie Rácz. Nech mi to napíšu na účet, doloží. Urban vstane. Na tých pár poldeci on, Urban, ešte má. Otočí sa a kráča k dverám. Rácz ho dostihne už mimo salónika. Čo je s tebou? gpýta sa s roztvoreným náručím. Si môj hosť, tak pi na môj účet. Aspoň ma neurážaj! Rácz sa usmieva. Hneváš sa, že sa s ňou bavím? povie Rácz. Veď nie je tvojou frajerkou. Keby bola, tak si ju ani nevšímam. Pre Rácza sú frajerky jeho priateľov tabu! vyhlási. Rácz na to nie je odkázaný! Rácz schytí Urbana za rameno a širokým gestom ukáže na interiér reštaurácie, na kapelu a parket v strede miestnosti. Pozri, povie. Je tu báb a báb. Zbal' si dáku. Zabávaj sa. Pi, jedz. Nech to píš na Ráczov účet! Mám na to. Len sa nehraj na urazeného! Rácz ho pustí a posotí do miestnosti. Neni to ani tvoja frajerka, ani tvoja sestra, povie. A mne sa páči. Prišla s tebou, ale nepatrí tebe!

Video-Urban mávne rukou. V poriadku, povie. Ustúpi. Od barového pultu sa na neho zubí Vanda-Tiráčka. Dlhé indi-govočierne nohy má preložené a vysiela nimi ťažko odolateľný signál. Tam na teba niekto zakýval! povie mu Rácz. Chod' za ňou a dajte si spolu niečo dobré. Kotolník pozrie na hodinky. Privítajte spolu príchod nového roka, navrhne. On, Rácz, ju predsa pozval len kvôli Urbanovi.

Rácz sa vráti do salónika. Naleje šampanské Lenke i sebe. Je to dobrý chlapec, ten Urban, povie. Usmeje sa. Poznáme sa už dáky ten piatok! V poslednom čase je nervózny. To robí tá jeho robota. Vy neviete, čo teraz robí? začuduje sa kotolník. Ako by som to povedal...

Lenka počúva s rastúcim zhrozením a hnusom. Tiež by sa mi to hnusilo! dodá napokon Rácz. Na to človek musí mať žalúdok! On, Rácz, je naproti tomu, poctivým podnikateľom. Trocha obchádza zákony, to hej, ale to len preto, že sú nepružné. Hneď ako sa to zmení, nebude mať on, Rácz, dôvod obchádzať! Kde by sme boli, keby sa všetci pridržali idiotských zákonov a nariadení? Ešte by sme ložili po stromoch! Rácz pozrie na hodinky. O pár minút dvanásť. Pozrie na Lenku. Lenka, povie. Sniem vás tak volať? Lenka sa usmeje. Áno.

Dôverujete mi? spýta sa Rácz. Nerozumiem, prizná sa Lenka. Rácz je v rozpakoch. Onedlho je polnoc. Nový rok. On, Rácz, by chcel Lenku pozvať na ohňostroj. Z obloka jeho, Ráczovho, apartmánu, dobre vidno. Je to celkom hore, na najvyššom poschodí. On, Rácz, by chcel vedieť, či Lenka pôjde s ním hore, alebo ho považuje za podobný charakter, ako je Video-Urban.

Lenka pokrúti hlavou. Nie, ona, Lenka, vie, že Rácz je iný. Ona, Lenka, je zvedavá na ohňostroj.

Výťah pre pána šéfa! skríkne recepčný, keď vidí kotolníka s Lenkou vyjsť z reštaurácie a kráčať dozadu, k výťahom. Rácz nesie orosenú fľašu sektu a dva vysoké poháre. Nastúpia do výťahu. Kým sa vezú hore, mlčia. Rácz si Lenku premeriava svojimi oceľovými očami. Náušnica sa mu zaleskne.

Tak, tu som doma, povie Rácz, keď otvorí dvere apartmánu a zažne svetlo. Lenka sa poobzerá po obývačke. Rácz rozhrnie záclonu. Myslím, že by sme mali zhasnúť, poznamená. Bude vám to prekážať, Lenka? Lenka povie nie.

Onedlho je polnoc. Cez múry hotela preniká hromový rachot vystreľovaných zátok a výkriky z reštaurácie a z baru. Rácz skúseným pohybom odstreli zátku a naplní oba poháre bielou šampanskou penou. Pripijú si. Rácz zhasne svetlo. Za riekou začnú vybuchovať svetli-ce, petardy, delobuchy. Žiarivé body stúpajú vysoko na čiernu oblohu, odzrkadľujú sa v hladine rieky a vzápätí hasnú. Je to krásna, povie Lenka. Páči sa vám to? spýta sa Rácz. Áno, povie Lenka.

Tak tu teda bývate? spýta sa Lenka, keď sa ohňostroj skončí a kotolník opäť rozsvieti. Áno, povie Rácz. Ešte šampanské? spýta sa. Áno, prosím, povie Lenka, ale už len trochu.

Rácz chvíľu premýšľa, či to povedať, no potom neodolá. Raz tento hotel bude celý patriť mne, vyhlási pevne, no trochu ostýchavo. Áno? spýta sa Lenka. Áno, povie Rácz. Onedlho to Lenka uvidí! On, Rácz, to tu kúpi všetko, ako to stojí a leží! Taký hotel ale stojí veľa peňazí, poznamená Lenka, ktorá už začína cítiť šampanské v sluchách. Peniaze nie sú problém! vyhlási Rácz. On, Rácz, má peňazí dosť! On, Rácz, nie je žiadny treťotriedny ruličkár ako Video Urban! Nepôjdeme už dolu? spýta sa Lenka. Samozrejme! povie Rácz a spamätá sa. Prestane sa šacovať, hľadájú peňaženku.

Rada by som už šla domov, prizná sa Lenka vo vestibule. Z roztvorených dvojkrídlových dverí do reštaurácie sa valí mono-tónny guláš hudby; hovoru, výskotu a cengania sklenených pohárov. Už? spýta sa kotolník. Veď sme sa ešte ani riadne ne-pozhovárali! Ešte som vám neukázal, ako ma tu všetci na slovo poslúchajú! Rácz je viditeľne sklamaný.

Lenka sa unaveno usmeje. Ďakujem za príjemný večer, povie. A za ohňostroj. Rácz mávne rukou. To nič, to je v poriadku. Neni za čo. Dám vám zavolať taxík, ponúkne sa. Lenka sa bráni. Nie, ona, Lenka, to nemá tak ďaleko. Veľmi pekne ďakuje. Rácz však nesúhlasí. Ulice sú o tomto čase plné individuí. Taxík Lenku odvezie až pred dom, v ktorom býva, sľubuje Rácz. Nič jej nebude hroziť! Rácz prikáže livrejovanému vrátnikovi: Taxík pre dámu! A hneď!

Kotolník odprevadí Lenku do šatne a pomôže jej s kabá-tom. Potom obaja vyjdú pred budovu. Je mrazivá noc. Taxík nehluchne podíde k nim a čaká. Uvidíme sa ešte? spýta sa Rácz. Lenka sa usmeje. Nevie, povie. Rád by som, povie Rácz. Zosmutnie. Lenka vytiahne z kabelky kúsok papiera a čínske pero. Napíše pár číslíc. Tu je moje telefónne číslo, povie Ráczovi. Zavolajte mi dakedy. Možno budem mať čas. Podá mu papierik. Áno, povie Rácz. Istotne zavolá. Zopár ráz preloží papier a so zbožnou opatrnosťou si ho vopchá do náprsného vrečka. Lenka si až teraz uvedomí, že Rácz je len v ľahkom saku talianskeho strihu. Bude vám zima, povie. Mali by ste ísť dnu.

Čo? Zima? Kotolník sa zasmieje. On, Rácz, už zažil onakvejšie zimy. Na vojenských cvičeniach. Boletice, Jince! Všetci šaleli, no on, Rácz, sa len smial! Skôr, kým Lenka môže niečo namietnuť, Rácz si zviečie sako a rozopne košeľu. Aha! skríkne. On, Rácz, je odolný. Je chlap! Zima jemu, Ráczovi, neprekáža! Keď stojí s dievčaťom ako Lenka, môže byť hoci aj mínus sto stupňov! Aj tak je on, Rácz, celý rozpálený!

Lenka sa rozosmeje. Ste blázon, povie mu. Ale milý! Letmo sa mu dotkne ramena a nastúpi do taxíka. A oblečte sa! povie kotolníkovi. Rácz zakričí na taxikára: Toto platím ja! Keď odvezieš slečnu, vrátiš sa do hotela a vyhľadáš ma! Vieš, kto som? Taxikár prikývne. Jasné, šéfe! Kto by vás nepoznal? Rácz uspokojene zamrmlie. Odstúpi od okna a kývne rukou. Taxík sa rozbehne.

Rácz si upraví viazanku a obiečie si sako. Dostanem ťa, holubička! povie si, pozerajúc za odchádzajúcim autom. Prisámbohu! Dostane ju, a naučí spievať jeho, Ráczovu, pesničku!

Keď sa kotolník vráti späť do reštaurácie, zastúpi mu cestu Video-Urban. Tvár má červenú od premiery vypitého alkoholu. Čo je? spýta sa Rácz. Poslal si ju domov? spýta sa Urban. Hej, išla spať, potvrdí Rácz. Bola u teba hore? spýta sa Urban. No a čo? opáči kotolník. Ublížil si jej? napriami sa Urban. Rácz sa zasmieje a odsunie Urbana z cesty. Neblázni, Rácz! povie Urban. Neublížuj jej! Tá nie je ako štetky z Ambassadors! To nie je nič pre teba! Kotolník sa zvrtnie. A prečo by mal on, Rácz, byť odkázaný len na kurvy z hotela? On, Rácz, sa vari nemôže zaľúbiť? Nech mu dá Urban svätý pokoj! Vari si Video-Urban neuvedomuje, že je pre ňu vzduch? Ani sa s ním nerozlúčila! Vari to Urbanovi nestačí? On, Rácz, sa jej ani nedotkol. Hore si boli pozrieť len ohňostroj. Romantika. Dala mu svoje telefónne číslo, jemu, Ráczovi! Prečo nie? A vôbec; nech sa Urban prestane správať, akoby jej bol nejaká rodina! Neni jej vôbec žiadna! Urban je jeho, Ráczovým hosťom. Nech sa teda zabáva, tancuje! Nech sa do sýtosti naje a napije! Nech si hoci aj zatrtká; Vanda-Tiráčka len na to čaká! Ale nech sa nikdy neserie do jeho, Ráczových, vecí! Raz mu to môže prísť ľúto! To nieje vyhrážka, ale priateľské varovanie!

Ráczove oceľové oči podráždene žiaria. Páste má zaťaté. Chvíľu si premeriava rozkohúteného Urbana. Potom zmení tón. Usmeje sa. Podíde k Urbanovi a kamarátsky ho buchne do pleca. Ale napokon, povie, čo sa oni dvaja budú handrkovať! Vari nie sú priatelia? Jeden kšeft spolu urobili? Krátko sa poznajú? Načo toto všetko? Kvôli jednej babe? Nakoniec možno nedá zatrtkať ani jednému z nich!

Vojde taxikár. Rácz mu zaplatí. Zvyšok si nechaj, povie. On, Rácz, je zvedavý na adresu tej dievčiny. Nepovedala mi, prizná sa taxikár. Za mostom povedala ľuďom zastavte a vystúpila. Dobre, povie Rácz a obráti sa k Urbanovi. Ty mi dáš jej adresu, povie. Chceme jej poslať kvety. Tie najdrahšie. Sto orchideí. Len neviem, kde býva. Urban mlčí. Rácz ho oblapí okolo ramien a násilím odviečie k baru. Nemusí to byť hneď, povie priateľským hlasom. Kvety počkajú. Vypime si. Dva veľké koňaky! rozkáže. Prinúti Urbana vypiť koňak na ex a potom ešte jeden. Kývne na Vandu -Tiráčku. Dobré nám ho pozabávajú! rozkáže jej. Urob mu všetko, čo bude chcieť! Vytiahne dve stomarkovky a dvoma prstami jej ich vopchá do výstrihu. On, Rácz, má peniaze! Nepozerala na pár stoviek! Najmä dnes nie!

Teraz sa bude piť! okríkne Ďula a Khunta, ožierajúcich sa v salóniku. Prineste nám tri fľaše šampusu! rozkáže čašníkov. Každému jednu! Ďula i Khunt sa tešia ani žiaci. Obaja sa zvyknú opiť do bezvedomia. Keď je slopanica, ani ženské nepotrebnú. Rácz zasa znesie ako hovädo. Sedí a pije. Jeho spoločníci síce sedia vystretí, no oči majú potiahnuté priesvitnou blankou. Už sa boli vydáviť. Prázdne fľaše pribúdajú. Rácz ich šmahom zmetie zo stola. Štrngot skla privolá čašníka. Dost' bolo grgavej vody! okríkne ho Rácz. Doneste vodky! Stoličnej! Každému fľašu! Ďula sa už len pri vyslovení týchto slov pozvracia pod stôl. Khunt nie, lebo nevníma. Sedí s otvorenými očami a meravou tvárou. Rácz mu zopár ráz z bezprostrednej blízkosti napľuje do tváre, no priekupník nezareaguje. Sračka! zamrmlie kotolník sklamaný. On, Rácz, má dnes chuť mulatovať! Je vysoko šťastný! Nie, netreba predbiehať udalosti. Ale zoznámil sa s dievčaťom svojich snov. Ani kurva, ani dedinská fuchtľa. A ani on, Rácz, jej nie je ľahostajný. Hádám sa jej i páči. On, Rácz, nevie-nevie, no zdá sa mu, že sa zaľúbil. Je to mestské dievča, inteligentné. Rácz sa pred ňou cíti úplne ináč ako pred Silviou. Silvia je obyčajná kurva. A Eržika? Až teraz je jemu, Ráczovi, jasné, že to, čo pociťoval, nebola láska. On, Rácz, nechal zo seba urobiť debila. Celej dedine bol na smiech. Silvia? To bola obyčajná špekulantská kurva. Ulakomila sa na jeho, Ráczove, peniaze. Ale čo sú si, to sú si! On, Rácz, jej nič nedlhuje; všetko si u nej odtrkal! Vníma ho vôbec

Ďula? Rácz zatne päť a udrie spiaceho Ďulu do čela. Ďula zaklipká očami. On, Rácz, sa zaobíde i bez Silvie. Len mu ešte bude musieť vrátiť všetky darčeky. Kožuch, čížmy, hodinky, zlato a tak. A on, Rácz, sa postará, aby ju nezobrali späť do varieté! Boha, že sa postará! A tá Edita sa povezie s ňou. Aspoň budú mať čas behať ako s nasolenými riťami po obchodoch. Ale nie za jeho, za Ráczove, peniaze! S tým je koniec. Počúva ho Ďula vôbec? Ďula sa strhne. Samozrejme, šéfe, povie. Tak čo som povedal? spýta sa kotolník prisne. Že je s tým koniec, povie Ďula. Veru tak, súhlasí Rácz, koniec! On, Rácz, už prestal byť dojnou kravou. Už sa nedá vyciciavať bandou príživníkov! Až teraz sa to začne! Oproti tomu taká Lenka. Rácz sa napije vodky. Tá na ňom, Ráczovi, nevidí len tie peniaze. Samozrejme, jeho, Ráczovo, bohatstvo a moc jej imponuje. Ale to je čosi iné. Ženám budú vždy imponovať úspešní muži. A on, Rácz, JE úspešný. Všetko, čo znamená a čo vlastní, dosiahol on, Rácz, týmito dvoma rukami a touto hlavou. Kam sa ne neho hrabe taký Video -Urban? Mestský panáčik! Hochštapler! Tunelár! Takito bieloruskí hajzli inteligentní si poberú najkrajšie baby a chlapom, ako je on, Rácz, ostanú len kurvy ako Silvia a dedinské dory ako Eržika! Tak to teda nie! rozhodne sa kotolník.

Fľaša je prázdna. Ďula leží ovalený na stole. Rácz si prisu-nie jeho fľašu, dopoly plnú a naleje si. Hudba sem! zručne a tresne päťou po stole. Rácz sa chce zabávať! dodá, keď vypije vodku. Je tu ako v márnici, hét szencségit! Stojkovi muzikanti pribehnú, zaliati potom. Rácz vstane, chodí od jedného k druhému a lepí im na čelá tisícokorunáčky. A teraz tú moju! okrične ich prisne a zdvihne ruky nad hlavu. Rivers of Babylon! Cigáni si vymenia pohľady, odrátajú takt a začnú hrať známu pieseň, v dôsledne čardášovom tempe a s klarinetovými cifrovačkami. Olivové obličaje sa im lesknú. Rácz tancuje so zdvihnutými rukami a zažmúrenými očami. Nespieva, mlčí. Priskočí k stolu a na dúšok vypije zvyšok vodky v Ďulovej fľaši. Rozoženie sa a prázdnu fľašu šmarí o stenu. Cigáni už hrajú inú. Rácz tancuje, raz v podrepe, raz vystretý. A tak! A tak! A tak! kričí do rytmu. Svet sa okolo neho krúti. Všetci hostia už odišli. Reštaurácia i nočný bar je prázdny. Na stoloch sa povalujú prázdne fľaše, tanieri so zvyškami jedál, farebné konfety, prepĺnené popolníky. Časníci postávajú okolo barového pultu a rátajú tržbu. Hudobníci z barovej kapely balia nástroje a opúšťajú sálu. Len zo salónika sa ozýva cigánska hudba a Ráczov spev. Rácz tancuje a pije. Pije a tancuje. Zaľúbil •a.

XXX

Niekoľko dní po Novom roku sa v hoteli Ambassador ubytu-je pán Mugambia Bwawenu. Je čierny ako uhoľ. Očné bielka mu svietia. Na recepcii predloží pas občana republiky Mayoumbé. Potom chvíľu zápasí s dravým boyom Torontálom o svoj kufor, nby napokon ustúpil. Natešený starec oblapí svojimi pavúčimi pazúrami rukoväť batožiny a dychčiac od vzrušenia sa nemotorne, drobučkými krokmi, náhli k výťahom.

Vizbe zloží kufrik na zem a vytrvalo ostane čakať na sprepitné. Suché dlane sa mu nedočkavo zatvárajú a otvárajú. Pán Bwawenu siahne do vrecka nohavíc a vytiahne dvojko-runovú mincu. Podá ju lakomému starcovi. Torontál urobí skla-manú grimasu. Viac nemám, povie černocho, ešte som nebol v banke. Okrem toho prichádzam z chudobnej rozvojovej krajiny. Máme tam iba muchy a piesok.

Hovorím po slovensky, dodá pán Bwawenu, keď vidí Torontálovo prekvapenie. Študoval som u vás. Som černocho, ale mám vysokú školu!

Torontál odíde, vydávajúc sklamané, bučivé zvuky. Mozoň (Míkvy) sa ťažko zrúti do kresla. Chytí sa za hlavu.

Najradšej by si vypálil zopár záuch. Ešte ani riadne nezačal, už sa dopustí toľkých chýb! takto veru nič nevypátra! On, Mozoň (Míkvy), sa správa ako amatér!

Mozoň (Míkvy) si pozrie na ruky. Čierna farba z tváre púšťa. Je nekvalitná. Ešteže si jej zobral do hotela plnú fľašu. On, Mozoň (Míkvy), aj tak verí, že sa tu nezdrží dlho. Jeden, nanajvýš dva dni. Zistí, čo kotolník celé dni robieva, kam chodíeva a kedy ho možno zastihnúť samého. Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) hliadkujú vonku, pred budovou. Hneď, ako on, Mozoň (Míkvy), pichne kotolníkovi uspávaciú injekciu, zavolá ich. Spoločne prenesú Ráczovo telo do právnikovej kancelárie. Tam sa dohodnú, čo ďalej, čo plánuje Mozoň (Míkvy). Buď ho prepašujú do konšpiračnej vily a tam ho uväznia, alebo ho rovno usmrčia, ako navrhol fiškál. Mŕtvolu ľahšie dostanú z budovy hotela Ambassa-dor: po častiach. On, Mozoň (Míkvy), je odporcom zabíjania; aj to právnikovi povedal. Na druhej strane však, keď Rácz prepustia, vystavia sa riziku, že ich pomstivý kotolník udá. Ale to nie je isté. Samotný kotolník má toho tiež dosť na rováši a keby po prepustení z cely v suteréne konšpiračnej vily utekal na políciu všetko udať, padol by do toho i sám. No nič, pomyslí si Mozoň (Míkvy). On, Mozoň (Míkvy), ešte uvidí.

Bývalý eštbák vytiahne fľašu s čiernou farbou, odtrhne chumáč vaty a začne si natierať tvár i ruky. Potom fľašu starostlivo zaštopľuje a vloží späť do kufrika. Dva dni, pomyslí si. To on, Mozoň (Míkvy), hravo vydrží. Všimol si, že na všetkom, čoho sa dotkne, ostávajú čierne odtlačky. To bol teda idiotský nápad! pomyslí si. Hrať sa na černocho. On, Mozoň (Míkvy)! A žene musel povedať, že odchádza na služobnú cestu. Sprevádzať cennú bankovú zásielku. On, Mozoň (Míkvy), nerád klame. Nie kvôli morálke a podobným hlúpostiam! Nerád klame preto, lebo dobrý klamár musí mať dokonalú pamäť, aby si vždy pamätal, čo komu kedy povedal. A on, Mozoň (Míkvy), takú pamäť nemá. Napriek tomu je celý jeho život jedným veľkým klamstvom. Dokonca i jeho manželka a jeho dve deti ho poznajú pod menom Ščepán. Pod tým menom vystupuje vo svojom súkromnom živo-te. Bankový úradník Ščepán. Tak to dostal nariadené. Teraz je už neskoro niečo meniť. Mozoň (Míkvy) si nedokáže predstaviť ženinu reakciu, keby jej bol nútený povedať pravdu. Roky ho pozná ako Ščepána.

Nuž čo, pomyslí si Mozoň (Míkvy). On, Mozoň (Míkvy), sa dal na vojnu, musí bojovať. Vyjde zo svojej izby a zide dolu, do haly. Pri recepcionom pulte je plno nových hotelových hostí. V pohodlných kožených klubovkách sedia Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác). Čítajú noviny. Cez vystrihnuté diery nenápadne pozorujú okolie. Bwawenu si prisadne obďaleč. Preloží nohu cez nohu. Kokoti! zasyčí s nehybnou tvárou, pozerajúc sa na opačnú stranu. Jeho podriadení

zneistejú. Zložia noviny. Obaja majú čierne okuliare. Šolík (Žifčák) má nalepené mohutné fúzy, Tupý (Mác) sa zasa zamaskoval dlhou umelou bradou. Hovorím, že vyzeráte ako idioti, povie Bwawenu do steny. Prefo, náfelníku? spýta sa urazeným hlasom Tupý (Mác), pozorujúc ruch pri racepčnom pulte. Bwawenu si vzdychne. Poobzerá sa po vesti-bule. Vypadnite von! prikáže polohlasom, no rozhodne. Šolík (Žifčák) i Tupý (Mác) sa pohniezdia v hlbokých kreslách. Nechce •o im. Vonku je zima, vnútri príjemné teplo. Nepočuli ste? osopí sa na nich Bwawenu, hľadiac do steny. Vypadnite von a zahodte niekam tie umelé fúzy a okuliare! Ste nenápadní ako sánky v lete! Bwawenu sa otočí k svojim podriadeným. Nepočuli ste? Keď tam ale mrzne, náčelníku, ohradí sa Šolík (Žifčák). Tak choďte do bufetu pred hotelom a dajte si horúci čaj! nariadi Bwawenu. Ale musíte byť vonku! V prípade potreby vám dám cez oblok signál! Von, idioti idiotskí!

Mozoňovi (Míkveho) podriadení sa neochotne zdvihnú z pohodlných kluboviek a pomaly kráčajú k východu, akoby ešte stále dúfali, že ich nadriadený na poslednú chvíľu zavolá späť. Ale Bwawenu si ich už nevšima. Jeho pozornosť upúta územ-čistý, ramenatý muž v koženej bunde a s náušnicou v uchu, ktorý práve vystúpil z výťahu. Všetci sa mu klaňajú, úctivo ho zdravia. To je on, pomyslí si Bwawenu, Rác! To je jeho, Mozoňova (Míkveho), obeť! Bwawenu vstane a nenápadne sa vydá za kotolníkom.

XXX

U Video-Urbana sú orgie. Hudba hrá naplno. Urban je zatrpknutý. Až dodatočne si uvedomil, že je do Lenky zaľúbený. Ale už je neskoro. Tak dlho ho Rác! prenasledoval a nútil, aby mu vyrazil jej adresu, že napokon neodolal. Nedokázal odmietnuť Rácovu ponuku. Tisíc korún je tisíc korún. Teraz je mu to ľúto. Rác! naozaj Lenke poslal sto orchideí. Video-Urban súloží zaťato, so zachmúrenou tvárou. Vanda-Tiráčka nerozumie jeho zlej nálade. Čo je s tebou? spýta sa, ležiac pod ním s rozťahnutými stehnami. Nič! povie Urban, prestane súložiť a zapáli si cigaretu. Vanda-Tiráčka sa utrie uterákom a tiež vstane. Kam ideš? spýta sa jej Eva-Kvapavkárka. Vyšťat' sa! povie Vanda-Tiráčka.

V kresle pri konferenčnom stolíku sedí nahý Hurensso. Sevrknutý úd mu visí medzi stehnami. Nalial si whisky a popíja. Vrátil sa. Opäť má niečo našetrené, treba si užiť. Kurvy, ktoré vybavil Urban, sú O.K. Dajú si urobiť všetko. Aj jemu, Hurensso-novi, urobia všetko, o čo ich požiada. Pohľad na Urbana, súlo-žiaceho s Vandou, tiež nebol na zahodenie.

Put the music out, povie Hurensso Urbanovi. I have a headache. Čo chce? spýta sa Vanda, ktorá sa medzitým vrátila. Že ho bolí hlava, povie Urban. Treba vypnúť hudbu. Prikročí k aparátúre a niekoľkými pohybmi ju umlčí. That's fine! rozžiari sa Hurensso s úľavou. I hate that kind of jazz you like! prizná sa Urbanovi. Čo chce? spýta sa Vanda-Tiráčka a zahryzne do obloženého chlebička. Že nemá rád jazz, povie Video-Urban. Ani ja nemám rada džez! súhlasí Eva-Kvapavkárka. Džez nemám rád ani ja, povie Urban urazene. What about jazz? nerozumie Hurensso. They do not like jazz, too, povie Video-Urban. And so do I. You know man, I mean the word "jazz" in phonetical form. Like D-Z-E-Z, as is usual in our language, dig it? Hurensso premyšľa. So you don't like your language? spýta sa. Oh, god, no! pokrúti hlavou Urban. I only do not like the way some people write the word jazz. Something like "d-zhass". But I don't like the jazz, povie Hurensso, and don't worry about the way some people call it, too. Čo hovorí? spýta sa Vanda-Tiráčka. Že nemá rád jazz, povie Urban. To už hovoril predtým, namietne Vanda -Tiráčka. Teraz to hovorí znova, mrdne plecami Urban. A o nás nehovoril? spýta sa Eva-Kvapavkárka. Nie, o vás nehovoril, pokrúti hlavou Urban. What they speak? spýta sa Hurensso. They think, you are speaking about them, povie Urban. Dáte si ešte víno? spýta sa prostitútok. Obe prikývnu. Urban vstane a prinesie novú fľašu. Otvorí ju a naleje do pohárov. Gunnar? spýta sa s fľašou v ruke. Thanks, povie Hurensso. I'd rather stay by my whisky. Napije sa a doleje si. But the girls are really very fine, poznamená. Very pretty, both. Especially that tall one. Somehow unusual. Almost exotic. Really fine. And both have great drive. Urban sa zasmieje. In our country people call it "turbo", povie. Do you understand? Turbo fucking. Švéd sa rozosmieje. Yes, yes, turbo fucking. I like it zvolá. The girls are both "turbo"! dodá galantne. Čo hovorí? spýta sa Vanda-Tiráčka a dlhými, nalakovanými nechtami sa poškrabe medzi nohami. Že ste obe turbo, povie Video-Urban.

Generally I like your hookers, povie Hurensso. But they all make one great mistake. They are not professional enough, you know? They all just want to marry somebody from Western countries. But who is such a fool to marry a prostitute from East? Hurensso sa pousmeje. Áno, Slovenky sú veľmi pekné. On, Hurensso, sem rád chodíeva. Je tu už po tretí raz. Rád súložieva so slovenskými kurvami. On, Hurensso, uznáva: málokde človek nájde tak veľa pekných žien ako tu. Slováci sú si toho vedomí a sú na to patrične hrdí. Stále sa o tom vzájomne uisťujú. On, Hurensso, počúva rádio. Vie, že existujú i rôzne propa-gandistický zamerané proklamatívne pesničky o dievčatách zo Slovenska. Nerozumie textu, no domyslí si. Naučil sa pár slov: dieťa, suloš, kurva, platit, nemáme, zatvorene, buzerand. Teraz zasa turbo. Turbo kurva. Pekné dievčatá, to je jedna z mala vecí, na ktoré Slováci môžu byť hrdí. I keď na druhej strane, on, Hurensso, nechápe, kde je tu dôvod k hrdosti. Je to predsa niečo, čo Slováci nemôžu nijako ovplyvniť. Ani tomu zabrániť. Keď si niekto zoberie za ženu krásne dievča, to hej. To je dôvod k hrdosti. Všetci mu závidia a predstavujú si, ako by s jeho ženou súložili. V skutočnosti s ňou môže súložiť len on. On, Hurensso, si myslí, že abstraktná hrdosť Slovákov na to, že Slovenky sú zväčša pekné, nemá opodstatnenie. Je to akoby Arabi stavali svoju národnú hrdosť na tom, že majú najviac piesku na svete. Fíni zasa majú najviac jazier; on, Hurensso, však ešte nestretol jediného Fína, ktorému by tento fakt nejako zvýšil sebavedomie. Nebolo by to smiešne?

Video-Urban nevie, čo na to povedať. Mlčí.. Kurvy objavili video, zapli ho, vložili kazetu a pozerajú disneyovku. Pobavene sa smejú, plieskajú sa do stehien. Prsníky sa im chvejú.

Hurensso si upije z whisky. On, Hurensso, sa rád vyspí so Slovenkami. Ale nič viac! Za ženu by žiadnu z ich

nechcel. Chce Urban vedieť prečo? Vziať si ju za ženu, to znamená, dať jej svoje, Hurenssovno, meno, urobiť ju matkou svojho, Hurenssovno, potomka či potomkov. Spojí sa jeden orga-nizmus s druhým, zreplikujú sa gény. A tunajšie ženy - nielen na Slovensku, ale i hocikde naokolo, vo východnom Nemecku, v Maďarsku, Poľsku či Rusku; on, Hurenssov, tam všade súžil s prostitútkami - majú organizmy zahnuté tými svinstvami, čo do nich štyridsať rokov pchali boľševisti; čo im dávali zjesť, vypiť, dýchať. Čo do nich cez kožu vniklo pri kupaní, alebo len tak, pri prechádzke po vonku. Keby si on, Hurenssov, vzal za ženu niektorú z tunajších, hoci i krásnych žien, oveľa väčšmi ako v iných prípadoch by svojich prípadných potomkov vystavil rizi-ku, že sa na nich prejavia dáke genetické vady. A ak sa aj žiadne chorobné, zdeformované gény neprejaví, odkiaľ on, Hu-renssov, môže vedieť, že o niekoľko rokov jeho pekná Slovenka neochorie? Začnú sa na nej prejavovať následky života v prostre-dí, ktoré tu je, a on, Hurenssov, sa nedoplatí účtov od onkológov. Nie, on, Hurenssov, ďakuje! Rád si sem príde zasúžiť so slovenskými kurvami, lebo sú po prvé skutočne mimoriadne pekné a po druhé to vyjde smiešne lacno. Ale ženiť sa so Slovenkou? To si on, Hurenssov, radšej zoberie škaredú Švédku so zdravým srdcom, bez olova v kostiach, hliníka v mozgu a ortute vo vnútornostiach.

Urban nič nehovorí. Nikdy sa na vec nepozeral z tejto strany. Chce niečo namietnuť, no Vanda-Tiráčka sa spýta: Čo to stále trepe? Urban mávne rukou. Vysvetľuje, povie Vande, prečo sa s vami ani s jednou nechce oženiť. Prostitútka sa rozosmejú. Čo mu jebe, spýta sa Eva-Kvapavkárka.

What they say? nerozumie Hurenssov. They say, that's very funny party, povie Video-Urban. It just have to be! povie Hurenssov, odloží pohár, vstane a zdvihne svoje sako. Z náprsného vrečka vytiahne malý balíček staniolu. Keď ho na stole rozbalí, zjaví sa biely prášok. Je ho iba za náprstok. Čo to je? spýta sa Vanda-Tiráčka. That's coke, povie Hurenssov, poro-zumejú otázke. Čo povedal? spýta sa prostitútka Urbana. Že je to kokain, povie Urban. Kokain? spýta sa Eva-Kvapavkárka. Hurenssov vysype štipku bieleho prášku na lakovaný povrch konferenčného stolíka, vezme striebornú rúrku, ponášajúcu sa na cigaretový náustok, vopchá si ju do nosnej diery a druhú si zapchá prstom. Skloní sa tesne nad stolík a mocným vdychom vtiahne prášok do seba. Obrovské vajčiská a dlhý, scvrknutý úd sa mu pritom smiešne hompálajú. Podá rúrku Eve-Kvapavkárke n pripraví jej dávku. Prostitútka vdýchne drogu, oči sa jej zalejú slzami a kýchnu. Po nej nasleduje Vanda-Tiráčka a napokon, zo zvedavosti, Video-Urban. Chvilu sedia a mlčia. Hurenssov sa tvári, akoby sa v duchu modlil. Ostatní ho pozorujú. Boja sa prerušiť náhle zavládnuvšie ticho.

Video-Urban v sebe pátra po zmenách, ktoré by sa dali prisúdiť účinkom drogy. Sústredil sa, no nič pozoruhodné sa s ním nedeje. Akurát sa mu začne nalievať úd. Po chvíli stuhne až po samú hranicu bolestivosti. Urban dostane strašnú chuť na Evu-Kvapavkárku. Potiahne ju za ruku. Štetka vstane, povytiahne si podväzkový pás a čierne vzorované pančušky vyššie, a pomá-hajúc si rukou, nasadne na Urbanov úd. Pomaly sa kolíše so zatvorenými očami. Tvár má rozpálenú. Vanda-Tiráčka sa zatiaľ pokúša oživiť Švédovu mužskosť: po dlhšej manipulácii sa jej to podarí. Obaja sa chytia za ruky a prejdú k posteli. Hurenssov si ľahne na chrbát a Vanda obkročmo vysadne na neho. Divo sa začnú mykať. Pot im vybehne na čelá.

Eva-Kvapavkárka sa schválne pohybuje ako spomalený film. Urban by sa rád zbavil svojho bolestivého stoporenia, chytí ju za boky a prinúti k rýchlejšiemu pohybu. Prostitútka otvorí oči. Tvári sa, akoby ju Video-Urban prebudil z príjemného sna. Čo je? spýta sa. Nič, povie Urban, ideď ďalej. Eva zatvorí oči a pokračuje v pomalom vlnení sa.

Vanda-Tiráčka skríkne. Potom ešte raz. Pokúsi sa čo , najrýchlejšie skíznuť z Hurenssova, no ruky sa jej šmyknú na Švédovej hrudi, vlhkej od potu. Vyľakane zvisne. Švéd leží horeznačky a nehýbe sa. Oči má zatvorené.

Urban odtisne Evu-Kvapavkárku a vstane. Podíde k posteli. Hurenssov nedýcha. Leží a v nehybnej tvári sa mu odzrkadľuje pokojná dôstojnosť. Rob niečo! okrične Vanda-Tiráčka Urbana. Rob niečo! Urban nie bez istých rozpakov priloží ucho na Švédovu hrud'. Vanda-Tiráčka stíchne. Urban pozorne počúva, no aj tak nič nepočuť. Pot na Švédovej chlpatej hrudi začne pomaly chladnúť. Urban štitivo odtiahne ucho. Vstane.

Všetci traja stoja okolo chladného tela. Prostitútka v sexy bielizni, Urban so strácajúcou sa erekciou. Hurenssova erekcia sa nestráca. Čnie dohora ako periskop ponorky uprostred ľadového mora. Vanda-Tiráčka sa rozplače. Fňuká a opakovane ruky si utiera slzy.

Čo sa vlastne stalo? spýta sa Urban. Nevie! povie Vanda. Ona, Vanda, na ňom rajtovala, keď tu zrazu vyplýštil oči, zaškrípal zubami, celý sa akoby vztyčil a hneď aj klesol ako zasiahnutý bleskom. Ona, Vanda, ho nezabila! To je jasné, súhlasí Urban. Trafil ho šľak.

Zavolajme sanitku zavolajme sanitku zavolajme sanitku! rozplače sa Vanda-Tiráčka. Urban ňou potrasie. Čo si strelená? okrične ju. Čo im povieme, že sme mali grupák a že ho pri tom porazilo? Spamätaj sa! Vanda-Tiráčka sa rozplače ešte nástojči-vejšie. Dlhým jazykom si olizuje slzy.

Treba zavolať tú sanitku, mieni Eva-Kvapavkárka. Čo ak neni mŕtvy? Urban pozrie najprv na Evu a potom na Švéda, ležiaceho na posteli so skrútenými prstami na nohách a špicatým nosom. Žiadna sanitka sa nebude volať! rozhodne pevným hlasom. Budú ho prezerať a zistia, že fetoval. A sme v riti! Aj tak je mŕtvy ako štolverk.

Prostitútka sa spamätajú. Odídu do kúpeľne upraviť sa a obliecť. Náhle začnú cítiť stud. Aj Video-Urban sa oblieče. Naleje si tvrdé, ani si nevšimne, čo vlastne pije. Premýšľa. Kurvy prídu z kúpeľne. Vanda-Tiráčka sa už rehlí. Ústa si zakrýva rukou. Z mŕtvolky si niečo robila na začiatku, ale teraz jej už neprekáža. Taká je ona, Vanda. Jej nebožtík otec tiež zomrel doma. Ešte bola slobodná. Za slobodna sa volala Prepichová. Eva-Kvapavkárka nato vyprskne smiechom. Ako? spýta sa.

To je jedno! povie Urban a vstane. Mám plán. Treba ho najprv obliecť. Rozumiete? Obliecť. Tak čo je?! Video-Urban zvučne zatlieska. Obliekať mŕtvolu, raz-dva!

Prostitútka sa nechotne pustia do práce. Každá mu navlie-ka inú ponožku. Hurenssova tvár pôsobí zasnene. Video -Urban ženám pomôže. Natiahnu mu nohavice, tričko, košeľu.

Sako. Kravatu Švéd nemal. Iba šatku, uviazanú okolo krku pod košeľou. Nato sa vyserme! prikáže Urban, keď sa všetci

traja do radu bezúspešne pokúsiť uviazať dôveryhodný uzol pod Švédovym chladnúcim krkom. A teraz? spýta sa Vanda-Tiráčka. Urban zauvažuje. Teraz ho treba niekam odvliecť. Rozumiete? On, Urban, to vyriešil nasledovne: vezmú mŕtvolu a nenápadne ju pohodia kdesi v meste. Akože ho trafil šľak. Čo na to baby povodia?

Prostitútky prikyvujú. Nápad sa im páči. Len predstava, že sa teraz budú musieť mechriť s mŕtvou krížom cez celé mesto, sa im nepáči.

Najhoršie je, že budeme musieť ísť pešo, povie Video -Urban. Pil som a fetoval. Keď nás chytiť policajti, sme v hajzli.

Pešo? znechutene opáčia prostitútka. Na nohách majú lodičky s ihlicovými opätkami. Vari ho nechcete prepraviť taxíkom? osopí sa na ne Video-Urban. A prečo nie? namietne Eva-Kvapavkárka. Budeme ho podopierať ako ožratého. Dohovárať mu, rozprávať sa s ním. Teda ty. Taxikár si nič nevšimne. Nie je platený za to, aby si niečo všimol.

Video-Urban napokon súhlasí. Ale nesmie to byť žiadny zo známych! prízvukuje. Mŕtvola leží oblečená a tvári sa znudene. A poponáhľajme sa, lebo nám ešte stuhne! prikáže Urban. Podí-de k telefónu a vycvaká číslo taxislužby. Povie svoju adresu. Treba sem poslať taxík. Hneď. Ale musí to byť mercedes. Alebo sierra. Majú tam niečo také? Áno, aj mirafiori to môže byť. Dovoľte. Urban zloží. Už je úplne pokojný. Už niet cesty späť.

Prečo to musí byť akurát mercedes, alebo mirafiori? spýta sa Eva. Už mu to nemôže byť jedno? Urban sa zasmeje. Jemu áno, povie. Ale nám nie. Nik z mojich známych taxikárov nejazdí s mercedesom, sierrou alebo fiatom mirafiori, jasné?

Prostitútka už mlčí. Video-Urban siahne mŕtvemu do náprsného vrečka a vytiahne peňaženku. Toto si rozdelíme, navrhne, keď nájde hrubý zväzok bankoviek. Na tri diely. Je toho dosť. Hurenssoň Ich už nebude potrebovať.

Jatie prachy nechcem! štítivo zvolá Vanda-Tiráčka. Nebuď piča! okrične ju Eva-Kvapavkárka. Kto ti dnes čo dá? Nikto nič! Urban jej zatrasie bankovkami pred nosom: Všetci sme v tom namočení, tak si zober i prachy. Každý ich potrebujeme. A nebuď hysterká. Video-Urban skontroluje ďalší obsah peňaženky mŕtveho. Cestovný pas, vodičský preukaz, technický preukaz vozidla. Ozaj, je tu aj to auto! povie Urban. Nemôžeme ho nechať stáť pred domom. Najprv vybavme toto a potom zavolám Khunto-vi. Treba ho odviezť do dakej garáže. Prelakovať, vybrúsiť staré a vyraziť nové motorové číslo. Predáme mu ho, rozhodne Urban. Ponechá si iba technický preukaz od auta a peňaženku z kvalitnej kože. Ostatné doklady hodí do koša na odpadky.

Koľko môže stáť také volvo? spýta sa Eva-Kvapavkárka. Budeme zaň pýtať tristo tisíc, povie Urban. Viac nemôžeme. Je to v podstate kradnuté auto. Pochopiteľne, ideme na tretiny. Ja všetko vybavím, vy len musíte držať jazyk za zubami. Už aj Vanda-Tiráčka súhlasí. Toľko peňazí si nezarobí ani za mesiac. To nebol až taký zlý pich!

Obujú mŕtvole topánky. Vanda-Tiráčka pustí Hurensso-nove nohy. Podrážky buchnú o drevenú dlážku. Vanda sa rozosmeje, opäť zdvihne nohy mŕtveho a opäť ich pustí. Ne-blázni! prikáže Urban. Zdvihne Švéda z postele. Dievčatá mu omotajú okolo stuhnutého krku šál a navlečú ho do elegantného, dlhého zimníka. Urban mu jednou rukou pričapí na hlavu klobúk. Ideme! zavelí. Vanda-Tiráčka otvorí dvere na chodbu a Urban s Evou-Kvapavkárkou sa vynechria z bytu. Mŕtvola nechce stáť. Hlava sa jej hompáľa. Klobúk padá. Zdvihni ten klobúk! zasipí Urban na Vandu. Opäť musia zastaviť. Mŕtvola už začala tuhnúť, nepodlamujú sa jej kolená. Kam vlastne ideme? spýta sa Eva. To je jednoduché, povie Urban. Kde býva? V Ambassadore, nie? Necháme ho ležať pred hotelom.

Taxík už čaká vonku. Šofér je neznámy, možno nováčik. Fajčí cigaretu. Urban s Hurenssonom a Evou sa vteperia dozadu. Vanda si sadne k šoférovi.

Aby mi neošabľoval poťahy! povie taxikár prísne, hľadiac do spätného zrkadla. Kde sa tak zdrúžgal? Malý večierok, povie Urban čo najľahostajnejším hlasom. Taxikár si niečo zamrmle pod fúzy a zaradí jednotku. Kam to bude? spýta sa. Ambassador, povie Vanda-Tiráčka.

Po krátkej jazde nočným mestom zastavia pred hotelom Ambassador. Vanda-Tiráčka zaplatí. Urban s Evou-Kvapavkárkou vyvlečú Hurenssona z auta a oddychujú zastanú na chodníku. Taxík odíde. Kde ho necháme? spýta sa Vanda-Tiráčka. Na bývalom parkovisku, povie Video-Urban. Tam nás nik neuvidí. Ráno ho nájdú a bude to každému jasné: alkohol, infarkt, mráz. Podme.

Teraz sa mŕtvoľy chopí aj Vanda. Lodičky sa jej kĺžu v snehu. Kurva! ulľaví si. Pomaly napredujú po zľadovatenej chodníku. Vanda-Tiráčka sa pošmykne a padne na zadok. Urban neudrží Hurenssonovu ťarchu a padne i s ním. Ah! povie Švéd. Vanda a Eva sa zľaknú. On je živý! vyhrknu. Urbanovi tiež nie je všetko jedno. Potrasie Hurenssona. Telo je studené a chladne čoraz viac. To bol len vzduch, čo mu unikol z pľúc pri páde! povie prostitútkam. Pomôžte mi s ním. Ide sa ďalej!

Bývalé Špáršvajnové parkovisko je teraz temné, neosvetlené. Je ohradené veľkými etemitovými kvetináčmi tak, aby sa naň nedostalo žiadne auto. Pomedzi drevené bufetové budy prefu-kuje vietor. Na špinavom snehu sa váľajú voskované poháre, tAcne z umelej hmoty a papiere. Fújavnica ich roznáša po celom priestore okolo hotela.

Tu ho necháme, rozhodne Video-Urban. S úľavou pustia mŕtvolu. Hurenssoň chvíľu akoby stál na vlastných nohách a potom padne tvárou do snehového záveja. Klobúk sa mu zošuchne z hlavy a odkotúľa sa pod stoly. Arivederci! povie Video-Urban. Nebol zlý, povie Eva-Kvapavkárka. Vždy bol štedrý, mieni Vanda-Tiráčka. Po smrti je ešte štedrejší, vyhlási Urban.

Kam teraz? spýta sa Urban, keď sa ocitnú pred vchodom do baru-varieté Ambassador. On, Urban, ide domov.

Všetkého ma akurát tak sem. Ukáže si na krk. Prostitútka chvíľu uvažujú. Ach čo, povie Urban. Poďte ku mne. Urobíme si pohodlie. Dovoľte-tú disneyovku. Čo?

Kurvy súhlasia. Vezmú si taxík a idú späť. Video-Urban zavolá vextákovi Khuntovi. Khunt príde o pol hodiny. Je i s kama-rátom. Ten bude šoférovať voz, ktorým sme prišli sem, vysvetlí Khunt, keď zaregistruje Urbanov spýtavý pohľad. Snáď ti ho tu nenechám pred barákom.

Urban prikývne. Pozrieme sa na to volvo spolu? spýta sa.

Khunt pokrúti hlavou. Na to je dosť času zajtra v garáži. On, Khunt, si ho zhruba prezrel predtým, ako šli hore, k Urbanovi. Pokojne ostaň doma, povie so sprisahaneckým výrazom v očiach pri pohľade na dva dámske plášte,

zavesené na vešiaku. Ohrievaj sa, dodá ironicky. A koľko vlastne chceš? spýta sa. Urban pouvažuje. Keď počítam, povie, že za nový voz by si dal deväťsto tisíc až milión, len by to tak hvízdo, myslím, že trisťtisíc nie je tak veľa. Khunt sa usmeje. Trisťtisíc za kradnutý voz je stále veľa, povie. Dám ti dvesto. Dvestopäťdesiat! povie Urban. Khunt chvíľu mlčí. Dobré, povie tónom, akoby robil Urbanovi daku láskavosť. Naval kľúče a techničák! prikáže.

Urban poslúchne. To máš skoro zadarmo! podpichne Khunta, no ten nezareaguje. Kývne na svojho sprievodcu, čo po celý čas nehybne stál pri dverách, a obaja vyjdú na chodbu. Kedy budú prachy? spýta sa Urban. Tento týždeň, povie Khunt. Ešte neviem, v akom je ten voz stave.

Aj tak ho predáš za šesťstotisíc, ty špina! pomyslí si Video -Urban, keď za oboma zamkne dvere. Ale nech! Tie prachy padli z neba. A kurvám musí stačiť každej po päťdesiatistisíc, rozhodne sa.

Kurvy sa spolu sprchujú. V kúpeľni je vlhký vzduch, sparno. Pod k nám, povie Vanda-Tiráčka a mydlovou špongiou si masíruje rozkrok. Mokrú vlasu jej visia v dlhých zlepenkoch do tváre. Urban sa vyzlečie a so smiechom vlezie do sprchovacieho kúta. Je tam tesno. Všade na svojom tele cíti vlhké dotyky štíhlych ženských údov, pružných prsníkov, horúcej pokožky.

Nasťahujte sa ku mne! navrhne zčistajasna. Aj tak bývajú na rôznych skurvene drahých privátoch. U neho, Urbana, by za bývanie nič neplatili. Aspoň by mu nebolo smutno. Žili by spolu. On, Urban, by im pomáhal. Chránil by ich, keby im niekto chcel ublížiť. Ľudia sú svine. Dievčatá potrebujú niekoho, kto by sa o ne postaral, kto by im pomáhal. On, Urban, vie, že nikoho takého nemajú. On, Urban, je na to predurčený!

Prostitútka sa smejú. Mydlia sa po celom tele. Musíme si to dobre premyslieť, povie Vanda-Tiráčka. Je pravda, že ona, Vanda, býva na drahom priváte u jedného vydríducha. Mala vlastný byt, ale keď sa Polgár, jej bývalý muž, zabil, vysáňovali ju z neho. Nebola zamestnankyňou vodárne. Riaditeľ prevádzky vodovodov je stupídny kokot. Aj mu to povedala. Psychopat. Byrokrat.

Video-Urban sa vzrušil. Úd mu trčí dopredu ako ďalekohľad s vyhrnutou predkožkou. Eva-Kvapavkárka mu ho prudkými pohybmi masíruje. Horúca voda víri okolo odtokovej mriežky. Sprcha šumí. Ženské hlasy, prehlušované zvukom padajúcej vody, prebudia vo Video-Urbanovi prudkú roztúženosť. Spome-nie si na mŕtvolu, mrznúcu pred hotelom Ambassador. Pevne objíme obe prostitútka naraz, akoby ten dotyk mal za úlohu presvedčiť ho, že on i ony, všetci traja, sú ešte stále závatne živí.

XXX

Rác sa slastne prehadzuje v posteli. Je ráno, za oblokom už hrkocú električky. Dnes večer pôjde s Lenkou do divadla. Do opery. On, Rác, nemôže to jačanie zničiť, ale Lenka to zbožňuje. Pre neho, Ráca, je dnešný deň svojím spôsobom historický; po prvý raz pôjde do mesta. Zaklope a vojde Ďula. Dobré ráno, šéfe, povie. Kázali ste zobudiť vás o deviatej. Prišiel i krajčír. Čaká v obývačke. Rác vyskočí z postele. Rozeviči sa mocnými rozmachmi. Potom siahne po strunách a niekoľko ráz ich natiahne a povelí. Vbehne do kúpeľne a pustí si studenú sprchu. Potom teplú. Pod sprchou si umyje i zuby. Ďula čaká s pripraveným uterákom. Rác ho vezme a vyutiera sa. Začese si vlasy dozadu. Gumičku! prikáže Ďulovi. Ďula už vie, o čo ide. Vezme z mramorovej police nad zrkadlom obyčajnú červenú gumičku a podá ju kotolníkovi. Rác si ňou zopne vlasy na temene. Priprá-vím vám vodu na holenie, šéfe? spýta sa Ďula. Rác si uspo-kojene prejde po tvári. Od včerajška mu na nej vyrazilo husté čierne strnisko, siahajúce až po kruhy pod očami. Nie! rozhodne sa kotolník. Odteraz sa budeme holiť každý tretí deň, povie. Nech vyzeráme ako umelec. Veď aj sme! Oblečie si divo farbistý kúpací plášť a vojde do obývačky, rázne a energicky roztvorí dvere.

Priniesol som váš smoking, pán profesor, povie drobný starček s vtáčou tvárou a zdvihne vešiak so zaveseným sakom ku kotolníkovi. Rác spokojne zamrmle. Ak bude treba ešte nejaké drobné úpravy, do večera to hravo stihneme.

Prosím, oblečte si ho. Starček mu podá vešiak so smokingom. Sám som zvedavý, povie.

Rác sa v spálni oblečie do smokingu. Padne mu ako uliaty. Dokonca ani v ramenách mu nie je úzky. Vráti sa ku krajčirovi. Excelentné! povie starček. Pre pána profesora je radosť šiť! Má dokonalú postavu!

Rác sa zahľadí do veľkého zrkadla. Smoking je dokonalý. Usmeje sa. Je to skvelá práca! pochváli. Koľko som vám dlžný? Starček pohotovo vytiahne papier. Tu je, prosím, účet. Rác vezme papier do rúk. No, povie. Málo to nie je. Ale človek si nedáva šiť smoking každý deň, hét szencségit! Odomkne stôl a zo šuplíka vytiahne peniaze. Nate! povie krajčirovi. Hodí peniaze na stôl. Zvyšok máte za unuváciu, doloží. Starček s mocnými úklonmi vycúva z Rácovho apartmánu.

Vojde čašník, tlačiac pred sebou servírovací stolík s kotolníkovými raňajkami. Postaví sa a čaká. Rác mu s ledabolým gestom hodí mincu. Potom pozrie na Ďulu. Na dnes žiadny veľký program! rozhodne. Dnes on, Rác, ide so svojou snúbenicou, tak ju nazval, do opery. Potom do reštaurácie Puszta na neskorú večeru. Netreba stále trčať tu, v hoteli! povie Rác rozšafne. Zasadne k raňajkám.

Ďula si priloží prst na ústa a po špičkách podíde k dverám. Trhnutím ich otvorí. Chodba je prázdna. Za ohybom sa ozývajú chvatné kroky nejakého čašníka. Čo je? spýta sa Rác, šúpajúc vajíčko. Nič, šéfe, povie Ďula. V poslednom čase mám taký čudný pocit, prizná sa. Na pocity sa treba vysrať, mieni kotolník. Pocity sú pre staré babky.

Chyžné si o čomsi šepkali, šéfe, oznámi Ďula. Na scho-doch. Dnes ráno. Rác sa kľmi. Nech si len šepkajú, povie s plnými ústami. Ďula si sadne na sofú. Keď on, Ďula, šiel okolo, stíchli. Ale on, Ďula, ich trochu priškripol. V hoteli je nový hosť. Afričan. Černoch. Chyžným je čudné, že keď mu upratujú v izbe, všetko je čierne, dochytné. Údajne aj pyžama, aj posteľná

bielizeň bola začiernená. Chyžným to pripadá čudné a rovnako i jemu, Ďulovi.

Rác si vopchá do úst chlebič s maslom a džemom a zapije ho hrnčekom čaju. Čo je na tom? spýta sa. Keď je čierny, tak

všetko začieni. On, Rácz, je obchodník. Nemá proti nikomu nič. Biely, čierny, všetko jedno. Chybné sú za to platené, aby robili poriadok, mieni Rácz.

Ďula sa opováži namietnuť. Keď je niekto černocho, to ešte neznamená, že bude púšťať farbu. Černocho je černocho. Farba drží.

Rácz zje vajce na tvrdo a potom ešte chlieb. Zachmúri sa. Ďula však musí počkať, kým prehltnie. Čo myslíš, Ďula, osloví kololník šoféra. Prečo černosí v Afrike chodia len v trávových sukniciach? Prečo nemajú nábytok? Postelnú bielizeň? Vedel by Ml mi na to odpovedať? Rácz sa odmlčí.. Siahne do košíka a vytiahne spod obrúska ďalší krajec chleba. Ďula nevie. Mlčí. Rácz sa s pocitom prevahy usmeje. Prečo asi? spýta sa. Predsa aby to všetko nezačienili! Rácz si potúka po čele. Myslím, nie? povie vyčítavo. Ďula sa zahanbí..

Nevešaj hlavu, Ďula! povie Rácz. On, Rácz, si na černocho posvieti. Človek nikdy nevie, to je jasné. Opatrnosti nikdy nie je nazvyš. Ale dnes nemá on, Rácz, čas. Ide do opery. Potom na večeru. Ešte má veľa povinností. Dnes sa on, Rácz, chce po celý deň tešiť!

Keď Ďula odíde za povinnosťami, Rácz si vyzlečie smoking a natiahne si červené tepláky. Pustí televízor a naladí Eurosport. Chvíľu pozerá akési majstrovstvá v biliarde. Celkom ho to zaujme. Ale netrvá dlho a ktosi zaklope. Vstúpte! zriukne Rácz. , Je to vedúci reštaurácie. Bojazlivo prihrbený vstúpi. Váš tajomník mi povedal, že so mnou chcete hovoriť, pán šéf, povie vedúci reštaurácie. Tak! skonštatuje kotolník. Mój tajomník. Tento výraz sa mu zapáči.

Tajomník. Rácz sa zatvári milostivo. Tak ako? spýta sa vedúceho. Zdá sa, že ste prežili i Silvester, povie. Dúfam, že aj pán doktor Renceš prežil. Čo ste si vymysleli, akú výhovorku? zaujíma Rácza. Povedali sme mu, že salónik vytopilo a že je mimo prevádzky, povie vedúci. A čo? chce vedieť Rácz. Mal nejaké námietky? Niečo sa mu nepáčilo?

V podstate nie, pokrúti hlavou vedúci reštaurácie. Rácz vstane a podíde k vedúcemu. Tak vidíte, povie. Žiadna kaša sa neje horúca. Prejde k obloku a zadíva sa na ľadové kryhy, plávajúce po rieke. Ruky si založí za chrbát. Dlhoo mlčí. Na vedúceho akoby bol zabudol. Ale nie pre to som vás dal zavolať, vyhlási vo chvíli, keď si už vedúci začal myslieť, že tak budú obaja stáť až do poludnia. Nie preto, dodá Rácz takmer pre seba. Rázuje izbu dlhými, energickými krokmi.

Náhle sa zastaví a bodne ukazovákom do vzduchu, smerom k vedúcemu reštaurácie. Aké máte školy? opýta sa. Vedúci povie: Vysokú hotelovku. Prečo? Rácz pokrúti hlavou a opäť sa začne prechádzať. Pri obloku sa zakaždým zastaví a pobúcha hánkami po okennom ráme. Takže ste doktor, skonštatuje Rácz. Nie, povie vedúci reštaurácie. Inžinier.

Ach, áno, povie Rácz, akoby si na čosi spomínal. Inžinier. Takže on, Rácz, nebude ďaleko od pravdy, keď povie, že vedúci reštaurácie ovláda všetky tie serepetičky! Vedúci rozhodí rukami. On, vedúci reštaurácie Ambassador, nevie, čo má pán šéf na mysli.

Napríklad ako ísť do schodov s dámou, povie kotolník. Ako s ňou ísť zo schodov. Ako v šatni. Ako v reštaurácii pri stole. Ako jesť príborom. Ako sa rozlúčiť. Takéto serepetičky. On, Rácz, si želá, aby ho vedúci reštaurácie všetky tieto veci naučil. Podľa možnosti ešte dopoludnia. Potom má on, Rácz, ešte dáke povinnosti.

Vedúceho obleje zima. On, vedúci reštaurácie, rád naučí pána šéfa všetkým týmito veciam. Ale obáva sa, že na to nebude stačiť ani mesiac. Čo tým chcete povedať? spýta sa Rácz a tvár mu stuhne do kamennej masky. Vedúci sa nadýchne. On, vedúci, nepochybuje o schopnostiach pána šéfa. To vonkoncom nie. Ale dovoli si upozorniť, že základy spoločenského chovania sú zložitou vedou. Len také stolovanie napríklad. Vyzývanie dámy do tanca, spoločenská konverzácia...

Rácz pokrúti hlavou. Tancovať sa nebude, povie. Ani konzervácia. To inokedy, jasné? Dnes večer to bude cesta do schodov, lôža, cesta zo schodov, vstup do reštaurácie a jedenie! On, Rácz, nie je žiadny idiot. Učí sa rýchlo. Má pamäť. Kým tu vedúci reštaurácie trepe o tom, ako je čo zložitá a ako čo nejde, mohli sa už dobrých desať minút učiť, ako to ide, keď človek chce. Tu je papier, tu je ceruza. On, Rácz, je pripravený! A už žiadne reči!

Učenie ide kotolníkovi ľahko. Má dobrú pamäť. Je učenlivý.

Všetko si zapisuje. Do večera si to on, Rácz, ešte zopárkrát prebehne, povie vedúcemu reštaurácie. Vedúci vysvetlí všetko.

Aj kedy sa tleska a kedy sa netleska. Potom je obed. Rácz zatelefonuje dolu a prikáže priniesť jedálny lístok. Dnes si chce vybrať. Jest' bude hore. Objedná jedlo i pre vedúceho reštaurácie. Chce, aby ho naučil jest' vidličkou a nožom. Nalievať

a degustovať víno. Narábať s príborom na ryby a s dezertnou lyžičkou. Ako privolať čašníka. Nie nervóznym trieskaním do

stola, alebo strhnutím obrusu s porcelánom na zem, keď nie je

čaušník dosť svižný. Nepripíjať si aperitívom. Nehádzať ohľadané kosti pod stôl. Nepiť víno priamo z fľaše. Vedúci reštaurácie rozpráva a rozpráva. Rácz počúva. Príbor drží spôsobne v rukách. Prežíva so zatvorenými ústami.

Nemliaska. Do úst si vkladá malé kúsky. Lakte má pritisnuté k bokom. Vie, že toto je jediná cesta, ako získať Lenku. Ešte je primadá na to, aby ju naozaj ohúrili len Ráczove peniaze, možnosti. Zatiaľ si všima i takéto serepetičky. No on, Rácz, zvládne i toto. On, Rácz, bude večer v reštaurácii Pusztá jest' ako gróf!

XXX

Šolík (Žižčák) a Tupý (Mác) už tretí deň postávajú pred hotelom a mrznú. Vytúžený Mozoňov (Míkveho) signál ne-prichádza. Do vestibulu sa neodvážia; boja sa svojho nadria-deného. Pritom priam fyzicky a s mučivým pocitom rezignácie vnímajú vlny tepla, unikajúceho z otáčavých dverí hotela do sychravej ulice. Ach, smieť sa tak aspoň na

desať sekúnd ohriať!

Z času na čas sa vo vchode do recepcie, v okne reštaurácie I v obloku hotelovej izby zjaví čierna tvár pána Bwawenu - Mozoňa (Míkveho). Akoby im svojím prísnyim pohľadom pripomínal služobné povinnosti. Niet kam uniknúť. V bufete na bývalom parkovisku sa varí dobré varené víno. Klinčeky, nové korenie a škoricca rozvoniavajú do diaľky. Vedúci výčapu, územčistý fúza-tý muž v bielom plášti, sa nemôže sťažovať. Každý, kto ide okolo, sa u neho zastaví. Aj obaja tajní postávajú pri výčape. Peňaží majú dosť; z času na čas vyobracajú dákeho vidiečana, čo videl v kine film o vextákoch a prišiel si do mesta naplniť vrecká. Popijajú horúce víno, až im slzia oči. Podupkávajú v snehu. Mlčia. Čakajú na signál. V kope odhrnutého snehu drieme opilec. Tvár má zaborenú do snehu. Ktosi zdvihol zakotúľaný klobúk a naca-pil mu ho na hlavu. Opilec sa ani nepoďakoval. Štangasti sa mu odplácajú rovným. Rovnakou nevšímavosťou. Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) sa nestážujú. Zima síce je, i nohy už začínajú pred fajrontom pobolievať, no obaja vedia, že rovnako by obaja mohli postávať pred sprostredkovateľňou práce. O skrachovaných eštébákov sa nik nepobije. A takto? Majú vilu, majú peniaze a ešte môžu i strach občas niekomu nahnať. A o pol štvrtej fajront. Napokon, obaja si uvedomujú, že keď sa im podarí zneškodniť Rácza, získajú od fiškála oveľa viac ako posratých stotisíc korún. Hocikedy ho budú môcť škripnúť, vydierať. Kedykoľvek budú niečo potrebovať, právnik im to bude musieť sprostredkovať. A keď nie, tak sa môže rozlúčiť s riaditeľovaním. Oni mu zavaria. To je ich nepísaný zákon. Fiškál si to mal uvedomiť skôr, ako sa vôbec s nimi spriahol!

Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) sa napijú vareného vína. Čas beží. Onedlho je tu fajront. Opilec v snehu tuho spí. Všade naokolo sa ponáhľajú chodci a čvachtajú galošami. Snež začal a vzápätí prestal padať..

XXX

Silvia je urazená. Už má Rácza plné zuby. Do hotela Ambassador sa nevráti. A ak, tak len keď ju kotolník príde osobne požiadať o odpustenie. Pochopiteľne, peniaze od Rácza jej čoskoro začali chýbať. Má však niečo našetrené. Nechce to všetko rozkotúľať, no zopár dní ostane doma. Týždeň, dva. Možno tri. Potom si pôjde hľadať robotu. So svojím telom sa nebojí, že ostane na dlažbe. V poslednom čase si veľa súkromníkov otvorilo svoje podniky - tanečnicu Silviinho formátu zoberú vždy. Dovtedy môže oddychovať. Keď bude mať pocit, že dlho nebola medzi ľuďmi, môže si vyjsť do nočného mesta a urobiť pár koreňov. Ambassador predsa nie je jediný hotel v meste. Ona, Silvia, sa môže ísť zabaviť i do hotela Saratov, do Akropoly či do Internacionálu.

Edita sa od nej ani nepohne. Býva s ňou. Ani ona sa už v Ambassadors neukáže. Ráno spolu dlho ležia, vyspávajú. Editu sa prvá preberie. Jazykom behá po celom Silviinom tele. Roztiahne jej nohy a ústami jej vnikne do rozkroku. Núti Silviu, aby jej robila to isté. Dobré ráno. Potom sedia a raňajkujú. Ak idú nakúpiť, tak len do samoobsluhy potravín cez ulicu. Do mesta sa im nechce. Je zima, sneh, sychravo. Vyzlečú sa, vlezú do postele a vzájomne si hladkajú a laskajú svoje dlhé, štíhle telá. Editu už pľn/ná každú pehu na Silviinom tele a rovnako dôverne i Silvia naopak. Tak sa zabávajú dlhé hodiny. Nikoho nepotrebujú. Silvia je presvedčená, že keď je im s Editou spolu tak dobre, prvý Ráczov pokus o zmierenie odmietne. Až potom. Hádám. No Rácz nechodí..

XXX

Rácz sedí v prítmí taxíka a vezie sa domov, do hotela. Je niečo po polnoci. Rácz je spokojný.. V určenú hodinu sa taxíkom zastavil po Lenku. Predstavil sa Lenkiným rodičom. Som Rácz, povedal. Lenkinej matke, starej dotieravej bosorky, priniesol bukrétu. Nie síce sto orchideí, aké predtým poslal Lenke, ale tiež peknú. Na popud Lenkiných rodičov si zvliekol dlhý čierny /vrchník a úzky biely šál. Aj klobúk nechal na vešiaku a prijal pozvanie na kávu. Sedel v kresle a popíjal kávu presne tak, ako ho to predpoludním naučil vedúci reštaurácie: tanierik v jednej ruke, šálku v druhej. Keks si vzal iba jeden. Nenamáčal ho v káve, ako to zvykol robiť s rožkom počas raňajok v hoteli. Jedol so zatvorenými ústami a snažil sa pohybovať čelustami čo najne-nápadnejšie a najpomalšie. Do toho otázky Lenkiných rodičov. Čím je? Rácz, že podnikateľom. Rodičia uznalivo prikývli. Potom zasa Lenkin otec, typický inteligentský darmožráč s okuliarmi a bradou: Aké má pán Rácz školy. Rácz, že vyštudoval hospo-dársku školu. Lenkin otec sa spýtal: Takže ekonómiu? Rácz sa zamyslel. Áno, povedal po chvíli. Otec prikývol, akoby to už dávno vedel a len si to overoval. A s čím podnikáte? spýtal sa. Viac-menej v hotelovej branži, vyhlásil Rácz. A to? spýtala sa dotieravá ježibaba. Rácz mrdol plecom. Slová sa derú ťažko. On, Rácz, by chcel kúpiť hotel Ambassador. Aj ten obchodný dom vedľa. Potom sa ukáže. Upil kávy, premohol sa a nevzal si druhý keks.

Lenkini rodičia ostali nemí. Inteligentský darmožráč sa vedel ovládať, nič na ňom nebolo vidno. Ale stará bosorka bola hotová. Ináč by tak nevypliešala oči.

Potom sa ukázala Lenka. S večerným naličením a v róbe bola ešte krajšia a zvodnejšia, akú si ju Rácz pamätal z oslavy Silvestra. Najradšej by jej tie šaty zošklbal z tela a vopchal jej ho do rozkroku i tu, pred jej rodičmi, ale opäť sa ovládol. Vstal a dvorne jej pobožkal ruku. Dobrý večer, Lenka, povedal. Môže-me ísť? Odišli z bytu a Rácz kútikom oka uvidel Lenkiných rodičov, ako plní očarenia sedia vo svojich kreslách ako tučné muchy, prilepené na stenu. Keby sa toľko neovládal, začal by si mädliť ruky a pospevovať.

Opera dopadla dobre. Po schodoch hore, lôža. Šialené jačanie. Kvílenie huslí. Speváci s vypúlenými očami predvádzali na javisku rôzne živé obrazy. Občas každý spieval sám, inokedy spolu dvaja, ba i traja naraz, smiešne sa pritom natriasajúc a vyvracajúc oči k plafónu. Samotný hlavný hrdina bol tučný bradáč. Ten jačal najvyššie, zatínajúc hrubé prsty do čipkovanej košeľe. Rácz by sa bol najradšej schuti rehotal na smiešnych pajácoch, no keď vyzrel z lôže, v ktorej s Lenkou sedeli, videl, že sa nik nesmeje. Počas prestávky po schodoch dolu. Rácz objednal po pohári šampanského. Sám by vypil i vedro šumivého vína, no uvedomil si, že by sa to nehodilo. Lenka mu rozprávala o

francúzskom umení, o parížskej bohéme. O impresionistoch. Rácz mlčal a počúval. V duchu uvažoval, koho v hoteli schytiť pod krk a prinútiť, aby jemu, Ráczovi, zohnal všetky dostupné informácie o týchto veciach. Rácz sa rozhodol, že sa o tieto veci bude zaujímať. Nie zasa dáko veľmi. Jemu, Ráczovi, postačí, keď sa napríklad spomenie meno Pučini a on, Rácz, bude môcť povedať: Pučini, to je maliar. Po prestávke schody hore. Nové zavýjanie. Ktosi z predstaviteľov umieral na tuberu a vyjadroval to tmavými, bučivými tónmi. Potom poniektorí umreli, iní prežili. Tučný hlavný hrdina prežil. Spieval najhlasnejšie zo všetkých. Na konci ho zahádzali kvetmi. Niekoľko ráz dvíhali a spúšťali oponu. Tučný bradáč stále nechcel púšťať. Neustále sa vracal. Mäkké biele telo pod čipkovanou bohémskou košeľou sa mu smiešne natriasalo. Potom schody dolu. Šatňa, taxík, čakajúci pred vchodom.

V reštaurácii Pusztai ich čašník doviedol k stolu. Horela na ňom sviečka v svietniku. Zasadli. Vybrali si jedlá i víno. Rácz jedol vidličkou a nožom. Víno pil drobnými dúškami. Keď čašník prišiel flambovať pred ich očami mäso, priviedol kotolník Lenku k smiechu rozprávaním o tom, ako v reštaurácii Ambassador utrpel čašník pri flambovaní popáleniny tretieho stupňa. Už im nestačilo flambovať tuzemákom namiesto havana klubu, povedal Rácz. Začali experimentovať s denaturovaným liehom. Rácz sa zasmial pri tej spomienke. Čašník vtedy, zahalený v plameňoch, behal po reštaurácii a podpálil niekoľko stolov a koberec. I flambujúci čašník sa tej príhode usmial, no jeho úsmev nešiel zo srdca. Horiace mäso stiahol z ozdobnej šable na dva tanieri a položil ich pred Lenku a Rácza. Želám vám dobrú chuť, povedal a odišiel.

Ráczovi sa tam páčilo. Bol rád, že vystrčil nos z hotela. Až mu prišlo ľúto, že s tým nezačal skôr. Sem budeme chodiť častejšie, čo? povedal Lenke. Lenka sa usmiala. Rácz spokojne prikývol a uvoľnil si škrtiaci motýlik. Raz on, Rácz, túto reštauráciu možno aj kúpi. Dobré tu varia. On, Rácz, si potrpí na chutné potraviny.

Večeru ukončili dezertom a fľašou šampanského veuve cliquot. Rácz zaplatil. Vyšli do tmy a zimy. Taxík tu bol hneď. Po celý večer ich buď vozil, alebo na nich čakal. Ale nabudúce to už tak nebude! povedal Rácz. On, Rácz, sa rozhodol kúpiť auto. Pochopiteľne, niečo kvalitnejšie. Mercedes, BMW. Alebo volvo. Nič lacného; limuzínu z hornej polovice ponuky! Vozit' ich bude Ďula. On, Rácz, síce má vodičský preukaz, veď kedysi jazdieval na traktore a nehanbí sa za to, no načo by mal šoférovať, keď má na to ľudí?

Pred domom, v ktorom býva Lenka, zastali. Rácz vystúpil a otvoril Lenke dvere. Vošli na chodbu. Lenka nerozsvietila. Kedy sa uvidíme? spýtal sa kotolník. Lenka sa v tme usmiala. Teraz mám dosť ťažké skúšky v škole, povedala. Ale keď to budem mať z krku, ozvem sa sama. Rácz jej privolať výťah a podržal jej dvere. Dobrú noc, Lenka! povedal. Dobrú noc, Rácz! povedala Lenka. A ďakujem za nádherný večer!

Bodaj by si nadávala, pomyslí si Rácz, vracajúc sa na ulicu k taxíku. Počas spiatocnej cesty mlčí. Neustále si predstavuje sám seba, ako vnika do Lenkinho panenského tela, ako sa s ňou váľa tam a späť a ako obaja hlasno stonajú. Pred hotelom Ambassador sa spýta taxikára: A ženu máš? Taxikár sa zľakne. Áno, povie. Rácz vytiahne bankovku a podá ju taxikárovi. Tu máš, povie. A už dnes nejazdi. Hybaj domov, zohriať svojej žene nohy! Keď taxikár uvidí, čo je to za bankovku, zdúpnie. Úctivý služobník-ček, zamrme. Ďakujem úslužne. Na viac sa nezmôže. Ale to už Rácz zatresne dvere auta a po zasneženom chodníku vojde do hotela.

Hudba sem! zručne v bare-varieté, zastanúť na schodišti za šatňou. Ďula! okrične svojho poskoka. Pod' piť! Raz dva! Pohľadom prejde po miestnosti. Zamieri dozadu, k Video-Urba-novi. Sedí tam s Vandou-Tiráčkou a Evou-Kvapavkárou. Zdá sa, že ste sa dali nejako dokopy! povie Urbanovi. Ale on, Rácz, mu to schvaľuje. Baby je treba ochraňovať. Treba na ne dohliadnuť. Ochrániť ich a zároveň človekove záujmy. Tak to má byť. On, Rácz, ich všetkých pozýva k svojmu stolu!

A čo oslavuješ? spýta sa Eva-Kvapavkárka a zovrie v ruke kabelku, pripravená na odchod ku kotolníkovmu stolu. Po očku pozerá na Urbana, no ten sa zatiaľ nehýbe. Rácz sa usmeje. On, Rácz, jednoducho oslavuje, že je šťastný. Zaľúbil sa a bude sa ženiť! Áno, tak!

Nuž, keď je tak, povie Urban, radi Ráczovo pozvanie prijme-me! On, Urban, nie je voči kotolníkovi zaujatý. Nežiarli naň pre Lenku. Ba, on, Urban, je teraz takmer presvedčený, že práve chlap ako Rácz, to bude akurát to, čo Lenka potrebuje! Aspoň jej vyrazí z hlavy tie kokotiny!

Na to zober jed, že vyrazím! povie Rácz. To nech si Urban píše, že on, Rácz, ju vychová! Je mladá a sprostá. On, Rácz, ju skrotí. Občas treba uzdu povoliť, inokedy zasa pritiahnuť! To je jeho, Ráczov, názor.

Zasadnú za stôl. Dychavičný cigán Stojka pribehne i s husľami, no Rácz ho zasa odoženie. Tresne päťou do stola. Šampanské! I Ďula si prisadne. Poškuluje po Vande. Aj by si trtol, no odkedy vzal obchodné záležitosti oboch cundier do rúk Urban, nechytá sa. Šancu majú len západniari. Kurva život!

Šéfe! osloví Ďula kotolníka. No? spýta sa Rácz. Čo chceš? Ďula stíši hlas do dôverného šepotu. On, Ďula, má nové informácie o černochovi. Potom, potom! mávne rukou Rácz. Teraz sed' a pi, hét szencségit! Pijú. Ďula sa onedlho zleje do umývania. Sedí a pozerá pred seba. Ani nežmurkne. Rácz z neho vychoval alkoholika. Urban piť vie, no i tak pije málo. Po očku sleduje miestnosť, zaregistruje každého nového host'a. Netrvá dlho a pošle obe dievčatá k barovému pultu. Nech si nájdu kunčaftov. Šetkám sa nechce, nechotne sa krútiť. Dnes nemajú chuť. Urban na ne prísne pozrie. On, Urban, nevie, z čoho chcú obe žiť! Vari budú večne zaháľat'? Vanda-Tiráčka sa ohradí. Im, dievčatám, je najlepšie s Video-Urbanom. Je k nim milý, pozorný. Nekričí na ne. Keby im Urban dal ich podiel zo Švédových peňazí a auta, mohli by si aspoň zopár dní oddýchnuť. Video-Urban pokrúti hlavou. Tie peniaze majú u neho, u Urbana, uložené. Ony by to raz-dva rozfrkali. Takto sa priučia skromnosti. Človeka živí jeho práca. On, Urban, im prácu nevymyslel. Akurát im ju vše-možne uľahčuje. Nájomné neplatia. On, Urban, ich obe vytiahol zo studených a neútočných podnájomov. Teraz sa môžu rozvaľovať v priestrannom a luxusnom byte nie ďaleko od centra. A čo zato on, Urban, žiada? Nič, prosím pekne! To, čo od nich oboch on, Urban, z času na čas chce, to chcú i ony. A teraz nech sa už neondajú a vypadnú k baru; je tu nemčúrov ako pri Stalingrade!

Raz-dva!

Keď obe prostitútky s predĺženými tvármi odídu, RácZ pochvalne zamrmle. Na ženy treba tuho. Povolíť, pritiahnuť! On, RácZ, dúfa, že sa Urban na neho nehnevá. Nemá ani za čo: Lenka si vybrala jeho, Rácza. Ale je zbytočné rozoberať tieto veci. On, RácZ, je zaľúbený a bude sa ženiť. A basta! O inom on, RácZ, chcel: mal by pre Video-Urbana ponuku. Akú? spýta sa RácZ. RácZ si zapáli, naleje Urbanovi a potom sebe. Sú pri stole len sami dvaja. Ďulu nemožno rátať. Stuhol s hlavou zaklonenou dozadu a s roztvorenými ústami. No? spýta sa Urban. RácZ začne vysvetľovať. On, RácZ, má toho v poslednom čase na hlave veľmi veľa. A je na všetko sám. Ďula nie je nič. Je to poskok. Šofér. Možno mu zveriť drobné úlohy, no na samostatnú prácu nie je. Je prihlúpy. Okrem toho nemá vlastný názor. On, RácZ, sa na neho síce môže spoľahnúť, no iba odtiaľ-potiaľ. On, RácZ, by však nepotreboval len poskoka! On, RácZ, by potreboval samostatného, kreatívneho pracovníka. Kotolník sa zapýri. Použil slovo "kreatívny" po prvý raz v živote a nevie, či si to Video-Urban nevšimol. Napije sa, potiahne z marlborky. On, RácZ, potrebuje chlapa, ktorý by s ním, RácZom, dajme tomu nemusel vo všetkom súhlasiť, no ktorý by pracoval pre spoločné dobro. On, RácZ, má veľké plány. Možno to Urban nevie, ale on, RácZ, by chcel odkúpiť hotel Ambassador. Hádám aj obchodný dom. To by však mal byť len začiatok. Časom by chcel on, RácZ, podniknúť aj iné operácie. Lenže na to nestačí sám, s jedným poskokom a svorkou Šiptárov! RácZ sa odmlčí.

Urban si odkašle. To je všetko pekné, povie. Jeho, Urbana, teší, že RácZ myslí tak ďaleko dopredu. Napokon, situácia sa mení závratne rýchlo. Čo bolo ešte pred necelými tromi mesiacmi nemysliteľné, teraz je vcelku jednoduché. Lenže on, Urban, nechápe, čo s tým má on, Urban, spoločné.

Kotolník ponúkne Urbana cigaretou a sám mu pripáli. On, RácZ, mal na mysli Urbana, keď hovoril o kreatívnom pracovníkovi. Ďula je kokot. On, RácZ, nenávidí lietať po úradoch. Okrem toho, prečo to tajiť, nechce sa mu. A teraz je taká doba, že treba behať po úradoch. On, RácZ, chce odkúpiť hotel. Treba to dáko začať vybavovať. Peňazí je dosť. Urban bude môcť podplatiť hocí i celú vládu. Okrem toho, on, RácZ, sa domnieva, že Urban má dostatok šarmu a výrečnosti. Dostane sa všade. A nikdy to neolútuje. On, RácZ, mu ponúka dobré miesto. Plat, o akom sa mu ani nesnívalo. Nastúpiť môže hneď. Zatiaľ neoficiálne, veď on, RácZ, je ešte stále vedený ako kotolník. Neskôr spolu spíšu zmluvu. On, RácZ, je rovný chlap: povie všetko, čo si myslí! Tak čo? Urban pokrúti hlavou. On, Urban, nevie, či sa na takú robotu hodí. Samozrejme, že bude nad RácZovou ponukou premýšľať. Ale takto, hneď z voleja mu odpoveď dať nemôže.

RácZ sa rozčúli. Tvár mu zbrunátnie. Ako? nechápe. Nad takouto jednoznačnou ponukou treba premýšľať? Vari sa on, RácZ, nevyjadril dosť jasne? Ponúka predsa Urbanovi solidne postavenie vo svojom, RácZovom, budúcom podniku! Už nikdy nebude musieť Urban kšeftovať s valutami po stošilingovkách, nakrúcať na video idiotské úsmevy detí alebo robiť pasáka dvom kurvám. Ak je toto málo, potom on, RácZ, nevie-nevie!

Napokon Video-Urbana presvedčí. Pripijú si. RácZ sa spokojne usmieva. Oni dvaja, RácZ a Urban, každému ukážu! Nik na nich nebude mať! Druhá vec, ktorú on, RácZ, na Urbana má, je skôr osobného rázu. On, RácZ, by potreboval kúpiť dobré auto. Ale nie nejakú embéčku, alebo lacný mercedes, v akom sa rozvážajú hlúpi mäsiari a tvária sa, akoby mali bohviečo! On, RácZ, by chcel niečo naozaj luxusné. Peniaze on, RácZ, má, i keď nie na vyhadzovanie. Ale za dobrý voz rád dobre zaplatí. Nevie Urban o niečom vhodnom? Urban sa zamyslí. O niečom by on, Urban, vedel. Khunt predáva krásny automobil značky Volvo. Luxusnú limuzínu. Ak RácZ chce, on, Urban, to vybaví. RácZ prikývne. Áno, chce. A do tretice - viac-menej osobná žiadosť: nemohol by jemu, RácZovi, Urban požičať dáke knihy o umení, kultúre a tak? On, RácZ, by si chcel prečítať niečo o maliaroch, spisovateľoch a tak. Nech to nie je hrubé; on, RácZ, nemá zasa až toľko času. Skôr niečo v kocke.

Urban sa musí v duchu zasmiať. Áno, povie. On, Urban, sa po niečom poobzerá. Dozaista. RácZ uspokojene zamrmle. Aby sa on, RácZ, ale vrátil k tomu najdôležitejšiemu: na zajtra nech si Urban nerobí žiadny program. Treba začať vybavovať. Treba zistiť, aké sú možnosti kúpiť hotel Ambassador. RácZ sa odmlčí. A teraz to zapíme! rozhodne. Všetko! dodá..

XXX

Mozoň (Míky) je nešťastný. Všetko sa zomlelo tak rýchlo, že ani nestihol použiť uspávaciu injekciu, ba ani dať znamenie svojim dvom podriadeným, postávajúcim vonku, pred hotelom pri bufete. Načúval pri dverách RácZovho apartmánu, keď sa dvere otvorili, vyšiel z nich samotný RácZ a bez zdlhavého vysvetľovania vtiahol Mozoňa (Míkyho) za vlasy dnu. Prvý úder päťou zbavil bývalého eštébaka sebedomia, druhý zasa schopnosti brániť sa naučenými hmatmi a mohutný kopanec do vajec ho napokon prinútil začať kľučať o milosť. Milosť! zakľučal. Milosť! RácZ stojí hrdlo vypätý, so zatvorenými päťami. Ďula kľučá nad Mozoňom (Míkvym) a dokončuje pevný uzol. Eštébak je zviazaný ako rolovaná šunka.

Tak čo? spýta sa kotolník. Prečo tu špehuješ? Čo tu hľadáš?

Mozoň (Míky) mlčí. Premýšľa, kde urobil chybu. Doteraz bol presvedčený, že si počína ostražito a bdelo. Ale teraz sa začína cítiť ako chlapec, pristihnutý pri samohane. RácZ tresne päťou do stolíka. Odpovedaj! zrúkne. Odpovedaj! zopakuje Ďula a zatrasie zviazaným Mozoňom (Míkvym). Mozoň (Míky) si obližne vyschnuté pery. Náhodou som šie! okolo, povie. Počul som hovor. Neodolal som..

Lužeš! okríkne ho kotolník. Už si ťa všimame niekoľko dní. Si nenápadný ako debna dynamitu! Opakujem: Čo tu hľadáš?

Mozoň (Míky) sa ako tak spamätal. Volám sa Mugambia Bwawenu a som občanom republiky Mayoumbé! povie. RácZ sa uchechtnie. Trť si, povie, a nie občan republiky! Pristúpi k býva-lému eštébakovi, napľuje si na dlaň a prejde mu ňou po tvári. Aha! povie zaškeriac sa a ukáže Mozoňovi (Míkvemu) zašpinenú ruku. Ja ti dám černocho! Mozoň (Míky)

využije chvíľu mlčania na to, aby si pripravil výhovorku. Odkáže si. Tak dobre, povie s hranou rezignáciou v hlase. Povie vám všetko!

Ved' preto! povie Rác a priloží Mozoňovi (Míkvemu) k nosu päšť, tuhú a zovretú ako dynamitová nálož. Čuchni si! rozkáže.

Mozoň (Míkvu) sa rozhovori. Volá sa Ščepán. Pracuje ako úradník v banke. Je tu inkognito. Je akože na služobnej ceste. V skutočnosti si sem on, Ščepán, prišiel vyhodit' z kopýtka. Trochu si pošpásovať. Kurvy atak. Niečo si našetril. Nie veľa. Za černocho sa prestrojil preto, lebo kdesi počul, že naše kurvy letia na čiernych. Ale zatiaľ sa mu žiadnu kurvu nepodarilo zbalit'. Asi to nevie. Ale peniaze, tie on, Ščepán, má!

Mozoň (Míkvu) významne žmurkne, no Rácov kovový pohľad je tvrdý a nezmieriteľný. Ani náznak pochopenia.

Kotolník sa spýta: Takže za kurvami si prišiel?

Ščepán naprázdno preglgne a horlivo prikývne. Áno, tak, prosím pekne. On, Ščepán, sem prišiel kvôli tomu. No jeho, Ščepánova, žena sa preboha nesmie nič dozvedieť! On, Ščepán, nikdy nemal v úmysle niekoho špehovať. Áno, nie! Nikdy!

A prečo si mi teda bol v päťach? spýta sa kotolník. Prečo si načúval za dverami?

On, Ščepán, povie Mozoň (Míkvu), sa chcel dostať do kontaktu s mocným Ráčom. Chcel ho požiadať, aby mu za peniaze sprostredkoval dáke stretnutie. On, Ščepán, vie, že mocný Rác to tu má všetko pod palcom. Preto s ním chcel hovoriť medzi štyrmi očami. On, nevinný Ščepán, sa plne odovzdáva do rúk mocného Ráca.

Rác sa zamyslí.. Neverí falošnému černochovi ani slovo. Vie, že sa okolo neho spleť akási čudná sieť intríg. Je mu jasné, že za nimi stojí hotelový fiškál. Odkedy fiškál odmietol jeho pozvanie na Silvestra, nerobí si Rác ilúzie. Vie, že má proti sebe nepriateľa. Ale nepriateľ nemá nič v rukách; spolu s Ráčom by padol i on. Preto fiškál istotne hľadá rôzne cesty. Ráčovi sa dostali do uší povesti o právnikových ambíciách stať sa riadiateľom hotela. Je možné, že fiškál zasa vie o Ráčovom pláne hotel odkúpiť. Právnik nemá peniaze na kúpu, istotne skúša niečo iné. Ale čo? Tento prestrojený černocho, zbabelo skuví-ňajúci v putách, by tiež mohol byť jedným z ohniviek reťaze, ktoré majú jeho, Ráca, spútať a zhodiť z paluby. On, Rác, sa však musí dostať k pôvodcovi týchto intríg, k právnikovi. Až keď zničí právnika, bude môcť pokojne spať. Lenže zástupcu riaditeľa hotela nemožno len tak jednoducho nechať zmiznúť v zamrežovanej kotolni! Preto sa musí tváriť, že Ščepánovi verí, a pustiť ho. Ščepán sám ho zavedie na stopu. Ak sa ukáže, že to je naozaj fiškál, on, Rác, už niečo vymyslí, aby ho zničil! A ak to bude ktosi iný, aspoň sa on, Rác, dozvie, koho ďalšieho má proti sebe. On, Rác, už nesmie byť popudlivý a prehký. Jeho ambíciám je úmerný skôr iný postoj; zákerné vyčkávanie, prehltutie prvej zlosti a vychutnanie pomsty až na konci, no o to intenzívnejšie a vzrušujúcejšie. Premôže teda chuť zúrivo zrúknúť na zviazaného nepravého černocho, zaťat' päste a rozdupať ho na kašu. Naopak, usmeje sa s pocitom prevahy a povie: Kurvy? Čo si mi to skôr nepovedal? Ja, Rác, som tu pánom! Všetko zorga-nizujem raz-dva. Budeš spokojný, Ščepán! A nehnevaj sa na nás!

S týmito slovami začne kotolník rozväzovať uzol na Mozoňových (Míkvu) putách. No, čo čumíš? okrične Ďulu, ktorý sa s ovisnutými rukami prizerá, plný údivu. Rác naňho žmurkne ľavým okom. Nenápadne si poklepe po pravej sluche. Ďula sa rozhybe a začne mu pomáhať s rozväzovaním Mozoňových (Míkvu) pút.

Mozoň (Míkvu) sa chytil na lep Ráčovej zdanlivej dôverčivosti. Je spokojný, že tak ľahko preštil kotolníka a jeho poskoka. Poteší sa. On, Mozoň (Míkvu), zabije dve muchy jednou ranou. Aj zničí Ráca a dostane za to stotisíc korún od fiškála, aj sa po prvý raz v živote vyspí s naozajstnou štetkou. Len božská intuícia mu vnukla takúto výhovorku!

On, Mozoň (Míkvu), má už od malička v hlave plno perverzných nápadov. Vysníval si do najpodrobnejších detailov všetko, čo by v prípade priaznivých, tiež vysnených, okolností vystrájal s povolnými ženami. Pri vlastnej manželke si to nemôže dovoliť.. Ani len spomenúť niečo také sa jej nikdy neopovážil. Jeho, Mozoňova (Míkvu), žena ho sexom vydeľuje ako žiaka cukríkmi, poškodzujúcimi zubnú sklo-vinu; tvári sa pri tom, akoby mu tým robila láskavosť. Keď jej Mozoň (Míkvu) ešte na počiatku manželského spolužitia navrhol malú zmenu polohy, urazila sa. Dva dni sa s ním nerozprávala. Zazerala naň ako na zvrhlika. Odvtedy mu raz za čas dovoľí na sebe súložiť, s tragickým výrazom v tvári. Ako Beethovenova Piata. On, Mozoň (Míkvu), ju napríklad ešte nikdy nevidel nahý;

vo dne nenašiel odvahu niečo si s ňou začať a v noci nič nevidel. Začať svetlo sa neopovážil; sám sa tiež hanbí nahý. Teraz má on, Mozoň (Míkvu), skvelú príležitosť vynahradiť si to. Škoda len, že nemá so sebou zošitok, do ktorého si v chvíľach nudy zapisuje svoje erotické nápady a podnety. Prichodia mu na um takmer denno-denne, najmä pri veľkej potrebe, či po zjedení korenenej klobásy. Ale do konšpiratívnej vily je predsa len ďaleko. Mozoň (Míkvu) dúfa, že sa rozpomätá na všetky polohy a situácie, ktoré si vysníval za nudných a otupných dopoludní vo vile. Teraz si on, Mozoň (Míkvu), konečne bude môcť overiť, či sú jeho fantazmagórie technicky, no najmä anatomicky uskutočniteľné! Mozoň (Míkvu) dúfa, že na jeho tvári nevidieť náhlu nedočkavosť a vzrušenie, ktoré ho opanovalo. Vstane a ostane stáť, trúc si zápästia.

Ráčovi nič neunikne. Vie, že má Ščepána v hrsti. Takmer. Keď uskutoční svoj, Ráčov, plán, potom to už bude naozaj. Sadne si do kresla a chvíľu si premeriava falošného černocho. Jednu kurvu by som pre teba mal, povie naostatok. Pekný kus. A urobí všetko, čo od nej budeš chcieť. Má aj kamarátku. Tá tiež urobí všetko.

Naozaj všetko? roztrasie sa Mozoň (Míkvu) od vzrušenia. Rastúce pohlavné napätie ho prinúti niekoľko ráz zívnuť. Ale bude to masť! upozorní kotolník výstražným hlasom. Roztúžený eškebák hodí rukou. On, Ščepán, má dosť peňazí, povie. Všetko ide ako po masle, pomyslí si. On, Mozoň (Míkvu), spojí príjemné s užitočným. Po prvý raz v živote bude súložiť s dvoma ženami naraz! A Ráca môže zneškodniť i neskôr. Na druhý deň. Pozajtre! A keď už bude u nich, v kobke, bude musieť jemu, Mozoňovi (Míkvemu), vrátiť tie peniaze do posledného haliera! Takže tá trtkáčka bude zdarma!

A na kedy by sa to dalo vybaviť? spýta sa Mozoň (Míkvu) Ráca nedočkavo. Rác mrdne plecami. Možno aj dnes večer, povie. Dúfam, že obe budú voľné. Mozoň (Míkvu) si pomädli ruky a zažíva od napätia. To by bolo výborné!

povie. V mozgu sa mu začnú vybavovať predstavy nahých a skrútených ženských tiel, vzájomne poprepletaných údov, vlhkých a lepkavých dotykov. Oj! pomyslí si šťastne.

XXX

Večer Mozoň (Míkvý) sedí vo vestibule a usiluje sa čítať noviny. Občas ho strasie od nervozity a nedočakavosti. Premôže zívanie. V novinách nič nepíše. Mozoň (Míkvý) už nieje načieme-ný. Načo? Teraz by to bolo zbytočné. Šéf vám odkazuje, že dievčatá sú vybavené a prichystané! povie Ďula, zastanúc nad Mozoňom (Míkvým). O koľkej chcete, aby prišli na vašu izbu? Mozoň (Míkvý) zdvihne zrak k Ďulovi. Môžu i hneď, povie nedočkavo, odloží noviny a vstane. Ďula prikývne: O takú polhodinku sú u vás.

Mozoň (Míkvý) sa náhli do svojej izby. On, Mozoň (Míkvý), si zaslúži i trochu zábavy a rozptýlenia! Celé dni nič nerobí, len striehne na kotolníka. Veď kotolník počká! Fiškál! sa neposerie! Keď sa on, Mozoň (Míkvý), i so svojimi podriadenými do niečoho pustí, musí sa to vydať. Jeden deň sem, jeden tam. Mozoň (Míkvý) vojde do svojej izby. Vrhne pohľad z okna. Šolík (Žifčák) i Tupý (Mác) už šli domov. Fajront. Prečo by si teda i on, Mozoň (Míkvý), nemohol trochu oddýchnuť? Zrelaxovať?

Vyzlečie sa a ospchuje sa. Potom sa natrpie kolínskou. Najmä miešok a okolie pohlavného údu. Kolínska štípe, až mu vybehnú slzy. Oblečie sa. Ktosi zaklope. Vojdú dve výstredné oblečené a namaľované mladé ženy. Obe sú štíhle, jedna je nápadná svojou výškou. Dobrý večer, povie vysoká hlbokým zamatovým hlasom. Dobrý večer, povie Mozoň (Míkvý) a hrdlo sa mu zovrie napätím. Ja som Vanda, povie vysoká. A táto je Eva. Eva sa usmeje. Ja som Karol, povie Mozoň (Míkvý). Sadnite si. Ukáže na dve kreslá. Prostitútky si sadnú. Obe si prehodia nohu cez nohu, odhaliac podstatné časti svojich stehien. Jedna má biele, druhá čierna pančuchy. Mlčia. Mozoň (Míkvý) si odkašle. Urobí pár zmätených pohybov a potom si tiež sadne. Na posteľ, nemá kam inam. Sedí a rozhodí rukami, akoby chcel povedať: Tak je to teda s nami... Prostitútky sa široko, naučené usmievajú. Vanda si zamyslene prechádza dlaňou po čiernom stehne. V tichu mlčania sa ozýva slabý škrobot. A budete, povie náhle Mozoň (Míkvý) a vyskočí z postele, niečo piť? Dievčatá po sebe pozerú. Ja červené víno, povie Eva. A mne tiež, pridá sa Vanda. Mozoň (Míkvý) prikývne a chystá sa vybehnúť von. Kam ideš? spýta sa Vanda. Po víno, povie zmätený eštabák. Len tu pekne ostaň, povie Eva.

Zatelefonuj hotelovej službe, oni to prinesú.

Keď Mozoň (Míkvý) objedná fľašu červeného, sadne si na posteľ. Pozerá na prostitútky. Tak čo? spýta sa Vanda. Kvôli čomu sme sem prišli? Vstane a začne sa vyzliekať. Eva ju nasleďuje. Úplne nahé, len v pančuchách, podídu k Mozoňovi (Míkvemu), zvalia ho horeznačky na posteľ a začnú ho zbavovať šatstva. Eštabák začne zrýchlene dýchať. Úd mu trčí kolmo dohora. Vanda mu ho vezme do úst, zatiaľ čo Eva ho obsluhuje hore. Eštabák rozdráždene mrmle. Páči sa mu.

Ktosi zaklope. Kto je! zvolá Mozoň (Míkvý) z postele. Čašník, ozve sa za dverami. Mozoň (Míkvý) vlezie pod paplón a prikryje i obe prostitútky. Vstúpte! povie. Vojde čašník s fľašou vína a tromi pohármi. Na tvári sa mu nepohne ani sval. Otvorí fľašu a naleje trochu červeného vína do pohára. Ponúkne ho Mozoňovi (Míkvemu). Mozoň (Míkvý) nedočkavo siahne po víne. Trochu sa odhalí. Prostitútky strhnú paplón na zem a z oboch strán pevne chytia mykajúceho sa eštabáka za ramená. Pózujú na posteli s doširoka roztvorenými stehnami. Z chodby pribehne Video-Urban so svojou kamerou a všetko zachytáva. Za ním stojí Ďula a opatrne pridrižiava kábel, ktorý vedie z kamery na chodbu. Mozoň (Míkvý) si chce rukami prikryť naraz i tvár i prirodzenie. Sfialovený falus sa mu hompáľa a natriasá. Čašník odstúpil bokom.

Filmovačka je skončená. Čašník, Video-Urban i Ďula odišli. Prostitútky sa chvatne obliekajú. Vstúpi Rác s kamennou tvárou. Mozoň (Míkvý) kľučí skrútený v kúte postele. Cíti sa, akoby ho znásilnili. Pokúsi sa zakryť sa paplónom, no Rác mu paplón pristúpi nohou v elegantnej talianskej topánke. Koniec komédie! povie. Ideme robiť účet!

Vanda-Tiráčka a Eva-Kvapavkárka sa poobliekali a vypadli. Mozoň (Míkvý) je vo svojej nahote ponížený pred perfektno oblečeným kotolníkom. Schytí paplón a ťahá ho na seba. Rác sa zohne, vytrhne mu ho z rúk a hodí do rohu. Čo to má znamenať? spýta sa eštabák vzdorovito. Už sa ako-tak spamätal. Tak sme sa nedohodli! dodá.

Nie, tak sme sa nedohodli, súhlasí Rác. Rác sa nedo-haduje s vagabundmi! povie prísne. Rác zdvihne ruku. Držívnej videokazetu. Si na nej, povie škodoradosť. V celej kráse. Tvoja žena bude mať veľkú radosť.

Eštabák zbledne. Žena! Len to nie! Oblizne si pery. Čo chcete? spýta sa chriplavým hlasom. Rác ho chvíľu nechá bez odpovede. Povedz mi pravdu! zručne. Kto si a čo tu hľadáš. Kto ťa sem poslal. Viem, že si policajt. Tú kazetu rozmnožíme a pošleme do tvojej roboty. Môžeš sa obesiť. Tak čo? Rác zahrkoce kazetou. Všetko poviem! skríkne zúfalo Mozoň (Míkvý). Všetko! On, Mozoň (Míkvý), sa nevolá Ščepán. Nieje policajt. Je nezamestnaný. Prepustili ho. Pracoval v Štátnej bezpečnosti.

Pozrime sa! povie Rác.

Mozoň (Míkvý) pokračuje v spovedi. On, Mozoň (Míkvý), teraz robí niečo ako súkromného detektíva. Touto úlohou ho poveril právnik. Mal za úlohu zneškodniť Ráca. On, Mozoň (Míkvý), uznáva svoju porážku, no uistí uje ho, že je v tom nevinne. Za všetko môže právnik. To právnik je zlý a hlúpy; on, Mozoň (Míkvý), je naproti tomu dobrý človek. Dostal zákazku, tak ju chcel splniť. Žije z ruky do úst. Je nezamestnaný a aby nescapal od hladu, musí niečo robiť. Nuž robí takéto. Právnik mu sľúbil stoti-síc, keď mu pomôže zlikvidovať Ráca. On, Mozoň (Míkvý), má prísnu ženu. Veľmi ju miluje, prirodzene. Keby jej Rác zaslal tú kazetu, neprežila by to. Ani on, Mozoň (Míkvý). Nech si to Rác rozmyslí a nech ušanje dva mladé životy. Nech nerobí siroty.

Rác sa zasmeje. Tak právnik! povie a úsmev mu blesku-rýchlo zmizne z tváre, akoby si strhol masku. Fiškál! dodá nená-vistne.

Mozoň (Míkvy) zlezie z postele a nahý, ako je, pokľakne. On, Mozoň (Míkvy), si Rácza váži. Čoraz výraznejšie si uvedo-moval, že byť s právnikom proti Ráczovi je nezmysel. Lepšie by bolo byť na Ráczovej strane. Proti právnikovi, atakďalej. On, Mozoň (Míkvy), žiada týmto Rácza o odpustenie. Áno, bol zvede-ný. Až teraz si on, Mozoň (Míkvy), uvedomuje, kde je jeho miesto. A nech si Rácz nemyslí; s holým zadkom on, Mozoň (Míkvy), do jeho služieb nevstupuje! Je pekne vybavený: má dvoch verných podriadených, poslúchnu ho na slovo! On, Mozoň (Míkvy), povie zabiť a oni zabijú. Okrem toho krásnu konšpiračnú vilu nad mestom. Pri hrade. Krásny, romantický výhľad na panorámu mesta. A niekoľko vybetónovaných ciel v suteréne. On, Mozoň (Míkvy), i jeho dvaja podriadení ovládajú všetky zásady konšpirá-cie. Mohli by byť Ráczovi nápomocní!

Rácz mlčí, rozkročený a so zaťatými päsťami. Aj zuby má zaťaté. Vyzerá, akoby ani nepočúval eštechákovu ponuku. Tak právnik! zopakuj a oči mu vylezú z hlavy. Po chvíli akoby sa prebral. Celu? zvolá. Vybetónovanú celu, hovoríš? Mozoň (Míkvy) horlivo prikývne. On, Mozoň (Míkvy), nikdy nič proti mocnému Ráczovi nemal. To všetko zlý právnik! Keby on, Mozoň (Míkvy), vedel, aký je kotolník mocný, nikdy by sa nedal proti nemu nahuckať. Odmŕči sa, plný neistoty, no nádeje. Psím pohľadom si premeriava Rácza, zúriaceho nad ním. Naostatok naň Rácz vypúli zlostné oceľovosivé oči. Aspoň sa tu neváľaj holý ako buzerantská kurva! osopí sa naň. Obľiekaj sa bystro! Mozoň (Míkvy) vyskočí na rovné nohy. Áno, šéfe! povie. Rácz si vopchá videokazetu do vrečka elegantného saka a zvrtnie sa k dverám. Pod' so mnou! rozkáže eštechákovi. Áno, šéfe! povie Mozoň (Míkvy) poslušne. Horlivo sa oblieka. Gule ho bolia, no nevšima si to. Rácz nervózne postáva pri dverách, klepká si nohou. Môžeme? spýta sa, keď bývalý eštechák oblečený stojí pred ním v poníženom postoji. Odídu do Ráczovho apartmánu. Cestou sa k nim pridá Ďula; striehol pred dverami eštechákovkej izby.

Fiškál musí zmiznúť, rozumieš? rozkáže kotolník, sediac za písacím stolom. Áno, šéfe! povie Mozoň (Míkvy). Rácz spokojne zamrmle. Treba právnika prísne potrestať! povie. Jemu, Ráczovi, je úplne jedno, ako to Ščepán zariadi. On, Rácz, nechce nič počuť!

Zmiznúť? spýta sa Mozoň (Míkvy). Vy myslíte ako...? Mozoň (Míkvy) rukou napodobní prudký, škrtivo-krútivý pohyb. Spýtavo sa zahľadá na kotolníka. Kotolník zdvihne obe dlane v odmie-tavom geste. On, Rácz, už povedal: On, Rácz, nechce nič počuť, o ničom vedieť! Jeho, Ráczovi, ľudia sú navyknutí pracovať samostatne. Každý nesie svoj diel zodpovednosti. Na výsled- | koch spoločnej práce sa podieľajú spolu.

Rácz siahne do priečinka a vytiahne kovovú pokladničku: odomkne ju a vytiahne hrubý zväzok bankoviek. Hodí ho na stôl. Pokynie Ščepánovi, aby podišiel bližšie a vzal peniaze. Tu je stotisíc korún, ktoré by si bol dostal od fiškála! povie Rácz. Slovo fiškál vysloví tak, ako keby si odplával. Ščepán vezme balíček bankoviek. Rácz siahne do pokladničky po druhý raz a hodí na stôl druhý zväzok, rovnako hrubý. A tu je stotisíc korún od Rácza! povie. Ty vieš, za čo! dodá. Ščepán siahne po druhom zväzku bankoviek, no Rácz ho pohotovo udrie po prstoch kovovým lineárom, ktorý držal pripra-vený v druhej ruke. Eštechák skríkne a vopchá si boľavú ruku do úst. Rácz sa usmeje. Tie peniaze si zatiaľ ponechám, povie. Keď sa zbavíme právnika, dostaneš ich. Dovtedy budú tu, u mňa! Kotolník vezme peniaze zo stola, vopchá ich do pokladničky, zamkne ju a vloží do stola. Pochopil všetko? spýta sa Mozoňa (Míkveho). Mozoň (Míkvy) prikývne. Áno, šéfe! povie. Rácz vstane a podíde k eštechákovi. Zdvihne pravú ruku, akoby sa chcel pozrieť na hodinky. Otrčí ju k Ščepánovi. Bývalý eštechák ju vezme do dlane a pobožká. Kotolník prijíma tento hold so zanovito zovretými perami a pyšne zdvihnutou hlavou. Brilant v uchu sa mu zaleskne. Môžeš ísť, povie a roztržito kývne rukou, akoby odháňal muchu. Daj mi správu! zvolá ešte za cúvajúcim Ščepá-nom, ktorý v úklone zatvára dvere jeho apartmánu.

A teraz čo, šéfe? spýta sa Ďula, keď Ščepán odíde. Rácz buchne po stole. Čo teraz? spýta sa. Teraz pôjdeme všetci na dobrú večeru! Zaslúžime si! Zožen Urbana i tie dve štetky, že ich Rácz pozýva na večeru do reštaurácie! Treba si aj užiť, či nie? Rácz buchne Ďulu po chrbte. Priateľským kopancom do zadku ho rozhýbe.

XXX

Deň D prišiel, to je riaditeľovi jasné už od rána. Na svitaní vstal a naposledy rozložil oheň. Ohrial sa a uvaril si výživnú j polievku zo zvyškov zeleniny, slaninovej kože a slepačích vnútorností, ktoré našiel v kontajneri na dvore. Keď sa v hoteli i okolo hotela rozprúdil ranný zhon, oheň už bol uhasený a oblok, ktorým unikal dym, zasa zatvorený. Psy nepokojne vrčali, poniektoré driemali, iné zasa mykali postrojmi, zmajstrovanými zo starých automobilových duší a pneumatík.

Riaditeľ má všetko dôkladne naplánované. Je mu jasné: tu, v hoteli, nemá žiadne šance. Ani inde. Nevie nič robiť. Jeho žena si našla milenca. Nechal si narásť jeho, riaditeľove, fúzy a ona je s ním spokojná. Svokor je vo väzení a tak skoro sa z neho nedostane. Novú amnestiu len tak ľahko nevyhlásia. On, riaditeľ, nemá kam ísť. V hoteli je vystavený na nemilosť kotolníkovi. Nemá čo jesť. Peniaze na riadnu, výživnú stravu nemá a ani nebude mať. Loviť drobnú zver v okolí smetných nádob je čoraz ťažšie.

Vysoko hore, na severe, až za polárnym kruhom, žijú ľudia, modzi ktorými by sa on, riaditeľ, cítil ako doma. Sú územčisti a zavalití, majú jednoduché tváre so šikmými očami a obliekajú sa do kožušín ulovených zvierat. Celé hodiny vydržia trpezlivo vyčkávať pri prierube v ľade, kým sa zo studenej, belaso-zelenej vody vynorí tulenia hlava. Sú jednoduchí ako riaditeľ sám, pohostinní a veselí. Radi si spievajú pesničky; často sa zhovávajú sami so sebou. Ako riaditeľ.

On, riaditeľ, ich dobre pozná. V detstve mal obľúbenú knihu: Na Čukotke svitá. Tam sa zoznámil s dobrým a múdрым lovcom Vaamčom, jeho smelou frajerkou Tygrenou, starým jednookým Lokom, vychytralým priekupníkom Alitetom a jeho otcom - prefikným šamanom Koraugem. On, riaditeľ, je pre-svedčený, že tamí možno ešte žijú. On, riaditeľ, dokázal sám sebe i iným, že má plné právo považovať sa za jedného z nich. Podarilo sa mu prežiť v nehostinných podmienkach svojej kance-lárie. Nezamrzol a nezomrel od hladu. On, riaditeľ, je skvelý lovec. Lukom bezchybne

zasiahne cieľ.

Áno, riaditeľ je pevne rozhodnutý! Vydá sa tam hore, za polárny kruh! Nie, mapu nemá. Ani ju nepotrebuje. Svoj psi záprah bude hnať strmo dohora, stále na sever. Nemôže sa pomýliť; nemôže zablúdiť. Stále na sever. Psy budú bežať celé noci, neochvejne. Cez deň sa on, riaditeľ, dakde skryje. Utáborí sa a počká na tmú. Teraz sa zmráka skoro. S príchodom noci on, riaditeľ, pozenie svoju svorku ďalej. Nech to bude trvať akokoľvek dlho - on, riaditeľ, je presvedčený, že tam príde. Raz tam musí doraziť!

Dnes sa navštívil kalich, povie si riaditeľ. Zrúkne na psy. Psy sedia na zadkoch, zavyjú a cvakajú zubami. Riaditeľ vstane a podíde k nim. Po jednom ich začne zapriahať do saní, ktoré ukradol dievčatku v žltej vetrovke. Na saniach už má uložené svoje imanie: stan, luky a šípy, deky, harmoniku, vak, kožušiny drobných zvierat, ulovených v okolí hotela Ambassador, sušené mäso v dlhých a tenkých pásikoch. Psy sú nervózne, trhajú postrojmi a nedočkavo štekajú. Sedia v polkruhu, s hlavami obrátenými k riaditeľovi. Svoju netrpelivosť občas prejavia zdĺhavým zavytím a cvaknutím zubov. Riaditeľ zvesí zo šnúry nad ohniskom niekoľko posledných kúskov vysušeného mäsa. Odlamuje z nich drobné sústa a hádže psom. Psy chytajú potravu vo vzduchu, ňufáky sa im lačno lesknú. Riaditeľ ustane. Na chvíľu si ešte sadne. Treba si oddýchnuť pred dlhou cestou.

Potom riaditeľ vstane. Navlečie si dlhý kožušinový kepeň, čo si bol ušil z psej a mačacej kožušiny. Na hlavu si položí huňatú čapicu. Raz sa mu do rany dostala perzská mačka. Asi utiekla z domu. Teraz sa v podobe čiapy dostane až na severný pól. Riaditeľ vysadne na sánky. Chopí sa biča, urobeného z auto-mobilovej pneumatiky. Ehéj! skríkne na záprah. Ehéj! Švihne bičom. Psy zaberú, sánky sa rozbehnú po holom betóne, ktorý ostal po vytrhaných a spálených parketách. Svorka rozrazí dvere kancelárie, vybehne na chodbu a s rachotom ťahá sánky s usalašeným riaditeľom dolu po schodoch. Ehéj! kričí riaditeľ a tvár mu zrumenela od vzrušenia.

Recepčný sa práve vrátil zvonku. Bol sa pozrieť, či sneží, alebo nie. Sneží. Zasa sneží, kurva! uľaví si recepčný pred boyom Torontálom. Torontál sedí pri recepcionom pulte, zadraperý do mramorovej dosky. Z diaľky vyzerá ako múmia, ktorú tu, vo vestibule, zabudol dáky roztržitý hotelový hosť. Zblízka ešte viac. Už nevládze chodiť do šatne, domov už vôbec nie. Vo dne v noci sa zdržuje pri recepcionom pulte a drieme. Nič nejedáva, nič nepije. Nemusí na záchod.

Recepční sa striedajú, Torontál ostáva. Občas mu nadvihnú viečko a priložia zrkadielko k ústam.

Presvedčia sa, že ešte stále žije, a viac si ho nevšímajú. Pre nich, za nich, nech aj skape. Ale Torontál je ešte stále až priveľmi životaschopný. Celú energiu v sebe šetrí pre okamih, keď sa v otočných dverách zjaví nový hosť. Vtedy oživa. Najprv sa mu preberie ľavé oko, potom i pravé. Kostnaté a vrásčité ruky sa mu začnú nedočkavo a chamtivo triasť. Hýbu sa nezávisle jedna od druhej, ako dva veľké kraby. Mrviac prstami, vstane Torontál zo stoličky a s vypätím všetkých síl, drobučkými krokmi, odhodlane vykročí k zákazníkovi. V noci však zákazníkov niet. Torontál ostáva v pohotovostnej pozícii; ako žeriav, ktorý vypli a ktorý ustrnul na mieste. Recepčný sa tiež usadí na vyvýšené kreslo za pultom. Kľúče, rozvešané na stene za ním, sa matne lesknú v tme osvetlení. Otvorí noviny, že si prečíta, čo sa deje vo svete. Náhle spozornie.

V obrovskej potemnenej hale sa ozve rachot. Sprvoti tme-ný, no neustále sa približujúci. Do toho počuť divé štekanie desiatok psov. Recepčný nechce veriť vlastným ušiam. Odloží noviny a vstane zo svojho kresla. Čo to, dobo...? povie. Zozadu, od schodišťa preletí okolo recepcioného pultu šiale-nou rýchlosťou psi záprah, ťahajúci sánky. Na sánkach sedí postava, zababušená v kožušinách. Ehéj! skríkne postava a zapráška bičom. Viac sa recepcionému nepodari rozoznať; sane Ittia po kameninovej dlažbe rýchlosťou vetra, zanechávajú za sebou snopy iskier. Záprah vletí do sklenených dverí. Sklo vo vchode sa s rachotom zosype, keď ním psi i so saňami vyletia von, do tmy.

Recepčný ostane strnulo, s otvorenými ústami stáť. Pozrie na Torontála, ale ten neprestal pripomínať mumifikovanú mŕtvolu. Recepčný podíde k rozbitým a vykľbeným otočným dverám. Do vestibulu zvanie studený vietor a vlhká vôňa fuja-vice. Kurva! povie recepčný. Výkukne von, pred hotel. Záprah je už na konci ulice. Svetielka semaforov na križovatke oranžovo blikajú v diaľke. Dve súbežné koľaje v čerstvom snehu sa ešte lusknú, no postupne matnejú čerstvo napadaným snehom. Na križovatke záprah zabočí doprava, dohora. Na sever. Recepčný sa preberie z ohúrenia. Zahrozí päťou za miznúcim záprahom. Nepokoje štekanie psov teraz počuť čoraz tlmenejšie. Napokon celkom umlčne, prehlušené šumom vetra a vlhkých, ťažkých vložiek. Kurva! zopakuje recepčný a vráti sa do vestibulu odhadnúť napáchané škody. Keby mal on, recepčný, aspoň svedka! Takto mu nik neuverí. Recepčný zdúpnie. Uvedomil si, že škodu bude musieť zaplatiť on, recepčný, sám!

Kurva! povie do tretice.

Sane ťahané divou svorkou psov sa rútia hore spiacou ulicou. Riaditeľ si veselo spieva. Líca sa mu červenejú. Radostne švihá bičikom. Oj, dobré sane si on, riaditeľ, zohnal! Rýchle ani sob! Stále na sever! Riaditeľovi sa dobre sedí. Pohodlne. Len stále dohora, do kopca! Raz tam on, riaditeľ, príde! Do rána prebehne aspoň desať verst! Lovcova duša si spokojne a šťastne zanôti. Riaditeľ siahne do záhrenia, jednou rukou pridržiac opraty. Odhryzne si kus sušeného mäsa. Ehéj! skríkne, keď má pocit, že psy poľavili v zbesilom tempe. Ostré vložky-ihličky veselo pichajú do tváre.

XXX

Zdravko G. príde do mesta skoro ráno. Boga mi! zahreší, keď zistí, že nemá kam zaparkovať svoj rozhrkotaný oranžový opel. Parkovisko je zo všetkých strán obkolesené ozrutnými azbestocementovými kockami, naplnenými zemou. Zdravko G. sa márne pokúsi odtisnúť jeden z kvetináčov nabok. Zadychaný od zbytočnej námahy nastúpi do auta a rozhodne sa, že vzdia-lenosti medzi kvetináčmi sú dostatočné na to, aby sa pomedzi ne prešmykol. Toto rozhodnutie ho stojí strhnutý ľavý blatník a zaseknuté, pokrkvané dvere. Jebem ti krv krvavú! uľaví si a napokon odstaví auto na chodníku pred hotelom Ambassador. Vystúpi pravými dverami a vyberie sa obhliadnuť škody. Potom si odpľuje,

mávne rukou a vojde do vestibulu. Zarazene si preme-ria rozbitý vchod. Recepčný stojí za pultom ako božie umučenie. Torontál otvorí ľavé oko, no hneď ho aj zatvorí. Zdravko G. mu vopchá do hrabivej pazúrnatéj dlane vysušeného umrlca dvadsaťkorunáčku a viac si ho nevšíma. Molim da mi date izbu broj trinaest, povie recepčnému. Recepčný si ho zapíše a podá mu kľúč od izby. To je moj šťastny broj, rozumiete? povie Zdravko, zahrkotajúc kľúčmi.

Zdravko G. sa osprchuje, prezlečie a zide dolu, do denné-ho baru. Kde je Silvia? spýta sa hlavného čašníka. Čašínik zasta-ne. Znae ju? spýta sa Zdravko. Taká blond devojka. Radila dolu vo varieté, kao... tänzehn... znae? Zdravko G. predvedie panto-mímu vyzliekania sa v rytme hudby. Da radi još u vás?

Hlavný čašínik pokrúti hlavou. Nie, Silvia už u nich neradi. Nepracuje. Odišla z baru-varieté. Už dávnejšie.

Neradi? čuduje sa Zdravko G. Znae, ja sam jejo freund... prijatelj. Ja moram da ju stretnem. Dlho som tu nije bol.

Možete da znae kde ona ima svoju kuču? Wohnung?

Čašínik s okázalou samozrejmosťou prijme podávanú stošílingovku. Nevie, kde Silvia býva, povie. No ak tu chvíľu počkáte, zistím vám to. Onedlho je späť. Tu to máte, povie Zdravkovi G. a podá mu lístoček s naškrabanou adresou. Ale buďte opatrný, poradí Zdravkovi. V tomto hoteli neradno vyslo-vovať jej meno.

Koje ime? nechápe Zdravko G., no hlavný čašínik sa už venuje iným hosťom. Zdravko poskladá papier a vloží do vrečka. Je šťastný. Dlho Silviu nevidel. Verí, že tanečnica prijme jeho návrh. Je lákavý. Ktorá by neprijala? Spokojný odíde z denného baru.

XXX

Právnik sa preberie s ťažkou hlavou. Otrundžený. Pohne sa. Rameno ho páli. Ach, áno, spomína si. Vošiel k nemu do kancelárie Mozoň (Míkvy). Kým sa ho on, právnik, stihol spýtať, prečo si odstránil čiernu farbu z tváre, Mozoň (Míkvy) vytiahol z vrečka jednorazovú injekčnú striekačku. Právnik si ju pamätal; eštebáci mu ju ukazovali pri jeho návšteve v konšpiračnej vile. Mozoň (Míkvy) ňou hodlal uspať kotolníka.

Nie som žiadny Mozoň (Míkvy)! povedal Mozoň (Míkvy). On, Mozoň (Míkvy), sa volá Ščepán. Ščepán, a nijako ináč! Zakrúžil striekačkou nad právnikom a bodol mu ju do ramena. Čo robíš? zdúpnel právnik. Ešte bol pri vedomí, keď dnu vbegli Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác) a spoločnými silami jeho, právnik, odvliekli po chodbe a dolu schodmi na dvor, kde ho vopchali do hotelového mikrobusu renault. Stál tam so spusteným motorom a za jeho volantom čakal Rácsov poskok Ďula. Ale právnik už začali zmáhať účinky injekcie. Tupo sa smial a hlava mu padala. So zjavnou rozkošou sa nechal vopchať do mikrobusu ako kus batožiny. Na viac sa nepamätá.

V cele je zima. Vybetónovaná dlážka je vlhká. Právnik vstane, s námahou, opierajúc sa o stenu. Zamrežované okienko je vysoko, nemožno naň dosiahnuť. Cela je zariadená skromne: drevená doska v kúte má byť sparťanským lôžkom, stúpačkový turecký hajzel v druhom rohu zasa hygienickým zariadením. Právnik na to hľadá s tupým výrazom v tvári. Bolí ho hlava. Preglgne. V ústach má pachuť ako po opici. Pomaly sa mu v hlave rozvidnieva. On, právnik, je zatvorený v konšpiračnej vile! To znamená, že ho sem zatvorili bývalí eštebáci: Mozoň (Míkvy) a jeho dvaja podriadení. Má to znamenať, že všetci traja prebehli na Ráczovu stranu?

Zámka vo dverách zahrkoce. Otvoria sa dvere a vstúpi Mozoň (Míkvy). Tvári sa neprístupne. Za ním vojde Šolík (Žifčák) a Tupý (Mác). Tupý (Mác) nesie vedro.

Čo to má znamenať? spýta sa fiškál' suchými ústami. Mozoň (Míkvy) mrdne plec om. Pokynie Tupému (Mácovi). Tupý (Mác) postaví vedro do stredu cely. Čo to je? spýta sa fiškála ukáže na vedro. Vedro, povie Ščepán. A čo je v ňom? nechápe právnik. Dunajská voda, ty sviňa doktorská! osopí sa naň Ščepán neočakávane. Právnik pristúpi k vedru a pozrie dnu. Voda je špinavá a smradľavá. Načo dunajská voda? opýta sa. Bývalí eštebáci na seba pobavene pozrú. Aby ti nenašli v pľúcach vodu zvodovodu, keď ťa vylovia z Dunaja! vysvetlí mu Ščepán. Najeho pokyn sa Tupý (Mác) a Šolík (Žifčák) chopia právnik a násilím ho ohnú k vedru. Prinútiť ho kľaknúť si a zatlačia mu hlavu do špinavej vody. Fiškál' sa bráni. I Ščepán musí prísť na pomoc svojim dvom podriadeným. Ten má ale filu, náfeiníku! povie Tupý (Mác) s nádychom obdivu. Tlač a nepičuj! osopí sa naň Ščepán strmo. Právnik sa myká, buble vo vedre. V zúfalom geste chytí Šolíka (Žifčáka) za rukáv a oddrapí mu kus košeľe. Pomaly však jeho pohyby malátnejú. Eštebáci sú zastríkaní vodou. Boha! uľaví si Šolík (Žifčák). Šesťstokorunová košeľ! Právnik znehyb-nie s hlavou vo vedre. Už ani nebuble. Eštebáci ho vytiahnu a položia na drevenú dosku. Už máme stotisíc korún! povie Ščepán slávnostne. Chlapi sú spotení a unavení. V cele je zima. Šolík (Žifčák) sa rozčuľuje. Šesťstokorunová košeľ! Ščepán ho zahriakne: Drž už papuľu! Za tie prachy si kúpiš päťsto takých košiel! Šolík (Žifčák) vzdorovito krúti hlavou. Nie, nie! povie. Takú už nikdy nezozžením! jediný raz boli v Priore a odvtedy už nie! Vlečú fiškála po schodoch hore, na prízemie. Dychčia. Schody sú strmé a úzke. Utopenec sa šmýka, Ščepán nadáva. Šolík (Žifčák) sa tvári urazene. Nespokojne mrmle.

XXX

Silvia a Edita sa tvária ako kráľovné krásy. Naširoko a krčovito odhaľujú chrup v strnulom úsmeve. Oči majú nalíčené lak, aby im pohľady žiarili. Vedia, že na sviežom vzhľade závisí celá ich budúcnosť, kariéra. Sedia v Zdravkovom oranžovom opeli. Zdravko G. nervózne poklepkáva po volante, občas zaraďí rýchlosť a auto sa pohne s kolónou v ústrety colnej kontrole.

A naozaj majú o nás záujem? spýta sa Edita nedočkavo, akoby si znova a znova s rozkošou hcela vypočúť dobrú novinu. Da, da, povie Zdravko G. Sigurno tak! dodá. On, Zdravko G., im vybavil lákavé angažmán v jednom viedenskom nočnom bare. Ako tanečnice. Zarobia rozprávkové peniaze: aj dvadsaťtisíc šílingov mesačne. On, Zdravko G., ich má rád. Je lekár, nezau-ľíma sa o zábavnú branžu. Ale má dáke kontakty.

Opel sa zasa pohne o pár metrov dopredu. Zdravko G. vypne motor a pokračuje. Všetko má len jeden háčik. Majiteľ

podniku nechce mať vytriasačky s odborovou ústredňou, preto ich má on, Zdravko G., privieť do jeho vidieckeho sídla. Tam budú dovtedy, kým sa nevybavia všetky formality.

Silvia i Edita prikyvujú. Áno, samozrejme. Ony sa prispôsobia miestnym zvyklostiam. O takejto príležitosti vždy snívajú. O pár mesiacov sa budú môcť cez prsty pozeráť na svoje bývalé kolegyné z Ambassadora. A Silviu teší najmä to, že sa bude môcť cez prsty pozrieť i na toho primitíva Ráca.

Colná a pasová kontrola prejde bez problémov. Zdravko G. naštartuje a jeho oranžový opel sa vydá na cestu do rakúskeho vnútrozemia. Silvia a Edita sa neprestávajú žiarivo usmievať. Oči majú neprirodzene vypúlené. Vedia, že tak vyzerajú najlepší.

Po pár kilometroch Zdravko G. zahne do akéhosi lesíka a zastaví. Prostitútky pozerajú. Zdravko si rozopne nohavice a ukáže dlhý, počerný úd. Sklopí sedadlá a počká, kým sa Silvia i Edita vyzlečú. Aj on sa vyzlečie. Dievčatá ho musia ukojiť niekoľkokrát za sebou. Sú prekvapené jeho potenciou a množstvom horúcej tekutiny, striekajúcej zakaždým z jeho údu. Auto sa natriasa, perá škripu. Zdravko G. vydáva hlboké, uspo-kojené mmlanie. Prostitútky sa spotili. Potom pokračujú ďalej. Pomaly sa zmráka. Pred Viedňou zabočia. Zastavia pri akomsi motoreste a najedia sa. Zdravko G. gentlemansky zaplatí i za obe prostitútky.

Silvia je spokojná. Už dávno sa rozlúčila s predstavou, že dakedy stelesní samotnú Čiernu labuť na doskách, ktoré zname-najú svet. S baletkou má spoločnú len útlu, no svalnatú postavu. Vie, že teraz, keď dostane angažmán v západnom nočnom bare, ľahšie sa jej, Silvii, podarí zrealizovať svoj sen: dobre sa vydať. Za veľmi bohatého Rakúšana, Nemca, či - v najlepšom prípade - za Američana! Silvia vie presne, ako sa stretnutie odohrá: Ona, Silvia, bude tancovať na pódiu. Striptíz. Keď sa dovyzlieka v rytme hudby, ukloní sa, pozbiera svoje porozhadzované šatstvo a odíde do svojej šatne; bude ju tam už čakať mohutná kytica. V kytici bude navštívenka. Dlhé meno, plno titulov vpredu i vzadu. Na zadnej strane energickým rukopisom odkaz. Ona, Silvia, zatiaľ nevie ani slova po nemecky, no dovtedy sa naučí. Vlastne; pár slov ovláda, no sú to všetko výrazy úzko spojené s jej, Silviinou, profesiou: "normal", "französisch", "griechisch", "golde-ne dusche", "natursekt", "wasserspiele", "wichsen" a podobne. Na rube navštívenky bude stáť napríklad: "Vaše vystúpenie ma očarilo. Ale: vari nemáte na viac? Tak či onak vás čakám po programe pred varieté. S úctou a obdivom, Rainer, Fürst von... atakďalej." Ona, Silvia, sa s ním stretne. Bude počúvať jeho staromódne, no o to atraktívnejšie komplimenty. Bude sa usmie-vať širokým, vybieleným úsmevom plným dychtivosti. Na ksichte bude mať namaľovanú sviežu dievčenskú tvár s rozšírenými, trochu naivnými, no zároveň trochu inteligentnými očami. Ale len trochu inteligentnými. Muži nemajú radi priveľmi inteligentné ženy. Okrem toho ona, Silvia, by sa až tak dokonale pretvarovať nedokázala. Bude sa štylizovať do úlohy dievčaťa z dobrej rodi-ny, ktoré sa z nešťastnej lásky dostalo na šikmú plochu. Bude v ňom musieť prebudiť protektorské sklony, túžbu ochraňovať ju ako krehkú bytosť. "Ach, Silvia," povie on precitene, "ani neviete, ako nezniesiteľne pretrpím každú minútu, ktorú musíte stráviť na javisku pred tou hordou. Bez studu, zdá sa, im za sprievodu lascívnej a vtieravej hudby ukazujete také miesta vášho tela, ktoré by chceli patriť iba mne!" Načo ona, Silvia, povie, pocho-piteľne v čistej nemčine: "Ach, vojvoda! Hovorí z vás človek, ktorý nikdy v živote nemusel bojovať o kus chleba!" Ona, Silvia, mu to bude hovoriť so žiarivým úsmevom, nakresleným na perách, tichým nežným hlasom, akoby tým chcela ukázať: Aha, pozri sa! Som krásna žena, krásny človek. Telo možno pozohýbať, údy vykrútiť do rôznorakých polôh, no duša, ak nechce, sa nemusí zašpiniť. Ostáva čistá napriek všetkému. A zároveň bude ona, Silvia, pokračovať: "Áno, vojvoda, tak je to. A čo sa týka oných miesteciek môjho tela, na ktorých vám, zdá sa, tak záleží: budem Ich ukazovať všetkým, čo mi zaplatia za to, aby ich smeli vidieť. A ak sa raz stane, že tie miesta už budem ukazovať iba jednému jedinému mužovi na svete, potom si, vojvoda, budete môcť byť Istý: bude to môj manžel!" Načo ju vojvoda strhne do svojho náručia a už nikdy nepustí. Ona, Silvia, sa stane vojvodkyňou a bude žiť v bohatstve a prepychu, až kým nezomrie.

Edita si nevie predstaviť nové prostredie. Zdravka G. pozná len zbežne; zopár ráz s ním súložila, keď Silvia mala čosi iné. Ale je to seriózny človek. Lekár. Chce im obom, jej, Edite, i Silvii, pomôcť. Dvadsaťtisíc šilingov, to je viac ako sedemdesiat tisíc korún mesačne. Toľko si ona, Edita, zarobila i v Ambassadore, no za akú cenu? Ona, Edita, sa rozhodla: nebude šukať b kunčatmi. Bude len tancovať. Ona, Edita, koniec-koncov, nie je žiadna kurva! Tancovala vo folklórnom súbore! So súborom sa dostala až do Východnej! Do baru-varieté Ambassador ju pretlačil hotelový právnik. Pochopiteľne, musela mu dať zatrkať, ale kto už v dnešných časoch nemusí dať zatrkať? Ak sa to vydari, nechce už ona, Edita, o mužoch ani počuť. Bude tanco-vať, neustále sa zdokonaľovať. Keď si našetrí dosť peňazí, možno si otvorí tanečné štúdio. Bude v ňom učiť mladých chlapcov, no najmä dievčatá, moderný scénický tanec. Dievčatá v nej budú vidieť staršiu kamarátku. Dôverčivo sa nechajú obľápať okolo pása, stehien, hrude. Možno daktorá príde na chuť jej než-nostiam a vznikne nádherný, hlboký vzťah. Bude plný nežnosti, takej, akú dokáže dať len žena žene. Neskôr sa ona, Edita, možno vydá za dákeho boháča. Bude skúsený, moderný a bez predsudkov. Nebude mu prekážať, že ona, Edita, jeho žena, občas neodolá volaniu rovnakého pohlavia. Ba dokonca naopak; bude to považovať za zaujímavé spštenie manželského života. Rád sa bude prizeráť a neraz sa i zúčastní.

Zdravko G. je tiež spokojný. Za obe kurvy dostane toľko peňazí, koľko ešte v živote nevidel. A to je len začiatok! Čoskoro sa do Bratislavy vráti, presvedčiť Vandu-Tiráčku a Evu-Kva-pavkárku, aby s ním šli do Rakúska, v ústrety lepšej budúcnosti. Lenže ani dlhá Vanda, ani útla Eva nie sú tanečnice. On, Zdravko, si bude musieť vymyslieť niečo iné. Napríklad, že im zohnal dobre platené nvesta v luxusnom verejnom dome. V počestnom zaria-dení, kde si obe čoskoro našetrí na bezstarostný život. Niečo podobné si už on, Zdravko G., vymyslí.

Do dedinky Wöningen kúsok za Viedňou je to ešte pár kilometrov. Zdravko G. je taký spokojný so svojím úlovkom, že sa opäť vzrušil. Zabočí na poľnú cestu. Kým zastaví v temnom, zasneženom lese, obe prostitútky sú už vyzlečené. Radosťne ho ukájajú, sú mu vďačné. Keď sa to tak zoberie, vytiahol ich z marazmu ich každodennej existencie a kúpil im vstupenku do šťastnejšieho sveta, krajšej a zmysluplnejšej budúcnosti. Zdravko G. sa potom prizerá, ako si to Silvia s Editou robia vzájomne. Auto je tesné. Perá škripu. Všetci traja fučia.

Po chvíli pokračujú v ceste. Zdravko G. ukáže na tabuľu s nápisom WILLKOMMEN IN WÖNINGEN. Tu ima moj prijateľ svoju kuču, povie dievčatám. Spomali a vojde do ulice. Haslaue-rov Pervers-Club je až za obchodným centrom. Zdravko G. presne vie, ako to bude ďalej. On, Zdravko, odovzdá kurvy Haslauerovi. Viac sa nebude starať. Haslauerova žena bude na dievčatá samý med. Odoberie im cestovné pasy; treba predsa vybaviť pracovné povolenie a tak. Zatvorí ich do izby a budú držať pod zámkom. Trocha ich začnú dopovať drogami. Občas obe dostanú výprask. Až kým si neuvedomia, že nemajú inú šancu, len byť povolné. Čo znamená byť povolné v Pervers -Clube, to Zdravko G. nevie, a ani ho to nezaujíma. Nepatrí medzi zákazníkov podobných zariadení. Ešte tak análny sex, ale to už dnes robí každý. On, Zdravko, nie je žiadny úchylák! Keď už budú obe kurvy v Haslauerovom podniku pridlho, prepustia ich. Vrátiť im pasy a vyplatiť peniaze, ktoré si zarobili a ktoré im Haslauer ukladal. Rakúšania sú čestní ľudia, majú zmysel pre fair-play. Haslauer by nikdy neokradol kurvy, ktoré sa zodrali v jeho podniku. Už len to, že vôbec prežili, im dáva právo na tučnú odmenu. Ale čo sme si, to sme si: najprv si Haslauer odráta výdavky za stravu, ubytovanie, drogy-obľbovačky (bez ktorých nie je možné pracovať v jeho Pervers-Clube bez rizika pomiatnutia sa), za sexy bielizeň a za rôzne doplnky z gumy či kože. To, čo takej kurve po odrátaní všetkých výdavkov ostane, stačí na dobrú večeru vo viedenskom Hiltone a na cestovný lístok prvej triedy vlakom z Viedne cez Marchegg a Devínsku Novú Ves do Bratislavy. A pochopiteľne, rozsiahle skúsenosti. Za ne môže byť slovenská kurva Haslauerovi vďačná: ak ich správnym spôsobom využije v Bratislave, do roka je miliónárka. On, Zdravko G., nemá výčitky svedomia. Kto chce kam, pomôžme mu tam. Treba si pomáhať.. Haslauer najal jeho, Zdravka G., preto, lebo podľa jeho názoru, sa on, Zdravko G., vyzná v slovenských dievčatách. On, Zdravko G., robí, čo môže. Dúfa, že Haslauer bude spokojný s prvou zásielkou, Silviou a Editou. Možno mu na ďalší výlet do Bratislavy požičia svoj novučký biely porsche. To bude! Potom mu on, Zdravko G., bude môcť doviezť i neprofesionálky: študentky, rozvedené sklamané paničky, mladé šťandy. Haslauer povedal: Zákazníci majú radšej neprofesionálky. A za pannu sľúbil jemu, Zdravkovi G., až desaťnásobok. Desaťnásobok!

Mestečko je zapadané snehom. Na ulici niet ani živáčka. Zastavia pri vysokom dome uprostred vilovej štvrte. Zdravko G. zatrubí na klaksóne. Rozsvieti sa svetlo. Tak, devojky! povie Zdravko G. čulo. Môžeme da ideme! Aussteigen! Silvia i Edita si už predtým, po poslednej súloží so Zdravkom G., namaľovali na strhané tváre žiariace a energické grimasy. Teraz ešte roztiahnu ústa do oslnivých, širokých úsmevov. Sú so sebou spokojné. Smelo vykročia v úzkych úpletových minisukniach, krátkych, no drahých kožuštekoch a čižmách vysoko nad kolená, k vysvietenej vile. Zdravko G. sa náhli za nimi. Ponáhľá sa opatrne, aby sa nepošmykol v drahých topánkach. Aj on je so sebou spokojný. Vyšvihol sa. Už nie je špivavý, nezamestnaný gastarbeiter. Až je mu do smiechu pri pomyslení, že pri trocha menšej dávke šťastia by dodnes vysedával na kamenistých svahoch Kosova a pásol tvrdohlavé a hlúpe somáre.

XXX

Keď prišla úradníčka z národného výboru k bufetu na bývalom parkovisku pred hotelom Ambassador, popíjali pred ním varené víno len dvaja opilci. Tretí ležal a spal v záveji, s klobúkom nacapeným na hlavu a spolu zapadaný snehom. Bufetár je namosúrený. Vianočné trhy sa skončili, popíjanie pred a po Novom roku tiež, a teraz bufet celé dni živa prázdnotou.

Mám tu rozhodnutie národného výboru! povie úradníčka bufetárovi a ukáže papier. Bufetár jej pokynie: Podťte dnu. Úradníčka si oklepe čižmy a vstúpi do prekúrenej drevenej budy. Všetci sa tu tlačia, celý personál: dvaja výčapníci, dve kuchárky, a upratovač po neporiadnych hosťoch. Nemajú roboty. Za včerajšok upiekli tri čiernohorské rezne, ohriali dve klobásky, predali škatuľku mildesortiek a uvarili osem káv. Z toho sedem pre seba. Sedia okolo stola a hrajú karty. No, čo ste nám priniesli? spýta sa bufetár. Úradníčka roztvorí papier s rozhodnutím národného výboru. Od prvého februára bude pred hotelom Ambassador opäť parkovisko. Sťažnosti motoristickej verejnosti vo veci zrušenia dôležitej parkovacej plochy pred obchodným domom, atakďalej. Do prvého treba odstrániť kiosky aj protiautomobilové zátarasy. Uviesť plochu do pôvodného stavu. Od prvého znova začne bežať nájomná zmluva s Alfrédom Mešťánkom, pôvodným držiteľom plochy.

Bufetári si vydýchnu. Konečne! Už sa to tu nedalo vydržať! Žiadny kšeft. Kto by sem aj prišiel, v takej zime? Vedúci prikyvuje na súhlas. On, vedúci bufetu, musí priznať: sprvoti mal veľké oči. Teraz však vidí, že sa zmýlil. Kto by tu stál v tejto zime? Ľudia majú radi zimu, no keď sa na ňu môžu pozeráť z vykúrenej miestnosti.

Úradníčka je rada, že jej správa bola prijatá tak pozitívne. Toto vám tu nechám, povie a položí text rozhodnutia na stôl. Teraz mi povedzte, kde nájdem strážcu parkoviska Alfréda Mešťánka, požiada. Koho? spýta sa kuchárka a vyplieští oči. Bufetár sa poponáhľá: Predsa Fredyho Špáršvajna, nie? Sväté-ho Fredyho! Potom sa obráti k úradníčke. Áno, povie. Fredy, teda akože Alfréd Mešťánek, sa zdržuje tu, v okolí hotela. Teraz ho iste možno zastihnúť v jeho privese. Bufetár si odviaže bielu zásteru. Ak slečna z národného výboru chce, nech ide s ním, vedúcim bufetu. On, vedúci bufetu, ju ta zavedie.

Všetci sa vyroja von z kiosku. Kráčajú k strážcovmu privesu. Prejdú okolo opilca, zanovito vylihujúceho v snehu s klobúkom na hlavu. Zastanú pred Špáršvajnovým privesom. Fredy ich, zdá sa, počul prichádzať. Prudko rozchlípi dvere a zastane na prahu. Je oblečený vo vrecovinovej kutni, vychudnutý a divo zarastený. V tvári mu horia zlostné, krvou podliate oči. Zdvihne kostnatú ruku. Stojte, hriešni! skríkne. Ni krok ďalej! Úradníčka i bufetári sa zastavia. Po čo ste prišli? osopí sa na nich pustovník. Svedo-mie sa vo vás pohlo? Po odpustenie sa priplazili? Niet už odpustenia! Koniec príde čoskoro. Obloha sa zatmie a zem začne pukať. Babylon bude spálený do poslednej mrte! Nik nesmie prežiť skazu! Zlorečené semeno Babylonu musí byť vyhubené!

Vedúci bufetu i jeho ľudia sú už na šialencove výlevy zvyknutí, pobavené sa uškŕňajú. Neskúsená úradníčka z národného výboru sa však s umelou dôstojnosťou snaží svätého Fredyho prekričať: Pán Mešťánek, pán Mešťánek!

Môžem teraz už aj JA niečo povedať?! Ale pán Mešťánek je očividne zaujatý svojou kázňou, hriechmi sveta. Všetci ste z Babylonu! skrikne popudene. Ste z hriechu, z peňazí! Príšerné tresty na vás! Budete pálení, vešaní, štvrtení, kameňovaní! Babylonské neviestky budú narážané na kôl! Pre vašu zaslepenosť a chamtivosť nevidíte znamenia blížiaceho sa konca! Fredy varovne zdvihne prst: Jediné východisko je zbaviť sa všetkého, peňazí, majetku, vášní! Ale teraz vám už ani to nepomôže! Boh je prísny, strestá hriešnikov!

Bufetári sa chytajú za bruchá.. Úradníčka je mladá a ne-skúsená. Vôbec si nevšimla, že má do činenia s bláznom. Zaliata rumencom sa dôrazne dožaduje ticha: Pán Mešťánek! Pán Mešťánek! UŽ STE SKONČILI? Teraz nechajte MŇA niečo pove-dať!

Jej preskakujúci hlások, v ktorom sa ozýva túžba zniet' veliteľsky rázne, prekvapí i svätého muža natoľko, že sa na zlomok sekundy odmlčí, aby nabral dych. Úradníčka to využije. Vytiahne z aktovky papier a prečíta z neho: Národný výbor sa rozhodol od prvého druhý t.r. obnoviť zmluvu o ekonomickom prenájme parkoviska, spravovaného Alfrédom Mešťánkom! Rozumiete? Tu máte! Podá papier božiemu človeku. Fredy sa nadýchne, že niečo povie, no zarazene siahne po papieri. Úradníčka zatvorí aktovku. Splnila svoju úlohu, už ju tu nič nedrží. Zvrtne sa a odíde preč.

Svätý Fredy drží výnos národného výboru opatrne, dvoma prstami. No vidíš, Fredy! osloví ho bufetár priateľsky. Toľko si pičoval, toľko si nám nadával, a teraz sa nás zbavíš. Kamarátsky ho buchne po chrbte. Z vrecoviny sa vyvalí kúdol prachu a hmyzu. Pustovník stále nič nechápe.

Od februára ti to tu bude znova celé patriť! povie bufetár. To je o pár dní. A my, vážení, obráti sa na svojich ľudí, môžeme pomaly baliť. Zajtra už ani nemusíme otvárať! Otočí sa a kráča späť k bufetovým kioskom. Jeho ľudia sa poberú za ním.

Fredy zarazene ostane stáť. Priblíži papier z národného výboru k očiam. Potom zasa spustí ruku. Kdesi v najtemnejšom kúte jeho vedomia sa zapne akýsi spotrebič. Oči sa mu potiahnu priesvitnou blankou. Uvidí sám seba, ako spokojne kráča medzi dvoma radmi zaparkovaných vozidiel. Usmieva sa. Šťastne si pridržia na objemnom bruchu červenú kabelu, plnú mincí. Dobrý deň, na ako dlho? Na dve hodiny? Štyri koruny, prosím. Na pol hodiny koruna, na dve hodiny štyri, na tri desať. Na každú ďalšiu hodinu desať korún, prosím. Áno, prosím, dookola a medzi žltou mercedeskou a bielym favoritom je voľné miesto...

Svätý muž vlezie späť do svojho dúpät'a - privesu. Prudko ho rozbolela hlava. Oboma rukami si ju stíska, akoby si chcel vyškľbať dlhé, mastné vlasy. Oči mu vylezú z hlavy. Otvára a zatvára ústa. Cvaká čeľušťami. Lapá po vzduchu ako vianočný kapor. Spomedzi pohybujúcich sa pier sa derú skučivé zvuky. Sú tiché, no po chvíli silnejú. Kto by vtedy stál za tenkou papundeklovou stenou Špáršvajnovho privesu, počul by nearti-kulované stony, v ktorých by bolo možné občas zachytiť a rozoznať výrazy ako "účtivá vďaka", "ponížene ďakujem", "áno, desať korún", "ráčite si želať?", "prosím si doplatiť šesťnásť korún!", "účtívý služobníček", a podobne. Tak to ide po celú noc. Okolo polnoci sa z privesu začnú ozývať duté úder. To si strážca parkoviska v pravidelnom tempe otlka hlavu o steny privesu. Až nadránom úder stíchnu. Vyčerpaný Fredy Špáršvaj tuho zaspí hlbokým, bezsenným, no osviežujúcim a posilňujúcim spánkom.

XXX

Fiškál'a napne. Vydávi ďalšiu dávku špinavej vody. Tupý (Mác) ho pozoruje s rastúcim prekvapením. Vstane a vyskočí. Náfelniku, náfelniku! zvolá. On fa nám preberá!

Do miestnosti vbehne Ščepán i Šolík (Žifčák) v roztrhanej košeli. Právník sa pohne. Treba ho ešte raz utopiť, skonštatuje Tupý (Mác). Ščepán sa zatvári odmietavo. Už ste ho raz topili, povie vyčítavo, a aha, ako to dopadlo! On, Ščepán, na to nemá nervy. Zamyslí sa. Vezmite ho, rozhodne napokon, a odneste do cely. Treba si rozmyslieť, čo urobíme. Ščepán sa otrasie: Topiť ho už nebudeme!

Ščepánovi podriadení poslúchnu. Schmatnú nič nechá-pajúceho a chabo sa brániaceho utopenca a odnesú ho do suterénu. A čo teraz, náčelníku? spýtajú sa po návrate. Ščepán sa usmieva. Schválne ich napína. Čo teraz? spýta sa významne. Teraz pôjdeme do Ambassadoru. Po nové pokyny. O robotu nebudeme mať núdzu, uvidíte! Ščepán pár ráz zatlieska a potom si v dobrom rozmare pošúcha suché dlane. Nebojte sa, povie svojim podriadeným. Keď sa budú držať jeho, Ščepána, bude im dobre.

Trolejbusom sa zvezú do mesta. Kotolník ich už čaká v kaviarni. Je dobre naladený. Veru, dobre on, Rácz, urobil, keď ponúkol spoluprácu tomu frajerovi Video-Urbanovi. Chlapec nie je sprostý a s ľuďmi jednáť, to on vie. Privatizácia sa približuje mil'ovými krokmi, no vďaka Urbanovi má on, Rácz, už teraz zabezpečené, že hotel Ambassador asi nepôjde do dražby. Treba rýchlo zaregistrovať spoločnosť, akciovku, poradil mu Video-Urban. Hneď potom môžeme jednáť.. Rácz mu prikázal, aby pripravil všetko potrebné. Urban pokrútil hlavou. Rád, šéfe, povedal, ale v tom sa nevyznám. Mal by si si zohnať dákeho právnika, poradil Ráczovi. Ten by sa ti zišiel. Rácz sa spokojne usmial. Mám takého, povedal Urbanovi. A je dobrý? zastarel sa Urban. Dobrý, prikývol Rácz. Veľká sviňa. Zatiaľ ho držím za mrežami, vo vile, ved' vieš. Šak on zmäkne. Rácz natrčil ruku. Ešte mi bude žrať z ruky. Aha, takto. Ukázal Urbanovi.

Teraz je Rácz spokojný a dobre naladený. Darí sa mu. Na čo siahne, všetko sa na dobré obráti. I Lenka. Nik z jeho, Rácz-vej, dediny nielenže nikdy také dievča nemal, ale ani nevidel na vlastné oči. Len v televízii. Herečky, modelky. Áno, Lenka je presne to, čo on, Rácz, potrebuje. A ľúbi ho. Áno, ľúbi! A jej rodičia? Jej rodičia sa jemu, Ráczovi, pchajú do riti, kde môžu. Typickí intelektuáli: keď nemajú, komu by sa mohli vopchať do riti, ochorejú. Intelektuál sa vždy korí majetku. Majetným ľuďom. Najmä takí, čo majú hovno. Jednu stenu plnú kníh a v nich tiež hovno. Naparuje sa to, naparuje, ale keď spoznajú niekoho, kto bez mihnutia oka objedná, zaplatí a pošle sto bielych orchideí, idú sa posrať. On, Rácz, do nich vidí ako do zdutej kozy. Vie, že keby si ho Lenka v budúcnosti nechcela vziať za muža, jej vlastní rodičia ju prizabijú. A preto je šťastný vo vedomí istoty, že Lenka je iba jeho, Ráczova. Všetko je len otázkou

času. Teraz má on, Rác, vážnejšie starosti. Súvisia s jeho, Rácovou, a koniec -koncov i Lenkinou budúcnosťou. Tak čo, páni? privíta spokojný Rác troch eštebákov. Ponúkne ich sadnúť si. Ščepán a jeho dvaja podriadení si sadnú, spôsobne na pol riti a položia ruky na stehná. Čo si dáte? spýta sa Rác. Ďakujeme, povie za všetkých Ščepán, minerálku. A ja varené víno, povie Tupý (Mác), no jeho nadriadený ho prevíta pohľadom, načo Tupý (Mác) zbabelo zaškúli a vychytí sa uhládzať obrus, ktorým je pokrytý stôl. V podstate nepijeme, poznamená Ščepán. A ak, tak až po službe, dodá s ospravedlňujúcim úsmevom Rác prikývne. To sa mu páči. U Ráca, povie, budete stále v službe. Ale aj zarobíte. Povedzte si sumu, Rác vám zaplatí dvojnásobok. Usmeje sa, zachytiac vypúlené pohľady bývalých eštebákov. Príde čašník a obradne rozostaví poháre s nápojmi. Ščepánovi, Šolíkovi (Žifčákovi) a Tupému (Mácovi) minerálku, Rácovi koňak a kávu. Po čašníkovo odchode kotolník pokračuje. On, Rác, sa im s niečím zverí: nepotrvá to dlho a tento hotel bude patriť jemu, Rácovi. On, Rác, bude potrebovať spoľahlivú ochranu. Hote-lovú políciu. Ľudí so skúsenosťami. Oddaných a všetkého schopných. Rác zdvihne čas s koňakom na prípitok. Ščepán si odkáše. Ak Rác hovoril o oddaných a všetkého schopných ľuďoch, má ich pred sebou, povie slávnostným hlasom. A skúse-nosti oni majú tiež! Rác, šéf, nech povie zabiť a oni zabijú! Takito sú oni, on, Ščepán, a jeho dvaja podriadení! Ščepán sa napije studenej minerálky. Toto privádza jeho, Ščepána, na jednu myšlienku, povie. Právnik, povie. Rác spozornie. Áno, on, Rác, je zvedavý. Ako to dopadlo s fiškálom? Šolík (Žifčák) si otvorí papuľu. Šesťstokorunová košeľ! Raz boli v Priore! Na druhý deň už neboli! Topili ho v kýbli s dunajskou vodou. Divo sa bránil. On, Šolík (Žifčák), ho držal tuho, hlavu mu tisol do kýbľa. Fiškál sa tak bránil, že mu roztrhol drahú košeľu! Šesťsto korún! Ale ničto, napokon zoslabol a šlukol si vody! Šolík (Žifčák) sa rozosmeje. He he he! Rác vyvalí oči. Vy ste ho zabili? zdúpnie. Takmer ho dvíha. Vy ste ho... zabili? Neveriaco zažmurká a napije sa koňaku. Potom sa spamätá. Oči mu vylezú z počernej tváre a tresne pästou do stola. Všetky poháre sa nadhodia. Kokoti! zrúkne. Povedal som - na čas odstrániť! ODSTRÁNIŤ! Teraz sme všetci v riti! Z vraždy sa len tak nevysekáme! Rác prebodáva bývalých eštebákov kovovosivým, divým pohľadom. Je mu jasné: všetky plány sa musia zmeniť. Bude musieť hľadať iného fiškála. Škoda, tento sa mu náramne hodil. Bol rafinovaný a sviha. Druhého takého nevyhrabe nikde. Tomuto stačilo len trochu poobstri-hávať krídelká. Rác si nevedno prečo spomenul, ako kedysi dávno, ešte v rodnej dedine obstrihával krídla svojim sliepкам, aby nelietali cez plot k susedom. Sliepky potom smutne sedeli v kuríne a pozerali pred seba. A znášali vajcia jemu, Rácovi!

Ščepán vpadne do Rácovej zúrivosti. Nie, nie! uistí Ráca. Právnik je živý! Boha, že je živý! Len sme ho trochu priškripli, trochu priutopili, aby bol povolnejší, aby znákol! Priutopili a vsadili do cely. Tak je to! Rác sa upokojí.. Uznalivo prikývne. Možno to zaváži, povie. Fiškála treba vystrašiť, navrhne. Treba ho držať uväzneného a každý deň vyvieť akože na popravu, rozumiete? Utopiť, obesiť a tak ďalej. A na poslednú chvíľu odvolať.. Ale nepreháňať to, varuje Rác. Nech mu z toho nezačne kvapkať na karbid. Ešte nám bude užitočný. Ščepán pokrúti hlavou. On, Ščepán, ak môže niečo pove-dať, tak nezdíeľa tento názor. Fingované popravy narušia psychi-ku rozpracovanej osoby. Ak on, Ščepán, smie navrhnúť, tak mu treba zrušiť deň a noc; treba stále svietiť vo fiškáľovej cele. Treba ho budiť každú hodinu a žiadať hlásenie: Tu väzeň číslo to a to, cela číslo to a to, počet uväznených jeden, hlásim, že sa nestalo nič mimoriadne. A o hodinu znova. Rozumie Rác? Rác sa spokojne usmieva. Páči sa mu to. Ščepán ho uistí: Do dvoch týždňov je namákko. A potom tam vtrhnute vy a začne-te sa rozčuľovať. Akože, rozumiete? Len akože! Začnete kričať: Kde to toho človeka držíte? Ako sa opovažujete? V okamihu ho prepustíte! Ihneď! Aké stredoveké metódy to tu prevádzkujete? A podobne. Rozpracovaná osoba k vám zahorí láskou a pôjde za vami ani pes. Ščepán sa zasmeje. On, Ščepán, má svoje skúsenosti. Pamätá si, keď ešte rozpracovávali tých, čo sú dnes pri moci. To už bolo dávno. Už to ani pravda neni! Chce Rác počuť dáke pikantné podrobnosti o rozpracovávaných buričoch a rozvracačoch republiky? Republiku si rozvracať nedáme! Dnes sú na vysokých miestach. Vo vláde. V parlamente. Ach jaj, on, Ščepán, by mohol rozprávať! Rác mrdne plecami. On, Rác, sa nestarí do politiky. Jeho politikou je toto tu. Ale je rád, že má do činenia s profe-sionálmi. A teraz k veci. Tu je sľúbená suma. Kotolník podá cez stôl balíček tisíckorunáčok. Fiškál musí dostať spoločnosť. On, Rác, potrebuje, aby Ščepán so svojimi ľuďmi odstránil zopár nepohodlných ľudí. On, Rác, si sprvoti myslel, že sa s nimi dohodne, no teraz vidí, že podobrotky to s nimi nejde. Na nich platí len tvrdá ruka. Treba ich po jednom odchytať a šup s nimi do väzenia! Ščepán i jeho dvaja podriadení na to majú tri dni. On, Rác, im dá k dispozícii hotelovú dodávku renault. Vie z nich niekto šoférovať? Áno? Tak potom je všetko v poriadku. Treba uniesť a zatvoriť všetkých cigáňov z okolia hotela Ambassador. A potom aj Šiptárov. Najmä vodcov. Sú traja: Bekim Bahmuci, Ahmet Sočila a Enver Murcijča. Ľahko ich spoznajú: všetci sú čierni ani brikety. A draho oblečení. To je všetko. Potom sa uvidí. Rác dopije koňak a zakýva na čašníka. Môj tajomník vám dá kľúče od auta, povie bývalým eštebákom na odchode. Poznáte ho z predošlej akcie. Volá sa Ľula. Pošlem ho za vami. A teraz idem. Ešte mám daku prácu. Rác zanechá eštebákov, zhrčených okolo stola, pre-mýšľať nad novou úlohou. Ide čakať na Lenku. Skúšky urobila úspešne; už má zasa dosť času na Ráca. Pozval ju na obed. Do Ambassadorsa. Má veľa práce, nemôže si dovoliť trkať sa až do maďarskej reštaurácie. Rác pozrie na hodinky. Ešte má čas. Mohol by ho dáko využiť. Ale pred každým stretnutím sa s Lenkou je hotový, odpísaný, nadržaný a nesústredený. Radšej ten čas strávi po krk v horúcej navoňanej vode; s dlho neukojeným prirodzeným, stoporujúcim sa pri každom náhodnom dotyku či zavedení.

XXX

Fredy Špáršvaj vstal skoro ráno, ešte za tmy. Postupne sa rozvidnelo a všetky predmety nadobudli nejasné, usoplené obrysy. Sivá a nízka obloha nesľubovala pekný deň. Spustil sa odmrak; deň začal do rinčania odkvapov. Chodníky i povrch parkoviska sú slizké. Kde-tu po kútoch a pod stromami sa ešte krčia špinavé kôpky snehu a odhodlane čakajú na svoj koniec. Všetka špina a neporiadok, doteraz ukrytý pod hrubým snehom, vyšli na povrch. Opilec s klobúkom

však na parkovisku neleží. Hneď ako bufetári i so svojimi slumovými búdami odtiahli, urobil si Fredy brigádu, upratl a poodnášal papiere, voskované poháre a umelohmotné tácke do kontajneru. Opilca sa mu nepodarilo zobudiť, tak počkal na príchod noci a odviekol ho preč, do hotelového dvora. Tam ho ukryl pod hrubú vrstvu snehu. On, Fredy, nechce mať opletačky. Teraz už netuší po ničom inom, len obnoviť činnosť parkoviska. Zabudnúť na zlé. Čo bolo, bolo. Aj tak si nepamätá, čo s ním, Fredym, bolo, kým tu stáli tie bufety. Opilec musí zmiznúť a basta fidli. Parkovisko pred hotelom je ešte prázdne. Za oblokom privesu sa svieta; Fredy Špáršvajn už vstal a kŕmi sa napochytre ohriatym trenčianskym párkom s fazuľou. Vie, že mu nebude umožnené v pokoji dojesť, no je s tým uzročený. Kšeft je kšeft. Cez oblok búdy vidí, ako na parkovisko vchádza prvé auto. Fredy si spakruky utrie ústa, vyskočí a odloží lyžicu. Chopí sa červenej vyberačskej tašky, jej remeň si prehodí krížom cez pravé rameno a odhodlane vykročí do soplavého dňa.

XXX

Áno, van Gogh! povie Rácz, utierajúc si ústa, aby priblížil k ústam čašu vína. Veľký van Gogh! dodá zasnene a potom opäť mlčí. Nechá Lenku, nech sa vyrozpráva. Radšej premýšľa nad iným. Rozhodol sa: dnes ju potrká. Od odhodlania mu vyschne v ústach a prestane chutiť jesť. Už dlho nemal ženu. Odkedy vyhnal Silviu. Lenka si musí uvedomiť, že raz mu musí dať. Rácz si celý spokojný uvedomí, aký skvelý nápad mal, keď sa rozhodol dať prestrieť vo svojom apartmáne. Pozrie na čašníka, vystretého pri stene. Otvorte nám ešte jednu fľašu šampanského, povie mu. Potom môžete ísť. Rácz cíti, ako sa mu pomaly zväčšuje prirodzenie. Lenka dnes vyzerá náramne dobre. Lenka, povie, keď čašík odíde. Zdvihne pohár so šampanským. Ľúbim vás, vyhlási. Lenka zdvihne svoj pohár. Pripijú si. Rácz jej vezme ruku i s pohárom a prinúti ju položiť ho na stôl. Z vrecka vytiahne úhladne zabalenú a previazanú škatuľku a podá ju Lenke. Lenke sa rozšíria oči od očakávania. Čo to je? spýta sa prekvapeným šepotom. Rácz sa usmeje. Pozrite sa, povie.

Je to zlatý prsteň s diamantom, veľkým ani zrnko hrachu. To nemôžem prijať! povie Lenka. Je nádherný! dodá. Rácz ju objíma a pobožká. Lenkine pery sú neskúsené. V poslednej chvíli mimovoľne odtiahne hlavu, aby sa vyhla Ráczovým vlhkým, mäsitým a roztúženým ústam, no kotolník neomylné nájde jej pery a divo do nich vnikne jazykom. Sprvoti narazí na hradbu Lenkiných bielych zubov, keď ju však stisne a prehne v páse dozadu ako steblo trávy, zuby sa jej roztvoria v potláčanom vzdychu. Lenkin jazyk je tiež neskúsený, ale Rácz ho oživí svojim láskaním. Na zlomok sekundy sa Lenke podarí vytrhnúť z Ráczovho zničujúceho objatia. Ne...! skríkne, no jej ďalšie slová Rácz umlčí bozkom. Rácz už nemožno zastaviť. Vezme Lenku na ruky a nesie ju do spálne. Kopnutím otvorí dvojkrídlové dvere, prejde s Lenkou v náručí k posteli, hodí ju do perín a vrhne sa na ňu. Divo ju bozkáva po celom tele, kým jeho prsty zápolia s gombičkami, háčikmi a zipsami Lenkinho odevu. Ľúbim vás! zvolá hlasom, priškrteným a chrapľavým od vzrušenia. Je nedočkavý, háčiky a gombíky sa nechcú dať pokoriť. Rácz trhá Lenkin odev. Gombíky fíkajú na všetky strany ako svetlice novo-ročného ohňostroja. Lenka nekričí, len plače a márne sa pokúša zakryť podlhovastými zdrapmi svojej blúzky a sukne. Nerobte! Nerobte! vzlyká. Rácz si roztrhne sako i košeľu a zahodí ich do kúta. Potom si vyzlečie nohavice a spodky. Úd sa mu zväčšil do neľudských rozmerov a divo mu pulzuje fialovou farbou. Vrhne sa na Lenku nenásytnými ústami, očami, rukami, jazykom, ušami i zubami. Ľúbim vás! zvolá a s námahou sa začne vtíkať do Lenkiných panenských vnútorností. Ešteže ju on, Rácz, opil, pomyslí si. Keby nebola vypila toľko šumivého vína, nebola by taká povolná. So smiechom Rácz premôže odpor útlých ručičiek, odtláčajúcich jeho chlpatú a svalnatú hrud a pritisne sa tesne, telo k telu. Raz k tomu muselo prísť, napadne mu. Divo sa pohybuje; ako parný stroj. Roztúžene mrmle do rytmu. Lenka sa už poddala. Leží so zatvorenými očami. Svadba bude ešte v marci, rozhodne sa Rácz, keď mu začne sťahovať útroby k mocnému a vyslobodivému výstreku.

XXX

Každý deň odíde z dvora hotela Ambassador auto, naložené várniciami a debnami na chlieb i pečivo. Sú to odpadky z kuchyne. Kuchári ich dajú Ďulovi v domnení, že ide o vykŕmenie jednej či viacerých svíň. Nič ich do toho. Zvyšky jedál dajú radi; vedia, že Ďula je Ráczov človek a kto by si to chcel rozhádzat s Ráczom?

Naložená hotelová dodávka renault opustí hotelový dvor, prejde po ulici, za semaformi sa dá doprava a za spleťou uličiek zabočí a začne stúpať hore, nad mesto, k vilovej štvrti.

Pred jednou z luxusných vil Ďula zastaví, vystúpi a zazvoní. Z okna vykukne buď Tupý (Mác), alebo Šolík (Žifčák), podľa toho, ktorý zo Ščepánových podriadených má práve službu. Zakrátko sa eštebák zjaví na štrkovom chodníku, vedúcom od vily k bránke. Odíha, chriaka, štrkoce kľúčmi. Spoločne povyvlačujú várnice so stravou z auta a odnesú do vily.

Vážni, pozamykaní v celách v suteréne konšpiratívnej vily, už vedia, že bude strava. Nervózne pokrikujú a trieskajú lyžicami do ešusov. Sú hladní. V base sa im nepáči.

Koľko ich vlastne máme? spýta sa Ďula. Šolík (Žifčák) sa zamyslí. Dvadsaťosem, povie napokon. Dvadsaťjeden cigánov a sedem Šiptárov, doplní. A právnik? spýta sa Ďula. Právnik som nerátal, povie eštebák. Je na samotke. S ním dvadsaťdeväť. Keď chceš, môžeš ho vidieť..

Zídu do podzemia a ocitnú sa na chodbe s celami. Vládne tu zima a šero. Bývalý eštebák odomkne dvere fiškáľovej cely. Podte von! zrukuje na právnik. Právnik vyjde na chodbu. Je neoholený a v uváľaných šatách. Neisto žmurká. Tvárou mu myká. Tam máte várnice, hentam je pečivo! prikáže Šolík (Žifčák). Rozdeľte stravu zadržaným!

Šolík (Žifčák) siahne do vrecka a vyberie cigarety. Ponúkne Ďulu a potom pripáli sebe i jemu. Fajčiari pozorujú, ako fiškál otvára malé okienka na dverách jednotlivých celí, berie ešusy, ktoré mu z druhej strany podávajú zadržaní,

naberačkou do nich chrstne stravu a spolu s chlebom či pečivom vracia späť. Šolík (Žifčák) štopne cigaretu a strasie sa od zimy. Počujte, osloví právnika. Po výdaji stravy umyte várnice i naberačku, rozumeli ste? Fiškál sa tvári ako zlomený človek. Pokorne prikývne. Ako dlho ma ešte necháte žiť? spýta sa plný nádeje. Šolík (Žifčák) sa spokojne usmeje. Ešte právnikovi neodpustil roztrhnutú košeľu. To sa uvidí, povie. Keď si budete vykonávať svoje povinnosti tak ako doteraz, možno pár dní požíjete. Rozumiete? Z cieľ sa ozýva chlípajúce a rýchle mliaskanie. Klepot lyžíc o ešusy je takmer neznesiteľný.

Je to otrava, pripustí Šolík (Žifčák). Už sa teším na zajtra, keď to bude mať na starosti Tupý (Mác) a ja budem mať službu v hoteli. Nevieš? obráti sa na Ďulu. Dokedy ich tu chce Rác držať? Ďula mrdne plecami. Šéf sa so svojimi plánmi nikomu nezdôveruje. Ani jemu, Ďulovi. I napriek tomu, že on, Ďula, je k šéfovi najbližšie, zdôrazní. On, Ďula, je Rácovou pravou rukou. Od začiatku. On, Ďula, by mohol rozprávať!

Obaja sa vrátia hore, na prízemie. Eštebák pomôže Ďulovi naložiť do renaultky várnice a prepravky zo včerajška, potom sa vráti do vily a pozamyká sa. Ďula naštartuje a spustí sa dolu strmými uličkami, do mesta, ukrytého pod prikrovom nízkej sivej hmly.

XXX

Rác má svoju novú hračku. Krásne biele Volvo 940. Kúpil ho od Khunta a je s ním veľmi spokojný. To je auto, aké on, Rác, potreboval. Zopár ráz sa v ňom už previezol, ale len v blízkosti hotela. Krátky okruh od hotela Ambassador rovno, potom doprava, pri hoteli Forum znova, pri kaviarni Olympia znova, potom okolo benzínovej pumpy pri blumentálskom kostole opäť doprava a späť k Ambassadoru. Voz ide ako hodinky.

Lenku sprvoti bolel rozkrok, no po pár dňoch ju to prešlo. Teraz je už šťastná, po uši zaľúbená do Ráca, a radostne sa mu odovzdáva pri každej novej príležitosti. Spolužiačky z fakulty jej závidia. Ktorá by si to s ňou nevymenila? Čo ich čaká v živote? Rác prichádza zo sveta, kde nik neurobí bez auta ani krok, kde si nikto nerobí ťažkú hlavu z ničoho, kde si človek môže dovoliť za večer prehádzať mesačný rozpočet štvorčlennej rodiny a tak. Všetky jej závidia a nenávidia ju. Ale Lenka sa svojho Ráca nevzdá. Lúbi ho a jej rodičia ešte viac.

Video-Urban robí, čo môže. Venuje sa len vybavovaniu vecí okolo hotela. Vanda i Eva ešte stále žijú u neho. Keď večer vyčerpaný z celodenného vybehávania po úradoch padne do postele, už sú obe pri ňom a citlivými dotykmi rúk ho masírujú. Ani sa nespýta, prečo sú doma, a nie v bare hotela Ambassador. Držia ho pri živote. Majú ho rady. Chcú mu byť absolútne verné. Urbanovi by neprekážalo, keby mu občas boli neverné s dákym bohatým zákazníkom tak, aby ich nemusel vydržiavať a živiť on sám, ale nič nepovie. Neodváža sa, lebo vie, že akákoľvek necitlivosť poznámka by vyvolala plač a škripanie zubov. Napokon, po takom namáhavom dni, plnom nezmyselných jednaní a zápasov so stupídnu byrokraciou, Urban potrebuje dáke vytrženie, ktoré by ho postavilo na nohy. Preto Urban mlčí a neposiela ich na štrich. Nevie, čo by si bez Vandy a Evy počal.

Väzni v konšpiračnej vile nevedia, kto ich dal zatvoriť, no tušia, že v tom môže mať prsty kotolník. Do väzenia boli prevezení v hlbokom spánku, spôsobenom injekčnou striekačkou. Nevedia, kde sa nachádzajú. Chce sa im fajčiť, piť. Je im zima. Našťastie, v malých celách sú natlačení. Nadýchajú si.

XXX

A potom príde deň, keď na bránu konšpiračnej vily zazvoní Video-Urban. Za ním na ulici stojí Rácovo volvo a v ňom Rác. Ščepán práve dýchavične obieha obrovskú karosériu, aby mu otvoril dvere a Rác mohol dôstojne vystúpiť. Bránu otvorí Tupý (Mác). Tentoraz v hoteli hliadkuje Šolík (Žifčák). Tupý (Mác) je celý od seba. Taká návšteva! Poskakuje plný poníženia a čulej poslušnosti. Nevie, komu sa koríť skôr a viac: či svojmu nadriadenému, Ščepánovi, alebo samotnému, ultimátnemu a terminálnemu šéfovi, Rácovi. Rác vystúpi z auta a svižne vykročí k vile. Je dobre oblečený. Mohutný a ramenatý trup mu zahľadá hnedá kožená bunda, čierne vlasy má starostlivo naolejované, sčesané dozadu a zopäť gumičkou. Na očiach má čierne okuliare. Žuje žuvačku. Náušnica sa mu leskne.

Zaveďte nás do suterénu! prikáže Rác na pol úst a hrnie sa vpred ako územčistá, navoňavovaná a netrepezlivá veľká voda. Tupý (Mác) poslúchne. Vezme z vešiaka zväzok kľúčov a vedie návštevu k schodom do pivnice.

V ktorej cele sedí fiškál? spýta sa Rác. Hneď v prvej, povie Tupý (Mác). Chceme s ním hovoriť! rozhodne sa Rác. Ale šéfe..., pokúsi sa namietnuť Ščepán. No? Čo je? spýta sa Rác s výhražnou zvedavosťou. Ščepán pokyne svojmu podriaďenému. Tupý (Mác) pristúpi k dverám fiškáľovej cely a odomkne ich.

Rác vojde dnu. Právnik sedí špinavý a zarastený na dreve nej priehni. Zadumane pozerá pred seba. Tak čo? osloví ho Rác. Právnik sa strhne. Prišli ste ma zabiť? spýta sa stoicky. Možno, povie Rác. Zaslúžil by si si. Premôže svoj odpor a prisadne si k fiškáľovi.

Čo tam robia? spýta sa Urban Ščepána, ktorý nakúka do fiškáľovej cely okienkom vo dverách. Nič, povie Ščepán. Rozprávajú sa. Teraz šéf vstáva. Právnik kľučí na kolenách. O niečo ho prosí. Šéf mu otrča ruku, fiškál ju bozkáva. Ach! Ščepán priloží oko bližšie. Šéf mu podáva svoju vyskovačku! povie prekva-pene. Podáva mu svoj nôž! Nie! neverí Urban, odtisne eštebáka od okienka a sám sa pozrie. Obaja, Rác i právnik, teraz sedia za stolom. Právnik drží v rukách Rácov vyskovačací nôž a čosi ním reže. Video-Urban sa prizrie lepšie. Fiškál si reže malíček na ľavej ruke. Pidlíkú nožom hore-dolu a v tvári je bledý ani krieda. Odrezaný prst zabalí do ufúlanej vreckovky a so slávnostným výrazom v tvári ho podá Rácovi. Kotolník prevezme balíček s rovnako slávnostným výrazom v tvári. Potom vstane a zabúcha na dvere cely. Hej! skrikne. Pustite nás.

Obaja, Rác i právnik, vyjdú na chodbu. Právnik je bledý, spotený. Kýpeť mu krváca. Väzni v susedných celách už

zistili, že prišiel Rác, a zovšadiaľ sa ozýva hromzenie a preklínanie v cigánčine, albánčine, chorvátčine i lámanej slovenčine. Všetci želajú kotolníkovi pomalú smrť, choroby, úrazy. Rác sa však usmieva. Dva dni bez stravy! rozhodne. To ich naučí! Potom pozrie na svojich ľudí. Právnika berieme do hotela, povie. Už s ním nebudú problémy, dodá. Odteraz je jedným z nás. Uznal, že proti vetru sa nedá sťať. Rác to hovorí všetkým, no svoj kovový a prenikavý pohľad upiera na fiškála. A veď nebude škodný, povie. Ľudí treba zaplatiť, dodá po chvíli. Keď sú už hore, na prízemí, ktosi vyhrabe lekárničku. Fiškál sa nechce dať ošetriť, no Rác ho k tomu prinúti. Ščepán a Tupý (Mác) ho pevne držia na stoličke, kým mu Urban neumelo a neskúseno dezinfikuje kýpeť po ľavom malíčku. Nik sa na nič nepýta.

Ešte cestou dolu, do mesta, v aute, si právnik vyžiada všetky podklady k plánovanej kúpe hotela. Prehrabáva sa v dokladoch o založení akciovej spoločnosti a mrmle si. Napokon zdvihne oči. Pekný kus roboty, pochváli. To on, povie Rác a ukáže na Urbana. Urban šoféruje, no hrdlo sa usmeje. Právnik povie: Aj keď nedajbože príde k dražbe, pokojne môžeme lici-tovať do aleluja, až kým všetci neodpadnú. Rác sa zatvári nespokojne. To by nešlo, povie. Museli by sme mať peniaze v hotovosti a tie nemáme. Investoval som do pozemkov. Právnik na okamih zatvorí oči a potom ich zase otvorí, zaliaty studeným znojom. To nič, povie. V prvom rade sa potrebujem okúpať a potom riadne najesť. Pozrie na Rácza. Nestaráte sa o svojich väzňov riadne, šéfe, povie.

To by potom nikto nechcel pre mňa pracovať a všetci by chceli sedieť, obráti to Rác na žart. Ale ako si to myslel s tou dražbou? spýta sa netrepežlivo. Právnik si ohmatá hrubý obvaz na ľavici. Je to jednoduché, vyhlási. V dražbe pôjdeme na akúkoľvek sumu, aby sme Ambassador získali. Potom dáme vystaviť kúpno-predajnú zmluvu a zároveň požiadame o odklad výplaty kúpnej ceny. Pár dní bude stačiť a nik na tom nebude vidieť nič čudné. S vystavenou zmluvou pôjdeme do Rakúska a v prvej banke dostaneme pôžičku. Na hypotéku, rozumiete? Fiškál sa s námahou usmeje. Hypotéku dáme uvaliť na hotel Ambassador, povie. Ako dôkaz o tom, že táto istina patrí nám, predložíme im onú kúpno-predajnú zmluvu. S pôžičkou sa vráti-me a vyplatíme kúpnu cenu. A hotel bude náš! Teda - opraví sa právnik - sprvoti bude patriť banke, ale onedlho ho vyplatíme. A nakoniec, v dnešných pohnutých časoch sú dlhy tou najlepšou a najistejšou investíciou!

Rác sa s hrdlo a zároveň uznanlivo zovretými perami významne poobzerá po svojich podriadených. Akoby chcel povedať: Tak čo na to poviete? Mal som zlý čuch?

To však ešte neznamená, že musí dôjsť k dražbe, povie Video-Urban. Je možné, že sa hotel bude privatizovať kupó-novou metódou. Právnik prikývne. V takom prípade treba kúpiť čo najviac akcií v prvom kole, povie. A neskôr sa pokúsiť čo najviac akcií poskupovať od drobných akcionárov. Za akúkoľvek cenu. Vždy sa nám to opláti.

Auto medzitým prišlo pred hotel. Rác, fiškál a Ščepán vystúpia. Odvez ho do garáže, povie Rác Urbanovi. A príd' za nami. Budeme v reštaurácii.

Rác vstúpi do hotela. Čoskoro bude jeho, Rácov, pomyslí si. Bude hoteliárom. Majiteľom hotela. A to bude len začiatok. Zasmie sa. Premôže náhlu túžbu tresnúť dlaňami a začať si ich mädlieť jednu o druhú. Veľmi dobre pochopil, čo chce fiškál. Je to geniálny nápad! Ak to jemu, Rácovi, vyjde s hotelom Ambassa-dor, bude to môcť skúsiť i v iných prípadoch. Bude môcť posku-povávať, čo len bude chcieť, a to všetko bez haliera vo vrecku! Oj, dobre to má on, Rác, zrátané! Treba sa len obklopiť schopnými ľuďmi. A treba tých schopných ľudí zaplatiť!

Rác dostane ukrutánsky hlad. Ako vždy, keď má dobrú náladu. Vkročí do reštaurácie, verne nasledovaný svojimi ľuďmi.

XXX

Fredy Špáršvajň žiari spokojnosťou. Zdá sa, že všetci dobrí cigáni spred hotela Ambassador sa kamsi vyparili. Niet nikoho, kto by mohol prísť za ním a vymáhať peniaze za ochranu pred zlými cigánmi. Fredymu toto poznanie pridalo na dobrej nálade. Zo dňa na deň vyzerá lepšie a lepšie. Líca sa mu naplnili; koža na tvári a na rukách je napätá a lesklá. Stopy prežitého utrpenia očividne miznú. Aj doma je už dobre: lakomí rodičia zobrali Fredyho na milosť a prijali ho späť. Ale tak, ako predtým, i teraz Fredy málo chodieval domov; častejšie spáva vo svojom bielom prívese, do ktorého si opäť natiahol elektrinu z hotela Ambassa-dor. V príjemnom teple a v uspávajúcej čpavkovo-sirovodíkovej vôni ponožiek a pracovnej obuvi sa Fredy Špáršvajň zloží na úzke lôžko a slastne ukonaný zatvára oči. Sprvoti napínal uši a strhával sa z driemot pri každom podozrivom šuchote, no teraz už spí nerušene. Cigánov niet. Chodníky pred Ambassadorom i zaskle-ná pasáž medzi hotelom a obchodným domom osirela. Fredy je šťastný, no zároveň zvedavý, čo sa s cigánmi stalo. Jeho obra-zotvornosť si vykresľuje najrozmanitejšie obrázky: nákazlivá choroba, ktorá ich všetkých vyhubila; šľak, ktorý ich všetkých trafil pre ich tučnosť, alebo hromadná otrava? Skapte, skapte, skapte! želal si Fredy Špáršvajň zakaždým, keď rátal, o koľko peňazí ho počerní spoluobčania pripravili. Možno sa mu jeho zbožné želanie vyplnilo, napadne mu. Nech je ako je, do Fredyho zaokrúhľujúcej sa tváre sa znova vrátil úsmev a do jeho očí radosť. Život je predsa len krásny!

XXX

Rác sa už vžíva do postavenia budúceho hoteliéra a vôbec, veľkopodnikateľa. Dal si ušiť nie menej ako tucet oble-kov z tých najušľachtilejších látok, kúpil si desať párov najmäkkších možných topánok, dvadsať ručne šitých kravát a päť nových, dlhočizných a elegantných kabátov. Cigarety porozdával svojim ľuďom; od istého času fajčí výhradne cigary. Nadovšetko ľúbi značku Davidoff, no nepohrdne ani belve-derkami a coronami. Ale tie sú mu priveľmi silné. Na hlave nosieva svoju najnovšiu obľúbenú hračku: mäkký a široký plste-ný klobúk. Má ich zo desať, každý inej farby. Nosí ich i v miestnosti, i pri jedle. Samozrejme, nie v Lenkinej prítomnosti, alebo v prítomnosti jej

rodičov. Len v kruhu svojich ľudí: na schôdkach, pri pracovných raňajkách, obedoch a večeriach.

Ani Ráczovi ľudia nechodia ako handrári. Rácz trvá na ich dokonalom a upravenom vzhľade. Dostávajú odo mňa plat ako hoväd! tvrdí pri každej príležitosti. Tak sa teda i obliekajte! Alebo vari chcete, aby som vám kupoval obleky?! Raz dokonca poslal Urbana späť, nech sa prezlečie. Bolo to pred jednaním na riaditeľstve interhotelov a Urban prišiel ráno k autu v koženej bunde a ležérnych džínsoch. Kým sa Video -Urban hore prezliekal, v bielom volve čakajúcom pred jeho domom vládlo umŕtvené ticho. Rácz sedel s diplomatickým kufri-kom na kolenách a tváril sa, že je zahľbený do spisov, ktoré si rozložil na jeho veku. Ďula za volantom i Ščepán, sediaci vedľa neho, boli príliš malé ryby na to, aby niečo povedali. Právnik pozeral z obloka a tiež mlčal. Keď sa nadychoval, aby niečo povedal, Rácz ho prerušil, akoby nad tým premýšľal po celý čas: Keď môže po celý boží deň nosiť škrtidlo Rácz, prečo by nemohol mladý sopliak? Rácz poklepal po kufriku s dokladmi. Oni s ním, Ráczom, na čele, predsa nie sú dáki pokútmi vexláci, aby behali v rifliah! Oni, s ním, Ráczom, na čele, sú podnikatelia, obchodníci. Nech si to všetci láskavo zapamätajú! Konečne sa nad zaro-seným bočným oblokom mihla Urbanova postava a Rácz mu zdnuak otvoril dvere, aby ho vpustil do priestorného a vykúre-ného interiéru svojho auta. V rifliah si behaj, keď pôjdeš s tými svojimi dvoma kurvami do kina alebo na zmrzlinu, pochopil? povedal Rácz. Áno, šéfe, povedal Video-Urbán. Máš pravdu. Ale hádam sa až tak veľa nestalo. Rácz vrhol pohľad na svoje hodinky. Veľa nie, povedal. Pokynul Ďulovi, nech naštartuje. Ráczovi ľudia chodia upravení! povedal prisne.

Lenka oceňuje zmenu v Ráczovom obliekaní. Kotolník sa dal ostrihať. Zlatá náušnica so zrnkom diamantu zmizla do kazety na šperky. Len občas, v budúcnosti, si Rácz zaspomína na časy, keď "aj on" nosil dlhé vlasy a náušnicu. I Lenke Rácz kúpil niekoľko šperkov. Šaty si kupuje sama, no za Ráczove peniaze. Lenka je mladé dievča, všetko jej pristane. Nie je taká rozhadzo-vačná ako svojho času Silvia. Napokon, má aj iné záujmy, nielen nakupovať. Rácz by chcel, aby sa našťahovala k nemu, do hotelového apartmánu. Lenka však nechce; doma má všetko, čo potrebuje. Knihy, skriptá, potrebný pokoj. Už sa len neposer, myslí si svoje Rácz. Ale aj tak študentka neraz strávi deň-dva-tri v Ambassa-dore. Rácz je vtedy ako vymenený. Vedením obchodov poverí Urbana a fiškála. Ščepán sa spolu s jedným svojim podriadeným stará, aby sa v okolí hotela nerozliezala konkurencia. Na koho stačí dobré slovo, toho oslovia. A ak to nepomôže, postrašia ho preukazom. Druhý Ščepánov podriadený v tom čase stráži vilu a uväznených vexlákov v jej suteréne. Ďula robí spojku, šoféra, dôverníka. Skrátka to, čo vždy. Poskoka. Rácz trávi celý čas so svojou snúbenicou. Odkedy prišla na chuť mužským genitáliám, núti Rácza, aby jej to robil hocikde a hocikedy. Pri súloží sa prezrádza vysoko posadeným výskaním, ktoré plynulo prechádza z najtichšieho pianissima do forte, keď všetky okenné tably Ráczovho apartmánu obide triaška. Ale Ráczovi to neprekáža. Urobí jej to i tri razy za sebou, aj keď po tretí raz už vlastne ondie sám seba.

Lenka rada chodí na prechádzky. Ťahá Rácza do múzeí, galérií, vláči ho po výstavách. Tam, v dákom tienistom kútiku, potom chce, aby ju pomiloval. Riziko, že každú chvíľu ich môže ktosi vyrušiť, ju privádza do zvieracieho vzrušenia. Hryzie si pery a rukou si zapcháva ústa, takže spomezi zovretých zubov vychádza len akési tlmené kňučanie. Rácz v tom tiež našiel obľubu. Je zaľúbený a každá Lenkina vlastnosť a črta je mu milá.

Raz jej to urobí na schodoch, krivolako stúpajúcich k hradu nad mestom. Lenka sa drží zábradlia a Rácz do nej zozadu vnika tak prudko, že obaja začnú kričať od rozkoše. Po chvíli po schodoch prejde skupina turistov, no Rácza ani jeho snúbenicu to nevyruší. Utiahnu sa hlbšie do krovia, lemujúceho schody, a pokračujú v prudkej láske. Inokedy sa spoja vo výťahu, ktorý ich vezie hore, do Ráczovho apartmánu. Kým sa vyvezú hore, sú hotoví. Prijemne sa na to spomína. Čím viac spoločných spomienok budú mať, tým si budú bližší..

Rácz už pozná všetky galérie a výstavné miestnosti v meste. Pochodil ich mlčky; Lenka rozprávala a rozprávala. Chcela by mať z Rácza kultivovaného človeka. Rozhľadeného a zorientovaného. Rácz s tým súhlasí; sám po tom túži. Sedáva pred televízorom a videom a usiluje sa pochytiť rôzne ťahy: ako si vo filmoch a reklamách potáhujú z cigary, ako si upravujú kravatu, akým gestom vrhajú pohľad na čas na náramkových hodinkách.

V poslednom čase obaja radi chodievajú do reštaurácie na hrade. Z oblokov je nádherný výhľad na mesto pod kopcom. Rácz obľubuje tento pohľad. Napokon, toto mesto mu prinieslo úspech, lásku i šťastie. Či obedujú, či večerajú, Rácz nemôže odtrhnúť pohľad od obloka. Bez ťažkostí rozozná budovu hotela Ambassador, utopenú v mori striech, a zavisne na nej túžobným, no rozhodným pohľadom. Bude jeho, Ráczov!

Prejdeme sa ešte? spýta sa Rácz v jeden taký večer, keď zaplatia a za hromadného ukláňania sa personálu vyjdú von. Večer je chladný, no vo vzduchu už cítiť nástojčivú jar. Rácz nečaká na odpoveď. Vezme Lenku za ruku a vykročia. Ulice sú prázdne. Za rohom zahučí motor trolejbusu, zaklepú palice elektrického zberača a o chvíľu Lenku i Rácza osvetlia reflektory. Trolejbus je poloprázdny. Lenka zastane a pozerá za trolejbu-som. Rácz ju potiahne. Lenka ho zadrží. Lúbite ma? spýta sa. Rácz prikývne. Jasné, povie. A ako ma lúbite? spýta sa Lenka. Dobré, povie Rácz. Pekne, dodá, aby niečo dodal.

Zastanú pred rozmravenou vilou, stojacou v úzadí oplo-teného pozemku, medzi starými a vysokými stromami. Okná vily sú tmavé. Plot je vymurovaný z pieskových kvádrov a napoly zarastený brečtanom. Páči sa vám? spýta sa Rácz Lenky, čo či sa mi páči? nerozumie Lenka. Rácz bez slova ukáže prstom na vilu. Lenka sa zahľadá cez plot. Viete, ako sa volá štýl, v ktorom je postavená? neodpustí si otázku. Rácz mlčí, premýšľa nad iným. Kubizmus, prezradí Lenka. Rácz roztržito prikývne. Chceli by ste v takomto dome žiť? spýta sa. Lenka sa zasmieje. A kto by nechcel? povie. Samozrejme, že áno! dodá. Rácz mlčí, akoby stále zvažoval, či to povedať, či nie. Keď na mňa budete dobrá, povie naostatok, dostanete ju odo mňa ako darček k našej svadbe. Je moja, povie, keď vidí, že Lenka sa v tme zatvárla ironicky a pochybovačne. Je moja, boha! rozčúli sa, keď zbadá, že ju nepresvedčil. Tak si ju podme pozrieť zblízka, navrhne Lenka a zamieri k bránke. Rácz pokrúti hlavou: Ešte nie. Usmeje sa. Panuje tam neporiadok. Okrem toho si on, Rácz, nezobral kľúče. Ved' sa Lenka dočká! sľúbi Rácz a ťahá ju za ruku preč.

Aj tak vám neverím, poznamená Lenka, keď už sedia v Ráczovom aute a kotolník opatrne, tak ako každý začiatokník s

drahým autom, mieri do centra mesta, k hotelu Ambassador. Kto by sa v týchto časoch zbavoval takejto vily a predával ju? nechápe. Rác sa usmieva popod fúzy. V týchto veciach nie je netrzeplivý. Nepocítiť úžbu silou-mocou dokázať svoju pravdu. Veď Lenka sa dočká a uzná, že sa mýlila! Ešte stále nedocenila jeho, Rácove, schopnosti! Po návrate do Ambassadora sa venujú každý svojim záľu-bám. Lenka sedí v kresle a číta skriptá alebo knižku. Rác si pustí video. Miluje kruté horrory a pri ich sledovaní nahlas a uspo-kojené reaguje. Všetomže zháňa najmä horrory, odohrávajúce sa vo vesmíre, s obľudami a mimozemšťanmi. Ale nepohrdne ani dobrým masakrom. Jeho obľúbenými hrdinami sú Freddy Krue-ger, šialený Mike Miller s bielou maskou na tvári a nesmrteľné vraždiace monštrum Jason, zamaskované hokejovou bran-kárskou škaboškou. Ich príračné ťahy a gestá potom Rác predvádza na Ďulovi. V poslednom čase však už pomenej. Po prvé mu v tom bráni jeho dôstojná, hoteliérsko-podnikateľská štylizácia, po druhé jeho ostré zákroky proti nič netušiacemu poskokovi nevzbudzujú v Lenke takú prudkú veselosť ako predtým v Silvii. Takisto Rác nepohrdne dobrým westernom, najmä ak v ňom nevystupujú žiadne ženy, a rád sa pozerá i na stredoveké bojové filmy. Čím väčšie meče, tým lepšie.

Napokon, súkromných podnikov pribúda. Rác sa zaujíma o každý jeden. Pochopiteľne, vyberá si. Každý deň si vo svojom apartmáne nechá predložiť zoznam novovzniknutých súkrom-ných prevádzok v centre a vypočuje si správu. Podrobnú; Ščepán a Tupý (Mác), alebo Šolík (Žifčák), podľa toho, kto má službu v hoteli a kto vo vile, nerobia v poslednom čase nič iné, len chodia po súkromníkoch. Rác počúva, neraz ešte v posteli, so zatvorenými očami. Tvár má kamennú; ostré a tvrdé rysy nezareagujú príslušnými s'ťahmi na žiadnu zmienku o prepýcho-vom vchode, nápaditej a drahej výzdobe, pestrých pútačoch a množstvách zákazníkov, tisnúcich sa pred plnými výkladmi. Ani doplnkové informácie o drahej reklame a inzerátoch, vytlačených v novinách, Ráčom nepohnú. Ale je to len maska. Či ide o súkromnú galériu, kaviareň, vegetariánsku reštauráciu, obchod s elektronikou, aušusovou či naopak, značkovou kozme-tikou, butik alebo predajňu potravín, toto všetko Ráca zaujíma.

Keď sa riport skončí, Rác popremýšľa a vzápätí stručným a suchým hlasom vydá pokyny. Ščepán a jeho podriadení si vypočujú príkazy a potom sa vzdialia, aby podľa nich konali. Spolu začnú obchádzať Ráčom vytipovaných súkromníkov.

Zastanú napríklad pred butikom Sandra, neďaleko Am-bassadora. Sprvoti sa dobre poobhliadnu po okolí. Malinovkovo a cukrikovo sfarbené detské odevy vo výklade, ušité zjavne len preto, aby každé dieťa premenili na malý, pohybujúci sa gýč, nechajú bez povšimnutia. Ani vydieračské, dych vyrážajúce ceny nevzbudia ich pozornosť. Ako skúsení odborníci na životy cudzích ľudí však zaregistrujú drahú mercedesku, parkujúcu pred butikom. Má bratislavskú ešpézetku a stojí tak, aby ju bolo dobre vidno z obchodu. Bývalí eštebáci si vymenia pohľady a vojdú do butiku.

Nech sa páči, povie slušne vyzerajúca štyridsiatnička a vyjde im v ústrety. V jej hlase je zdvorilá, no citel'ná vyhrážka. Povedala to tak, akoby chcela každého, kto sa necíti byť potenciálnym kupujúcim, vypoklonkovať ešte vo vchode. Pove-dala to rázne, no skúsení fízli v jej hlase vycítia náznak hystérie. Je im jasné, že väčšinu života štyridsiatnička nestránila na druhej strane pultu, ale zašitá kdesi v kancelárii. Pozrú na seba, vedení akousi zvláštnou, fízlovskou pokútnou telepatiou. Toto bude ľahká práca, povedia si očami.

Dobrý deň, povie Ščepán, mohli by sme hovoriť s vedúcim? JA som vedúca, povie vedúca dotknuto. Výborne, povie Ščepán. Potrebujeme s vami hovoriť. Pozvete nás na chvíľu do kance-lárie? Vedúca zopárkrát naprázdno preglgne. Vy ste od bez-pečnosti? spýta sa. Ščepán sa usmeje. Tajomne, akoby chcel povedať, že možno.

Sandra, povie Ščepán v kancelárii. Butik Sandra, zopakuje zamyslene. Šolík (Žifčák) odhrnie záclonu a pozerá sa do okna.

Okno vedie do sivého činžiakového dvora a ukazuje batériu smetných kýbľov, narovnaných ako vojaci pozdĺž ošarpanej steny. Pekný názov, skonštatuje Ščepán a sadne si na stoličku. Ďakujem, povie ironicky vedúca a tiež si sadne. Tak sa voláte vy? spýta sa Ščepán. Ako? nechápe vedúca. No Sandra predsa, povie Ščepán. Nie, povie vedúca, ja sa volám Agneša. Prišli ste len preto, aby ste sa ma spýtali na toto?

Ščepán sa usmeje. Aj Šolík pri okne sa usmeje. Pravdu povediac, nie, prizná sa Ščepán a tvári sa, akoby ho to malo mrziť. Prišli sme vás oboznámiť s dvoma závažnými sku-točnosťami. Jedna je dobrá, potešujúca. Tá druhá je zamu-cujúca, nie dobrá. Ktorú chcete počuť ako prvú?

Týka sa to v ďakom zmysle mojej osoby? spýta sa vedúca odmietavo. Bohužiaľ, pripustí Ščepán. A zároveň chvalabohu, doloží s úsmevom. Tak teda najprv tú zlú správu, podvolí sa štyridsiatnička.

Ščepán začne hovoriť. V meste sa utešene rozrastá sú-kromné podnikanie. Našťastie, teraz sa to všemožne podporuje. Veď už len v minulom týždni otvorili štyri nové kaviarne a dva butiky. Všetko tu, v centre mesta. Ale prináša to i zlo. V meste je činných viacero zločineckých bánd. Ničoho sa neštítia. V noci súkromníka vykradnú a aby zahladili stopy, podpália obchod. Kým prídu hasiči, zhoria obrovské hodnoty. Nehľadiac na to, že väčšina súkromníkov začínaš kopou dlhov na krku, takže nemajú peniaze na drahé poistenie a neraz ani na nový začiatok. Ščepán to hovorí s tragickou maskou na tvári a s vlhkými očami, akoby ho osobne trápil osud každého jedného ožobráčeného súkromníka. Nie je výnimkou ani iné zlo: nesprátni pubescenti vhodia do reštaurácie či do predajne dymovnicu, smradľavú bombičku alebo slzotvorný granát. Čert vie, odkiaľ tie veci berú! Ani autá súkromných podnikateľov neostanú ušetrené: závistlivci im nedoprajú pokoja, najmä ak ide o autá lepších značiek; ako je to napokon u súkromníkov zvykom. Doškriabu kľúčom, dostriekajú sprejmi, prerežú gumi! Ščepán sa dramaticky odmlčí. Vedúca sa hrá s ceruzkou, mlčí. Našťastie, povie Ščepán. Našťastie je tu privátna služba, ktorú on, Míky (tak sa predstavil), zastupuje. Vychádza v ústrety súkromným podnikateľom v centre mesta a v bezprostrednej blízkosti. Za skromný peniaz, ktorý je smiešny v porovnaní so sumou, ktorú by vedúca obchodu musela zaplatiť za rekonštrukciu vyhorenej živnosti, alebo o ktorú by prišla stratou zákazníkov pri opakovaných útokoch smradľavými bombičkami či slzným plynom, za tento v podstate smiešny obnos by jej oni, privátna služba Sekuritátia, zabezpečili pokojný spánok a prekvi-tajúcu živnosť! Ščepán sa

odmlčí; vyschlo mu v ústach.

Vedúca sa tiež odmlčí. Premýšľa. Sekuritátia, hovoríte? spýta sa potom. Tak, milostivá pani, pritaká Ščepán. Ten názov mi čosi pripomína, povie vedúca. Ščepán rozhodí ruky, naznačí slabý úklon, akoby chcel povedať: to viete, človek si nevyberie. Vedúca pokračuje: Nemyslím, že budem dakedy potrebovať vaše služby. Platím daň z príjmu obyvateľstva i daň v rámci tohto môjho podniku. Istá časť týchto peňazí je, dúfam, použitá na financovanie policajného aparátu. Nechápe, prečo by som mala platiť dva razy. Možno som naivná, ale zatiaľ verím, že keď budem potrebovať, Verejná bezpečnosť ma ochráni pred zlodejmi, pubertárskymi chuligánmi, závistlivosťami a v neposlednom rade i pred vydieračskými špekulantmi, ktorí sa chcú pod rôznymi zámienkami priživiť na nás, súkromných podnikateľoch! Vedúca vstane a vyzývavo otvorí dvere.

Povedali ste, že keď budete potrebovať? spýta sa Ščepán sediac. Usmeje sa. Milostivá, keď budete potrebovať, bude už neskoro. Nám, privátnej ochranke Sekuritátia, ide predovšetkým o prevenciu. Nezaujímá nás naháňanie podpaľača po založení požiaru, i keď netvrdím, že nedokážeme byť niekedy riadne tvrdí!

Myslím, že som sa vyjadрила dosť zreteľne, páni! povie vedúca a plavým gestom ruky ukáže na otvorené dvere. V každom prípade sa o vašej ponuke poradím so svojím známym, majorom polície! doloží. Ten mi istotne poradí a pomôže.

Dôležité je, aby ste tomu sama verili, povie Ščepán, pokrčiac ramenami. Vstane a nenútené podíde k dverám. Kývne na Šolíka (Žifčáka) a ten sa konečne odtrhne od obloka do dvora. Vy ste nejaká moc múdra, nie? povie urazene Šolík (Žifčák).

Áno, povie vedúca, mám vcelku solídne vzdelanie. Na tvári sa jej zjaví úšľabok, akoby ju potešilo, že Šolíkovou (Žifčakovou) poznámkou sa všetko definitívne vyjasnilo.

To ale bola erdeg-baba! povie Ščepán vonku takmer obdivne. No čo! pohrdavo poznamená Šolík (Žifčák). Obyčajná intelektuálska piča! ulaví si dotknuto. Neboj sa, dostaneme ju, povie Ščepán. Otvorí zápisník a urobí si malú poznámku. A teraz? spýta sa Šolík (Žifčák). Teraz kam, náčelník? Ščepán sa zamyslí. Pozrie do notesa. Poďme, je to takmer za rohom, navrhne. Oravec a Debnár, obchod s elektronikou, povie. Tí budú iste platiť ako najatí, skonštatuje, plný nádeje. Pamätaj si, povie skleslému Šolíkovi (Žifčákovi), že v konečnom dôsledku zaplatí každý. Aj s úrokmi, aj so spätnou platnosťou. Kto sme? Sme predsa Rácovi muži!

Takto posilnení a posmelení, vykročia tuho.

XXX

Úpravu opustenej riaditeľovej kancelárie hradí Rác z svojho; aj tak to bude všetko jeho. Remeselníci sa idú pretrhnúť; Rác platí ako magnát.

Konečne je všetko hotové. Rác vojde do komfortne zaria-denej pracovne a usadí sa v otočnom koženom kresle za ozrutným písacím stolom obličkového pôdorysu. Na sklenej pracovnej doske bliká modrým svetlom obrazovka. Čo je to za bazmeg? spýta sa Rác, ukazujúc na obrazovku. To je počítač, povie fiškál, osobne zodpovedný za prestavbu kancelárie po zmiznutom riaditeľovi. Rác sa poobzerá po miestnosti. Zrak mu spočinie na elegantnej belasej maľovke, ktorá zakryla zadymenú čiernu stien. Načo počítač? spýta sa. Rác si všetko dokáže zrátať i sám! vyhlási. Právnik si odkáše. V poriadku, povie, to je jasné. Ale počítač nie je len obyčajná kalkulačka. V jeho pamäti bude zanesené celé budúce hospodárenie hotela i ostatných pridružených podnikov. Takisto bude možné pomocou počítača kontrolovať aktíva našej ochrannej služby. A to všetko bez papie-rovania!

Rác prikývne. To je čosi iné. On, Rác, nenávidí papie-rovanie, byrokraciu. Nuž čo, treba ísť s časom! Nech tu teda počítač ostane. Ale nech ho dakto vypne. Jemu, Rácovi, lezie na nervy to blikanie. Okrem toho, zatiaľ mu ešte slúži pamäť. Dobré on, Rác, vie, kto zaplatil a kto nezaplatil za ochranu! Nech to Ščepán s urýchlenu platnosťou vyrieši! On, Rác, mu predsa dal voľnú ruku! Z neho, z Ráca, si nik nebude robiť dobrý deň! Rác pozrie na právnika meravým pohľadom, plným ľadových oceľových bleskov. Raz sme tu, povie, a aj tu ostaneme! A kto bude chcieť v tomto meste podnikáť, ten musí rátať s nami! Bez nás si tu nik ani len neuserie, no nie?

Právnik si nadšene mädli ruky. A proti takému géniovi chcel on, právnik, bojovať! Presne tak, šéfe! povie. Máte pravdu, ako vždy! Bez nás, bez našej podpory, si nik neporadí! Nik!

Rác sa oprie do operadla. Natiahne ruky. Sedí v perfektne ušitom obleku. Oči mu žiaria energiou. Zdvihne telefón.

Rác, povie. Spojte ma, prosím, s mojou snúbenicou. Tri osem tri, jedna šesť jedna. Počujte, slečna, čo keby ste si to číslo už konečne zapamätali? Žiadam od vás naozaj tak priveľa? V poriadku, akceptujem. Rác sa zatvári milostivo a samofúbo. Ale nech sa to už neopakuje, povie protektorsky.

Právnik zacúva k dverám. Rác ho gestom zadrží. Priprav mi zoznam rakúskych kreditných ústavov! povie mu, zakrývajúc slúchadlo dlaňou. Zisti, čo je treba. Ak to bude nutné, pošlem ťa i s Urbanom do Viedne ešte pred dražbou. Nech sme pripravení. Môžeš ísť!

Dobrý deň, mama! povie, keď sa v telefóne ozve hlas Lenkinej matky. Ona na tom trvala, aby ju tak tituloval. Lenkinho otca zasa musí volať Karol. Na prednáške? skonštatuje skla-mane. A kedy príde? Až večer? Tak jej potom zavolám. Nie, nebudem môcť prísť k vám na večeru: veľa roboty. Áno, už to dávame dokopy. Dražba? Asi na budúci týždeň. Ďakujem pekne! Ale dovtedy ešte budeme spolu. Bodaj by ste mali pravdu! No jasné, urobím, čo sa bude dať. Zaklope a vstúpi Ščepán. Odkáše si. Rác práve dote-lefonoval. Jeho telefonáty netrývajú dlho; je mlčanlivý a stručný. Premieriava si bývalého eštebáka. Tak, osloví ho. Ako si spokojný so službou? Dobré sa robí pre Ráca, alebo zle? Je Rác skúpy?

Ščepán sa teatrálnymi gestami bráni čo len malej možnosti pripustiť si oprávnenosť týchto rovnako teatrálnych otázok. Nie, nie, šéfe! namieta rázne, no úctivo. My všetci - ja sám i moji podriadení - sme vám vďační a budeme vám slúžiť do

roztrhania!

Rácz spokojne prikývne. On, Rácz, má svoje plány. Možno sú priveľmi veľkorysé, ale to nič nemení! On, Rácz, je zvyknutý uskutočniť všetko, čo si predsavzal! On, Rácz, hodlá vybudovať veľký bezpečnostný aparát. Súkromnú ochranku! Policajti sa budú môcť strčiť! Bude to čoskoro! Jadrom tejto mocnej sily bude Ščepán a jeho dvaja ľudia: Šolík a Tupý. Táto služba bude mať na starosti bezpečnosť hotela Ambassador i ďalších objektov, ktoré skôr či neskôr on, Rácz, zakúpi. Takisto, ako si mohol Ščepán domyslieť, pôjde o bezpečnosť všetkých súkromných podnikateľov, ktorí jeho, Rácza, požiadajú o ochranu!

Ščepán počúva napäto a mimovoľne sa vystrie do haptáku. j Rácz sa odmlčí. Načo zbytočne mlieť pántom? Všetko je predsa jasné! Rácz vstane a vyjde bývalému eštebákovi v ústrety. Pevne sa mu zahľadí do očí. On, Rácz, je zvedavý, či sa už vyriešila tamtá vec. Vraj boli dáke problémy s akýmsi butikom v okolí.

Ščepán sa spokojne a hrdo usmeje. Ohľadom butiku Sandra nemusí mať pán šéf žiadne starosti. Pred niekoľkými dňami ktosi vhodil do butiku smradľavú bombičku. Deň na to neznámi páchatelia vypustili a dorezali gumy na majiteľkinom aute. Teraz je už majiteľka ochotná zaplatiť požadovanú sumu za ochranu.

Rácz prikývne. Presne tak si to on, Rácz, predstavoval. Rácz vezme zo stola drevenú škatuľu s cigarami a ponúkne Ščepána. Ščepán si vezme. Zbožne ju drží dvoma prstami a čaká, kým si Rácz pripáli sám a potom i jemu. Na tvár mu vybehne ľahký rumenec; v tejto chvíli by dal za Rácza i život.

Rácz si zopár ráz potiahne a rozhovorí sa. On, Rácz, je | presvedčený, že sa už naplnil čas. Čoskoro bude treba prepustiť všetkých zadržaných. Dôvodov je niekoľko. Po prvé: nemožno ich držať večne. Viacerí z nich majú rodiny a keď sa niekoľko mesiacov neukážu, môžu tieto rodiny spanikáriť a obrátiť sa na policajtov. V danej situácii to on, Rácz, nemôže potrebovať. Po druhé: dlhotrvajúca väzba ich zmenila a napravila. Teraz už vedia, že nemá zmysel stavať sa proti nemu, Ráczovi! Ščepán horlivo prikývne. Áno, povie, tak je to! Stavať sa proti mocnému, veľkému Ráczovi, to je - ak to on, Ščepán, môže takto vyjadriť - ako s'áť proti vetru! Alebo ešte lepšie: štekať na Mesiac! A ešte výstižnejšie: ťahať sa za prsty s pánom Bohom!

Rácz pozerá nehybne: podľa jeho, Ráczovho, názoru, to už Ščepán ani nemohol vyjadriť presnejšie. Napokon, on, Rácz, vie, že Ščepán to má odskúšané na vlastnej koži. Kedysi bol tiež na opačnej strane barikády. Teraz je už na správnej strane. A fiškál takisto! Nik z nich neofutoval, že sa dal do jeho, Ráczovych, služieb! On, Rácz, je presvedčený, že dlhotrvajúca izolácia v stiesnených priestoroch, v zime, o hlade a o smäde, istotne napravila hlavu ako Šiptárom, tak i cigáňom. Je potrebné ich prepustiť. Odteraz budú pokorne slúžiť jemu, Ráczovi. A tí, čo nebudú chcieť, budú tak či onak nútení opustiť mesto; jeho, Ráczova, organizácia nedopustí, aby sa tú rozťahoval ešte niekto iný! Takže majú iba dve možnosti: pracovať pre neho, Rácza, alebo vypadnúť. Pre neho, Rácza, je dôležité, aby všetko tu, v centre, prebiehalo pod jeho, Ráczovým, dozorom. Všetko: vexist, kurvy, ochrana súkromných podnikateľov a vôbec; kšeft sám osebe. Inej cesty niet! Podľa neho, Rácza, dôvod väzby už pominul. A tu, v centre mesta, treba každého chlapa! Čo sa týka vily, má on, Rácz, nasledujúci plán: ihneď po prepustení posledného väzňa tam treba nahnať partiu najlepších reme-selníkov, zaplatiť im, čo si zapýtajú, a nech zo zanedbaného baraku urobia reprezentatívne sídlo. Jeho, Ráczovo, repre-zentatívne sídlo!

Ščepán ožije. Chce pán šéf povedať, že on osobne bude vo vile bývať?

Áno, presne! povie Rácz. Vila je rozmerná a pohodlná. Či vie Ščepán, v ktorom slohu je postavená? V kubickom. Nech si to Ščepán zapamätá! V kubickom! Rácz sa samolibó usmeje a poklepe si po čele: občas si treba prečítať aj dáku knihu. Ale aby on, Rácz, pokračoval: Z vily je nádherný výhľad na celé mesto. Ako na dlani. On, Rácz, sa oženi a presťahuje sa do vily. Už má dosť bývania v hoteli, stravovania sa po reštauráciách. On, Rácz, chce mať svoj domov! I napriek Ščepánovmu horlivému prikyvovaniu sa Rácz zháči. Odmlčí sa a potiahne si z cigary. Načo vlastne tomuto poskokovi vysvetľuje veci zo svojho života? On, Rácz, je obklo-pený poskokmi. Ľuďmi, čo mu neustále pozorne zízajú do tváre, aby zachytili najmenšie a najnepatrnejšie odtienky jeho, Ráczov-vej, momentálnej nálady. Rácz si potiahne z cigary a sadne si za stôl. Totiž, je to aj príjemné, aj neprijemné..

XXX

Kýpeť po odrezanom malíčku sa právnikovi raz-dva zahojil. Nad pracovným stolom vo svojej kancelárii má zavesený otlčený ešus. Tak mu to prikázal šéf, Rácz. Nech mu navždy pripomína dni jeho, právnikovej, väzby. Svoje skutky fiškál úprimne oľutoval. Bez štipky falše a zákernosti priznal, že konal zlo a škodil Ráczovi. Sám nevie, kde sa to v ňom nabralo. Môže ľutovať, že mu nenapadlo skôr, spojiť sa s mocným kotolníkom. On, právnik, si mal uvedomiť, že ten chlap nie je len tak hocikto, že mieri vyššie! Keby to bol vycítil skôr, mohol byť teraz vo výhodnejšom postavení. Takto sa musí on, právnik, uspokojiť s miestom druhého Ráczovho zástupcu. Prvým je ten frajer-polobuzerant, Urban. Pritom nemá nič, žiadne školy. Poondiatu ŠUP-ku. Ale on, právnik, musí priznať: komu česť, tomu česť. Video-Urban je šikovný a dravý. Ako Ráczov námestník pobehal po všetkých dôležitých miestach v meste, kde zanechal bohaté kotolníkové dary, odlesk svojho žiarivého úsmevu a ešte dlho sa strácajúcu vôňu mužného parfému Fahrenheit. Rácz nemusel ani nos vystriť z hotela Ambassador a napriek tomu sa Urbanovou zásluhou stal populárnou osobnosťou; človekom, s ktorým musí rátať každý, kto chce v tomto meste čosi znamenať.. A to mu zasa on, právnik, poradil: hneď, ako sa Rácz stane majiteľom hotela Ambassador i na papieri, mal by nadviazať styky s predstaviteľmi zopár najvplyvnejších politických strán. Mal by si ich po jednom popozývať do hotela. Najlepšie na pracovné raňajky; je to v móde a nezožerie to veľa času. Rácz súhlasil, i keď rozpačito. Nechápal, o čom sa s bradatými vodca-mi sociálnej demokracie, národnej demokracie, ľudovej demokracie a bohvieešteakej demokracie bude zhovárať. On, Rácz, serie na politiku, tvrdil. On, Rácz, si myslí, že by sa mal každý starať o svoje hovná. Právnik dôvodil, že Rácz nebude musieť hovoriť nič: je bohatým hoteliárom a podnikateľom. Nech si derú papule politickí

vodcovia: oni budú chcieť, aby im Rácz pomohol financovať volebnú kampaň. Rácz sa bude chcieť iba naraňajkovať. Bude vo výhode.

Rácz sa tváril všelijako. Nedôverčivo i pochybovačne. Pochopiteľne, sedel rovno a s nehybnou tvárou, kovovosivé oči mu nemenne hľadeli dopredu, no právnik sa už naučil vyznať sa v ňom. Zaťaté päsť a dolná čeľusť nebadane povysťčená v predhryze, to všetko boli neklamnú známkou Ráczovho vnútorného boja. Pomoc sľúbime každému, radil mu fiškál. Aj ju každý dostane, dodal. Rácz naňho uprel oči. Každý? Zavrčal nespokojne. Každý, kto bude mať šancu na dobré umiestnenie vo voľbách, opravil sa právnik. Trochu dáme ľavici, trochu pravici. Trochu svätuškárom, trochu neznaobom. Neslobodno za-budnúť na ekológiu. A taktiež na nacionalistov. Právnik šermoval rukami. Po voľbách sa nám to vráti, povedal. Nech ich vyhrá ktokoľvek, bude to i s našou pomocou. A tá pomoc sa nám stokrát vyplatí. Nemožno žiť ako na ostrove, tvrdil.

Rácz mlčky počúval. Je tvrdohlavý, no nebráni sa novým nápadom. A ty myslíš, že by to bolo rozumné? spýtal sa, zvažujúc. Právnik sa zdvorilo usmial. Dnes si človek bez politikov ani neprdne, povedal. A keď si myslíš, že ušiel politike, politika si ho nájde sama, dodal múdro.

Rácz sa začal usmievať. Fiškálov nápad sa mu zapáčil. Nikdy predtým mu ani len nenapadlo začať sa stariť do politiky. Politika je panské huncútstvo, vedel odjakživa. Nuž, ale veď on, Rácz, je predseda pán! uvedomil si náhle s definitívnou platnosťou. Prudko vstal a zapálil si cigaru, ktorá mu od tuého premýšľania zhasla. Áno, rozhodol sa: politika a on, Rácz (hoteliér Rácz!), budú od dnešného dňa patriť nerozlučne k sebe!

XXX

Dražba hotela Ambassador sa koná v zasadacej miestnosti mestského zastupiteľstva. Rácz i so svojimi ľuďmi sa vtisnú do prvého radu a sedia so založenými rukami a pokojnými tvármi. Na programe dražby je okrem hotela Ambassador aj osud obchodného domu vedľa, ďalej veľkého stravovacieho giganta nazývaného pyšne Centrogurmán, luxusnej reštaurácie s príznačným menom Pohórelec a ešte niekoľko drobných reštauračných prevádzok. Rácz pozrie na fiškála. Je im to jasné i bez slov. Treba pobrať všetko; keď Rakúšania požičajú na hotel, požičajú i na všetko ostatné. Zmienené objekty boli dané do dražby z prozaických dôvodov: súčasní majitelia, veľké a nehybné organizácie, nie sú schopní platiť niekoľkonásobne zvýšené nájomné za priestory, alebo daň z plochy. Rácz sa len smeje; on neživí početnú armádu príživníkov a dane i nájomné hravo zaplatí už len z peňazí, ktoré mu začnú plynúť zo ziskov jeho ochrannej služby Sekuritátia. Názov vymyslel Ščepán. Ten tu nie je, má robotu inde. Hádám práve v súvislosti s ochranou. Dražba sa začne presne o desiatej. Záujemcov nie je veľa, veď ide o niekoľkomiliónové čiastky. Ale tí, čo sa tu zišli, idú do vysokých súm. Rácz mlčí; načo si drať papuľu? Nech hovorí fiškál. Keď sa fiškál unaví, nechá hovoriť Video-Urbana. Ráczovi muži zvyšujú opatrne, o nevelké sumy, no so železnou pravi-delnosťou. Napätie v zasadačke stúpa. Rácz ide vpred ani tank. Keď si už vedúci dražby myslí, že obchod je vydražený a dvíha ruku s kladivkom k záverečnému, tretiemu úderu, ozve sa do ticha Urbanov pokojný hlas: Osemnásť miliónov PÄTSTOTISÍC! A vzápätí sa sálou rozľahne nespokojné mmlanie napálených účastníkov dražby. Zväčša sú to tuzemskí zamestnanci po-chybných zahraničných firiem, ktorí nemajú ani vindru, no za pár šupov by chceli vykúpiť celé mesto. Zamestnanci vedia, že keď nič nevydražia, môžu považovať svoj osud za spečatený. Preto nespokojne mmlú a zalamujú rukami. Keď sa suma za hotel Ambassador dostáva do závrtných výšok, začne sa v dražobnej sieni rozliehať kvílenie a vzlyky. Niektorí účastníci opúšťajú dražbu. Rácz sedí pokojne, usmieva sa. Nevzrušenými rukami vytiahne cigaru. Počká, kým mu fiškál pripálí, a usmiaty sa zahalí do voňavého oblaku dymu, z ktorého mu pokojne žiaria belaso-kovové oči.

Napokon teda hotel Ambassador pripadne Ráczovi. Tí účastníci dražby, čo vydržali až doteraz, to privítajú zavýjaním. Trhajú vstupenky na aukciu a útržky rozhadzujú do vzduchu. Len Ráczovi ľudia sedia pokojne, sústredene. Na pretras prichádza obchodný dom. Ten Rácz získa za sumu nie veľmi prekračujúcu výkričnú cenu. Pri takej vysokej dani za plochu sa nikomu neopla-tí obchodný dom držať. Ale Rácz má svoje plány. Najme špičko-vého architekta a nechá celý obchodný dom prerobiť na hotel. Takto budú vedľa seba stáť dva hotely - dvojčatá. Jednému Rácz ponechá klasické meno Ambassador, druhý sa bude nazývať -ako inak? - hotelom Rácz. Alebo sa obidva budú volať Ambassa-dor Rácz. Jedna a Dva. Veď sa ešte uvidí.

Rácz odchádza ako absolútny víťaz. Kúpno-predajné zmlu-vy sú vyhotovené, po jednej kópii z každej ukrýva fiškál vo svojom kufriku z pravej kože. Dojednať niekoľkodňový odklad zaplatenia výslednej sumy nie je pre právnik a Urbana problémom: každý z dôležitých činiteľov odchádza domov s hrubou obálkou-darče-kom vo vrecku. Všetci sú spokojní. Aj tamtí, aj Ráczovi muži. Oboch Ráczových námestníkov pochytila eufória ako po vypití niekoľkých pohárov bublinkového vína. Tváre im očerveneli, vypúlené oči radostne posudzujú obklopujúci svet. Zhlučneli; všetko im je smiešne a veselé. Chcú sa zabávať a zabávať. Len Rácz, spokojne fajčiak havanu, ich spätí. Ešte sme nevyhrali, povie a chrstne tým vedro studenej vody do veselo bublajúcej fontány radosti. Čo ak nás vo Viedni nezaložia? spýta sa takmer vyčítavo, prísne hľadiac na rozjareného fiškála, radostne si mrviaceho svojich deväť prstov: to on všetko vymyslel. To je vybavená vec! volá právnik. To je hotové, rozumiete? Rácz mrdá plecami: on, Rácz, nevie, nevie! Vyzerá to dobre, no ešte nie je čas pre oldomáš. Keď však hoteliér vidí, že jeho muži trochu zosmutneli, poponáhľa sa upokojiť ich: tým ale on, Rácz, nechce povedať, že keď to všetko vyjde na sto percent, že on, Rácz, nezorganizuje veľký mulatšág, najväčší mulatšág v deji-nách tohto kurva-mesta!

Biele volvo nechali preventívne parkovať o tri uličky ďalej; kebyže nie, dokatujú ho nespokojní účastníci dražby, na ktorých sa tentoraz nič neušlo, na nepoznanie. V aute Rácz povie: Ideme do môjho hotela, tam ma vyložíte a vy hneď marš do Viedne. Pasy máte? Dobré. Keď získate ten kredit, zavolajte mi ešte z Viedne. Ja tu budem čakať. Zavolajte mi, aj keď ten kredit nezískate! zdôrazní hoteliér. On, Rácz, bude čakať na ich telefonát.

A ty si prečo nevybavíš cestovný pas, šéfe? spýta sa Video-Urban. Mohol by si cestovať s nami. Rácz sa usmeje. On, Rácz, nepotrebuje nikam cestovať. Rácz nikdy nikam necestuje! On, Rácz, má na to svojich ľudí. Pridu pred Ambassador, odstavia auto do dvora. Všetci zamestnanci čakajú, vystrčení v oknách. Keď Rácz so svojimi ľuďmi vojde do hotelovej haly, všetci sa mu ukláňajú. Už vedia, že Rácz sa stal ich šéfom i na papieri. Každý si chce s novým chlebobdarcom stisnúť ruku. Zjaví sa i chlieb a soľ na okrúhlej táčni. Rácz si vezme a prežuvajúc, uštipne peknú čašníčku do zadku. Právnik zatlieska: Vážení, pán šéf vám všetkým ďakuje za privítanie a prosí vás, aby ste sa rozišli za svojou prácou. Pán šéf by vám chcel všetkým povedať, že sa nik nemusí obávať o svoje miesto, ak bude vykonávať svoju prácu čo najstatočnejšie! A teraz, prosím, do práce!

XXX

Rácz si kráti mučivé chvíle čakania na vyslobodivý telefonát popíjaním v dennom bare. Spoločnosť mu robí poskok Ďula a eštebák Ščepán. Aj oni sú radi; konečne dostanú riadne pracovné zmluvy. Rácz je vyštengrovaný ako napätá struna. Je podráždený a nedočkavosť zalieva koňakom. V duchu si pred-stavuje, pozerajúc na hodinky: teraz by Urban s fiškálom už mohli byť vo Viedni. A teraz by už mohli vojsť do budovy banky. Hádám už jednajú; obaja vedia dobre po nemecky. Rácz do seba mlčky preklolí nový koňak a zaľutuje, že predsa len nemá ten pas a nešiel s nimi. Ščepán i Ďula vycítili, že Rácz je nervózný, a nerozprávajú. Nemo piju a keďže nevydržia toľko, koľko vydrží hoteliér, pomaly sa začínajú klátiť na svojich stoličkách. Rácz si ich nevšima, zahalený v drahocennom dyme cigary značky Belvedere, napäto a rozpačito si obzerá vlastné nechty. Už je to veľmi dávno, čo sa z pórov Ráczových rúk vytratila čerň uhlia a kolomaže. Špina sa vymyla a večne doráňané nechty i brušák prstov zarástli čerstvým ružovkastým mäsom. Zvyšok dokonala manikúra: Rácz sa teraz hrdí krehkými panskými rukami. Len ich nadmerná veľkosť a hrubé prsty povedia pozorovateľovi, že kedysi živili svojho majteľa práve ony. V dennom bare sa zjavila obe Urbanove manželky: Vanda i Eva. Rácz im jednoduchým gestom prikáže, nech si sadnú sem. Objedná im becherovku. Kde je Urban? spýta sa Vanda. Šéf ich poslal do Viedne, povie Ďula a chcel by Vandu chytiť za koleno. Ale Vanda mu odsotí ruku takým prudkým gestom, že tuho zamyslený Rácz vzhliadne od svojich rúk. Urbanove družky sa odmlčia. Nechcu sa nechať obchytkávať opitým Ráczovým poskokom. Už sa necítia byť kurvami; prilipli k Video-Urbanovi vrúcnu láskou a chcú mu byť verné. Chceli by, aby ich všetci brali ako paničky. Je to však ťažké pre chlapa, ktorý si ich pamätá ešte ako prostitútky. Rácz divo pozrie na Ďulu. Ďula zbabelo zaškúli a vypije koňak na ex.

Tak, kurvafix! zručne hoteliér a udrie päšťou oo stola. Čo bude s tým telefónom? Napije sa. Je presvedčený, že Urban i fiškál už mohli dávno zavolať. Trvá im to ako lačnému sranie!

Napokon však dlho očakávaný telefonát príde. Fiškálov hlas znie šťastne a vzrušene. Všetko v poriadku, šéfe! volá, aby prekričal šum, pukot a hlasy cudzích telefónnych hovorov, ozývajúce sa v slúchadle. Je to v suchu! opakuje. Dostali sme kredit na všetko. Máme hypotéku na desať rokov! Už ideme domov! Rácz pookreje. Nesiete peniaze? poteší sa. Nie, šéfe, kričí fiškál. Všetko sa preúctuje cez banku, vysvetľuje. My nedostaneme na ruku ani šiling! Rácz prikyvuje, trochu skla-maný. A koľko nám teda požíčali? spýta sa. Rovných tridsaťpäť miliónov šilingov, šéfe! povie právnik hrdlo. Ráczovi sa zakrúti hlava. Božemôj, kedy to všetko on, Rácz, pospláca? Ale nech! zatne sa. Hneď zajtra začne konať. Obchodný dom prebuduje na hotel, to je mu už jasné. Centro-gurmán sa zruší a čo najrýchlejšie sa prebuduje na fitness centrum s bazénom, posilovňami a saunou. Takisto tam bude thajská body-masáž. A bar. Reštaurácia Pohorelec ostane reštauráciou Pohorelec a drobné reštauračné prevádzky budú ostanú tak, alebo sa namiesto nich zriadia sex-shopy. Áno, to tu ešte nebolo! Rácz sa rozjarí. Tak rýchlo, chlapi! rozkáže do telefónu. Sadnite do voza a ponáhľajte sa sem! Bola to čistá práca! pochváli fiškála.

XXX

Keď sa Urban s fiškálom navečer vrátia, eufória prepukne naplno. Rácz už je opitý, no drží sa spriama. Podrobne si dá porozprávať všetko, čo jeho muži zažili od prechodu hraníc. Najviac ho zaujíma, čo bolo v banke. Spokojne prikyvuje, počúvajúc, ako ich slušne privítali, ako si nechali predložiť kúpne zmluvy, plány a ekonomické výkazy z posledných čias. Zdá sa, že pre Rakúšanov to bol tiež dobrý obchod. Radí by sa zoznámili s Herr Raczom osobne, hlasito prejavovali ľútosť nad tým, že sa nemohol zúčastniť rokovania. Rácz sa poteší: váži si ho. To je dobré. Rácz ich pozve sem, rozhodne sa.

Fiškál sa pochváli: jednanie bolo preto také úspešné, že on, právnik, i Urban pôsobili uhladeným a sympatickým dojmom. Ich rakúski partneri boli veľmi pohostinní; dosť sa ich dotklo, že oni, Ráczovi námestníci, musia ešte dnes odísť späť do vlasti. Najradšej by ich, právnik a Urbana, zdržali na pracovnú večeru. Vedúci kreditného oddelenia, ktorý viedol v mene banky celé rokovanie, ich chcel pozvať do akéhosi Pervers-Clubu na skok od Viedne, vraj by sa tam veľmi dobre zabavili.

Zabavili-nezabavili, pochvalne kvituje Rácz ich odmietnu-tie. Zajtra nás čaká roboty ani na kostole, povie. A preto každému ešte jeden koňak na dobrú noc a rozchod! Na mulatovanie je vždy času dosť! rozhodne hoteliér. Vypijú si, pofajčia a rozídu sa do svojich domovov. Urban vezme svoje konkubíny taxikom, fiškála odvezie Ďula hotelovým renaultom a Rácz sa vyvezie výtahom do svojho apartmánu. Dlho nemôže zaspáť a prevaľuje sa na posteli. Nevie, do čoho sa pustiť najprv. Je toho veľa: prestavba vily nad mestom, adaptácia obchodného domu, založenie fitness centra, vlastná svadba s Lenkou, zriadenie sex-shopov a popritom všetkom ešte každodenná mravčia práca na stovkách nepatrných, no závažných maličkostí.

Rácz niekoľko ráz vstane uprostred noci. Potme sa napije vody z pripravenej karafy, potom prejde k obloku a zapáliac si

havanu, pozerá do tmy. Svetlejšia čiara na obzore nad riekou ho takmer prekvapí. Vlezie späť do postele, no spánok nie a nie prísť. Až nadránom zaspí a prisní sa mu sen; krátky, mihotavý a jeden z mála v jeho živote.

Nič z toho nebola pravda a Rác sa bez koruny vracia domov, do rodnej dediny. Stúpa pomaly a ťažko, i keď nesie iba prázdny plecniak. Eržika sa vydala za pyšného Feriho Bartaloša, ale Rác si už nedokáže vybaviť ich tváre. Cesta je rozmočená a Rác blúdi po dedine. Nik ho nepoznáva a ani on nevie nájsť Kiššov dom. Mlčky prijme pohostinstvo akéhosi neznámeho človeka. Jeho žena mu vyniesla na dvor tanier fazuľovej polievky a hrubý krajec chleba. Rác mlčky prežúva. Chcel by začať hovoriť o veľkom bohatstve, ktoré kedysi mal, no slová nie a nie vyrútiť sa z úst. Keď sa napokon vyjadrí, muž i žena počúvajú s útrpnými tvármi. Sú presvedčení, že luže, no neodsudzujú ho za to. Ani Rác si nie je istý, či bol kedysi taký bohatý, ako sa to usiluje vysvetliť pohostinným dedinčanom. Prestane prežúvať a zamyslí sa nad sebou; či sa mu to iba snívало, alebo si to len vymyslel. Horko sa rozplače, užialený vlastným osudom. Cíti nad sebou ľútosť ako nad cudzím človekom, ktorého si obľúbil.

Šéfe, vstávať! preruší ho Ďulov hlas a Rác precitne. Leží vo svojom apartmáne a všetko je zachránené. Ďula stojí nad ním a rázne, no úctivo ho drme za plece. Keď vidí, že hoteliér sa zobudil, vysvetľujúco dodá: Kázali ste mi, aby som vás o pol jedenástej!

Ale Rác nie je ani trocha nazlostený. Práve naopak, žiari dobrou náladou, hoci je nevyspatý. Zlý pocit zo sna sa stratil. Rác vyskočí z lôžka a vbehnú pod sprchu. Zopár ráz vystrieda studenú a teplú vodu. Ráznymi pohybmi sa rozzcvičí. Oblečie si nohavice, košeľu a kravatu. Ďula lusknú prstami a do izby ticho vojde čašník, tlačiac pred sebou sevirovací stolík s raňajkami. Rác si nechá naliať šálku horúcej kávy a sŕka s pohľadom upretým do obloka.

Mesto je vyľudnené. Tmavá, chmúrna a olovená obloha s ťažkou doľahla až na strechy budov. Slnka niet, dlho je ukryté v oblakoch. Keď sa občas vynorí, studeno žiari kriedovou farbou. Rieka je mŕtna, čierna. Lode sa zdĺhavo prebývajú proti prúdu. Preženie sa dážď, pobubnuje po kapotách áut, čakajúcich na križovatke, kým im zasvieti zelená.

Márna sláva, povie Ďula zachytiac Rácov pohľad. To je marec, dodá, akoby sa chcel ospravedlniť.

XXX

Čo ešte dodať?

V nasledujúcich dňoch podnikne Rác viacero dôležitých krokov. Dá prepustiť uväznených Šiptárov a cigánov. Všetci mu musia zložiť sľub poslušnosti a vernosti až za hrob. Odteraz budú pracovať len preňho.

Aj Berki a Šipoš sa dostanú na slobodu. Za ten čas si však na kotolňu tak zvykli, že sa rozhodnú ostať v hoteli a pracovať ako kuriči.

O nešťastnom riaditeľovi hotela Ambassador už nikto nikdy nič nepočul. Možno sa mu predsa len podarilo dosiahnuť svoj cieľ; severný polárny kruh. A možno tam ešte stále putuje, vo dne sa skrývajú pred zvedavými pohľadmi a v noci poháňajú svoj psí záprah po snežných pláňach, stále dohora, stále na sever. Psy, ktoré riaditeľ nezobral so sebou, objavili Hurenszona, len čo zliezol sneh. Rozvláčili jeho kosti po celom dvore i okolí hotela. Ohlodanú a dočista vylízanú lebku našiel akýsi chlapec: vložil si ju do vitríny. Kým mu lebku neskonfiškuje otec, štitivo nezabalí do novín a potme tajne nevynesie do kontajnera, bude sa Švéd nechápavo ceriť za sklom.

Ani ďalší osud Silvie a Edity nám nie je známy. Ich stopa sa stratila na hraničnom prechode s Rakúskom. Každoročne z našej krajiny zmizne toľko pekných žien od trinásť do štyridsať, že dve osamelé prostitútky sa javia ako dve kvapky v mori.

Samozrejme, Rác splní svoj sľub, daný Lenke v slabej chvíľke. Len čo remeselníci upravia ošarpanú, zanedbanú, no príťažlivú vilu vysoko nad mestom na luxusnú rezidenciu, vezme

Rác obrovskú bukrétu a zájde požiadať o Lenkinu ruku. Obra-tom mu vyhovejú.

Rácova svadba sa stane spoločenskou udalosťou roka. Rác by nebol Ráczom, keby ju nenápadne nespojil s akýmisi reprezentačno-zoznamovacím večierkom: pozve na ňu všetky dôležité osobnosti v meste. Všetci prídu; Rácovo meno sa už pridlhlo skloňuje vo všetkých pádoch. Rác bude šťastný. Neustále bude opakovať, že toto je najväčší deň jeho, Rácovho, života. Nevesta bude krásna. Ženich zasa mužný a dobre oblečený. A bohatý. Veľmi bohatý.

Pozvanie prijímú všetci pozvaní; politici, podnikatelia, významnejší novinári, ba i šašovia-umelci. Tí sa pospívajú, veď to bude zdarma, pochlebovačne budú na všetko prikyvovať svojimi bradatými papuľami a každému sa budú chcieť vopchať do zadku.

Hneď po svadbe sa novomanželia Rácovci nastávajú do vily.

Fiškál'ov plán s Rácovým vstupom do politiky sa ukáže byť aktuálny a ľahko uskutočniteľný; na svojej svadbe si Rác potýka so všetkými pozvanými štátnikmi a politikmi. Dlhú si bude vyberať s opatrnou zanovitosťou zadubeného sedliaka, až sa napokon rozhodne pre dve strany z viacerých, ktoré túžia po jeho priazni. Do jednej z nich natisne Video-Urbana. Predseda tejto strany, inžinier Laza, Urbana čoskoro pretlačí do ústredného koordinačného výboru za jeho mimoriadne zásluhy o vydarenú predvo-lebnú kampaň. Nečudo, veď Rác nebude šetriť peniazmi. V komunálnych voľbách bude Urban kandidovať za svoju stranu. Zvolia ho a stane sa poslancom v mestskom zastupiteľstve. Inžinier Laza však sľúbí, že o dva roky, v nových parlamentných voľbách, nechá Rácovho námestníka kandidovať do Federálneho zhromaždenia.

Ani právnika politika neobide. Rác ho natlačí do druhej politickej strany a tiež nešetrí finančnými prostriedkami.

Čoskoro sa fiškál' dostane do Slovenskej národnej rady a zároveň bude zasadať vo viacerých komisiách, blízkych primátorovi mesta, doktorovi Rencešovi. Rác je rozhodnutý tlačiť fiškála vyššie, ale zatiaľ bude treba počkať. Všetko sa bude môcť začať, až keď verný Ščepán vyfabrikuje spis, ktorý všetkým posluží ako dôkaz o údajnej spolupráci doktora Renceša s ŠtB. Po takomto senzačnom odhalení už nebude fiškálovi nič stáť v ceste k zvoleniu za primátora. Netreba hádam zdôrazňovať, že otlčený hliní-kový ešus poputuje spolu s fiškál'om a zaujme čestné miesto na stene

primátorovej pracovne. Samozrejme, právnik nikdy neza-budne, komu vďačí za svoju kariéru, a nikdy ani nezabudne svoju vďačnosť prejavovať. A Video-Urban takisto.

Lenka ostane tehotná a po skončení ročníka preruší štúdium, aby v ňom už nikdy nepokračovala. Možno niekedy v ďalekej budúcnosti.

V lete Rácz otvorí svoje fitness centrum. Na slávnostnom akte sa zúčastní samotný nový primátor mesta a zotrvá s hote-liérom v dlhom, obojstranne prospešnom rozhovore na tému ďalšieho rozvoja súkromného podnikania v meste. Na jeseň sa uvedie do prevádzky luxusný hotel Ambassa-dor Rácz 2. Rácz je zadlžený až po uši, ale vyzerá spokojne. Vie, že v dnešných zlých časoch je dlh tou najlepšou investíciou.

Koncom roka sa mu narodí syn. Bude sa volať Karol, ako svokor, Lenkin otec, Pokrstiť ho nechajú v tom istom kostole, v ktorom sa sobášili. K stálemu domácemu personálu, skla-dajúcemu sa z dvoch slúžok, dvoch butlerov, záhradníka, kuchá-ra a, samozrejme, osobného Ráczovho tajomníka, komorníka, šoféra i šaša Ďulu, pribudne aj vychovávateľka.

XXX

Vždy po ľahkej, no chutnej a výživnej večeri sa Rácz vzdiali na terasu, vyfajčiť sám, mlčky a pod sliepňajúcimi hviezdami svoju cigaru. Hľadí na mesto, rozkladajúce sa dolu, pod kopcom. Každý objekt, ktorý patrí Ráczovmu syndikátu, nesie na streche výrazné a nápadné zelené svetlo. Rácz ich každý večer zratúva ako svietivé špendlíky, zabodnuté do mapy. Keď skončí s ráta-ním, spokojne si potiahne z havany a rednúci dym vyfúkne proti indigovočiernej oblohe.

Toto všetko dosiahol on, Rácz, týmito rukami a touto hlavou, napadne mu. Svet patrí šikovným, uvedomí si. On, Rácz, dostal šancu a využil ju Zaveje vietor. Hoteliér sa zimomrivo strasie. Naposledy si potiahne z cigary a pomocou palca a ukazováka ju odprskne dolu, do tmy. Nečaká na nové zimomriavky ani na nový závan vetra. Poponáhľa sa dnu, do vily a pevne za sebou zatvorí veľké sklené dvere.

XXX

Zdá sa vám, že sme na kohosi zabudli?

Máte pocit, že sme nedoviedli do konca príbeh jedného z našich hrdinov? Nemýlite sa. Ale čo už povedať o ďalšom osude Fredyho Mešťánka, prezývaného Špáršvaj? Neochotne, no poctivo platí privátnej službe Sekuritatia za ochranu pred zlými cigáňmi, kŕmi sa trenčianskym párkom s fazuľou a už dávno opäť stučnel.

Ako namosúrená cholerická mastigula behá hore-dolu po parkovisku pred hotelom Ambassador Rácz 1 a raz si vylieva zlosť na nevinných zákazníkoch, inokedy sa im zasa podlizuje až strach.

Neveríte? Bežte sa naň pozrieť; ešte stále tam trčí!